

DISSERTATIONES
ACADEMICAE
VPSALIAE HABITAE

SVB

PRAESIDIO

CAROL. PETR. THVNBERG,

EQVITE AVRAT. REG. ORD. DE VASA,

MED. DOCT. PROFESS. MED. ET BOTAN. REG. ET ORD. ACAD. CAESAR. NAT. CVRIOS. REG. SCIENT. LONDIN. HOLM. SOC. SCIENT. VPSAL. PHILAD. PART. HOLM. BEROL. NAT. SCRVT. PARIS. HAFNIENS. ET. HALENS. HIST. NAT. LVNDENS. HARLEM. AMSTELD. ZELAND., NIDROS. TICINENS. IENENS. LINN. LONDIN. PHYSIC. GOETTING. MEDIC. PARIS. ET MATRITENS. MEDIC. ET NAT. STVD. EDIMB. MEMBRO. OECON. FINLAND.; NEC NON ACAD. SCIENT. PARIS. MONSPEL. AGRICVLT. PARIS. MED. LONDIN. SCANDINAV. FLORENTIN. ET BATAV. IND. OR. CORRESP.

VOLVMEN SECVNDVM.

CVM TAB. III. AENEIS.

GOTTINGAE

APVD IOANN. CHRISTIAN. DIETERICH.

1800.

DISSERTATIONES BOTANICAE

IN

SECVNDO VOLVMINE

CONTENTAE.

1. De Gardenia.	Tab. 1 et 2.	—	Pag. 1
2. De Protea.	—	—	21
3. De Oxalide.	—	—	73
4. De Iride.	—	—	101
5. De Ixia.	—	—	135
6. De Gladiolo.	—	—	157
7. De Aloe.	—	—	181
8. De Erica.	—	—	195
9. De Ficu.	—	—	262
10. De Moraea.	—	—	277
11. De Restione.	—	—	298
12. De Myristica.	—	—	317
13. De Caryophyllis Aromaticis.		—	325
14. De Benzoe.	—	—	333
15. De Acere.	—	—	378
16. De Hermannia.	—	—	352
17. De Diosma.	—	—	370
18. De Melanthio.	—	—	291
19. De Drosera.	—	—	402
20. De Hydrocotyle.	Tab. 3tia	—	410
21. De Arctotide.	—	—	419

ADMO.

ADMONITIO.

Hoc ad Volumen proprie pertinebant 27 Tabulae, quae vero aeri denuo incidendae partim nimium temporis postularent, partim etiam operis pretium plus aequo augerent. Hinc tres solummodo huic tomo sunt additae, quarum ultima ab ill. Thunbergio *in ipso aere est transmissa, et duae anteriores, quae* Gardenias *repraesentant, eius suasu hic sunt recusae. Unde in scientiam botanicam parum detrimenti quoque redundabit, cum de nonnullis speciebus in aliis libris iam extent icones nonnunquam potiores, imprimisque uti vir clarissimus mihi scripsit, Tabulae* Proteas, Irides, Ixias, Gladiolos, Ericas, Restiones, Moraeas &c. *exhibentes in eius* Flora capensi *maiori,* Berolini *propediem edenda, sint reperiendae.*

C. H. P.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
GARDENIA.

D. 16. DEC. 1780.

RESP.

PETRUS DJUPEDIUS.

§. 1.

Ab eo imprimis tempore, quo ordinem qualemcunque in dispescenda multitudine plantarum sequi coeperunt artis amatores, est, quod insigniora incrementa ceperit Scientia Botanica. Fundamentum primus iecit Casparus Bauhinus, dividendo omnes suo tempore notas plantas in maiores familias. Vacillans tamen et spurium adhuc erat hoc ipsum Scientiae fundamentum, donec vere magnus Gallorum Tournefortius a flore et fructu systema suum condere concinneque elaborare coepit; genuinum autem et optimum Ariadnaeum filum Botanicorum Principi inveniendum relictum erat. Fovebat Suecia nostra in sinu suo, gelidis quamvis pruinis horrido, virum maximo in Floram amore accensum, generosum Equit. Arch. a Linné;

qui indefesso labore adyta naturae penetrando systema suum conscripsit, prioribus antea datis longe melius atque perfectius. Hinc Scientia haecce amplissima longe facilior et amoenior reddita, plurimis gustari coepit, tantumque amari, ut circa medium huius seculi nemo fere non esset, qui Botanicus evadere suumque ad hoc Sexuale Systema perficiendum et augendum calculum addere non discuperet. Ardentissimo itaque Florae amore flagrantes Botanici non Europae modo omnes latebras et cryptas scrutari, sed remotissimas quoque utriusque Indiae, Africae et novi nuper detecti mundi regiones lynceis oculis certatim frequentare inceperunt, gazas et numero stupendo et utilitate insigni secum reportantes. Adierunt KALM Americam borealem, JACQUIN Americam calidiorem, ROLANDER Surinamum, LOEFLING Americam australem: OSBECK Chinam, HASSELQUIST Palaestinam, PALLAS, GMELIN et FALK Russiam Siberiamque, *Praeses* Japoniam, Javam et Ceilonam: FORSKOHL Aegyptum, ROTHMAN Regnum Tripolitanum, BERLIN et SMEATMAN Guineam Africes, Caput bonae spei SPARRMAN, Praeses, MASSON et PATERSON: Terras Australes COMMERSON et SONNERAT, BANKS et SOLANDER, FORSTER uterque et SPARRMAN. Et in Florae campo, sub sirio ardente adhucdum desudant Florae amore fascinati Viri praestantes, MUTIS in America australi, MASSON in Jamaica, Lib. BARO v. WURMB in Java, BLADH in China, SONNERAT in Coromandelia, KOENIG in Malabaria.

§. 2.

Virorum tot tantorumque industria non potuerunt non quam plurimae antea nobis incogni-

tae

tae Florae divitiae e tenebris suis erutae in lucem produci ac nudo egentique generi humano in usus desideratos verti. Mirati sumus collectiones plantarum nitidas Prof. PALLAS, singulares paucas, quas ex multis misit Dn. MUTIS, raras Prof. FORSKOHL et Dr. ROTHMAN, rarissimas Prof. FORSTERI et Doct. SPARRMAN, sed non sine admiratione Exp. Dn. Praesidem exaudire potui commemorantem et numerum stupendum, ultra mille, et indolem singularem faciemque propriam plantarum, quas in terris australibus, ad promontorium Horn, in nova Guinea et praeprimis in nova Hollandia collegerunt Viri excellentissimi Dn. BANKS et SOLANDER. Nec minori laetitia perfusus fui, dum aliquando mihi contigit oculis illos subiicere Florae pulcherrimos thesauros, antea nedum visos multo minus descriptos, quibus e longinquo et diuturniori itinere reportatis ditare patriam suam voluit Exp. Dn. Praeses. Numerum harum novarum specierum e pomontorio bonae spei, Japonia, Java et Ceilona adductarum, tam et insignem inveni et plantas non paucas tam singularis structurae et indolis, ut saepe adstupuerim. Inter multa alia pulcherrimis floribus suis superbiens Genus *Gardeniae* prae aliis ita mihi placuit, ut de Dissertationis materie cognitans intermittere non potuerim, quin Exp. Dn. Praesidem rogarem, vellet benigne mihi permittere, circa huius parum antea cogniti generis et specierum novarum nuperrime detectarum descriptionem et delineationem vires meas periclitari. Sisto itaque Tibi, B. L. Gardeniae genus emendatum ac septem novis, intra decennium proxime praeterlapsum vel nuperrime detectis speciebus adauctum.

§. 3.

Gardenia est planta, e Contortarum ordine naturali, pentandra, calyce quinquefido, Corolla quinquepartita, antheris sessilibus, stylo clavato et fructu baccato.

Ordo CONTORTARUM a corolla sua ante explicationem contorta nomen adeptus variis ab aliis plantarum ordinibus sese destinguit criteriis: etenim

CALYX in hoc ordine semper est *Perianthium* monophyllum, apice in quinque, plus vel minus profundas lacinias divisum atque sic quinquedentatum, quinquefidum vel quinquepartitum.

COROLLA semper adest, florem efficiens completum, eaque monopetala, aliis infundibuliformis, *Limbo* quinquepartito, ante explicationem inprimis in spiram ita torto, ut altera lacinia alteri imbricatim incumbat, supra *Tubum* saepius cylindricum sensimque versus superiora ampliatum, rarius campanulatum, rarissime globosum et brevem.

NECTARIUM figura et situ diversum in quibusdam generibus praesens.

STAMINA numero naturali quinque, aliquando at rarius plura.

PISTILLUM in hisce variat, uti et fructus: quibusdam enim pistillum unicum cum germine simplici vel bifido; quibusdam styli sunt duo.

PERICARPIUM licet valde variet, ut paucis sit drupa, paucioribus bacca, plerisque tamen folliculi sunt gemini.

SEMINA omnibus numerosa sunt, illis tantum exceptis, quorum fructus drupa.

LACTES-

LACTESCENTES plurimae, si non omnes, sunt plantae contortae, sic ut caulibus et ramis vulneratis vel abscissis album maiori vel minori copia lac exstillet.

VIS singularum, uti omnium lactescentium, venenata est, et id quidem eo magis, quo lactis uberiori copia profluunt. Quaedam ex hisce adeo venenatae sunt, ut a lupo, vulpe vel pecoribus comestae mortem saepe inevitabilem inferant. Medica autem harum vis, pro diversa qualitate adstringente vel anodyna duplicis naturae est. Illae enim, quibus adstringentes particulae plurimae insunt, in corticale corporeum imprimis agunt ac Haemorrhagiis variis aliisque fluoribus sistendis idoneae sunt; quae vero anodyno magis impraegnatae sunt, in medullare vim suam exserentes, evacuationes facile omnes promovent et interne sicca vel cocta forma propinatae sudores lotiumque pellunt, vomitum excitant imo et evacuationes alvinas fortiter cient. Radicem *Periplocae indicae*, quae in Insulae Ceilonae sabulosis maritimis sponte crescit, exp. Dn. Praeses saepius in pulverem redactam aegris scopo emetico dedit eamque et dosi eadem et aeque facile vomitum excitare invenit, atque ipsa Ipecacuanha Americana.

USUM idcirco in Medicina quarundam eximium esse Medici experti sunt, in Hydrope, Oedematibus, Dysenteria, Chlorosi, Scabie, Strumis, Menstruis, Haemoptysi, Haemorrhoidibus et Febribus variis.

In *numerum* plantarum Contortarum referuntur Genera sequentia, scilicet: Genipa, Cerbera, Rauvolfia, Macrocnemum, Vinca, Nerium, Echites, Plumieria, Tabernaemontana, Came-

raria, Periploca, Apocynum, Cynanchum, Ceropegia, Asclepias, Stapelia, Paederia, Carissa, Allamanda, Pergularia, Cinchona, Gardenia.

§. 4.

Inventionis tempus, a quo innotuit primum Gardeniae genus non longe abhinc petendum. KAEMPFERUS quidem *Gardeniam floridam* uti et *radicantem* in Japonia circa finem exeuntis seculi vidit, earumque mentionem sub nomine *Mespili* iniecit; sed ex eius descriptione nobis relicta Gardenias has esse nemo divinasset, nisi exp. Dn. Praeses, visis his in Japonia, e nomine Japonico illas recognovisset. Et licet RUMPHIUS priori quoque seculo descriptionem qualemcunque figuramque flore pleno dederit *Gardeniae floridae*, quam nomine, e lingua malaica mutuato, *Catsiopiri* dixit, Botanicis Europaeis nihilo tamen minus incognita mansit planta, quam nondum viderant. Circa medium vero seculi huius accidit, ut Anglus quidam navis praefectus Dn. HUTCHINSON in regione quadam Capitis bonae spei arbusculam quandam floribus magnis, plenis, odoratis, albissimis, pulcherrimisque onustam offenderet. Ea huius fruticis amoenitate totus statim adeo fuit captus, ut prudenter eradicatum inque olla maiori plantatum in Angliam secum portaverit. Speciosissimum hoc et novum Horti ornamentum, dono datum Dn. Richard WARNER, semper tamen flores plenos producere continuavit, semina nulla omnino proferens, sic ut et de genere diu haesitarent Botanici et coacti essent Floristae propagines huius, solutis pro singulo aureis circiter decem sibi acquirere. Primus omnium Dn. GORDON, Hortulanus expertissimus,

mus, fuit, qui propagines huius primum duas, dein tempore aliquo interiecto, adhuc totidem accepit, quas adeo usque multiplicavit, ut aliis divendere aureosque plus mille hollandicos sibi acquirere potuerit. Adhuc vero, quoad Genus, ignotus erat noster frutex. *Miller* eximius ille et doctus Hortulanus, primus tandem illum descripsit dixitque Jasminum, foliis lanceolatis oppositis integerrimis, calycibus acutioribus. Post illum descriptionem dedit aliam Dn. EHRET et appellavit Jasminum? ramo unifloro pleno, petalis coriaceis. Eis sese vero opposuit Dn. ELLIS, contendens, non esse Jasmini, sed novum quoddam genus, inque Actis Anglicanis sub nomine Gardeniae iasminoides descriptionem inseruit meliorem. Cum autem e flore pleno genus verum detegere diu frustra conaretur, tandem florem siccatum nobiliss. Dn. Arch. et Equ. a LINNE misit, qui fruticis ramulum flore simplici e China dudum missum in Herbario suo sicco servabat propriumque inde genus Gardeniae constituens Characterem in Generibus plantarum. Holm. 1764. p. 116 dabat sequentem.

CAL. Perianthium monophyllum, laciniis erectis, strictis, ensiformibus, verticalibus, distantibus, persistentibus.

COR. Monopetala, hypocrateriformis: Tubus cylindricus, calyce longior: Limbus quinquepartitus, planus: Laciniis obovatis longitudine tubi: margine solari rectiori.

STAM. filamenta nulla: Antherae quinque, lineares, ori faucis insertae, supra suam basin, longitudine dimidii limbi, intra faucem elongatae deorsum.

PIST. Germen inferum, Stylus filiformis, longitudine tubi, dein clavatus, desinens Stigmate exserto, bilobo, ovato, obtuso, magno.

PERIC. Bacca sicca, bilocularis? Ellis.

SEMINA plurima.

§. 5.

Species sic unica detecta et *Florida* in Speciebus Plantarum adpellata fuit. Haec deinde pulcherrime ab *Ehretio* vivis coloribus descripta fuit, at floribus plenis, quales frutices omnes per totam Europam, Africam et Asiam postea propagati adhuc proferunt. Praeter hanc duae aliae innotuerunt species, quas anno 1772 in capite bonae spei detexit exp. Dn. Praeses. Altera harum ab exp. Dn. Dr. Laur. Montin descripta fuit anno 1773, sub nomine *Thunbergiae capensis*: alterius descriptionem Exp. Dn. Praeses dedit anno 1776 sub nomine *Rothmanniae capensis*. Utraque haec species, quarum prior iam viva abundat in Hortis Europaeis e seminibus, quae misit inventor, quaeque erit intra paucos annos, dum flores suos speciosos producere valet, inter ornamenta hortorum minime secunda, ad Gardeniae genus migrare debet, aeque ac *Mussaenda formosa*, postquam e pluribus speciebus et florescentia et fructus Generis Gardeniae nobis innotuerint melius. Alia nova species ab Exp. Dn. Praeside anno 1776, sub commoratione sua in regno Iaponico lecta fuit, praeter antea notam *floridam* floribus simplicibus. Speciem quoque novam e Ceilona nobis communicare placuit nob. Dno. Professori a Linné. Tres reliquas species, in China lectas ad Exp. Dn. *Praesidem* anno elapso misit Dn. P. J. Bladh, sic ut iam novem huius generis species numerentur, quarum characteres gene-

genericum et ſpecificos in ſequentibus dare nobis propoſuimus.

§. 6.

Character Genericus.

CAL. *Perianthium* monophyllum, quinquepartitum; *laciniis* erectis, perſiſtentibus.

COROLLA monopetala, infundibuliformis: *Tubus* cylindricus, calyce longior. *Limbus* quinquepartitus, planus.

STAM. *Filamenta* nulla.

Antherae quinque, ori tubi inſertae, lineares, ſtriatae, longitudine dimidia limbi.

PIST. *Germen* inferum.

Stylus filiformis ſeu clavatus.

Stigma exſertum, ovatum, obtuſum, bilobum.

PERIC. Bacca.

SEMINA plurima, depreſſa, per ſeries imbricatim impoſita.

Numerus partium naturaliſſimus eſt quinarius; in quibusdam vero ſpeciebus variat usque ad novem, ſcilicet *antherarum*, *laciniarum* calycis et *limbi* corollae.

ESSENTIA Generis: *Antherae* ſeſſiles medio ſui in ore tubi corollae!

Stigma clavatum.

Bacca ſeminibus imbricatis.

Nomen Gardeniae dedit D. ELLIS, in honorem amici ſui, D. GARDEN Med. et Hiſt. Nat. Carol. Americ.

§. 7.

Species ſequentes ſunt.

* *Inermes;*

radicans. 1. G. inermis corollis obtuſis, calyce angulato, foliis ellipticis, caule radicante.

 flori-

florida. 2. G. inermis corollis obtusis, calyce angulato, foliis ovatis acutis.

Thunbergia. 3. G. inermis corollis obtusis, calyce tereti, foliis ovatis acutis.

gummifera. 4. G. inermis corollis obtusis, calyce hirto, foliis oblongis obtusis.

Mussaendae. 5. G. inermis corollis acutis, calyce hirto, foliis ovatis acutis.

Rothmannia. 6. G. inermis corollis acutis, subcampanulatis, calyce glabro, foliis oblongis acutis.

** *Spinosae:*

spinosa. 7. G. spinosa floribus sessilibus hirsutis.

Micranthus. 8. G. spinosa floribus sessilibus glabris.

scandens. 9. G. spinosa, scandens floribus pedunculatis.

§. 8.

Descriptio Specierum.

Omnes Gardeniae frutescunt et perennes sunt.

1. G. RADICANS. *Caulis* decumbens, radicans, glaber, crassitie calami, circiter pedalis.

Rami oppositi, rudimentis foliorum tuberculati, flexuosi, erecti.

Folia in apicibus ramorum confluentia, opposita, subsessilia, elliptica, integra, parallelo-nervosa, glabra, erecta, pollicaria usque bipollicaria.

Stipulae intrafoliaceae, ovatae, obtusae, vaginantes, membranaceae.

Flores in ramis terminales, solitarii, subsessiles.

CALYX angulatus, glaber, 5-6 partitus; laciniis lanceolatis, verticalibus, erectis, persistentibus, tubo dimidio brevioribus.

Corolla saepius plena, alba, coriacea: limbi laciniae oblongae, obtusae, planae.

Differt haec a G. *florida* eo, quod multoties minor caule tenui, frutescente, decumbente, radicante foliisque angustis ellipticis.

2. G. FLORIDA: *Caulis* arborescens, erectus, totus glaber, orgyalis.

Rami et *ramuli* oppositi, erecti.

Folia opposita, subsessilia, ovata, acuminata, integra, glabra, venosa, patentia, pollicem lata, bipollicaria.

Stipulae intrafoliaceae, vaginantes, ovatae, obtusae, membranaceae.

Flores in ramulis terminales, solitarii, subsessiles.

Calyx angulatus, glaber, 5-6 partitus: laciniis lanceolatis, verticalibus, erectis, decurrentibus, persistentibus, tubo duplo brevioribus.

Corolla nivea, coriacea: tubus cylindricus, pollicaris *Limbus* 5-6 partitus: laciniis ovatis, obtusis, planis, pollicaribus.

Bacca oblonga, calyce persistente coronata et angulata, glabra, 5-6 valvis, unilocularis, pollicaris. *Pulpa* lutea.

Raro corolla simplex, saepe plena antheris plerumque sex, calyce sexpartito, limbo sexpartito et bacca hexagona.

3. G. THUNBERGIA: *Caulis* arboreus, glaber, ramosissimus, biorgyalis.

Rami alterni, teretes, rudimentis foliorum annulati, cinerei, glabri, erecti, ramulosi.

Folia verticillata, terna vel quaterna, petiolata, utrinque acuminata, integra, concava, subundulata, parallelo-nervosa, glabra, notata glandulis pilosis in axillis, internodiis longiora, bipollicaria vel ultra.

Petioli

Petioli breves, fenfim dilatati in folium, fubtus callofi, glabri, unciales.

Stipulae intrafoliaceae, vaginantes, obtufae, membranaceae.

Flores in ramulis terminales, folitarii, feffiles, erecti.

Calyx cylindricus, fuperne ampliatus, glaber, apice oblique dehifcens, coronatus foliolis 4-6 petiolatis, cucullatis; intus villofus melleque madidus, tubo triplo brevior.

Corolla alba, coriacea. *Tubus* cylindricus, parum incurvatus, obfolete ftriatus, fenfim paulo ampliatus, glaberrimus, palmaris. *Limbus* 7-9 partitus: laciniae ovatae, obtufiffimae, margine reflexae, integerrimae, imbricatae, patentiffimae, pollicares. *Os* tubi villofum, fulcatum.

Rarius limbus corollae 8 vel 10 partitus cum antheris totidem.

Antherae 7, 8 vel 10, faepiffime vero 9.

Germen planum, coronatum tuberculis rotundatis, melliferis, glabrum. *Stylus* inferne filiformis, glaber; fuperne clavatus, villofus, tubo corollae longior. *Stigma* oblique truncatum, fulcatum, fulcorum marginibus reflexis, raro 4-fulcatum.

Bacca ovata, fubrugofa, glabra, virefcens, dein alba, 1-locularis, 5-valvis, polyfperma, magnitudine ovi gallinacei, per annos perfiftens nec decidua neque dehifcens, cortice lignofo, duro. *Pulpa* vix ulla.

Semina lenticularia, imbricata, in fingula plica folitaria.

4. G. GUMMIFERA. *Folia* oblonga, obtufa, hirta. *Calyx* hirtus, 5-dentatus.

Corolla

Corolla infundibuliformis. *Tubus* longior quam in G. florida, magis filiformis et pilis tenuioribus tectus. *Limbus* obtusus, planus, 5-9-partitus.

Stigma incrassatum, bipartitum.

Bacca sicca, 2-4 locularis.

Semina depresso-plana, imposita serie duplici.

Refert Gardeniam floridam magnitudine et figura limbi corollae.

5. G. MUSSAENDAE: *Frutex* ramis teretibus, hirtis.

Folia opposita, brevissime petiolata, ovata, acuta, glabra, pollicaria.

Stipulae intrafoliaceae, solitariae, basi dilatatae, subulatae.

Flores axillares et terminales brevissimorum ramulorum, solitarii, sessiles.

Calyx campanulatus, hirtus, 5-partitus: laciniae compressae sinubus rotundatis, subulatae, erectae.

Corolla alba. *Tubus* filiformis, basi sursum curvus, dein rectus, hirtus. *Limbus* planus, tubo dimidio brevior, 5-partitus: laciniis ovatis, acuminatis, carnosis.

Antherae quinque.

Stylus filiformis. *Stigma* crassiusculum, bipartitum: laciniis revolutis.

Bacca ovalis cortice lignoso, bilocularis. *Pulpa* nigra, lubrica, acida.

Semina ovalia, depresso-plana, quovis loculamento per binas series imposita.

6. G. ROTHMANNIA: *Caulis* arboreus, erectus, ramosissimus, sesquiorgyalis.

Rami et *ramuli* oppositi, subangulati, striati, scabri, erecti, ferruginei.

Folia

Spinae fupra-foliaceae, decuſſatim oppoſitae, ſemiunguiculares.

Folia e gemmis infra ſpinas aggregata, petiolata, ovata, obtuſiuſcula, integra, glabra, patentia, inaequalia, unguicularia.

Petioli breviſſimi.

Stipulae ſetaceae.

Flores axillares, ſolitarii, pedunculati.

Pedunculus filiformis, uniflorus, glaber, ſemiunguicularis.

Calyx ſubcampanulatus, glaber, tubo corollae quadruplo brevior, 5-partitus: laciniae lanceolatae, erectae.

Corolla infundibuliformis, alba, glabra: Tubus cylindricus, rectus, unguicularis. *Limbus* 5-partitus: Laciniae lanceolatae, patentes

Antherae quinque.

Stylus filiformis, longitudine tubi. *Stigma* clavatum.

§. 9.

Synonyma.

1. G. radicans: *Sanſiſi* it. *Miſuk tjinaſi* it. *Kutſjinas* Japonenſibus appellatur.
   Kutſjinas altera. Kaempf. Amoen. exot. faſc. V. p. 808.
2. G. florida. *Sſi*, vulgo *Kutſjinas*. Kaempf. Amoen. exot. faſc. V. p. 808.
   Catsjopiri, Rumph. Herb. Amb. T. 7. p. 26. t. 14. f. 2.
   Iaſminum Ceilanicum folio oblongo, flore albo, pleno, odoratiſſimo. Burman. Theſaur. Ceylanic. p. 129. t. 59.
   Iaſminum foliis lanceolatis, oppoſitis, integerrimis, calycibus acutioribus. Miller. Icon. tab. 180.

Iaſmi-

Iasminum? ramo unifloro, pleno, petalis coriaceis. Ehret. Nova Acta Physico-Medica Acad. Nat. Curiof. tom. 2. 1761. Obf. 34. pag. 333. tab. 8.

Ehret Tabul. pict. 15.

Cape Iasmine et *Gardenia Iasminoides.* Ellis Acta Angl. f. Philofoph. Tranfact. Vol. 51. p. 932. tab. 23.

Gardenia florida. Linné Gener. plant. p. 116. Eiusd. Spec. pl. 1764. p. 305. Ei. Syft. Nat. 1774. p. 147, 208. Ei. Mantiff. 2. p. 346.

Gardenia florida, inermis, foliis ovatis utrinque acutis, ftipulis obtufis, laciniis calycinis verticalibus, tubo recto Linn. Suppl. Syft. N. Ed. XIII.

Hollandis in Africa et Indiis degentibus ubique communi nomine appellatur *Catsjopiri vel Katjepiring.*

Elegantiffimam huius figuram floribus fimplicibus expectamus in deftinato opere botanico D. Banks.

3. G. thunbergia: *Thunbergia capenfis.* Montin. Act. Holmienf. 1773. p. 288. tab. 11.

Bergkias. Sonnerat Voyage à la nouvelle Guinée p. 47. tab. 17, 18.

Gardenia Thunbergia, inermis foliis ovatis utrinque acutis, ftipulis obtufis, calyce infundibuliformi appendiculato laciniis cucullatis, petiolatis. Linn. Suppl.

Hollandis Caput bonae fpei incolentibus dicitur *Wilde-Katje-Piring*

4. G. gummifera: *Gardenia gummifera,* inermis, foliis oblongis obtufis hirtis, ftipulis fubulatis, laciniis calycinis ovatis breviffimis, tubo recto. Linn. Suppl.

5. G. mussaendae. *Mussaenda formosa* Jacq. Plant. Amer. p. 70. tab. 48.
Mussaenda formosa. Linné Mantiss. 1. p. 45. Ei. Syst. Nat. 1774. Tom. 2. p. 182.
Gardenia Mussendae: inermis, foliis ovatis acutis, stipulis mucronatis, laciniis calycinis subulatis compressis, tubo incurvato hirto. Linn. Supplem. Syst. Nat. Edit. XIII.

6. G. rothmannia. *Rothmannia capensis.* Thun. Act. Holmiens. 1776. p. 65. tab. 2.
Gardenia Rothmannia, inermis, foliis oblongis, stipulis subulatis, laciniis subulatis teretibus longitudine tubi, tubo glabro ampliato brevi. Linn. Supplem. Syst. Nat. Edit. XIII.
Hollandis promontorii bonae spei incolis *Swart Yzerhout* audit.

7. G. spinosa *Gardenia spinosa,* spinis binis oppositis suprarameis rectis patentibus, foliis obovatis, laciniis calycinis foliaceis, tubo brevissimo. Linn. Supp. Syst. Nat. Edit. XIII.

§. 10.

Locus.

Ubi sponte crescunt Gardeniae species, sunt Asiae inprimis et Africae regiones tam calidiores, quam temperatae, adeoque vel intra vel etiam extra ipsos tropicos sitae, ut in insula Amboina, Ceilona, Persia, Coromandelia, Japonia, China, Capite bonae spei et America. Sic Gardenia *florida* sponte crescit in Japonia, China, Surattis, Amboina, Promontorio bonae spei; *radicans* in Japonia; *Thunbergia* et *Rothmannia* in Africes capite australi bonae spei dicto, illa in sylvis prope *van Stades* fluvium, haec in *Groot-Vaders bosch* et sylvis iuxta fluvium *Zonder End*; *gummifera*

mifera in Ceilona; *Mussaendae* in sylvis Carthagenae Americae australis; *spinosa* in China prope Macao et Madrass Coromandeliae; *Micranthus* in China et Ceilona; *scandens* prope Macao in China.

Coluntur vero simul plures harum species in plurimis regionibus, ut G. *florida* in hortis iaponicis, capensibus et plurimis Europaeis botanicis aliisque: *radicans* in hortis Japonensium; *Thunbergia* in horto capensi et multis Europaeis botanicis. *Rothmannia* adhuc tantum in horto capensi societatis commerciorum Hollandicae.

§. II.

U s u s.

Omnes Gardeniae species apud nos cultae ornamenta praebent hortis nostris admiranda speciosissimis suis floribus et foliis sempervirentibus, inprimis vero pulcherrimae species inermes, quas inter excellunt *florida* et *Thunbergia*. Dolendum autem est, quod per hyemem apud nos in frigidario sint servandae, intensissimi frigoris boreas nostratis impatientes, dum in australiori Europa ut in Gallia, Anglia et Hollandia sub diu vigent simul cum Magnolia grandiflora et glauca, Thea et aliis. E *florida* sepes hinc inde vivae in Japonia formantur, certe elegantissimae eamque ob rationem a Japonensibus in hortis prope domos et in ambulacris curiose colitur. Fructus quoque huius et Chinensibus et Japonensibus multum in usu pro tingendo luteo et venales in singulis eorum tabernis exstant siccati. *Thunbergia* reliquas omnes elegantia florum superat. In Capite bonae spei florere incipit versus finem Januarii, hoc est mediam ibi aestatem floretque usque in Martium, dum arbor tota adeo obtecta

 est

est floribus, et nihil pulchrius. Flores singuli non diu persistunt, sed absoluta intra paucos dies horum florescentia, alii sensim de die in diem proveniunt et multiplicantur. Tondere se quoque patitur haec arbor, sed lente crescit. Odor corollae parum ingratus, Daturae quodammodo similis, sed debilior. Lignum trunci valde durum est; utuntur itaque hoc rustici et inprimis clavas ligneas exinde fabricant. *Gummifera* e rimis corticis et foliorum gummi-resinam exsudat, Gummi Elemi haud absimilem. *Rothmannia* floret in Capite bonae spei mensibus Januarii et Februarii odore florum frangranti, vesperi et nocte inprimis forti, odori florum Cheiranthi tristis valde simili. Durissimum est ipsum lignum et rusticis multum pro axibus currorum conficiendis expetitum.

Explicatio Tabularum.

Tab. I. Fig. 1. GARDENIA RADICANS.
2. — MICRANTHUS.
— II. Fig. 3. — GUMMIFERA.
4. — SPINOSA.
5. — SCANDENS.
6. FRUCTUS GARDENIAE THUNBERGIAE.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
PROTEA.

D. 19. JUNII 1781.

RESP.

JOH. ERIC. GEVALIN.

§. I.

Inter ea plantarum Genera, quae praesenti saeculo plurimis novis speciebus ditata sunt, merito numeratur Protea. Prima enim eius incunabula ab eo tempore petenda erunt, quo HERMANNUS, saeculo praeterito, sub itinere in Ceilonam instituendo, Promontorium bonae spei Africes australis, primus omnium Botanicorum salutavit. Botanicus ille non minus solide doctus, quam medicus expertus ingentem paucos intra dies plantarum cumulum collectum in Europam amicis suis transmisit. Has inter Generis nostri sedecim quoque species repertae fuerunt. Post HERMANNUM decem indefessus PLUKENETIUS, versus finem saeculi exeuntis, sibi adquisitas Proteas operibus suis sensim inseruit, quas inter sex eo tempore novae erant. Tres tantum, exque his unicam novam, vidit PETIVER. Belgii vero Professoribus, BOERHAVIO, ROYENO et BURMANNO, longe plures adhuc Protearum species, tam ab HERMANNO ipso lectas, quam ac aliis

 Afri-

Africanis amicis sibi missas, videre cumque orbe erudito communicare contigit. Boerhavius enumerat octodecim species, quarum duae tunc temporis omnino erant novae, quibus, e tribus recensitis Royeni, duae adhuc novae accedebant, uti et una Burmanni, e quatuor ab eo descriptis. Paucas licet Proteas recenseat Joh. Burmannus in decadibus plantarum Africanarum, plurimas tamen species vir inclytus notas sibi habuit inque Musaeo suo iamdum adservat aeque inclytus filius, Paterni muneris non minus quam virtutis, eruditionis, Bibliothecae et Naturalium Thesauri ditissimi haereditarius et successor, Nicol. Laur. Burmannus. Postea, reformata Botanice inventisque nominibus trivialibus, sensim plures species antea incognitae descriptae fuerunt, ut a Professore Bergio quatuor, ab Arch. Linnaeo quae et a Doctore Sparman una, quibus nos censurae Tuae, B. L., hodie subiiciendas viginti quinque a nemine ante vel commemoratas vel descriptas adiungimus.

§. 2.

Species illae Protearum, quae sic successive detectae fuerunt, sequentes sunt, scilicet:

Hermanni: sphaerocephala, conocarpa, hypophylla, cucullata, pinifolia, bracteata, mellifera, conifera, strobilina, argentea, acaulis, grandiflora, speciosa, hirta, divaricata, cynaroides.

Plukenetii: cyanoides, serraria, racemosa, scolymus, levisanus, saligna.

Petiverii: nana.

Boerhavii: repens, pallens.

Royeni: crinita, purpurea.

Burmanni: glomerata.

Bergii:

Bergii: phylicoides, ſpicata, corymboſa, pubera.
Linnaei: parviflora, totta.
Sparrmanni: Sceptrum.
Nostrae: decumbens, florida, patula, triternata, lagopus, elliptica, tomentoſa, heterophylla, incurva, caudata, comoſa, prolifera, lanata, torta, alba, aulacea, umbellata, linearis, obliqua, imbricata, ſericea, myrtifolia, glabra, ſpathulata, cordata.

Ad illam autem, ſi animum advertere velis ſeriem, qua certis ſub nominibus propriis et characteribus ſpecificis, poſt reformationem circa medium huius ſaeculi Botanices, ſenſim innotuerunt ſpecies Proteae, mirum forſan obveniet, quod nemini niſi Sveciae, paucis quidem illis, Botanicis ſors illa obtigerit, Generis huius ſpecies in ordinem redigere orbique Botanico clariori ſub luce deſcriptas proponere.

Hoc modo ſenſim publici iuris factae ſunt:

20 ab Arch. Linnaeo: P. racemoſa, glomerata, ferraria, cyanoides, hirta, cucullata, mellifera, cynaroides, ſpecioſa, hypophylla, ſtrobilina, conifera, pallens, argentea, parviflora, totta, conocarpa, purpurea, ſcolymus, acaulis.

10 a Prof. Bergio: P. pinifolia, ſpicata, ſphaerocephala, nana, pubera, leviſanus, divaricata, phylicoides, crinita, corymboſa.

1 a Dr. Sparrmanno: P. ſceptrum.

29 a nobis: P. decumbens, florida, patula, triternata, lagopus, elliptica, tomentoſa, heterophylla, incurva, caudata, bracteata, comoſa, prolifera, lanata, torta, alba, aulacea, umbellata, linearis, repens, obliqua, imbricata, ſericea, ſaligna, myrtifolia, grandiflora, glabra, ſpathulata, cordata.

§. 3.

Breviter ſic data Generis huius hiſtoria litteraria, origo etiam nominum diverſorum, tam a veteribus quam recentioribus auctoribus illi conceſſorum, paulisper explicanda. Nomen enim huic generi varium varii auctores impoſuerunt.

Anethifolius frutex, *Pini* foliis planta et *Scolymocephalus*, adpellatum fuit ab HERMANNO.

Cyani Aethiopici, *Abrotanoides*, *Thymelaeae*, *Chrysanthemique* nomina variis ſpeciebus adſignavit PLUKNETIUS.

Conophoros, *Cinaroides et Leviſanum* vocarunt PETIVER et RAJUS.

Argyrodendros COMMELINO et RAJO audit.

Conifera in Actis Londinenſibus ſpecies quaedam dicitur.

Frutex Aethiopicus et *Salix* conophora a BREYNIO vocatur.

Globulariam africanam TURNEFORTIUS, *Serrariam* vero et *Bruniam* BURMANNUS dixit.

Aulax BERGIO ſpecies quaedam dicta fuit, quam tamen detectae poſtea plures novae ſpecies cum Proteis reliquis confluere iubent.

Leucadendron nomen PLUKENETIUS, PETIVER et RAJUS Generis huius quibusdam ſpeciebus impoſuerunt, quod poſtea retinuerunt BOERHAVIUS, WACHENDORFFIUS, à LINNÉ, BERGIUS.

Conocarpodendron, *Hypophyllocarpodendron*, *Lepidocarpodendron*, nomina tam in ſcientia noſtra taedioſa, quam polyſyllabica docte concinnavit BOERHAVIUS.

Proteae nomen ROYENO debetur, quod aſſumſerunt quoque WACHENDORFFIUS et recentiores plurimi, ut à LINNÉ, SPARRMAN, NOS.

Nomina

Nomina generica convenientia, quo breviora fuerint, eo meliora ea numquam non reputamus, evitantes femper, dum commode fieri poteft, ea, quae nimis compofita et polyfyllaba evadunt. Protea itaque nomen, prae ceteris omnibus fynonymis nobis arrifit, idque eo magis, quod genus hocce noftrum Proteo fere fit inconftantius; *aliis* enim fpeciebus flores nudi absque calyce communi et cono: *aliis* perianthium commune imbricatum; *aliis* conus eft, intra cuius fquamas corollae folitariae; *alis* paleae, flores diftinguentes funt; *aliis* quatuor, quinque vel plures corollae intra perianthium commune; *aliis* corolla bifida, *aliis* trifida; *aliis* quadrifida; *aliis* tetrapetala, fic ut in calyce, receptaculo, corolla certe nulla nota characteriftica quaerenda fit.

§. 4.

Character Genericus.

CALYX. *Perianthium commune* imbricatum: fquamis inaequalibus perfiftentibus.
— *proprium* nullum.

COROLLA tetrapetala. *Petala* faepe cohaerentia, faepius divifa, lineari-oblonga: *Unguibus* erectis, *Limbo* patenti.

STAM. *Filamenta* nulla. *Antherae quatuor*, lineares vel oblongae, fub apice limbi corollae infertae.

PIST. *Germen* fuperum, oblongum.
Stylus filiformis, corolla longior.
Stigma fimplex, clavatum.

PERIC. nullum. *Calyx* patens, induratus.

SEMINA folitaria, inferne attenuata, oblonga, compreffiufcula, obtufa.

RECEPT. commune nudum, villofum, paleaceum vel conus.

Essentia Generis consistit in corolla 4-petala; staminibus limbo insertis! germine supero; seminibus nudis.

Variant variae species et ab invicem variis in circumstantiis differunt, e. g.

Pinifolia et aulacea flores gerunt racemosos absque ullo calycis rudimento, cuius loco pedicelli singuli bractea minuta muniuntur.

Bracteata et umbellata flores quidem id capitulum colligunt supra receptaculum commune, sed calyx communis nullus omnino verus adest, eius vero loco bracteae alternae, aggregatae, fissae flores obvallant.

Racemosa pedunculis racemosis unifloris gaudet, adeoque perianthio suo proprio instruitur, dum reliquis omnibus Proteis calyx proprius omnino sit nullus.

Argentea, conifera et quaedam aliae perianthium quidem habent commune, at simul inter squamas has imbricatas flores collecti perspiciuntur, sic ut conus verus exinde formetur.

In *omnibus* structura naturalissima Corollae ea est, ut in quatuor petala dividatur, sicut in pinifolia, aulacea et multis aliis videre licet; attamen in aliis hae laciniae cohaerent multiplici modo: in quibusdam petala cohaerent infima basi, in nonnullis sub apice limbi patentis, in aliis utrinque nimirum et infima basi et sub limbo, ut corollam monopetalam mentiantur. In quibusdam tria petala cohaerent limbo tamen trifido, omnino destincta a quarto, ut corollam dipetalam referant. In quibusdam petalorum ungues inferne omnino separati perspiciuntur, licet cohaereant sub limbo. In paucis cohaerent ungues petalorum, limbo omnino patenti. In singulis autem casibus, ubi plura vel pauciora petala,

vel

vel inferne vel fuperne adglutinantur, cohaefio tamen haec, imprimis florefcentia adulta, adeo levis eft, ut fecundum angulos acutiores, vel acicula vel compreffione, nec raro elaftica quadam vi, petala ab invicem fecedant et diffiliant.

Stamina in hoc prolixo genere omnium minime variant. Conftanter petalis infident et in plurimis quidem proxime fub apice limbi, antheris communiffime oblongis vel linearibus, limbo faepiffime longitudinaliter adpreffis.

Piftillum notas femper conftantes fervat, germen fuperum, ftylum longum; interdum longiffimum, et ftigma clavatum fine ulla exceptione.

§. 5.

Species Protearum fequentes funt.

1) PINNATAE: foliis pinnatis, filiformibus

decumbens. 1. P. foliis trifidis filiformibus, caule decumbente.

florida. 2. P. foliis trifidis filiformibus, caule erecto, capitulis folitariis bracteis obvallatis.

cyanoides. 3. P. foliis trifido-pinnatis filiformibus, caule erecto, capitulis folitariis nudis.

patula. 4. P. foliis trifido-pinnatis filiformibus, caule erecto, capitulis aggregatis.

fphaerocephala. 5. P. foliis bipinnatis filiformibus, pedunculis capitulis brevioribus, fquamis calycinis ovatis bafi villofis.

ferraria. 6. P. foliis bipinnatis filiformibus hirtis, pedunculis capitulis longiori-

gioribus, squamis calycinis ovato-lanceolatis hirtis.

triternata. 7. P. foliis bipinnatis filiformibus glabris, pedunculis capitulis longioribus, squamis calycinis lanceolatis hirtis.

glomerata. 8. P. foliis bipinnatis filiformibus, pedunculo communi elongato nudo, pedicellis capitulis longioribus.

phylicoides. 9. P. foliis bipinnatis filiformibus, capitulis terminalibus solitariis lanatis.

lagopus. 10. P. foliis bipinnatis filiformibus, capitulis spicatis aggregatis.

spicata. 11. P. foliis bipinnatis filiformibus, capitulis spicatis distinctis.

sceptrum. 12. P. foliis inferioribus bipinnatis, superioribus trifidis integrisque.

2) DENTATAE: foliis dentatis, callosis.

erinata. 13. P. foliis quinque-dentatis glabris, caule erecto, capitulis subternis terminalibus.

conocarpa. 14. P. foliis quinque-dentatis glabris, caule erecto, capitulo terminali.

elliptica. 15. P. foliis ellipticis tridentatis glabris, caule erecto, capitulo terminali.

hypophylla. 16. P. foliis tridentatis glabris secundis, caule decumbente, capitulo terminali.

cucullata. 17. P. foliis tridentatis glabris, capitulis lateralibus.

tomentosa. 18. P. foliis tridentatis tomentosis.

hetero-

hetero-phylla. 19. P. foliis tridentatis integrisque, caule decembente.

3) ACEROSAE: foliis filiformibus, subulatis.

pinifolia. 20. P. foliis filiformibus, floribus racemosis ecalyculatis glabris.

racemosa. 21. P. foliis filiformibus; floribus racemosis calyculatis tomentosis.

incurva. 22. P. foliis filiformibus incurvis glabris, capitulis racemoso-spicatis tomentosis.

caudata. 23. P. foliis filiformibus hirtis, capitulis subsessilibus spicatis.

bracteata. 24. P. foliis filiformi-canaliculatis, capitulo terminali, bracteis multifidis.

comosa. 25. P. foliis inferioribus filiformibus, superioribus lanceolatis, capitulo terminali.

purpurea. 26. P. foliis linearibus recurvis, capitulis terminalibus cernuis, caule decumbente.

prolifera. 27. P. foliis subulatis adpressis, caule prolifero.

corymbosa. 28. P. foliis lineari-subulatis adpressis, ramulis verticillatis subfastigiatis.

nana. 29. P. foliis lineari-subulatis, capitulo terminali, calyce colorato.

lanata. 30. P. foliis triquetris adpressis, capitulo terminali lanato.

4) LINEARES: foliis linearibus.

torta. 31. P. foliis linearibus obliquis callosis.

alba. 32. P. foliis linearibus serico-tomentosis.

5)

5) LANCEOLATAE: foliis ellipticis et lanceolatis.

aulacea. 33. P. foliis ellipticis floribus racemosis ecalyculatis.

umbellata. 34. P. foliis ellipticis, capitulis terminalibus, bracteis multifidis.

linearis. 35. P. foliis ellipticis, capitulo terminali tomentoso.

scolymus. 36. P. foliis lanceolatis acutis capituloque terminali rotundo glabris.

mellifera. 37. P. foliis lanceolato-ellipticis capituloque terminali oblongo glabris.

repens. 38. P. foliis lanceolato-ellipticis capituloque ovato glabris, caule decumbente brevissimo.

obliqua 39. P. foliis ellipticis glabris callosis obliquis, capitulo caulino terminali.

parviflora. 40. P. foliis ellipticis obtusis callosis obliquis, capitulis terminalibus ramulorum glabris.

pallens. 41. P. foliis ellipticis glabris acutis callosis, capitulo terminali involucrato, involucro longo acuto pallido.

conifera. 42. P. foliis ellipticis glabris acutis callosis capitulo terminali involucrato, involucro longo acuto concolore.

levisanus. 43. P. foliis ellipticis glabris obtusis, capitulo terminali involucrato, involucro brevi obtuso.

strobilina. 44. P. foliis elliptico-oblongis retuso-callosis capituloque terminali glabris.

imbricata 45. P. foliis lanceolatis glabris striatis imbricatis, capitulo terminali.

sericea

fericea 46. P. foliis lanceolatis fericeis, ramis filiformibus, caule decumbente.

faligna. 47. P. foliis lanceolatis fericeis, caule fruticofo, capitulis oblongis involucratis.

argentea. 48. P. foliis lanceolatis argenteo-tomentofis ciliatis, caule arboreo, capitulis globofis.

6) OBLONGAE: foliis oblongis, ovatis.

acaulis. 49. P. foliis oblongis capituloque globofo glabris, caule decumbente breviffimo.

myrtifolia. 50. P. foliis oblongis glabris, capitulis terminalibus aggregatis

grandiflora. 51. P. foliis oblongis venofis capituloque hemifphaerico glabris caule arboreo.

glabra. 52. P. foliis oblongis aveniis capituloque hemifphaerico glabris, caule fruticofo.

fpeciofa. 53. P. foliis oblongis glabris, capitulo oblongo, fquamis calycinis apice barbatis.

totta 54. P. foliis ovatis glabris callofis capitulo ovato, corollis cylindricis hirtis.

hirta. 55. P. foliis ovatis, glabris, floribus lateralibus.

pubera 56. P. foliis ovatis capitulisque terminalibus tomentofis.

divaricata. 57. P. foliis ovatis hirtis, capitulis terminalibus, ramis divaricatis.

7) ROTUNDATAE: foliis fubrotundis.

fpathulata. 58. P. foliis fpathulatis fubcucullatis glabris.

cyna-

cynaroides. 59. P. foliis subrotundis petiolatis glabris.

cordata. 60. P. foliis cordatis.

§. 6.

Descriptio specierum.

Proteae Species omnes caulibus arborescunt vel frutescunt et perennant.

Radix perennis, saepius crassa.

Rami saepius verticillati et proliferi.

Folia omnibus alterna, sempervirentia.

1. P. decumbens. *Caulis* filiformis, angulatus, decumbens, parum ramosus, glaber, sanguinolentus, pedalis.

Rami, in apice caulis, circiter quatuor, alterni, cauli similes.

Folia filiformia, simpliciter trifida, secunda, erecta, glabra, remota, digitalia, internodiis longiora; *pinnae* in medio folii opposita, folio similes, lobo medio paulo breviores.

Florum capitulum in apicibus caulis et ramorum terminale, magnitudine pisi maioris.

Perianthium commune imbricatum, glabrum.

Squamis ovatis, acutis.

Corolla seriacea.

2. P. florida. Tota, excepto calyce, glabra.

Caulis teres, erectus, purpureus, pedalis et ultra.

Folia filiformia, sparsa, apice glanduloso, inferiora pinnata, superiora trifida, erecta, palmaria: *pinnae* oppositae, subtriiugae, pollicares, sensim breviores.

Florum capitula terminalia, pedunculata.

Pedunculi plures, alterni, erecto-patuli, bracteati, uniflori, inaequales, pollicares usque palmares.

Bracteae

Bracteae in pedunculis inferne ſparſae, lanceolatae; ſuperne aggregatae, flores obvallantes, maiores, oblongae, omnes acutae, integrae, membranaceae, purpuraſcentes, pollicares.

Perianthium imbricatum; *ſquamae* lanceolatae, membranaceae, glabrae, ciliatae ciliis flaveſcentibus longis, imprimis verſus apices.

3. P. CYANOIDES. *Caulis* teres, erectus, ſimplex vel ramoſus, glaber.

Rami ſubverticillati, cauli ſimiles, inaequales.

Folia filiformia, ſimpliciter trifida, rarius bis trifida, acuta, glabra, frequentia, erecta, pollicaria et ultra; *pinnae* oppoſitae, conſimiles.

Florum capitulum in apicibus caulis et ramorum terminale, ſolitarium, magnitudine circiter nucis avellanae.

Perianthium commune imbricatum, ferrugineum, glabrum: *ſquamis* lanceolatis, ſuperioribus ciliatis: ciliis albis.

Corolla intus purpuraſcens, extus tota lanata: pilis longis denſisque albis.

4. P. PATULA. *Caulis* filiformis, erectus, ruber, glaber, ramoſus, pedalis.

Rami umbellati, glabri vel pubeſcentes, inaequales, patentes, ramuloſi ramulis filiformibus.

Folia filiformia, trifido-pinnata, rariſſime bipinnata, calloſo-acuta, frequentia, glabra, patula, pollicaria.

Florum capitula in ramis et ramulis terminalia, aggregata, ſubſeſſilia, ſenſim florentia, magnitudine piſi.

Perianthium commune imbricatum: *ſquamae* ovatae, acuminatae, glabrae.

Corollae niveo-tomentoſae.

5. P. sphaerocephala. *Radix* descendens, filiformis radiculis fibrosis.

Caulis teres, flexuosus, erectus, rigidus fusco-purpureus, simplex, superne totus tectus foliis, inferne nudus, pedalis crassitie calami anserini.

Folia filiformia, bipinnata, flexuosa, erecta, glabra, frequentia, pollicaria; *pinnae* circiter 4, oppositae; *pinnulae* alternae, subfastigiatae, apice acutae, rufescenti-glandulosae.

Florum capitula in apice caulis terminalia, pedunculata, aggregata, magnitudine nucis fere avellanae.

Pedunculi rufescentes, hirti, uniflori, inferiores horizontales, superiores erecti, capitulis duplo breviores.

Perianthium commune imbricatum; *squamis* latis, ovatis, acuminatis, basi villosis, rufescentibus.

Corolla argentea, pilis longis imbricatis.

6. P. serraria. *Caulis* teretiusculus, flexuosus, erectus, ramosus, purpureus, glaber, bipedalis et ultra, crassitie vix calami columbini.

Rami alterni, flexuosi, filiformes; subfastigiati, ceterum cauli similes, rarius ramulosi, erecto-patuli.

Folia filiformia, bipinnata, erecto-patula, frequentia, internodiis longiora, pollicaria; *pinnae* circiter tres, oppositae; *pinnulae* alternae, glanduloso-acutae.

Florum capitula in ramis terminalia, pedunculata, fastigiata, aggregata, magnitudine pisi.

Pedunculi filiformes, alterni, laxi, villosi, capitulis longiores, superiores sensim breviores.

Perianthium commune polyphyllum, hirtum, brevissimum; *squamis* lanceolatis.

Corolla

Corolla extus hirta.

Variat 1. foliis omnibus glabris.

2. foliis inferioribus glabris, superioribus hirtis.

3. foliis inferioribus hirtis et superioribus hirsutissimis.

7. P. TRITERNATA. *Caulis* subangulatus, superne flexuosus, simplex, glaber, sesquipedalis et ultra.

Folia filiformia, triternata, versus apicem caulis frequentia, erecta, glabra, spithamaea; *pinnae* oppositae, acutae, apice glandulosae; *pinnulae* alternae.

Florum capitula terminalia, pedunculata, aggregata, magnitudine pisi maioris.

Pedunculi alterni, tomentosi, flexuosi, cernui, uniflori et biflori, capitulo longiores, pollicares.

Bractea ad basin pedunculi subulata, glabra.

Perianthium commune polyphyllum; *squamae* uti et paleae flores distinguentes lanceolatae, hirtae.

Corolla lanata pilis argenteis.

8. P. GLOMERATA. *Caulis* teres, erectus, purpureus, glaber.

Folia in apice caulis aggregata, filiformia, bipinnata, glabra, sesquidigitalia; *pinnae* circiter 4, alternae, consimiles, apicibus calloso-rufescentibus; *pinnulae* circiter binae, alternae, pinnis similes.

Pedunculus communis ex apice caulis continuatus, elongatus, nudus, teres, purpurascens, glaber, spithamaeus; interdum pedunculi plures ex apice caulis.

Pedunculi proprii versus apicem pedunculi communis alterni, uniflori vel biflori.

Bracteae sub pedunculis subulatae; glabrae.

Florum capitula magnitudine pisi maioris.

Perianthium commune polyphyllum, glabrum; *squamis* ovatis, acuminatis.

Paleae flores distinguentes squamis calycinis similes.

Corolla extus hirsuta.

9. P. PHYLICOIDES. *Caulis* teres, erectus, fuscus, glaber, inferne a casu foliorum tuberculatus, superne ramosus, pedalis et ultra, crassitie calami scriptorii.

Rami subumbellati, subfastigati, hirti.

Folia filiformia, bipinnata, inferiora glabra, superiora hirta, frequentia, erecta, pollicaria; *pinnae* circiter 3, oppositae; *pinnulae* alternae, subulatae, apice rufescentes.

Florum capitulum in ramis terminale, solitarium, ovatum, nuce avellana maius.

Perianthium commune polyphyllum; *squamis* lanceolatis, extus hirtis, intus glabris.

Corolla lanata pilis densis griseis.

10. P. LAGOPUS. *Caulis* teres, erectus, inaequalis, cinereus, inferne nudus, glaber, superne ramosus.

Rami subverticillati, erecti, hirti.

Folia filiformia, bipinnata, inferiora glabra, superiora villosa, pollicaria; *pinnae* tres, oppositae; *pinnulae* alternae, acutae, apice glandulosae, rufescentes, fastigiatae.

Florum capitula in ramis terminalia, spicata; *spicae* solitariae, sessiles, oblongae, acutae, villosae villo densissimo albo, erectae, digitales; *capitulis* aggregatis, quadrifloris.

Diversa omnino est a P. *spicata* capitulis suis aggregatis et spica conica, sessili, hirsutissima.

11. P. SPICATA. *Caulis* teres, erectus, ramosus, purpureus, tenuissime tomentosus, bipedalis et ultra, crassitie calami scriptorii.

Rami verticillati, quaterni, similes cauli.

Folia filiformia, bipinnata, glabra, suprema sericea, frequentia, bipollicaria; *pinnae* tres, oppositae; *pinnulae* alternae, acutae, apicis glandula oblonga flavescente.

Florum capitula spicata; *spicae* versus apicem caulis et ramorum plures, pedunculatae, virgatae, erectae, digitales; *capitulis* sparsis, remotis, quadrifloris.

Pedunculi spicae sparsi, tomentosi, multiflori, pollicares et ultra.

Perianthium commune 4-phyllum, tomentosum, erectum, absoluta florescentia patentissimum; *squamis* ovatis, acutis, concavis, corolla brevioribus.

Corollae quatuor, extus tenuissime tomentosae, sub apice barbatae.

12. P. SCEPTRUM. *Caulis* teres, erectus, glaber, ramosus, bipedalis et ultra, crassitie calami anserini.

Rami subverticillati, erecti, glabri.

Folia inferiora filiformia, bipinnata, pinnis et pinnulis alternis, fastigiatis, sulcatis, apice glandulosis, tripollicaria. *Intermedia* inferne attenuata, obovato-oblonga, trifida, apice glandulosa, bipollicaria. *Suprema* petiolata, obovato-oblonga, apice glandulosa, pollicaria. *Omnia* frequentia, imbricata, avenia, glabra.

Florum capitula in ramorum apicibus spicata; *spicae* sessiles, oblongae, argenteo-albae, tripollicares, capitulis aggregatis.

Perianthium commune quadriflorum, tomentosum; *squamis* ovatis.

Corolla argentea, fere pollicaris.

13. P. crinita. *Caulis* teres, erectus, villosus, bipedalis et ultra.

Folia sessilia, ovata, obtusissima, integra, apice 5-dentata, rarius indivisa et 3-dentata, dentibus callosis, glabra, basi villosa, venosa, erecto-patentia, pollicaria vel paulo ultra.

Florum capitula terminalia, brevissime pedunculata, duo vel tria, aggregata, magnitudine fere iuglandis.

Perianthium commune imbricatum; *squamis* lanceolatis, intus glabris, extus tenuissime villosis, apice barbatis.

Corolla cylindrica, villosa, purpurascens, unguicularis.

Differt a Conocarpa: florum *capitulis* pluribus et minoribus; *squamis* calycinis lanceolatis, longis; *corollis* brevioribus pilis brevibus.

14. P. conocarpa. *Caulis* teres, erectus, ramosus, tripedalis et ultra, crassitie calami.

Rami pauci, alterni.

Folia sessilia, oblonga, obtusa, integra; apice dentata, dentibus callosis quinque, rarius septem, tribus vel nullis, erecto-patentia, glabra, basi villosa, bipollicaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine pyri.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* ovatae, acuminatae, glabrae, ciliatae.

Corolla filiformis, hirsuta pilis longis flavis, pollicaris.

Variat

Variat 1) caule glabro et villoso.
2) foliis 7-dentatis, 5-dentatis, 3-dentatis et in diversis arboribus, saepe in eodem ramo.

15. P. ELLIPTICA. *Caulis* flexuosus, erectus, villosus.

Folia elliptica, 3-dentata, raro 4-dentata, glabra, erecto-patula, digitalia.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine pyri.

Perianthium commune imbricatum, tomentosum.

Corollae longae, hirsutae.

16. P. HYPOPHYLLA. *Caulis* teretiusculus, purpurascens, glaber, decumbens, simplex, pedalis et ultra, crassitie calami columbini.

Folia elliptico-lanceolata, obtusa cum acumine, indivisa, apice 3-dentata dentibus callosis, inferne integra, secunda, erecta, glabra, avenia, palmaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine iuglandis.

Perianthium commune imbricatum; tomentosum; *squamis* ovatis, acutis.

Corolla filiformis, villosa, pollicaris.

Differt facile ab aliis caule decumbente foliisque secundis.

17. P. CUCULLATA. *Caulis* teretiusculus, nodulosus, tomentosus, simplex, erectus, crassitie calami anserini.

Folia sessilia; infra medium latiora, ovata, integra; supra angustiora, linearia, tridentata dentibus callosis, avenia, glabra, frequentia, imbricata, sesquipollicaria.

Florum capitula in axillis foliorum superiorum lateralia, sessilia, 5-flora.

Perianthium commune imbricatum, parum villosum; *squamae inferiores* ovatae, acutae, duplo breviores; *superiores* oblongae, acuminatae, corolla duplo breviores.

Corollae filiformes, inferne pubescentes, superne dense villosae, pollicares.

Dignoscitur facile capitulis suis lateralibus, angustis.

18. P. tomentosa. Tota planta incano-tomentosa.

Caulis teres, erectus, simplex, bipedalis et ultra.

Folia linearia, integra, apice 3-dentata, rarissime 5-dentata dentibus callosis, frequentia, erecta, pollicaria et sesquipollicaria.

Florum capitulum solitarium, terminale, vel duo, magnitudine fere iuglandis.

Perianthium commune imbricatum; *squamis* ovatis, acutis.

Corollae tenuissime pubescentes, unguiculares.

Dignoscitur facile eo quod tota tomentosa sit. Variat foliis angustioribus et latioribus.

19. P. heterophylla. *Caulis* teretiusculus, inaequalis, fuscus, glaber, decumbens, apice ramosus, pedalis.

Rami alterni, pubescentes, divaricati.

Folia oblonga, inferne attenuata, acuta, integra, bidentata et 3-dentata dentibus callosis, glabra, frequentia, incumbentia, unguicularia.

Florum capitulum in ramis terminale, solitarium, magnitudine nucis avellanae maioris.

Perianthium commune imbricatum, tomentosum; *squamis* lanceolatis, intus glabris.

Corolla villosa, unguicularis.

20.

20. P. PINIFOLIA. Tota planta glabra.

Caulis teres, erectus, ramosus, bipedalis et ultra.

Rami verticillati, cauli similes.

Folia filiformia, subcanaliculata, acuta, apice glandulosa, frequentia, erecto-incurva, bipollicaria.

Florum racemi fasciculati, terminales, fastigiati.

Bracteae subulatae.

Pedunculi angulati, brevissimi.

Corolla exacte 4-petala. *Petala* linearia.

Antherae corollae medio insertae, lineares, circumflexae.

21. P. RACEMOSA. *Caulis* teres, erectus, ferrugineus, glaber, ramosus, tripedalis, crassitie vix calami columbini.

Rami bini, terni, quaterni, filiformes, erecti, cauli similes.

Folia filiformia, acuta, frequentia, erecta, inferiora glabra, suprema sericea, pollicaria.

Flores in ramis terminales, racemosi.

Racemi digitales.

Pedunculi capillares, breves, glabri, uniflori.

Calyx uniflorus, triphyllus; *foliis* ovatis, acutis, villosis.

Corolla tota hirsuta lana densa, lineam longa.

Haec unica est species omnium notarum Protearum, quae unicum tantum habet florem intra calycem, dum reliquis duo, quatuor vel plures intra calycem sunt.

Haec nota characteristica optime distinguitur a P. *caudata et incurva*, quibus primo intuitu alias simillima.

22. P. incurva. *Caulis* teres, erectus, rufescens, glaber, superne ramosus, bipedalis et ultra.

Rami verticillati, inaequales, cauli similes.

Folia sparsa, filiformia, incurva, glabra, pollicaria.

Florum capitula racemoso-spicata, subsessilia, tomentoso-incana.

Perianthium commune 4-phyllum, 3-florum vel 4-florum.

23. P. caudata. Caulis teres, erectus, rufescens, glaber, superne ramosus, circiter tripedalis.

Rami erecti, cauli similes.

Folia filiformia, erecta, inferiora apice glandulosa, hirta; superiora hirsuta; imbricata, unguicularia.

Florum capitula subsessilia, spicata; *spicae* cylindricae, erectae, digitales.

Perianthium commune 4-phyllum, rarius uniflorum, raro triflorum, saepius biflorum; *laciniae* ovatae, acuminatae, villosae, inaequales.

Corolla hirsuta.

Valde similes et affines sunt hae tres species, *racemosa, incurva et caudata*, ut obiter intuenti varietates tantum appareant. Differunt vero *incurva* 1) a racemosa: α. calycibus quadrifloris nec unifloris,

β. foliis magis incurvis.

2) a caudata: a. foliis multo longioribus et incurvis.

b. capitulis florum racemosis magisque remotis.

cauda-

caudata a racemosa; α. capitulis sessilibus.
β. calycibus 4-phyllis, bi-floris et 3-floris.
γ. spica florum strobiliformi, longa.
δ. foliis brevioribus, subsecundis, apice patulis.

24. P. BRACTEATA. Tota glabra.

Radix fusiformis, descendens, radiculis fibrosis.

Caulis teres, rugosus, erectus, simplex, rarius bifidus, fuscus, pedalis.

Folia filiformia, subcanaliculata, acuta, subsecunda, frequentia, tripollicaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine iuglandis.

Perianthium nullum, sed receptaculum commune obvallatum foliis triquetris et bracteis alternis, integris, pinnatifidis.

Corolla cohaerens inferne, subtetragona, apice 4-fida; *limbo* patenti, glabro, intus farcto pappo denso, albo, corolla breviore.

Haec convenit cum P. *pinifolia* et *aulacea* calyce nullo; cum *umbellata* bracteis multifidis.

25. P. COMOSA. Tota glabra.

Caulis teres, a casu foliorum nodulosus, erectus, fuscus, ramosus, pedalis et ultra, crassitie pennae anserinae.

Rami verticillato-quaterni, fastigiati, erecti, cauli similes.

Folia inferiora filiformia, obtusa, incurvato-erecta; superiora elliptico-lanceolata, obtusa cum acumine, avenia, comosa, omnia frequentia, sesquipollicaria.

Flores in cono terminali solitario, magnitudine iuglandis.

26.

26. P. purpurea. Tota glabra.

Caulis teres, subfiliformis, rugosus, brunneus, ramosissimus, decumbens, bipedalis.

Rami sparsi, subumbellati, pubescentes, ramulosi, cauli similes.

Ramuli supremi fastigiati.

Folia lineari-subulata, supra sulcata, subtus convexa, mutica, integra, frequentia, imbricata, patenti-recurva, semiunguicularia.

Florum capitula terminalia, in ramis et ramulis solitaria, cernua, magnitudine pisi.

Perianthium commune polyphyllum, imbricatum, tomentosum; *squamae* exteriores minutae, ovatae, brevissimae; inferiores lanceolatae, capitulo longiores.

Corollae ferrugineae, minutae.

27. P. prolifera. *Caulis* erectus, tenuis, glaber, prolifferus, bipedalis.

Rami erecti, foliis tecti, cauli similes.

Folia subulata, frequentia, subimbricata, glabra, unguicularia.

Florum capitula in divaricatione et apicibus ramorum terminalia, magnitudine pisi.

28. P. corymbosa. Tota glabra.

Caulis teres, erectus, ramosus, quadripedalis et ultra.

Rami aggregato-subverticillati, plurimi, breves, subfastigiati, erecto-patuli, digitales, internodiis breviores.

Folia linearia, supra plana, subtus convexa, acutiuscula, frequentia, imbricata, unguicularia.

Florum capitula in ramis et ramulis terminalia, solitaria, magnitudine pisi minoris.

Perianthium commune polyphyllum, corolla brevius.

Corollae luteae, minutae.

Semen

Semen obovatum, compressum, margine acuto, infra attenuatum, apice obtusum, villosum, cavum nucleo albo, non dehiscens.

Varietas est perianthio tomentoso.

29. P. NANA. Tota planta, exceptis corollis, glabra.

Caulis teres, erectus ramosus, bipedalis, crassitie pennae.

Rami subterni, erecto-patentes, apice filiformes, cernui.

Folia lineari-triquetra, acuta, frequentia, sub-imbricata, semipollicaria.

Florum capitulum in ramis terminale, solitarium, cernuum, magnitudine pruni.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores ovatae; virescentes, unguiculares, interiores oblongae, acutae, purpureo-coloratae, patentes, pollicares.

Corollae lana aurea extus tectae, unguiculares.

Rosam referentibus floribus statim noscitur.

30. P. LANATA. *Caulis* filiformis, erectus, debilis, glaber, foliis tectus, ramosus, bipedalis.

Rami bini, inaequales, cauli similes.

Folia linearia, supra plana, subtus convexa, acutiuscula, imbricata, glabra, unguicularia.

Florum capitulum in ramis terminale, sericeum, magnitudine fere iuglandis.

Perianthium commune polyphyllum; *squamis* lanceolatis.

Corollae extus pilis argenteis totae lanatae et barbatae, unguiculares.

31. P. TORTA. Tota planta, exceptis corollis, glabra.

Caulis teres, suberectus, laevis, ramosus, bipedalis et ultra.

Rami

Rami verticillato-quaterni, incurvat, inaequales, cauli similes.

Ramuli in apicibus verticillati, brevissimi

Folia linearia, obtusiuscula, callosa, integra obliqua, erecto-patula, frequentia, semipollicaria.

Florum capitula in ramulis terminalia, magnitudine pisi.

Perianthium commune imbricatum, brevissimum, tomentosum.

Corollae argenteae.

32. P. alba. Tota argenteo-tomentosa.

Caulis teres, erectus, ramosus, parum tomentosus.

Rami umbellati, circiter sex, filiformes erecti, inaequales.

Folia linearia, obtusa, erecto-imbricata pollicaria.

Florum capitula in divaricatione ramorum et apicibus terminalia, tota argenteo-lanata foliis obvallata, magnitudine pisi.

33. P. aulacea. Tota planta glabra.

Caulis teres, erectus, parum ramosus, proliferus, 3 vel 4-pedalis, crassitie calami.

Rami subverticillati, striati, erecto-patentes

Folia sessilia, elliptica sive inferne attenuata obtusa cum acumine, integra, avenia, nervo medio solitario, erecta, caulem ramosum tegentia, approximata, internodiis multo longiora, digitalia.

Florum racemi terminales, subumbellati, fastigiati, oblongi, cernui, sensim florentes pollicares.

Pedunculi rugosi, vix lineam longi.

Bractea

Bracteae ſub ſingulo pedunculo lanceolatae, canaliculatae, albae, erectae, longitudine pedunculi et dimidii floris.

Perianthium nullum omnino.

Corolla tetrapetala. *Petala* linearia, acuta, canaliculata, aequalia; erecta, glabra, alba, unguicularia.

Antherae medio petali inſertae, lineares, ſpirales, albae.

34. P. UMBELLATA. Tota planta glabra.

Caulis teres, erectus, ramoſus, bipedalis et ultra.

Rami inferius in caule rariores, verſus apicem frequentes, umbellati, faſtigiati.

Folia ut in P. aulacea.

Florum capitula in ramis terminalia, ſolitaria, obvallata foliis et bracteis, magnitudine nucis avellanae maioris.

Perianthium nullum, ſed bracteae in receptaculo communi alternae, pinnatifidae.

Corolla ut in bracteata.

35. P. LINEARIS. *Caulis* teres, erectus, ramoſus, purpureus, quadripedalis.

Rami teretes, longi, ſimplices, ſtriati, folioſi, glabri.

Folia ſeſſilia, linearia, inferne ſenſim attenuata, baſi ſubtus calloſa, obtuſa, apice callo rufeſcenti, integra, margine parum reflexo, ſupra cōnvexiuſcula, ſubrugoſa, ſubtus concava; frequentia, erecta, digitalia et ultra.

Florum capitulum terminale, ſubſolitarium, conicum, magnitudine pomi mediocris.

Perianthium commune polyphyllum, imbricatum; *ſquamae* latae, ovatae, acutae, intus totae glabrae, extus pubeſcentes, baſi tomento denſo albo.

Rece-

Receptaculum villosum villo albo denso.

Corollae tubus compressus; *Limbus* 2-partitus, laciniis linearibus; *altera* latior apice 3-fida, cuius laciniis stamina inseruntur, et stigma reflexum ante explicationem; *altera* triplo angustior, integra; *utraque* villosa, stylo dimidio brevior.

Haec convenit cum *conocarpa, totta* et aliis calyce imbricato et pistillis longissimis.

36. P. sCOLYMUS. Totus frutex glaber.

Caulis erectus, rugosus, ramosus, tripedalis.

Rami subverticillati, erecti, cauli similes.

Folia inferne attenuata, lanceolata, acuta, glandula terminali, integra, erecto-patula, frequentia, digitalia.

Florum capitula in ramis terminalia, solitaria, ovata, foliis obvallata, magnitudine pruni.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores ovatae, interiores oblongae, concavae, obtusae.

Corolla purpurascens.

Receptaculum ferrugineo-tomentosum.

37. P. MELLIFERA. Tota arbuscula glabra.

Caulis arboreus, erectus, ramosus, orgyalis vel paulo ultra.

Rami sparsi, erecti, ramulosi.

Folia inferne attenuata, lanceolata, obtusiuscula, integra, avenia, frequentia, patula, digitalia.

Florum capitulum terminale, ovato-oblongum, ferrugineum, viscosum, magnitudine ovi anserini.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* infimae minutae ovatae: superiores oblongae; supremae lanceolatae, erectae, concavae, digitales.

Cum

Cum sequenti haec confusa fuit, licet distinctissima caule arboreo, ramoso, multifloro; foliis planis; cono oblongo, bituminoso, glabro, nitido.

38. P. REPENS. Tota glabra exceptis corollis.

Caulis flexuosus, brevissimus, decumbens, vix palmaris, subramosus *ramis* binis vel tribus.

Folia in apice caulis et ramorum conferta, sessilia, elliptica, saepe convoluta, integra, margine cartilaginea, scabra, erecta, spithamaea.

Florum capitulum terminale, solitarium, rotundum, foliis obvallatum, magnitudine pruni.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores minutae, ovatae, obtusae; interiores lanceolatae.

Corolla villosa villo albo.

Haec longe a priore diversissima, radice repente, caule brevissimo, subsimplici, unifloro; foliis linearibus, marginatis; capitulo ovato minori, minime viscoso.

39. P. OBLIQUA. *Caulis* teres, erectus, glaber, bipedalis et ultra.

Rami filiformes, erecti, sparsi, inaequales, pubescentes.

Folia sessilia, lanceolata, acuta, glandula terminali, integra, obliqua, erecto-patula, frequentia, glabra vel tenuissime tomentosa, semipollicaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine pruni.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores ovatae, acutae, glabrae, interiores oblongae, pilosae.

40. P. PARVIFLORA. *Caulis* teres, erectus, ramosissimus, tripedalis.

Rami ſparſi, filiformes, flexuoſi, virgati, ramuloſi.

Ramuli verſus ſummitates ramorum, alterni, frequentes.

Folia lanceolata, inferne anguſtata, glandula obtuſa terminata, integra, obliqua, erecta, unguicularia.

Florum capitula in apicibus ramulorum ſubtetragona, glabra, magnitudine piperis.

Pedunculi nulli niſi ramuli apice floriferi.

Perianthium commune imbricatum; *ſquamae* quadrifariam poſitae, ovatae, obtuſae, concavae, glabrae.

Variat caule et foliis glabris et incano-ſubtomentoſis.

41. P. PALLENS. *Caulis* fruticoſus, erectiuſculus, ſubangulatus, glaber, ramoſus, pedalis vel paulo ultra.

Rami ſparſi, divaricati, ſimplices, cauli ſimiles, aequales, erecti.

Folia caulina et ramea ſparſa, ſeſſilia, lanceolata, inflexa, ſubdecurrentia, inferne parum attenuata, integra, obtuſiuſcula, apice calloſa, glabra, pollicaria vel ultra.

Bracteae florum conum obvallantes foliis ſubſimiles, concavae, erectae, apice patulo et calloſo, albidae, cono triplo longiores.

Florum conus in ramis terminalis, ovatus, glaber, ſeſſilis.

Perianthii communis *ſquamae* imbricatae, ovatae, acutiuſculae, concavae; inferiores maiores glabrae, ſuperiores ſericeo-tomentoſae.

Receptaculum nudum.

Corolla 4-petala; *Petala* linearia, obtuſa, lineam longa; *ungues* albae, villoſae; *lamina* patentia, flaveſcentia.

Fila-

Filamenta nulla. *Antherae* 4. infra apicem petalorum sessiles, ovatae, didymae, flavae.

Germen superum, bilobum, glabrum.

Stylus filiformis, incrassatus, flavescens, longitudine corollae.

Stigma clavatum, obtusum, flavicans.

42. P. CONIFERA. *Caulis* fruticosus, erectus, ramosus, tripedalis vel paulo ultra.

Rami verticillati, flexuoso-erecti, foliosi, ramulosi.

Folia elliptico-lanceolata, acuta glandula terminali, integra, concava, glabra, subrugosa, frequentia, erecta, pollicaria.

Florum conus in ramis terminalis, solitarius, tomentosus, ovatus, magnitudine pisi.

Valde *affinis* sunt P. pallens coniferaque et difficile ab invicem distinguuntur plures earum varietates, nisi notis, quae sequuntur, scilicet:

1) quod in *pallenti* rami sparsi et simplices, folia magis lanceolata, conus florum glaber et bracteae coloratae.

2) quod in *conifera* rami verticillati iterumque ramulosi, folia elliptica, conus florum tomentosus et folia floralia concolora.

43. P. LEVISANUS. Tota planta, exceptis capitulis, glabra.

Caulis erectiusculus, ramosus, pedalis.

Rami verticillato-proliferi, sex circiter vel pauciores, inaequales, erecti, apice nutantes, iterum ramulosi.

Folia spathulata seu inferne attenuata, superne latiora, obtusa cum acumine, integra, avenia, erecto-patula, unguicularia.

Florum capitula in ramulis terminalia, solitaria, lanata, foliis obvallata, magnitudine pisi.

Perianthium commune tomentosum.

44. P. strobilina. *Caulis* erectus, ferrugineus, pubescens.

Folia sessilia, ovata, subretusa, glandula terminata, concaviuscula, integra, glabra, patentia, reflexa, sesquipollicaria.

Florum conus terminalis, solitarius, glaber, magnitudine pruni.

45. P. imbricata. Tota planta, exceptis ramis et corollis, glabra.

Caulis erectus, ramosus, tripedalis et ultra.

Rami bini vel terni, filiformes, erecti, inaequales, pubescentes.

Folia sessilia, lanceolata vel oblonga, glandula terminata, integra, rugosa, imbricata, basi adpressa, apice patula, ramos tegentia, semiunguicularia.

Florum capitula in ramis terminalia, solitaria, rarius bina, oblonga, magnitudine iuglandis minoris.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* lanceolatae, acuto-glandulosae, unguiculares.

Corolla extus lana flavescente tota tecta.

46. P. sericea. *Caulis* teres, decumbens, ramosus, glaber.

Rami filiformes, curvati, erectiusculi, sparsi, inaequales, glabri.

Folia lanceolata, integra, erecta, tota sericeo-tomentosa, unguicularia.

Florum capitula in ramis terminalia; solitaria, rarius aggregata, subcernua, magnitudine pisi minoris.

Perianthium commune imbricatum, glabrum; *squamis* lanceolatis.

Corolla luteo-tomentosa, vix unguicularis.

47.

47. P. SALIGNA. *Caulis* teres erectus, striatus, purpurascens, inferne nudus, glaber, superne ramosus, quadripedalis.

Rami alterni, conferti, breves, virgati, cauli similes.

Folia lanceolata, acuta, apice glandulosa, integra, tenuissime argenteo-tomentosa, erecta vix pollicaria.

Florum capitula in ramis terminalia, oblonga, foliis obvallata, solitaria, magnitudine pisi.

Folia argentea sunt, sed longe tamen distincta a P. argentea; haec enim frutex, illa arbor, praeter cetera; differt quoque a conifera.

48. P. ARGENTEA. Tota tomentosa.

Caulis arboreus, crassitie femoris, nudus, ramosissimus, orgyalis et ultra.

Rami et ramuli teretes, rugosi, a casu foliorum tuberculati, flexuosi, erecto-patentes.

Folia sessilia, lanceolata, acuta, apice glandulosa, integra, argenteo-tomentosa, nitentia, ciliata, patula, frequentissima, digitalia,

Florum conus terminalis, rotundus, magnitudine pruni, sensim increscens in magnitudinem pomi maioris.

Perianthii communis et coni squamae ovatae, obtusae tomentosae.

Corollae argenteo-tomentosae, vix unguiculares.

49. P. ACAULIS. Tota planta glabra.

Caulis brevissimus, decumbens, raro ramosus, fuscus, bipollicaris.

Rami subverticillati, diffusi, nodulosi, rugosi, inaequales, palmares.

Folia sparsa, decidua, terminalia, persistentia, inferne attenuata, oblonga, venosa, in-

 tegra,

tegra, marginata, inaequalia, pollicaria usque palmaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, magnitudine iuglandis.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores ovatae; interiores oblongae, obtusae.

Corollae hirsutae.

30. P. myrtifolia. Tota planta, exceptis corollis, glabra.

Caulis teres, erectus purpureus, ramosus, tripedalis.

Rami alterni vel terni, filiformes, laxi, flexuosi, patuli, alternatim ramosi, inaequales, purpurascentes, apicibus parum villosis. *Folia* sessilia, oblonga, obtusa, apice glandulosa; basi obliqua, integra, patula, unguicularia.

Florum capitula in ramis et ramulis terminalia, solitaria, magnitudine pisi.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores minores, lanceolatae, apice nigrae, interiores maiores, ovatae, obtusae, subciliatae.

Corollae extus albo-hirsutae.

31. P. grandiflora. Tota arbor glabra.

Caulis arboreus, erectus, ramosus, orgyalis vel ultra.

Folia sessilia, oblonga, obtusa, integra, venosa, patentia, digitalia.

Florum capitulum terminale, solitarium, fastigiatum, magnitudine pugni.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* exteriores ovatae, sensim maiores; interiores oblongae, obtusae.

Corollae tomentoso-albae.

Haec

Haec et P. *Cynaroides* speciosae sunt capitulis maximis; distinguuntur invicem

grandiflora 1) foliis lanceolatis, sessilibus.
2) caule arboreo, ramoso, alto.

cynaroides 1) foliis subrotundis, petiolatis.
2) caule frutescente, vix ramoso, humili.

52. P. GLABRA. *Caulis* fruticosus, totus glaber.

Folia sessilia, oblonga, apice glandulosa, integra, crassa, avenia, erecta, pollicaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, glabrum, magnitudine pomi.

53. P. SPECIOSA. *Caulis* arborescens, teres, villosis, erectus, ramosus, orgyalis.

Folia subpedunculata, oblonga, acuta apice nigro, integra, marginata, nervosa, coriacea, patula, glabra, palmaria.

Florum capitulum terminale, ovatum, magnitudine ovi anserini.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* omnes glabrae; exteriores ovatae; intermediae oblongae; interiores lineari-oblongae; inferne angustiores, extus apice villo longo nigro vel ferrugineo ciliatae.

Corollae filiformes, hirsutae.

Variat foliis angustioribus et latioribus; calycibus apice barba ferruginea et nigra.

54. P. TOTTA. *Caulis* teres, erectus, villosus.

Folia sessilia, ovato-oblonga, obtusa, glandula rubra terminata, integra, raro 3-dentata, erecto-patula, glabra, pollicaria.

Florum capitulum terminale, solitarium, ovatum, magnitudine pyri.

Perianthium commune imbricatum, glabrum; *squamae* ovatae, acutae, ciliatae, corolla multoties breviores.

Corollae filiformes, villosae, pollicares.

55. P. hirta. *Caulis* teres, erectus, vilosus, tripedalis et ultra.

Folia sessilia, ovata, glandula obtusa terminata, integra, rarius ciliata, tenuissime nervosa. glabra, imbricata, pollicaria.

Florum capitula infra apicem lateralia, in axillis foliorum solitaria, circiter 8-flora.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* sensim longiores, oblongae, acutae, luteo-sanguineae, splendentes, subpollicares.

Corollae filiformes, villosae, perianthio paulo breviores.

Pistilla corolla duplo longiora, curva, glabra.

56. P. pubera. *Caulis* erectus, villosus, apice ramosus, bipedalis.

Rami versus apicem subverticillati, inaequales, patuli, cauli similes.

Folia sessilia, ovata, glandula obtusa, integra, tomentosa, imbricata, unguicularia.

Florum capitula terminalia, raro solitaria, saepe plura aggregata, magnitudine nucis avellanae maioris.

Perianthium commune hirsutum; *squamae* lanceolatae.

Corolla villis lanata, unguicularis.

Variat foliis ovatis et oblongis.

57. P. divaricata. *Caulis* teres, flexuosus, pubescens, ramosus, pedalis et ultra.

Rami verticillati, terni vel quaterni, filiformes, divaricati, ramulosi, pubescentes.

Folia

Folia sessilia, ovato-subrotunda, integra, villosa, rugosa, imbricata, inferiora reflexa, lineam longa.

Florum capitulum in ramulis terminale, solitarium, cernuum, magnitudine pisi.

Corollae argenteae.

58. SPATHULATA. *Caulis* erectus, glaber, ramosus, bipedalis et ultra.

Rami bini vel terni, flexuoso-erecti, glabri purpurascentes.

Folia petiolata, spathulata, obtusa, marginata, integra, obsolete striata, subcucullata, glabra, imbricata, unguicularia.

Petiolus teres, folio dimidio brevior.

Florum capitula in apicibus ramorum aggregata.

Perianthium commune subtetraphyllum, tomentosum, 4-florum.

Corollae lanatae, vix unguiculares.

59. P. CYNAROIDES. *Caulis* teres, erectus, rugosus, simplex, vix pedalis.

Folia petiolata, subrotunda, integra, marginata, venosa, glabra, patentia, digitalia.

Petiolus semiteres, rugosus, glaber, pollicaris.

Florum capitulum terminale, ovatum, fastigiatum, erectum, magnitudine fere capitis infantis.

Perianthium commune imbricatum; *squamae* sensim maiores, oblongae, acutae, tomentosae.

Corolla albo-tomentosa.

60. P. CORDATA. Tota planta glabra.

Caulis decumbens, simplex, teres, striatus, spithamaeus.

Folia alterna, sessilia, cordata, subrotunda integra, marginata, 9-nervia, erecta; inferior maiora, palmaria; superiora sensim breviora.

Capitulum floris subradicale, ovatum, truncatum.

Perianthium commune imbricatum; *squamis* ovatis, sensim maioribus, oblongis, erectis obtusis.

Pappus semen obvallans purpurascens.

§. 7.

Synonyma.

1. P. decumbens. Dissert. Nostrae Tabula I.

2. P. florida. Tab. Diss. I.

3. P. cyanoides. *Protea* foliis linearibus ramosis. Royen. Lugd. Bat. 186. Wachend. Ultraj 202.

Cyanus aethiopicus rigidis, capillaceis, tenuissimis foliis trifidis ex promont. bonae spei Pluk. mant. 61. Tab. 345. f. 6. Hill. Eden p. 630. Tab. 53. f. 6. e Plukenetio mutuata.

Leucadendron cyanoides Linn. Sp. Pl. p. 137 Berg. Act. Stockholm. 1766. p. 326. Pl. Cap. 27

Protea cyanoides Lin. Syst. Nat. Tom. 2 p. 118. Mant. 188.

5. P. glomerata. *Serraria* foliis tenuissime divisis, capitulis tomentosis. Burm Afr. p. 265 t. 99. f. 2.

Leucadendron glomeratum Lin. Sp. Pl. p. 137 Berg. Act. Stockh. 1766. p. 328.

Leucadendron elongatum Berg. pl. Cap. p. 27

Protea glomerata Lin. Syst. Nat. t. 2. p. 117 Mant. p. 187.

6

6. P. SERRARIA. *Abrotanoides* arboreum monomotapense, floribus in ramulorum cymis. Pluk. Mant. I. t. 329. f. 1.

Anethifolius frutex africanus, flore sericeo. Seb. thes. 2. tab. 63. f. 6.

Serraria foliis tenuissime divisis, floribus rubris apetalis. Burm. Afr. p. 264. t. 99. f. 1.

Levcadendron serraria, Lin. Sp. Pl. p. 137. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 327. Plant. Cap. p. 28.

Protea serraria. Lin. Mant. p. 188. Syst. Nat. t. 2. p. 177.

8. P. SPHAEROCEPHALA. *Anethifolius* frutex africanus minor, capite tomentoso. Herm. Afr. 3.

Levcadendron sphaerocephalum. Act. Stockh. 1766. p. 327. Pl. Cap. p. 26.

Protea sphaerocephala. Lin. Mant. p. 188. Syst. Nat. t. 2. p. 118.

9. P. PHYLICOIDES. *Levcadendron* phylicoides. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 328. Pl. Cap. p. 29.

10. P. LAGOPUS et

11. P. SPICATA. *Leocadendron* spicatum Berg. Act. Stockh. 1766. p. 327. Pl. Cap. p. 25.

Protea spicata. Lin. Mant. p. 187. Syst. Nat. t. 2. p. 117.

12. P. SCEPTRUM. *Protea* sceptrum Gustavianum. Dr. SPARRMAN Act. Stockh. 1777. p. 53. t. 1.

13. P. CRINITA. *Protea* foliis lanceolatis, obtusis, apice tridentato-cilliosis, capitulis terminatricibus, foliosis. Roy. Lugd. Bat. 184. Wachend. Ultraj. 201.

Levcadendron oleaefolium Berg. Act. Stockh. 1766. p. 320. Pl. Cap. p. 15.

14.

14. P. CONOCARPA. *Scolymocephalus* african latifolius lannginosis foliis in summitate c natis. Herm. Afr. 20. Ray. Dendr. 9.

Conophoros, capitis bonae spei folio in su mo dentato. Raj. App. 240. Petiv. Muf. 240.

Levcadendron africana arbor argentea, su mo folio crenato. Pluk. Alm. 212. t. 200. f. Folii tantum figura datur.

Conocarpodendron folio crasso, nervo lan ginoso supra crenate ibique limbo rubro, flo aureo, cono facile deciduo. Boerh. Lugd. B T. 2. p. 196. t. 196.

Levcadendron foliis ovatis, obversis, o longis; margine calloso-fimbriatis; ad apice crenatis. Wachend. Ultraj. 203.

Protea foliis oblongo-ovatis, apice quinqu dentato-callosis Roy. Lugd. Bat. 184.

Levcadendron conocarpodendrum. Linn. S Pl. p. 136. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 32 Evanuit deinde in Systemate Naturae.

Africanis: Kreupelboom, Goudboom, Brand houtboom vulgo appellatur.

16. P. HYPOPHYLLA. *Scolymocephalos* foliis angu stis, in summitate tridentatis. Raj. Dendr. 9

Thymelaca capitata rapunculoides Ne crassioribus foliis, summo apice tridentatis aethiopica, coniformi calyce squamato. Pluk Mant. 181. tab. 440. f. 3.

Levcadendros africana seu scolymocephalu folio angustiori; apicibus tridentatis. Pluk Alm. p. 212.

Conocarpodendron folio rigido, angusto apice tridentato, rubro, flore aureo. Boerh Lugd. Bat. T. 2. p. 198. c. 198.

Protea

Protea foliis lancelatis, linearibus, apice tridentato-callosis; capitulis aphyllis. Roy. Lugd. Bat. 184. Wachend. Ultraj. 202.

Protea foliis lanceolato-linearibus; apice tridentato-callosis. Lin. Hort. Cliffort. 29.

Leucadendron hypophyllocarpodendron. Lin. Sp. Pl. p. 136. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 321. Pl. Cap. p. 16.

Protea hypophyllocarpopendrum. Lin. Mant. p. 191. Syst. Nat. T. 2. p. 118.

17. P. CUCULLATA. *Scolymocephalos* africana, foliis angustis brevioribus, tribus in summitate denticulis capitulis foliosis interceptis. Herm. Afr. 20.

Leucadendros africana seu scolymocephalos, angustiori folio, apicibus tridentatis. Pluk. Alm. 212. tab. 304. f. 6.

Hypophyllocarpodendron foliis inferioribus apice trifido, rubro, superioribus penitus rubris, glabris. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 206. t. p. 206.

Leucadendron foliis cuneformibus, apice tridentato-callosis, summis ultra florem protrusis. Wachend. Ultraj. 203.

Protea foliis lanceolatis obtusis flores involventibus, apice tridentato-callosis. Roy. Lugd. Bat. 184.

Leucadendron cucullatum. Lin. Sp. Pl. p. 136. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 320. Pl. Cap. p. 14.

Protea cucullata Lin. Mant. 180. Syst. Nat. T. 2. p. 118.

20. P. PINIFOLIA. *Pini* foliis planta africana, cyperi capitulis. Herm. Afr. 18. Burm Dec. Afr. p. 193. t. 70. f. 3.

Pini

Pini folio planta capenſis, floribus ſpica
Petiv. Scill. 47.

Pini facie frutex africanus, cyperi capitu
umbellatis. D. Scherard. Raj. Dendrol. 1

Aulax pinifolia Berg. Pl. Cap. p. 33.

Levcadendron pinifolium. Lin. Mant. p.

Protea pinifolia. Linn. Mant. p. 187. Sy
Nat. T. 2. p. 117.

21. P. RACEMOSA. *Thymelaea* fruticoſa, pina
brevioribus foliis, floribus villoſis, ex promo
bonae ſpei. Pluk. Mant. 180.

Protea foliis ſetaceis, floribus racemoſi
Lin. Hort. Cliffort. 496.

Levcadendron racemoſum. Lin. Sp. Pl. p. 13
Berg. Act. Stockh. 1766. p. 325. Pl. Cap. p. 2

Protea racemoſa Lin. Mant. 187. Syſt. N
T. 2. p. 117.

22. P. INCURVA. Tab. noſtr. III.

23. P. CAUDATA Tab. noſtr. II.

24. P. BRACTEATA. *Scolymocephalus* africanu
foliis Roſmarini acutis. Herm. Afr. 20. R
Dendrol. 10.

Lepidocarpodendron foliis anguſtiſſimis gr
mineis, fructu cancellato, ſemine coronat
Boerh. Lugd. Bat. tom. 2. p. 193. tab. p. 19

Levcadendron cancellatum. Linn. Sp. P
p. 134. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 326. Sy
ſtematis Linnaeani editioni ultimae inſertu
non fuit.

Protea Bracteata. Tab. noſtr. I.

27. P. PURPUREA. *Protea* foliis linearibus ſim
pliciſſimis, ramis determinatis, floribus term
natricibus. Roy. Lugd. Bat. 186.

Levcadendron proteoides. Lin. Sp. Pl. p. 134
Berg. Act. Stockh. 1766. p. 326. Pl. Cap. p. 24

Prote-

Protea purpurea. Lin. Mant. 195. Syst. Nat. T.2. p. 119.

27. P. PROLIFERA. Tab. nostr. IV.

28. P. CORYMBOSA. *Leucadendron* corymbosum. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 325. Pl. Cap. p. 21.
Protea corymbosa. Tab. nostr. II.

29. P. NANA. *Thymelaea* aethiopica, abietiformis, floribus phoeniceis. Pluk. Mant. 180.
Conophoros capensis, pini folio. Raj. Suppl. app. p. 243. 63. Petiv. Gazoph. p. 40. t. 25. f. 7.
Leucadendrum nanum. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 325. Plant. Cap. p. 22.
Protea rosacea. Lin. Mant. 189. Syst. Nat. T.2. p. 118.

30. P. LANATA. Tab. nostr. III.

34. P. AULACEA. Tab. nostr. II.

35. P. LINEARIS. Tab. nostr. IV.

36. P. SCOLYMUS. *Scolymocephalus* africanus, fruticis aethiopici coniferi Breinii foliis, capite maiori squamato. Raj. St. III. 10.
Leucadendron acaulon, ramis numerosis e terra excrescens, calyce floris immaturo extus ex rubro et flavo variegato, intus flavo. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 192. t. p. 192.
Leucadendron scolymocephalum. Lin. Sp. Pl. p. 135. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 328. Evanuit postea in Systemate Naturae.

37. P. MELLIFERA. *Scolymocephalus* africana, foliis angustis, villosis, cono mellifero. Raj. St. l. III. 9.
Lepidocarpodendron foliis angustis brevioribus salignis, calycis squamis elegantissime ex roseo, aureo, albo, atro-rubro, variegatis, florum plumis albis. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 187. t. p. 187.

Protea caule multifloro, calycibus oblon foliis lanceolatis integerrimis. Roy. Lu Bat. 185.

Levcadendron repens. α. Lin. Sp. Pl. p. 1 Berg. Act. Stockh. 1766. p. 322.

Protea repens. Lin. Mant. p. 119. Sy Nat. T. 2. p. 118.

Africanis incolis: Zuykerboſches et Tı boom vocat.

48. P. REPENS. *Lepidocarpodendron* foliis lo giſſimis anguſtiſſimis, fructum elegantiſſi ex rubro, flavo et albo variegatum, ſuccin tibus, radice repente. Boerh. Lugd. Bat. T p. 190. tab. p. 190.

Levcadendron foliis longiſſimis obtuſe t gonis, longitudine florem ſuperantibus. W chend. Ultraj. 204.

Protea caule unifloro, calyce oblongo, f liis linearibus longiſſimis. Roy. Lugd. Bat. 1

Levcadendron repens. β. Lin. Sp. Pl. p. 13

40. P. PARVIFLORA. Linn. Mant. p. 195. Sy Nat. T. 2. p. 119. Tab. noſtr. IV.

41. P. PALLENS. *Conocarpodendron* folio rigid craſſo, anguſto, cono laniis parvo. Boer Hort. Lugd. Bat. T. 2. p. 197. I. p. 197.

Conocarpodendron folio anguſto rigido bre cono parvo, aureo, corona foliacea ſuccinct Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 200. t. p. 200.

Conocarpodendron folio tenuiſſimo, anguſt ſimo, ſaligno, cono calyculato. Boerh. Ho Lugd. Bat. T. 2. p. 203. t. p. 203.

Conocarpodendron folio tenui, anguſto, ſali no, cono calyculato, corona foliacea ſuccinct Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 204. t. p. 204.

Protea conifera β. γ. δ. ε. Lin. Sp. Pl. p. 13

Prot

Protea pallens, Lin. Mant. p. 193. Syst. Nat. T. 2. p. 118.

42. P. CONIFERA. *Scolymocephalos* africana foliis brevioribus, in tubercula desinentibus. Herm. Afr. 20.

Thymelaea capitata s. Julifera angusto salicis folio. Promontor. bonae spei. Pluk. Mant. 181. t. 229. f. 6.

Frutex aethiopicus conifer, foliis cneori, salici aemulis. Breyn. Cent. 21. t. 9.

Leucadendrum salignum. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 323. Pl. Cap. p. 17.

Protea conifera. Lin. Sp. Pl. p. 138. α.

Protea saligna. Lin. Mant. p. 194.

43. P. LEVISANUS. Levisanus capensis, serpilli folio. Petiv. Gazoph. 9. tab. 5. f. 7.

Chrysanthemum conyzoides aethiopicum, capitulo aphyllo, Thitymali paralii foliis subrotundis, tuberculis in superficie conspicuis. Pluk. Mant. 47. t. 343. f. 9.

Brunia foliis oblongis incanis, florum capitulo ramulum terminante. Burm. Afr. 267. t. 100. f. 2.

Conocarpodendron foliis subrotundis brevissimis; capituli immaturi, globosi, parte inferiore fusca, media aurea, suprema viridi. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 202. t. p. 202.

Protea foliis oblongis, ovatis, lana obvolutis. Roy. Lugd. Bat. 187.

Protea fusca. Lin. Sp. Pl. ed. 1. p. 95.

Brunia levisanus. Lin. Sp. Pl. ed. 2. p. 289.

Leucadendron levisanus. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 324. Pl. Cap. p. 20.

Protea levisanus. Lin. Mant. p. 194. Syst. Nat. T. 2. p. 119.

44. P. STROBILINA. *Conocarpodendron* acai folio rigidi, nervoso, oblongo, latiori, fusco; semine oblongo in medio quasi vato. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 201. t. p.
Protea strobilina. Lin. Mant. p. 192. Nat. T. 2. p. 118.
45. P. IMBRICATA. Tab. nostr. V.
47. P. SALIGNA. *Thymelaea* capensis, ser longioribus et acutis foliis, caule genici piloso. Pluk. Mant. 181. t. 229. f. 4.
48. P. ARGENTEA. *Conocarpodendron* argenteis sericeis latissimis. Boerh. Lugd. T. 2. p. 195. t. p. 195.
Levcadendros africana arbor tota arg sericea, foliis integris. Pluk. Alm. 212. t. 200
Argyrodendros africana, foliis serice argenteis. Commel. Hort. T. 2. p. 51. Raj. Dendr. 9.
Frutex aethiopicus conifer, foliis cneo nuginosis salici aemulis. Breyn. Prodr. 2.
Arbor ferens folia argentea. Zanon. Histo
Globularia africana frutescens, thym folio lanuginoso. Tournef. Instit. 467.
Conifera salicis facie, folio et fructu ton sericeo candicante obductis, semine pen
Protea foliis lanceolatis integerrimis hi nitidis. Lin. Hort. Cliff. 29.
Protea argentea Lin. Sp. Pl. 137. p. 194. Syst. Nat. T. 2. p. 119.
Africanis incolis: Silverboom et W boom.
49. P. ACAULIS. *Scolymocephalus* afric lauri folio et procumbens Raj. H. 3. 9.
Lepidocarpodendron acaulon, foliis p latis, nervo et marginibus rubris ornatis, fi parvo. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 191. t. p.

L

Leucadendron acaulon. Wachend. Ultraj. 204.

Protea caule unifloro, foliis lanceolatis. Roy. Lugd. Bat. 186.

Lepidocarpodendron acaulon. Lin. Sp. Pl. p. 135. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 322. evanuit deinde in Systematis Naturae ultima editione.

51. P. GRANDIFLORA. *Lepidocarpodendron* folio saligno, lato, caule purpurascente. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 183. tab. p. 183.

Protea foliis lanceolatis, integerrimis, flore patente glabro, stylis longissimis. Roy. Lugd. Bat. 186.

Africanis incolis: Waageboom et Waagenboom.

53. P. SPECIOSA. *Scolymocephalus* africana foliis longis, glabris, cono sericeo, squamis rubiginea, villosa, crista ornatis. Raj. H. T. III. 9.

Lepidocarpodendron folio oblongo, viridi, limbo rubro ornato, squamarum apice et margine lanuginosis. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 185. t. t. p. 185.

Lepidocarpodendron foliis angustis longis, salignis, nervo rubro, florum plumis violaceo-purpureis. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 186. t. p. 186.

Lepidocarpodendron foliis angustis, longis, salignis, calycis squamis elegantissime ex flavo, fusco, albo, nigro variegatis, florum plumis atro-purpureis. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 188. t. p. 188.

Lepidocarpodendron folio saligno viridi, nervo et margine flavo, cono longo. superiore parte maxime clauso. Boerh. Hort. Lugd. Bat. T. 2. p. 189. t. p. 189.

Protea foliis lanceolatis integerrimis glabris, calycibus superne villosis. Roy. Lugd. Bat. p. 186.

Levcadendron lepidocarpodendron. Lin. S
Pl. p. 134. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 322.
Levcadendron speciosum. Lin. Mant. p. 3
Protea Lepidocarpodendron. Lin. Ma
p. 190. Syst. Nat. T. 2. p. 118.
Protea speciosa. Lin. Mant. p. 191. Sy
Nat. p. 118.
Hollandis Africam incolentibus: Kreup
bosches vocatur.

54. P. TOTTA. Lin. Mant. p. 191. Syst. Nat. T.
p. 118.

55. P. HIRTA. *Lepidocarpopendrum* foliis se
ceis brevioribus, confertissimis, cono grac
longo. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 194. t. p. 19
Hypophyllocarpodendron, foliis lanuginos
in apice 3-fido, rubro, quasi florescens. Boe
Lugd. Bat. T. 2. p. 205. t. p. 205.
Salix conophora africana angusto, obtu
folio lanuginoso. P. Breyn. Prodr. p. 372.
Levcadendron hirtum. Lin. Amoen. Acad.
Afr. 3. Spec. Plant. p. 136. Berg. Act. Stock
1766. p. 324.
Protea hirta. Lin. Mant. p. 188. Syst. N
p. 118.
Africanis: Kreupelboom.

56. P. PUBERA. *Levcadendron* thymelaeoid
Berg. Act. Stockh. 1766. p. 324. Pl. Cap. p. 1
Protea pubera. Lin. Mant. p. 192. Syst. N
T. 2. p. 118.

57. P. DIVARICATA. *Scolymocephalos* african
argenteus, foliis brevioribus myrtiformib
capitulis rarioribus. Herm. Afr. 20.
Levcadendron divaricatum. Berg. Act. Stock
1766. p. 324. Pl. Cap. p. 19.
Protea divaricata. Lin. Mant. p. 194. Sy
Nat. T. 2. p. 119.

58. P. SPATHULATA. Tab. noſtr. V.

59. P. CYNAROIDES. *Cynaroides* frutex, folio ſubrotundo, rigido, e monte tabulari. Petiv. Muſ. 374.

Scolymocephalus africana, lato, rotundo, glabro folio; cono maximo, ſericeo, candido. Raj. H. T. III. 9.

Lepidocarpodendron, folio ſubrotundo, rigido, in pedunculo longo, craſſo, flore maximo, purpureo. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 184. t. p. 184.

Conocarpodendron, folio ſubrotundo, craſſo, rigido, valde nervoſo, cono longo, variegato, ex rubro et flavo; flore aureo. Boerh. Lugd. Bat. T. 2. p. 199. t. p. 199.

Salix conophora, africana, rigido, craſſo folio. P. Breyn. Prodr. p. 373.

Levcadendrum foliis ſubrotundis patentiſſimis, petiolatis, foliolis calycinis carinatis. Wachend. Ultraj. 204.

Levcadendrum cynaroides. Lin. Sp. Pl. p. 135. Berg. Act. Stockh. 1766. p. 319.

Protea cynaroides. Linn. Mant. p. 190. Syſt. Nat. T. 2. p. 118.

60. P. CORDATA. Tab. noſtr. V.

§. 8.

Locus.

Omnes ſpecies Proteae creſcunt in magno illo promontorio auſtrali Africes, quod Bonae Spei cognomen accepit, nec unica ſpecies nobis nota fuit alibi creſcens, antequam Dom. BANKS in Novae Hollandiae regionibus auſtralioribus P. ferrariam invenerit, uti etiam Genus Bankſiae, eadem facie et habitu cum Proteis. Amant vero

aliae species Protearum loca depressa et sabulosa; aliae loca magis elevata et colles; aliae iterum summa cacumina montium, vehementissimis exposita venti et nubibus.

Sic crescit sponte

Florida in montibus Fransche Hoek.

Serraria in collibus infra latus orientale Tafelberg inque summis montium cacuminibus inter Cap et Bay Falso, aliorumque.

Sceptrum, *Prolifera*, *Cordata*, *Spicata et Pubera* in summis montibus Hottentotts-Holland.

Hypophylla, *Purpurea*, *Levisanus et Repens*, in campis arenosis extra Cap inter frutices.

Pinifolia in montibus prope Platte-kloof, Hottentotts-Hollands-berg et alibi.

Corymbosa in campis sabulosis prope fluvium Breede Rivier dictum.

Nana in montibus Roode-sand.

Aulacea in montibus Platte-kloof.

Umbellata in summo Tafelberg.

Linearis in regionibus Parl et Drakenstein, locis arenosis.

Mellifera in collibus et campis infra Tafelberg prope Cap et infra Constantiam copiosissima.

Pallens in collibus montium prope Cap vulgaris.

Argentea ad latera Tafelberg, Constantiam, Witteboom, Paradys, Kerstenbosches alibique; etiam in hisce locis saepius plantatur et elegantes sylvas format.

Acaulis in collium planitie infra Tafelberg et alibi.

Grandi-

Grandiflora in Duyvelsberg infra Tafelberg et Steenberg, prope viam ad Houtbay, in montibus Koude Bockefeldt alibique communis.

Speciosa in collibus infra Tafelberg sub fronte et lateralibus vulgaris.

Hirta in campis infra Tafelberg, prope villas subiacentes.

Cynaroides in summitatibus montium variorum; ut in Tafelberg, in montibus prope Roodesand et Platte-kloof alibique.

Cordata in montibus Hottentotts-Holland et in montibus prope fluvium Rivier Zonder End dictum.

§. 9.

Florendi Tempus.

Floret *Aprili*, *Maio*, *Iunio*, P. Serraria, Repens, Speciosa, Grandiflora, Hirta, Cynaroides, Sceptrum, Prolifera.

Iunio, *Iulio* et seq. mensibus, P. Hypophylla, Linearis, Pallens, Acaulis.

Septembri, *Octobri*, *Novembri et Decembri*, Levisanus, Corymbosa, Nana, Argentea, Acaulis, Cordata, Spicata, Crinita.

Decembri, *Ianuario et Februario*, Pinifolia, ...ulacea, Umbellata.

§. 10.

U s u s.

Melliferae florum capita saepe ad dimidium, tempore florescentiae, replentur succo melleo, qui ab insectis filtratione purificatus et leni igne inspissatus, Syrupum eximium praebet, propinandum in tussi, raucedine et morbis aliis pectoris.

Speciosae flores succum melleum suppeditant, eadem fere copia ac bonitate atque mellifera.

Ex *Argentea* sylvae saepe curiose plantantur, pro concilianda umbra, pulcherrimae certe omnium ob argenteum foliorum nitorem splendidissimum.

Grandiflorae cortex adstringens curandae Diarrhoeae inservit.

In patria Protearum, ubi lignum rarum et valde carum, plurium specierum vel ligna, dum arbor vel frutex procera et crassa, vel radices ad focum alendum adhibentur, eumque in finem diligenter a servis collecti fasces humeris impositi domum quotidie portantur, ut Conocarpae, Speciosae, Hirtae, Grandiflorae, Melliferae, Argenteae et aliarum quarumdam.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
OXALIDE.

D. 7. JULII 1781.

RESP.

HERM. RUDOLPH. HAST.

§. 1.

Oxalis est planta *decandra*, *pentagyna*, cognoscenda *perianthio* quinque-partito, *corolla* subcampanulata, *germine* supero, *capsula* oblonga quinque loculari; relata ad

CAESALPINI Herbas pluribus folliculis.
MORISONI Siliquosas Papilionaceas bivalves.
RAJI vasculiferas monopetalas.
KNAUTII unicapsulares pentapetalas.
HERMANNI Quinquevasculares polyspermas.
BOERHAVII Siliquosas quinque capsulares.
RIVINI et LUDOVIGII Regulares pentapetalas.
TOURNEFORTII campaniformes.
MAGNOLII Monopetalos calyce interno et externo.
LINNAEI Decandriam Pentagyniam.

§. 2.

Nomen Genericum.

Trifolium veterum plures, illud autem *acetosum* DODONAEUS, BAUHINUS, BARRELIERUS et BOCCO; *corniculatum* DALECHAMPIUS, *luteumque* MORISONUS appellarunt.

 Oxa-

Oxalidis affinis plantam Breynius vocavit.
Oxys plurimis veteribus dicta fuit, ut Plukenetio, Raio, Clusio, Plumierio, Commelino, Sebae, Tournefortio.
Oxalis recentiorum botanicorum nomen est, quod retinuerunt v. Royen, Gronovius, Burmannus, Fevillaeus, Miller, à Linné, Ehret, nos.

§. 3.

Character Genericus.

calyx. *Perianthium* monophyllum profunde quinque partitum, breve, persistens; *laciniae* erectae.

corolla. Monopetala, tubulosa, subcampanulata, calyce longior. *Tubus* sensim ampliatus, basi quinque dentatus, dentibus acutis. *Limbus* quinque partitus, patens; *laciniae* aequales, obovatae, ante explicationem et sub somno contortae.

stam. *Filamenta* decem, lateribus germinis inserta, capillaria, saepius libera, rarius connata in cylindrum, erecta, inaequalia: *quinque* breviora, simplicia, *quinque* longiora, externe dente erecto armata.
Antherae incumbentes, didymae.

pistill. *Germen* superum, quinquangulare, glabrum.
Styli quinque, filiformes.
Stigmata obtusa, villosa.

peric. *Capsula* oblonga, quinquangularis, glabra, quinque valvis, quinquelocularis.
Semina plura, globosa, glabra.

Filamenta saepe infirma basi connata quidem in cylindrum, in pluribus speciebus inveniuntur, sicuti

ficuti in plantis monadelphis; haec vero non constans est nota vel toti generi communis, sed quibusdam tantum speciebus in Capite bonae spei crescentibus propria. Neque raro in plantis Capensibus inveniuntur vel filamenta connata, quae libera esse debent, ut in MORAEIS, IXIIS, IRIDIBUS, vel filamenta connata, dum antherae coalitae esse deberent, ut in LOBELIIS; vel filamenta libera, dum naturaliter connata forent, ut in HERMANNIIS, MONSONIIS, aliis.

§. 4.

Species Oxalidis sunt, quae sequuntur:

I. Foliis SIMPLICIBUS.

monophylla. 1. foliis ovatis indivisis.

2. Foliis TERNATIS.

*ACAULES.

a. *Scapis unifloris.*

minuta. 2. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis oblongis glabris.

punctata. 3. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis punctatis.

natans. 4. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis glaucis.

acetosella. 5. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis pilosis.

lanata. 6. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis hirsutis.

compressa. 7. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis ciliatis, petiolis compressis.

purpurea. 8. scapis unifloris, foliis ternatis: foliolis subrotundis ciliatis.

longi-

longiflora. 9. ſcapis unifloris, foliis ternatis; foliolis ſemibifidis.

b. *Scapis umbelliferis.*

violacea. 10. ſcapis umbelliferis, foliis ternanatis glabris, calycibus calloſis.
caprina. 11. ſcapis umbelliferis foliis ternanatis glabris, floribus erectis.
cernua. 12. ſcapis umbelliferis, foliis ternatis glabris, floribus plerisque clauſis cernuis.
ſericea 13. ſcapis umbelliferis, foliis ternatis tomentoſis.

**CAULESCENTES.

a. *pedunculis unifloris.*

repens. 14. caule repente, pedunculis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis hirtis.
incarnata. 15. caule bulbifero, pedunculis unifloris, foliis ternatis: foliolis obcordatis glabris.
bifida. 16. caule erecto glabro, pedunculis unifloris, foliis ternatis: foliolis ſemibifidis.
glabra. 17. caule erecto glabro, pedunculis unifloris, foliis ternatis: foliolis oblongis emarginatis glabris.
hirta. 18. caule erecto hirto, pedunculis unifloris, foliis ternatis ſubſeſſilibus: foliolis oblongis emarginatis glabris.
verſicolor. 19. caule erecto hirto, pedunculis unifloris, foliis ternatis: foliolis linearibus calloſis.

b.

b. *pedunculis umbelliferis.*

cornicula-ta. 20. caule decumbente herbaceo, pedunculis umbelliferis.

stricta. 21. caule erecto herbaceo, pedunculis umbelliferis.

frutescens. 22. caule erecto fruticoso, pedunculis umbelliferis.

c. *pedunculis racemiferis.*

barrelieri. 23. caule erecto, pedunculis racemiferis.

3. Foliis DIGITATIS.

flava. 24. foliis multifidis glabris.
tomentosa. 25. foliis multifidis hirtis.

4. Foliis PINNATIS.

sensitiva 26. foliis pinnatis.

§. 5.

Descriptio Specierum.

Radix plerisque bulbosa est, bulbo vel lana involuto, vel cortice duriori tecto.

Folia omnibus petiolata, uni speciei simplicia, duabus multifida, uni pinnata, reliquis, quotquot sunt, ternata.

Flores vel solitarii, petiolati vel umbellati, nunquam sessiles.

1. O. MONOPHYLLA. *Radix* bulbosa, parum profunde insidens. *Bulbus* globosus, lanugine densa molli ferruginea obductus: *bulbilli* corniculati, albi, plures.

Folia radicalia, simplicia, ovata, emarginata, margine carinaque dorsali ciliata.

Petioli hirti, scapis triplo breviores.

Scapi

Scapi circiter tres vel quatuor, uniflori, hirti; digitales vel paullo longiores.

Perianthium hirtum; *laciniae* lanceolatae. acutae.

Corolla calyce quadruplo longior. *Tubus* flavescens. *Limbus* dilute purpurascens; *laciniae* obtusae.

Filamenta capillaria, alba, exteriora quinque brevissima, interiora quinque calyce paullo longiora.

Antherae subrotundae, sulcatae, flavae.

Styli staminibus interioribus breviores, inter Filamenta patentes, albi.

2. O. minuta. *Folia* radicalia ternata. *Foliola* integra, glabra.

Petioli filiformes, glabri, scapo breviores.

Scapus filiformis, erectus, glaber, uniflorus, unguicularis.

Corolla calyce multoties longior. *Tubus* flavescens. *Limbus* albus.

Differt a *purpurea* foliis neque *margine neque apice ciliatis; a Punctata* foliolis ovatis, integris, nec obcordatis.

3. O. punctata. *Radix* bulbosa, parum profunda.

Bulbus durus, acute triangularis, lateribus duobus striis elevatis reticulatis rogosus.

Folia radicalia subcarnosa, obcordata, integra, glabra, punctatissima callis elevatis; pagina superior viridis, inferior laete purpurascens punctis aureo-micantibus.

Petioli scapo breviores.

Scapi plures, nudi, uniflori, pollicares.

Perianthium brevissimum.

Corolla calyce quadruplo longior. *Tubus* flavus. *Limbi* laciniae obtusae, erecto-patulae, vesperi

vesperi uti ante florescentiam convolutea, albicantes.

4. O NATANS. *Radix* filiformis, simplex, longitudine indeterminata.

Folia in superficie aquae umbellata, ternata: *foliola* curvata, emarginata, glabra, supra viridia, subtus glauca, patula, natantia.

Petioli foliis breviores.

Pedunculi unicus, duo vel tres, uniflori, vix pollicares.

Corolla alba.

5. O. ACETOCELLA. *Radix* dentata.

Folia radicalia, ternata: *Foliola* obcordata, tenuissime pilosa pilis adpressis, supra laetius viridia, subtus pallidiora, reflexa.

Petioli teretes, striati, pilosi, erecti, debiles, bipollicares.

Scapus unicus vel duo, simplex, striatus, pilosus, erectus, debilis, uniflorus, longitudine petiolorum.

Bracteae in medio scapi oppositae, subulatae, breves.

Corollae albae.

6. O. LANATA. *Radix* bulbosa, profunde insidens.

Bulbus ovatus, angulatus, profunde rugosus, durus, glaber.

Folia radicalia, umbellata, ternata: *Foliola* obcordata, pubescentia; interdum in radice elevata, sub umbella foliosa, duo alia folia opposita.

Petioli pubescentes, unguiculares.

Scapi simplices, teretes, villosi, digitales, interdum unguiculares.

Bracteae

Bracteae paullo infra florem duae, oppositae lanceolatae, concavae, acutae, pubescentes erectae, lineam longae.

Perianthium ad basin fere quinque-partitum, erectum, intus glabrum, extus villosum, lineam longum. *Laciniae* ovatae, obtusae, virides, apicibus rufescentes.

Corolla calyce quadruplo longior, subcampanulata, basi quinque-dentata. *Tubus* inflatus, sensim ampliatus, flavescens. *Limbi* laciniae obovatae, obtusae, patulae.

Filamenta erecta, filiformia, basi coalita in cylindrum, alba; quinque calyce breviora; quinque longitudine calycis; latere externo dentata.

Antherae ovatae, flavae.

Styli staminibus longiores, erecti, filiformes, flavi, villosi.

Stigmata obtusa, villosa.

Capsula cylindrica, obsolete quinque-angularis, decem striata, obtusa.

Semina orbiculata, plurima.

Varietates: α) *Limbo purpureo*, foliolis minoribus. In hac folia pubescentia, corollae tubus flavus, et limbus purpureus, vel purpureo-variegatus.

β) *Limbo albo*, foliolis maioribus magisque tomentosis. *Foliola* huic paulo maiora, villoso-tomentosa, uti et petioli et calyx. *Corolla* tota alba.

Differt ab O. *tomentosa*, cui foliis similis, scapo unifloro, a *Punctata*, quod multoties maior et pubescens.

7. O. COMPRESSA. *Folia* radicalia, diffusa, ternata: *Foliola* obcordata, ciliata; supra glabra, viridia; subtus hirsuta, albida.

Petioli

Petioli lineares, compresso-alati, ciliati, inaequales, pollicares vel paullo ultra.

Scapi aliquot teretes, hirsuti, erecti, uniflori, bipollicares.

Perianthium pilosum, corolla triplo brevius.

Corolla lutea.

Similis O. *Cernuae*, a qua differt

α) pedunculis unifloris.

β) minori magnitudine.

γ) petiolis compressis.

8. O. PURPUREA. *Radix* bulbosa, parum profunda. *Bulbus* ovatus, durus, laevis magnitudine avellanae.

Folia radicalia, plurima, diffusa, ternata: *Foliola* subcuneata, sessilia, vix emarginata, integra, inaequalia, intermedio maiori, glabriuscula, margine ciliata, pagina utraque punctis pellucidis.

Petioli inaequales, teretes, pubescentes, prostrati, unguiculares, pollicares et ultra.

Scapi ex umbella foliorum erecti, teretes, glabriusculi, uniflori, petiolis aequales vel breviores.

Bracteae duae, oppositae in medio scapi.

Perianthium erectum, glabrum, lineam longum. *Laciniae* ovatae, acutiusculae, virides, glabrae.

Corolla calyce sexies longior. *Tubus* inflatus, ampliatus, calyce triplo longior, subquinquedentatus, flavescens. *Limbus* patens; *Laciniae* rotundatae.

Filamenta erecta, filiformia, basi connata, alba.

Antherae ovatae, flavae.

Styli calycem aequantes, erecto-patuli, albi.

Stigmata plumosa, obtusa, flava.

 Capsula

Capsula subcylindrica.
Semina plurima, ovata.
Varietates plurimae sunt.
1. foliis totis viridibus:
α) Limbo rubro purpureo vel violaceo.
β) Limbo albo.
γ) Flore luteo.
2. Foliis subtus purpureis:
α) foliis supra immaculatis, minor.
β) foliis supra basi purpureis, maior.
γ) pedunculis longissimis, erectis.

9. O. longiflora. *Folia* in apice caulis umbellata, ternata; *Foliola* sessilia, infra medium bifida lobis lanceolatis.
Scapus squamosus, simplex.
Pedunculus ex umbella foliorum unicus, uniflorus.
Bracteae in medio pedunculi duae.

10. O. violacea. *Radix* bulbosa, fibrosa.
Folia radicalia, ternata: *Foliola* obcordata, reflexa.
Petioli bipollicares.
Scapus simplex, erectus, umbelliferus, palmaris.
Umbella circiter triflora.
Corolla violacea vel purpurea

11. O. caprina. *Radix* bulbosa. *Bulbus* ovato-triangularis, laevis.
Scapus simplex, glaber, palmaris.
Folia obcordata, reflexa; supra canaliculata, viridia; subtus carinata, laete purpurea.
Petioli canaliculati, glabri, scapis duplo breviores.
Scapi ex umbella foliorum glabri, umbelliferi.

Pedi

Pedicelli duo, tres vel quatuor, unguiculares. ſupra parum dilatati, piloſi, uniflori.

Perianthium glabrum, tubo triplo brevius: *Laciniae* lanceolatae, piloſae, apice flavo-calloſae, marginibus rubris.

Corolla purpurea, calyce plus duplo longior; *Tubus* ampliatus, ſemiunguicularis. *Limbus* caeruleus vel incarnatus, patens: *Laciniae* oblongae, obtuſae, crenulatae, tubo longiores.

Filamenta capillaria, baſi connata, quinque longitudine calycis, quinque duplo fere breviora, ſimplicia.

Antherae orbiculatae, complanatae, flavae.

Styli ſtaminibus duplo longiores, corolla vero duplo breviores; filiformes, pallidi.

Stigmata plumoſa, flaveſcentia.

Haec longe minor eſt. O. *Cernua*, floribus erectis, purpureo-caeruleis, minoribus.

12. O. CERNUA. *Radix* longa, filiformis, attenuata, fibrilloſa, bulboſa.

Folia radicalia, ternata; *Foliola* ſemibifida, obcordata, glabra, ſubtus pallida, ſupra laete viridia, ſubciliata, ſeſſilia, baſi glandula purpurea; *Lobi* rotundati.

Petioli filiformes, erecti, debiles, glabri, ſpithamaei.

Scapi lineares, longiſſimi, petiolis duplo longiores, pedales vel ultra, umbelliferi.

Umbella multiflora, floribus quatuor ad viginti usque.

Flores pedunculati, duo vel tres, florentes erecti, reliqui clauſi cernui.

Pedunculi glabri, unguiculares vel pollicares, villoſi.

Perianthium ad baſin fere quinque-partitum: *Laciniae* lanceolatae, acutae, erectae,

extus apice biglandulosae, villosae vel glabrae, virides, corolla quadruplo breviores.

Corolla subcampanulata, calycis basi inserta dentibus. *Tubus* longitudine calycis, basi quinque-dentatus: *dentes* acuti. *Limbi* laciniae obovatae, rotundato-obtusae, vesperi et ante florescentiam convolutae, erecto patentes.

Color corollae flavus.

Filamenta capillaria, basi connata in cylindrum; quinque longiora, calycem superantia, latere exteriori dente erecto adnato; 5 breviora, calyci aequalia.

Antherae ovatae, incumbentes, aurantiacae.

Styli breves, reflexo-patentissimi.

Stigmata obtusa, villosa.

Capsula oblonga, cylindrica, obsolete quinque-angularis.

Obs. Haec pedunculis longissimis corollisque flavis, ab Ox. *Caprina*, cui similis et proxima, differt.

Folia supra saepe notantur maculis sparsis purpureis.

13. O. sericea. *Radix* profunde insidens.

Folia subverticillati, petiolata, ternata; *Folia* obcordata, supra viridia circulo rubro, pilis albis hirta; subtus tomentosa, purpurea vel argentea. Quaedam folia subtus magis purpurascentia, quaedam magis argentea, quaedam purpureo-argentea.

Petioli toti hirti, scapis duplo breviores.

Scapi ex umbella foliorum plures, toti hirti, umbelliferi, digito longiores.

Pedicelli tres, quatuor vel quinque, uniflori, cernui, hirti, unguiculares, intermediis brevioribus.

Bracteae

Bracteae ad singulum pedicellum binae, ovatae, hirtae.

Perianthii laciniae lanceolatae, acutae, hirtae, corolla duplo breviores.

Corolla flava.

Filamenta capillaria, alba; quinque longiora, calycis fere longitudine; quinque duplo breviora.

Antherae orbiculatae, compressae, flavae.

Styli staminibus longiores, filiformes, villosi.

Distincta ab O. *cernua*, foliis tomentosis praecipue subtus; a *Lanata*, floribus umbellatis.

14. O. REPENS. *Radices* fibrosae, tenues, ramosae.

Caules radicales, plures, herbacei, sarmentosi, filiformes, foliosi, ramosi, villosi, purpurascentes.

Rami filiformes, foliosi, alterni, cauli similes, prostrati.

Folia ternata: *Foliola* obcordata, sessilia, glabra.

Petioli unguiculares, usque bipollicares, semiteretes, pubescentes, virides, laxi, erectiusculi.

Flores axillares, pedunculati, parvi.

Pedunculi teretes, geniculati, villosi, uniflori vel biflori, petiolo paullo breviores.

Bracteae oppositae in genu, brevissimae, lanceolatae, villosae.

Perianthium ad basin fere quinque-partitum; *laciniae* lanceolatae, acutae, erectae, pubescentes, corolla breviores, lineam longae, persistentes.

Corolla flava, campanulata. *Tubus* inflatus, basi quinque-dentatus, pallidus. *Limbi* laciniae ovatae, obtusissimae, integrae.

 Fila-

Filamenta basi connata, filiformia, erecta, alba, quinque longitudine calycis, quinque paullo breviora.

Antherae parvae, ovatae, flavae.

Styli filiformes, erecti, longitudine staminum longiorum, villosi.

Stigmata simplicia.

Capsula columnaris, acute quinquangularis, acuta, pubescens.

Semina parum compressa.

Pedunculi sunt vel uniflori, vel biflori, vel umbellato-quadriflori.

Similis valde O. *corniculatae*, dum pedunculi uniflori; differt vero eo, quod omnibus partibus minor sit.

15. O. incarnata. *Caulis* teres, debilis, erectus, glaber, purpureus, bulbiferus, ramosus, vix pedalis.

Bulbi axillares.

Folia caulina, ternata; *Foliola* obcordata, glabra, intra marginem purpureo-callosa, reflexa.

Petioli capillares, laxi, patuli, glabri, bipollicares.

Flores ex axillis pedunculati.

Pedunculus petioli figura et longitudine, uniflorus.

Bracteae in medio pedunculi.

16. O. bifida. Tota planta glabra, excepto calyce.

Caulis raro simplex, saepissime ramosus, filiformis, striatus, laxus, diffusus, pedalis et ultra.

Rami alterni, secundi, striati, erecti.

Folia in apicibus ramorum, umbellata, ternata: *Foliola* semibifida, reflexa, viridia.

Petioli

Petioli ſtriati, inaequales, pollicares.

Flores ex apicibus ramorum ſeu umbella foliorum umbellati, pedunculati.

Pedunculi plures, uniflori, piloſi, petiolis duplo longiores.

Bracteae in medio pedunculi duae, oppoſitae, ſetacea, apice fulvo.

Perianthium hirtum. *Laciniae* ovatae, apice fulvae, glanduloſae, corolla triplo breviores.

Corollae tubus flaveſcens; *Limbus* violaceus.

Differt 1) ab O. *Caprina* caule ramoſo et lobis foliorum magis divaricatis et acutioribus. 2) a *Corniculata* foliis bifidis.

Diſtincta eſt ramis ſecundis a ceteris omnibus.

Variat caule ſubſimplici et ramoſo.

17. O. GLABRA. Tota planta glabra. *Radix* bulboſa.

Caulis ſimplex, filiformis, ſulcato-angulatus, erectus, palmaris.

Folia circiter tria, ſubverticillata, ternata; *Foliola* ſeſſilia, obovata, emarginata, canaliculato-convoluta, lineam longa.

Petioli ſubamplexicaules, baſi lati, longitudine foliorum, ſtriati.

Flores axillares, pedunculati, erecti.

Pedunculi ex verticillo foliorum circiter tres, uniflori, digitales.

Bracteae infra florem duae, oppoſitae, lanceolatae, acutae, erectae, breviſſimae.

Perianthium albidum, corolla quadruplo brevius; *Laciniae* lanceolatae, apice flavo glanduloſae.

Corolla ſubcampanulata, baſi calycis inſerta; *Tubus* baſi ſubquinque-dentatus, a baſi ſenſim ampliatus, calyce longior, flaveſcens.

Limbi laciniae obovatae, rotundo-obtu patenti-erectae, purpureae.

Filamenta capillaria, albae; quinque l giora, extus dente erecto, calyce paullo b viora; quiuque breviora, stylis omnia connata.

Antherae ovatae, parvae, flavae.

Styli brevissimi, reflexo-patentissimi.

Capsula oblonga, obsolete quinquangula

Differt ab O. *hirta*, quod folia sint pe lata, emarginata et uti tota planta gla a *Versicolore* foliis absque callo emargin obovatis nec linearibus.

18. O. hirta. *Radix* bulbosa, laevis.

Caulis iunior simplex, adultior saepe ramo

Rami indivisi, patentes, multiflori.

Folia ramorum vaginantia, ternata; *fol* obovata, integerrima, convoluta, recurv

Flores axillares, pedunculati.

Pedunculi uniflori, foliis paullo longio

Bracteae duae infra calycem opposita, neares.

Perianthium ad basin fere quinque-pa tum; *Laciniae* lanceolatae, acutae, erectae

Corolla campanulata, calyce duplo longi

Dignoscitur haec facile foliis sessilibus, i gerrimis nec emarginatis, et quod tota pla pubescens.

Variat caule simplici et ramoso; brevi mo et longo; flore simplici et pleno caerul

19. O. versicolor. *Radix* bulbosa; *bulb* durus, ovatus, glaber, laevis.

Caulis simplex, teres, glaber, erectiuscul squamis aliquot alternis, brevissimis, pur rascentibus, flexuosus, viridis, digitalis.

Fo

Folia in apice caulis verticillata, ternata; *foliola* linearia, canaliculato-convoluta, emarginata, ſupra glabra, ſubtus carinata, piloſa, papuloſa, margine utrinque et apice punctis purpureis elevatis pellucentibus calloſa, lineas duas longa. Interdum ſub umbella foliorum unum vel duplex par.

Petioli teretes, villoſi, longitudine foliorum.

Bracteae duae, oppoſitae, calyci approximatae, ſubulatae, virides apice ruſeſcente.

Perianthium profunde quinque-partitum, erectum, lineam longum: *Laciniae* ovatae, acutae, virides apice rubro, glabrae.

Corolla calyce ſexies longior, campanulata. *Tubus* inflatus, flaveſcens, longitudine calycis. *Limbi* laciniae ovatae, rotundatae, albae margine rubro.

Filamenta filiformia, erecta, alba, baſi connata, quinque calyce duplo longiora, externe dente erecto armata.

Antherae ovatae, flavae.

Germen rubro-ſtriatum.

Styli calyce paullo breviores, albi, erecti, piloſi.

Stigmata villoſo-albida.

Capſula ovata quinquangularis.

Variat caule ſimplici, ramoſo et prolifero; floribus purpureis albisque.

Noſcitur optime foliolis linearibus, apice calloſis.

10. O. CORNICULATA, *Radix* fibroſa.

Caulis herbaceus, angulatus, glaber, baſi decumbens, apice erectiuſculus, ramoſus, ſpithamaeus.

Rami pauci, alterni, breviſſimi.

Folia ternata: *Foliola* obcordata, glabra, subtus parum pallida, caulina maiora, ramea minuta.

Petioli striati, glabri, patuli, bipollicares.

Pedunculi axillares, striati, glabri, erecti, petiolis longiores, umbelliferi.

Umbella simplex, rarius composita, triflora vel quadriflora.

Corollae luteae.

21. O. stricta. *Radix* fibrosa.

Caulis herbaceus, angulatus, simplex, glaber, erectus, palmaris.

Folia ternata; *foliola* obcordata, glabra, margine tenuissime ciliata.

Pedunculi axillares, erecti, pilosi, umbelliferi, longitudine petiolorum, pollicares.

Umbella simplex.

Corolla flava.

22. O. frutescens. *Caulis* fruticosus, erectus.

Folia ternata; *foliola* lateralia sessilia; intermedium petiolatum, maius.

Pedunculi umbelliferi.

23. U. barrelieri. *Caulis* erectus, ramosus.

Folia ternata.

Pedunculi bifidi, racemiferi.

24. O. flava. *Radix* bulbosa, profunde insidens.

Folia radicalia, multipartita, glabra. *Foliola* quinque ad novem usque, obovato-lanceolata, convoluta, apice recurva, vix unguicularia.

Petioli teretes, rubicundi, glabri, longitudine fere scapi.

Scapus solitarius vel pauci, teretes, uniflori, digitales.

Perianthii laciniae ovato-lanceolatae, obtusae, glabrae, virides, corolla triplo breviores.

Corol-

Corolla calyce triplo longior, flava.

Filamenta filiformia, erecta, alba, basi in cylindrum connata, inaequalia; quinque longiora, longitudine calycis, externe squama, alba, erecta, acuta, inferius armata; quinque duplo breviora, simplicia.

Antherae lunatae, sulcatae, flavae.

Germen ovatum, acutum.

Styli filiformes, albi, longitudine filamentorum breviorum.

Capsula ovata.

Differt ab O. *tomentosa* foliolis longioribus, paucioribus, omnino glabris, viridibus.

25. O. TOMENTOSA. *Radix* bulbosa, profunde insidens. *Bulbus* ovatus, laevis, magnitudine vix avellanae.

Folia radicalia, peltata, multipartita, hirta pilis albis. *Foliola* ultra duodecim ad viginti usque, obovata, integra, convoluta, semiunguicularia.

Petioli valde hirti, scapis breviores, ungue longiores.

Scapi duo, tres vel plures, indivisi, valde pilosi, uniflori.

Perianthium ad basin quinque-partitum. corolla multoties brevius, albo-hirtum; *Laciniae* lanceolatae.

Corolla calyce sexies longior, alba.

26. O. SENSITIVA. *Radix* fibrosa.

Caulis teres, decumbens, simplex, glaber, pollicaris, palmaris usque pedalis.

Folia in apice caulis verticillata, pinnata, patentia, digitalia. *Foliola* multijuga, sessilia, ovata, glabra, parallelo-nervosa, supra viridia, subtus pallidiora, lineam lata, versus apicem sensim maiora, vix unguicularia.

Pedun-

Folia ternata: *Foliola* obcordata, glabr subtus parum pallida, caulina maiora, rami minuta.

Petioli striati, glabri, patuli, bipollicare

Pedunculi axillares, striati, glabri, erect petiolis longiores, umbelliferi.

Umbella simplex, rarius composita, triflor vel quadriflora.

Corollae luteae.

21. O. stricta. *Radix* fibrosa.

Caulis herbaceus, angulatus, simplex, gla ber, erectus, palmaris.

Folia ternata; *foliola* obcordata, glabra margine tenuissime ciliata.

Pedunculi axillares, erecti, pilosi, umbelli feri, longitudine petiolorum, pollicares.

Umbella simplex.

Corolla flava.

22. O. frutescens. *Caulis* fruticosus, erectus

Folia ternata; *foliola* lateralia sessilia; intermedium petiolatum, maius.

Pedunculi umbelliferi.

23. U. barrelieri. *Caulis* erectus, ramosus.

Folia ternata.

Pedunculi bifidi, racemiferi.

24. O. flava. *Radix* bulbosa, profunde insidens.

Folia radicalia, multipartita, glabra. *Foliola* quinque ad novem usque, obovato-lanceolata, convoluta, apice recurva, vix unguicularia.

Petioli teretes, rubicundi, glabri, longitudine fere scapi.

Scapus solitarius vel pauci, teretes, uniflori, digitales.

Perianthii laciniae ovato-lanceolatae, obtusae, glabrae, virides, corolla triplo breviores.

Corol-

Corolla calyce triplo longior, flava.

Filamenta filiformia, erecta, alba, basi in cylindrum connata, inaequalia; quinque longiora, longitudine calycis, externe squama, alba, erecta, acuta, inferius armata; quinque duplo breviora, simplicia.

Antherae lunatae, sulcatae, flavae.

Germen ovatum, acutum.

Styli filiformes, albi, longitudine filamentorum breviorum.

Capsula ovata.

Differt ab O. *tomentosa* foliolis longioribus, paucioribus, omnino glabris, viridibus.

25. O. TOMENTOSA: *Radix* bulbosa, profunde insidens. *Bulbus* ovatus, laevis, magnitudine vix avellanae.

Folia radicalia, peltata, multipartita, hirta pilis albis. *Foliola* ultra duodecim ad viginti usque, obovata, integra, convoluta, semiunguicularia.

Petioli valde hirti, scapis breviores, ungue longiores.

Scapi duo, tres vel plures, indivisi, valde pilosi, uniflori.

Perianthium ad basin quinque-partitum. corolla multoties brevius, albo-hirtum; *Laciniae* lanceolatae.

Corolla calyce sexies longior, alba.

26. O. SENSITIVA. *Radix* fibrosa.

Caulis teres, decumbens, simplex, glaber, pollicaris, palmaris usque pedalis.

Folia in apice caulis verticillata, pinnata, patentia, digitalia. *Foliola* multijuga, sessilia, ovata, glabra, parallelo-nervosa, supra viridia, subtus pallidiora, lineam lata, versus apicem sensim maiora, vix unguicularia.

Pedun-

Pedunculi e verticillo foliorum plures, striati, hirsuti, erecti, folia longitudine superantes, umbelliferi.

Umbella simplex, multiflora.

Pedicelli uti et calyces hirti, unguiculares.

Nocte complicando se versus inferiora folia dormiunt; diebus calidis erecta, ad tactum se contrahunt: quasi sentientia uti *mimosa pudica et sensitiva.*

§. 6.

Synonyma.

1. O. MONOPHYLLA. Lin. mant. p. 241. Tab. Differt. nostr. I.

2. O. MINUTA. Tab. Diss. II.

3. O. PUNCTATA. Tab. Diss. I.

4. O. NATANS. Tab. Diss. I.

5. O. ACETOSELLA. *Trifolium* acetosum. Dodon. pempt. 578.

Trifolium acetosum vulgare. Baub. Pinn. 330.

Oxys flore subcaeruleo. Tournef. instit. 88.

Oxys flore purpurascente. Tournef. instit. 88.

Oxalis foliis ternatis, scapo unifloro. Lin. flor. Lap. 294. Hort. Cliff. 175. Materia Medica 216. Roy. Hort. Lugd. Bat. p. 458.

Oxalis acetosella. Linn. sp. pl. p. 620. syst. nat. t. 2. p. 360.

Japonensibus Katabami.

8. O. PURPUREA. *Oxalidis* affinis planta bulbosa africana, flore purpureo magno. Breyn. Centur. 102. p. 46.

Oxys bulbosa africana rotundifolia, caulibus et floribus purpureis amplis. Commel. Hort. I. p. 41. Tab. 21.

Oxys

Oxys Africana bulbosa trifolia, flore luteo magno. Seb. mus. 1. p. 37. tab. 22. f. 10.

Oxalis bulbosa trifolia hirsuta, flore albo. Burm. Afr. 27. tab. 3.

Oxalis scapo unifloro, foliis ternatis, radice bulbosa. Lin. Hort. Cliff. 175. Spec. Pl. I. p. 433. Royen. Lugd. Bat. p. 458. Ehret. pict. tab. 10. f. 2.

Oxalis purpurea. Linn. Sp. Pl. 2. p. 621. Syst nat. t. 2. p. 360.

9. O. LONGIFLORA. Lin. Sp. Plant. 2. p. 621. syst. nat. t. 2. p. 360.

10. O. VIOLACEA. *Oxys* purpurea, virginiana, radice lilii more nucleata. Pluk. Alm. p. 274. t. 102. f. 4.

Oxalis caule aphyllo, purpureo flore, radice tuberosa rotunda. Gron. Virg. 161.

Oxalis violacea. Lin. Spec. Plant. p. 621. system. natur. t. 2. p. 360.

11. O. CAPRINA. *Oxalis* bulbosa, pentaphylla et hexaphylla, floribus magnis luteis et copiosis. Burm. Afr. 80. tab. 29. et t. 29. et t. 28. f. 3. Miller ic. 195. f. 1.

Oxalis pes caprae. Lin. Sp. Pl. p. 622. Syst. natur. t. 2. p. 361.

11. O. CERNUA. Tab. Dissert. nostr. 11. *Africanis* wilde syring.

14. O. REPENS. Tab. Diss. I.

15. O. INCARNATA. *Oxys* bulbosa aethiopica minor, folio cordato, flore exalbido purpurascente. Commel. Hort. I. p. 43. t. 22.

Oxalis caule bulbifero. Lin. Hort. Cliff. 175. Roy. Lugd. Bat. 458.

Oxalis incarnata. Lin. Sp. Pl. p. 622. syst. nat. t. 2. p. 360.

16.

16. O. BIFIDA. *Oxalis* biflora. Burm. Prodrom. Afr. Tab. Differt. noftr. 1.

17. O. GLABRA. Tab. Differt. noftr. 11.

18. O. HIRTA, *Oxys* Africana hirfuta latioribus foliis, flore magno purpureo. Pluk Amalth. 164.

Oxys Africana bulbofa, dorycnii monfpelienfium parvis foliis, floribus purpureis amplis. Pluk. Amalth. 164. t. 434. f. 7.

Oxys Africana bulbofa, flore purpureo, caule foliofo. Raj. Suppl. 599.

Oxys bulbofa Africana, flore purpureo, foliis pilofis, pedunculis parvis. Seb. Muf. I. p. 33. t. 22. f. 11.

Oxalis caule ramofo, foliis lineari-lanceolatis feffilibus, floribus lateralibus folitariis. Roy. Lugd. Batav. 532.

Oxalis bulbofa foliis anguftis ternis hirtis, flore purpureo. Burm. Afr. 70. t. 28. f. 2.

Oxalis radice longa fibrofa, caulibus ramofis, foliis ternis anguftis, florum petiolis longiffimis. Burm. Afr. 71. t. 28. f. 2.

Oxalis hirta. Lin. Sp. pl. p. 623.

Oxalis feffifolia. Lin. Mant. 241. Syft. Nat. t. 2. p. 361.

19. O. VERSICOLOR. *Oxys* Africana, foliis tenuiffimis, flore amplo verficolore. Pluk. Amalth. 169. t. 434. f. 3.

Oxys bulbofa africana anguftifolia, flore rubro obfolete amplo. Raj. Suppl. 548.

Oxys Africana, tenuiffimis in fummitate caulis. Raj. fuppl. 598.

Oxalis bulbofa trifolia, foliis linearibus obtufis, flore externe rubro, intus albo. Burm. Afr. 65. t. 27. f. 1.

Oxalis bulbofa anguftifolia, caule fruticofo, flore rubro. Burm. Afr. 66. t. 27. f. 2.

Oxalis

Oxalis versicolor. Lin. Sp. pl. 622. Syst. Nat. t. 2. p. 360.

20. O. CORNICULATA. *Trifolium* corniculatum. Bauh. pin. 330.

Trifolium luteum minus repens, etiam procumbens. Morison. Hist. 2. p. 183. f. 2. t. 17. p. 2.

Oxys flavo flore. Clus. Hist. 2. p. 249.

Oxalis corniculata. Lin. Sp. pl. 628. syst. nat. t. 2. p. 361. Hort. Cliff. 175. Roy. Lugd. Bat. 158 Sauvag. Monsp. 173, Gort. Gelric. 91.

Sassjo vulgo *Katabami et simmogusa*. Kaempf. Am. exot. fasc. V. p. 888.

Iaponensibus. Sansjo, Sasjo, sicambo et simmogusa.

21. O. STRICTA. *Trifolium* acetosum corniculatum luteum maius rectum indicum seu virgineum. Moris. Hist. 2. p. 184. s. 2. t. 17. f. 3.

Oxys americana elatior. Tournef. instit. 80.

Oxalis stricta. Lin. Sp. pl. p. 624. syst. nat. p. 361. Gron. Virg. 161. Brown. Jamaic. 231.

22. O. FRUTESCENS. *Oxys* lutea frutescens, trifolii bituminosi facie. Plum. sp. 2. ic. 213. f. 1.

Oxalis caule erecto fruticoso, foliis ternatis, impari maximo. Mill. dict. 7.

Oxalis frutescens. Lin. pl. p. 624. syst. nat. t. 2. p. 361.

23. O. BARRELIERI. *Trifolium* acetosum americanum, rubro flore. Barrel. rar. 64. tab. 1139. Baccon. mus. 2. p. 63. t. 51.

Oxalis roseo flore, erectior. Fewill. peruv. 2. p. 173. t. 23.

Oxalis Barrelieri. Lin. Sp. pl. p. 624. syst. t. 2. p. 361.

24. O. FLAVA. *Oxys* Africana bulbosa, floribus amplis luteis, foliis minimis hirsutis. Raj. suppl. 549.

Oxalis

Oxalis bulbosa, angustis digitatis foliis, flor solitario, luteo. Burm. Afr. 6. t. 27. f. 4.

Oxalis Africana, bulbosa, foliis simplicite decaphyllis, flore flavo. Burm. Afr. 69. t. 27 f. 5.

Oxalis bulbosa, simplici caule ad summun folioso, flore luteo. Burm. Afr. 81. t. 30. f. 1

Oxalis flava. Lin. Sp. pl. p. 621. Syst. Nat t. 2. p. 360.

25. O. TOMENTOSA. *Oxys* parva africana, flor magno candicante, Lupini foliis argenteo sericeis. Pluk. Amalth. p. 164. t. 350. p. 3.

26. O. SENSITIVA. *Herba* viva, foliis poly podii. Bauh. Pin. 258

Todda-vaddi Rheed. Hort Malabar. tom. 9 p. 301. tab. 104. f. 2.

Herba viva. Clus. exot. 290.

Herba mimosa malabarensium. Zanon. Hist 199. t. 61.

Oxyoides Malabarica sensitiva, caule viri glabro, flore luteo maiore. Gracin. Act. Aug 1730. p. 379. t. 2.

Oxalis sensitiva. Lin. Sp. pl. p. 622. Flor Zeyl. 180. Syst. Nat. t. 2. p. 360.

Ceilonensibus: nidi combe.

Ternatis: Igo igo, cage cage.

Iavanis: tsit tsit.

Maleis: Daun tacol Manusia, daun idop 1 Curang curang.

§. 7.

Locus.

Crescunt quidem aliquot species generis Oxa lidis in Europa, ut *acetosella, corniculatas* plure

tame

tamen in Asia vigent, ut, *sensitiva*, *acetosella repens et corniculata*; atque in America, ut *punctata*, *longiflora*, *violacea*, *stricta*, *frutescens*, *barrilieri*.

Plurimae vero in Africa ad promontorium bonae spei sedes suas fixerunt, ut *purpurea*, *flava*, *caprina*, *versicolor*, *incarnata*, *hirta*, *monophylla*, *minuta*, *punctata*, *natans*, *lanata*, *compressa*, *cernua*, *sericea*, *bifida*, *glabra*, *tomentosa*.

Paucissimae et vix ulla species, praeter sensitivam, intra tropicos crescunt, sed zonam sic dictam temperatam pleraeque amant, et paucae regiones frigidiores extra circulos tropicos.

Amant quaedam *loca montosa*, quaedam *sylvas*, plurimae vero *loca aprica et solum argillaceum*, vel *argilla sabuloque mixtum*.

Sic vivunt *monophylla*, *minuta*, *punctata*, *lanata*, *glabra* in collibus arenosis infra Tafelberg promontorii bonae spei; *punctata* etiam in terra del Fuego a D. Dr. Sparrman inventa fuit; *natans* in aquis prope fluvium Breede rivier infra Roode-Sand. *Lanata et purpurea* omnium vulgatissima, in omnibus collibus et campis sabulosis prope et extra Cap, inter Tafelberg et montium seriem proximam; *compressa* in campis arenosis extra Cap, locis tamen semper aquosis; *caprina et sericea* in lateribus Leuwestaart, inque fossa inter Montes tabularem et leonis; *Caprina* vulgaris et *cernua* copiosissima prope Cap, et extra hortos; *Repens* prope Cap, locis aquosis, et in hortis, in Madagascaria inque Ceilona; *Bifida* iuxta Cap urbem et ad latera fossarum montis Diaboli; *Versicoloris* varie-

tates in collibus et campis infra montes Capensi Drakenstein et alibi vulgares. *Flava* ad pede Leuwestaart inque collibus infra Duyvelsberg *Tomentosa* in collibus inter Duyvelsberg et littu maris aethiopici. *Hirta* flore pleno in Paarde eyland capitis bonae spei. *Acetosella* in Svecia et aliorum Europae regnorum sylvis, inque regn Japonici montis Fakoniae regionibus.

Longiflora et stricta in Virginia.

Violacea in Virginia et Canada.

Corniculata in Italia, Sicilia et Japonia.

Barrelieri in America.

Frutescens in America Meridionali.

Sensitiva in Indiis, ut in Java, Ceilona, Amboina, Malabaria, Canaina, Decan, Sitoe alibique

§. 8.

Florendi Tempus.

Floret Sensitiva ardente sub sirio, toto fere anno, inprimis siccissimo et calidissimo anni tempore, foliolis die explicatis et tactu se contrahentibus, nocte vero dormientibus.

Reliquae vero Asiaticae et Europeae flores suos producunt versus solstitium vel paullo ante

Capenses pleraeque florent mensibus *Maji Iunii et Iulii.*

Paucae sunt, quae prius vel serius florescunt sic florent

Aprili, Majo monophylla, punctata, bifida purpurea, flava, tomentosa.

Majo

Maja, Iunio, Iulio lanata, purpurea, caprina, hirta, versicolor.
Iunio, Iulio cernua, sericea, glabra.
Iulio, Augusto repens.
Septembri, Octobri natans.

§. 4.

Usus.

Ex omnibus Oxalidis speciebus tres solummodo in usu sunt, nimirum *Acetosella, Cernua, et Sensitiva.*

Oxalis Acetosella, quam solum nostrum natale profert speciem, ab antiquioribus retro temporibus in Officinis fuit recepta. Quod ad eius *qualitates* attinet, nullo gaudet odore, sapore vero grate dulcescenti-acido, quem, ut alia acida, vim habere aperientem et refrigerantem concludimus, quod etiam experientia testatur. *Herba recens et sal essentiale* unica sunt simplicia, quae ex acetosella in nostris Pharmacopoliis obveniunt. Ex herba recenti obtinetur *Succus* expressus, qui defaecatus et lege artis tractatus dat salis essentialis uncias tres vel quatuor ex herbae recentis libris viginti. *Succus expressus* vel *Conserva Acetosellae* ex aequali portione succi recentis et sacchari albissimi facta, in scorbuto adhiberi potest, inprimis si ad Conservam cochleariae sit iuncta. *Sal acetosellae* easdem habet vires ac Sal Tartari, eorumque usus idem; sic omnium consensu ob vim suam refrigerantem in febribus inflammatoriis, biliosis ac putridis optatis Medicorum optime respondet. Cum vero haecce remedia magni pretii sint, inprimis sal essentiale, a Medicis raro praescribuntur.

 Oxalis

Oxalis cernua sal essentiale aeque bonum maiori autem copia, quam acetosella produci In loco itaque natali non semel a Pharmacopaei per expressionem succi et crystallisationem optim praeparatum fuit, iisdem atque sal acetosella inserviens usibus.

Oxalis sensitiva apud gentes varias magis ad superstitionem ac incantamenta, quam ad medicamenta adhibetur. Praeterea tamen Ternatenses decocto totius plantae contra Phthisin cum asthmate utuntur. Sapore gaudet amaricante. Decocto herbae cum melle, ad pituitam solvendam, in morbis pectoris, utuntur Cingalli, e succus radicis, contra morsuras scorpionum, aliquando tam Cingallis, quam Malabaris, in usu est

DISSER-

DISSERTATIO
DE
IRIDE.

D. 16. DEC. 1782.

RESP.

OLAUS JAC. EKMAN.

§. 1.

Quid ad certam plantarum cognitionem faciant descriptiones generum et specierum adcuratiores, illum non fugere potest, qui vel tantillum studio botanico operam dedit. Inficias quidem ire neminem mihi persuadeo, Botanicen multum cepisse incrementi, postquam in Scientiae formam redacta fuerit et ordines systematici plures fuerint inventi. Facile autem ut inveniatur nomen plantae et eo ipso ut innotescat tota eius historia; requiretur, ut optime eius exhibeatur figura, aeneis insculpta laminis, eaque vel sine coloribus impressa vel coloribus vivis illustrata; ut optime, succincte et perfecte sit omnibus suis partibus descripta, terminis technicis optimis, distinctis et notis; ut bene, artificiose et studio elaboratum sit Systema, utque determinetur Classis et Ordo; ut genus certum sit, character eius brevis et optimus atque character specificus simul erutus; ut Synonyma Auctorum examinentur sollicite et vera certaque citentur; ut denique varietates a solo et climate observentur,

 descri-

describantur. Haec ego mecum considerans, di Dissertationis materiam eligerem, prolixum I dum genus melius nosse, accuratius examina et perfectius describere mihi proposui, eo anim ut octodecim novarum specierum africanaru quas in Promontorio bonae spei detexit cele Dn. Praeses, descriptionibus et quinque earu figuris nonnullam apud Te, B. L. inirem gratia

§. 2.

Iris, planta triandra, monogyna, dignosc da corolla supera hexapetala, inaequali, pet alternis geniculato-patentibus et stigmatil cucullato-bilabiatis, pertinet ad

Caesalpini Herbaceas, triplici princip bulbosas.
Morisoni Hexapetalas Tricapsulares.
Raji Graminifolias Floriferas vasculo tricapsul
Christophor. Knautii Unicapsulares hexapeta
Christian. Knautii Monopetalas difformes.
Hermanni Tricapsulares.
Boerhavii Monocotyledones bracteatas.
Ruppii Regulares monopetalas.
Ludovigii Regulares hexapetalas.
Tournefortii Liliaceas.
Magnolii Calice solum interno, bulbosas.
Linnaei Triandras, Monogynas.
Ordinem naturalem Ensatarum.

§. 3.

Descriptio Generis.

Calyx. *Spathae* bivalves, persistentes.
Corolla 6-petala, inaequalis. supera. *Pe* tria maiora, geniculata: *Ungues* linea intus concavi, extus convexi, parum su

ne dilatati, erecti; *Laminae* oblongae, patentes.

Genu barbatum vel imberbe. *Petala* tria alterna minora, erecto-patula.

NECTAR. *Linea* longitudinalis in unguibus et genu petalorum maiorum saepe villosa.

STAM. *Filamenta* tria, germini inserta, lineari subulata, corolla breviora.

Antherae oblongae, stigmatibus tectae.

PISTILL. *Germen* inferum, glabrum.

Stylus brevissimus.

Stigmata tria, petaliformia, lineari-oblonga, intus carinata, extus sulcata, erecta, staminibus incumbentia, bilabiata. *Labium exterius* minus, emarginatum; *interius* maius, bifidum, subinflexum.

PERIC. *Capsula* infera, oblonga, angulata, glabra, trivalvis, trilocularis.

Semina plurima, ovata, glabra.

Character Genericus: Corolla 6, petala, inaequalis. Petala alterna geniculato-patentia. Stigmata tria, cucullato-bilabiata.

Differt 1) ab *Ixia*, *Croco*, *Gladiolo*, *Antholyza* corolla hexapetala.

2) a *Moraea*, cui proxime accedit,

1. Petalis alternis geniculato-patentibus, alternis erectis.
2. Stigmatibus cucullato-bilabiatis.

Corolla quidem saepius 6-petala invenitur, petalis ad infimam usque basin divisis; interdum tamen basi leviter cohaerent unguibus, non tamen totis ut in monopetalis et tubulosis corollis.

Filamenta in africanis praesertim speciebus saepe plus minus cohaerent monodelpha, dum in aliis perfecte libera sunt.

Capsula aliis et quidem saepius trigona, rarius tamen, hexagona.

§. 4.

Characteres Specierum.

* BARBATAE.

a. *foliis ensiformibus.*

ciliata. 1. I. barbata foliis ensiform ciliatis.

minuta. 2. I. barbata foliis ensiformibus bris, scapo unifloro, petalis longis acutis.

pumila. 3. I. barbata foliis ensiformibus bris, scapo unifloro, petalis longis obtusis.

susiana. 4. I. barbata foliis ensiformibus bris, scapo unifloro, petalis tundatis.

florentina. 5. I. barbata foliis ensiformibus bris brevioribus, scapo subbifl

biflora. 6. I. barbata foliis ensiformibus bris brevioribus, scapo subtrifl

aphylla. 7. I. barbata foliis ensiformibus bris aequantibus, scapo m floro subnudo.

variegata. 8. I. barbata foliis ensiformibus bris aequantibus, scapo multifl

germanica. 9. I. barbata foliis ensiformibus bris falcatis brevioribus, sc multifloro.

sambucina. 10. I. barbata foliis ensiformibus bris erectis brevioribus, sc multifloro, petalis deflexis pla

squal

squalens. 11. I. barbata foliis ensiformibus glabris erectis brevioribus, scapo multifloro, petalis deflexis replicatis.

compressa. 12. I. barbata foliis ensiformibus glabris, scapo paniculato compresso.

dichotoma. 13. I. barbata foliis ensiformibus glabris, caule paniculato tereti.

b. *foliis linearibus.*

tripetala. 14. I. barbata folio lineari longiori, scapo unifloro, petalis alternis subulatis.

tricuspis. 15. I. barbata folio lineari longiore, scapo subbifloro, petalis alternis trifidis.

palmaria. 16. I. barbata foliis linearibus, scapo multifloro, stigmatibus setaceo-multifidis.

** IMBERBES.

a. *foliis ensiformibus.*

xiphium. 17. I. imberbis foliis ensiformibus canaliculato-subulatis brevioribus, scapo bifloro.

pseudacorus. 18. I. imberbis foliis ensiformibus, petalis alternis stigmate minoribus.

foetida. 19. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo unangulato.

virginica. 20. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo ancipiti.

versicolor. 21. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo tereti flexuoso, germinibus subtrigonis.

ochroleuca. 22. I. imberbis foliis enfiformib
fcapo fubtereti, germinibus he
gonis.

fpathacea. 23. I. imberbis foliis enfiformib
rigidis, fcapo tereti bifloro, f
this longiffimis.

ramofa. 24. I. imberbis foliis enfiformib
caule paniculato multifloro.

b. *foliis linearibus.*

fifyrinchium. 25. I. imberbis foliis linearibus u
dulatis reflexis, fcapo uniflo

verna. 26. I. imberbis foliis linearibus plan
fcapo unifloro, petalis altern
aequantibus.

perfica. 27. I. imberbis foliis linearibus plan
fcapo unifloro, petalis altern
brevioribus.

angufta. 28. I. imberbis folio filiformi-line
erecto glabro, fcapo glabro fu
unifloro, fpathis obtufis.

fetacea. 29. I. imberbis folio filiformi-line
erecto glabro, fcapo glabro ur
floro, fpathis acutis membr
naceis.

tenuifolia. 30. I. imberbis foliis filiformi-linea
bus, fcapo bifloro.

graminea. 31. I. imberbis foliis linearibus, fcap
fubbifloro ancipiti, germinib
hexagonis.

fpuria. 32. I. imberbis foliis linearibus, fcap
fubtrifloro tereti, germinib
hexagonis.

fibirica. 33. I. imberbis foliis linearibus, fcap
fubtrifloro tereti, germinib
trigonis.

mart

martinicensis. 34. I. imberbis foliis linearibus, petalis basi foveolis glandulosis, germinibus trigonis.

pavonia. 35. I. imberbis folio lineari glabro, scapo subunifloro.

crispa. 36. I. imberbis foliis linearibus crispis.

papilionacea. 37. I. imberbis foliis linearibus reflexis hirtis.

edulis. 38. I. imberbis folio lineari pendulo glabro, scapo glabro multifloro.

tristis. 39. I. imberbis foliis linearibus glabris, scapo hirto ramoso.

polystachia. 40. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo glabro ramoso.

viscaria. 41. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo viscoso.

bituminosa. 42. I. imberbis foliis linearibus spiralibus, scapo viscoso.

c. *foliis tetragonis.*

tuberosa. 43. I. imberbis foliis tetragonis.

§. 5.

Descriptio Specierum.

Radix plerisque bulbosa est vel carnosa, paucis tuberosa et fibrosa.

Scapus teres, angulatus vel compressus; simplex vel divisus; uniflorus, pauciflorus vel multiflorus; foliis brevior, aequalis vel longior.

Folia vaginantia, equitantia; nuda, rarius hirta; integra, quandoque undulata, crispa vel spiralia; ensiformia, lineari-ensiformia, linearia, lineari-filiformia et rarius tetragona; caule longiora, breviora vel aequalia.

Flores

Flores, unus, duo, tres, plures; numerus in constans; sensim florentes; colore infinit variantes: albi, lutei, purpurei, caerule et saepius variegati.

1. ciliata. I. barbata foliis ensiformibus ciliatis
Bulbus ovatus, fibrosus, reticulatus, magnitudine avellanae.
Scapi plures, quorum plurimi vaginis foliorum reconduntur et unicus floret; hic foliis vaginatus totus, simplex, compressus, debilis, albus, glaber, erectus, uniflorus, palmaris.
Folia radicalia circiter sena, basi convoluta, scapum ad summum apicem alternatim vaginantia, ensiformia, acuminata, erecto-patentia vel recurva, nervosa, glabra, integra, margine ciliata, scapo subaequalia, interioribus sensim brevioribus magisque convolutis.
Corolla lutea. *Petala* minora obovata.
Stigmatis labium interius bifidum; *laciniae* setaceae, longitudine stigmatis.
Capsula trigona, trisulca.

2. minuta. I. barbata foliis ensiformibus glabris, scapo unifloro, petalis oblongis acutis.
Bulbus ovatus, reticulatus, magnitudine pisi maioris.
Scapus simplex, foliis vaginatus, erectus, uniflorus, palmaris.
Folia circiter quatuor, alternatim vaginantia, ensiformia, subfalcato-reflexa, integra, glabra, scapum aequantia, superiora sensim breviora.
Corolla lutea. *Petala* minora lanceolata.

3. pumila. I. barbata foliis ensiformibus glabris, scapo unifloro, petalis oblongis obtusis.
Scapus foliis vaginatus, simplex, uniflorus, palmaris.

Folia

Folia circiter quinque, alternatim vaginantia, ensiformia, striata, glabra, scapum aequantia.

Variat scapo foliis longiori et breviori.

4. SUSIANA. I. barbata foliis ensiformibus glabris, scapo unifloro, petalis rotundatis.

Scapus simplex, teres, sulcatus, uniflorus, spithamaeus.

Folia alterna, vaginantia, ensiformia, erecta, tenuissime striata, obsolete undulata.

Corolla omnium congenerum maxima, tenuissima, albo nigroque variegata, palmaris vel ultra.

Ungues petalorum maiorum extus purpurei, intus purpureo-punctati et striati, unguiculares. *Laminae* suborbiculatae, undulatae, apice inflexo, erectae. *Genu* atrum. *Pet. minorum laminae* ovatae, deflexae, margine saepe retroflexo, obtusae, maioribus concolores, breviores et angustiores. *Ungues* intus a genu ad basin ciliis flavo-fuscis barbati.

Stigmata petalis concolora. *Labium interius* obtusissimum; *exterius* bifidum: *laciniae* ovatae, crenulatae, retroflexae.

Capsula obsolete trigona, acumine longo, apice amplo, lineis tribus purpureis.

5. FLORENTINA. I. barbata foliis ensiformibus glabris brevioribus, scapo subbifloro.

Scapus teres, striatus, simplex, erectus, subtriflorus, pedalis et ultra.

Folia ensiformia, nervosa, subfalcata, margine externo obsolete crispa.

Petala infima basi connata. *Ungues maiorum* crassiusculi margine alari tenui, pollicares, extus virides, intus barbati ciliis albis, apice flavis. *Genu* barbatum. *Laminae* obtusae, emargi-

emarginatae, pollicem latae, pollice paull longiores, dependentes, albae, prope gen striatae. P. minora oblonga, erecto-inflex margine reflexo, obtusa, emarginata, alba bipollicaria; ungues crassiusculi, attenuati virescentes, unguiculares.

Antherae albae, unguiculares.

Stigmata nivea, longitudine unguium petalorum maiorum, unguem lata; *labium interius* obtusissimum, *exterius* bifidum; *laciniae* acutae, crenulatae, erectae.

Capsula acumine pollicari subcompresso bi sulco obsolete trigono, trisulca, unguicularis

Simillima I. Germanicae, differt vero

1. petalis albis integris,
2. P. minorum marginibus basi reflexis,
3. maioribus magis erectis,
4. Stigmatis labio crenato et magis erecto.

6. BIFLORA. I. barbata foliis ensiformibus glabris brevioribus, scapo subtrifloro.

Scapus simplex, striatus, biflorus vel triflorus longior, spithamaeus.

Folia equitantia, ensiformia, subfalcata acuta, striata, erecto-patula.

Petala violacea, integra.

Capsula teres, tristriata.

7. APHYLLA. I. barbata foliis ensiformibus glabris aequantibus, scapo multifloro subnudo.

8. VARIEGATA. I. barbata foliis ensiformibus glabris aequantibus, scapo multifloro.

Scapus striatus, foliis vix longior, pedalis et ultra.

Folia equitantia, ensiformia, acuta, striata erecta; *inferiora* scapi longitudine, *superiora* sensim breviora.

Flores

Flores in summitate scapi divisi, alterni, sensim florentes, speciosi, flavi, nigro reticulati.

9. GERMANICA. I. barbata foliis ensiformibus glabris falcatis brevioribus, scapo multifloro.

Scapus superne divisus, multiflorus; foliis longior.

Folia ensiformia, reflexo-falcata, nervosa, pollicem lata.

Flores caerulei. *Petala minora* integerrima.

10. SAMBUCINA. I. barbata foliis ensiformibus glabris erectis brevioribus scapo multifloro, petalis deflexis planis.

Scapus superne divisus, multiflorus, foliis longior, bipedalis.

Folia ensiformia, apice inflexo-falcata, striata, *superiora* sensim breviora.

Similis I. germanicae, differt autem

α. petalis maioribus saturatius violaceis et subemarginatis,

β. petalis minoribus emarginatis et saturatius caeruleis,

γ. stigmatibus acutis, serratis, carina caerulescente.

11. SQUALENS. I. barbata foliis ensiformibus glabris erectis, brevioribus scapo multifloro, petalis deflexis replicatis.

Scapus apice divisus, hoc est, floribus inferioribus pedunculatis, striatus, multiflorus, foliis longior, bipedalis.

Folia alterna, ensiformia, acuta, nervosa.

Flores albi vel caerulei.

Differt a Germanica, cui quodammodo similis,

1. petalis maioribus medio replicatis, saturatius violaceis, venis albis, flavescentibus et in medio caerulescentibus,

2.

2. petalis minoribus et stigmatibus squali vis et emarginatis.

12. compressa. I. barbata foliis ensifor glabris; scapo paniculato compresso.

Caulis frutescens, compressus, glaber, tome ramosus, articulatus; decumbens, erectiusculus, bracteatus, pedalis et ultr

Rami alterni, elongati, scapo sin uniflori.

Bracteae seu *Spathas* in caule et rami nae, compressae, carina acuta, glabrae, membranaceae, pollicares, internodiis viores.

Folia alterna, ensiformia, acuta, ne glabra, caule breviora, pedalia.

Corolla alba. *Ungues petalorum mai* parum dilatati, intus barbati, flavo pun *Genu* macula flava. *Laminae* obtusae *P.* rum *ungues* duplo angustiores, immac *Laminae* oblongae, obtusae, erectae.

Filamenta basi infima connata, subulata,

Stigmata albido-caerulescentia: *labiun terius* crenulatum; *interius* bifidum; *lac* lanceolatae, erectae, petalis breviores.

13. dichotoma. I. barbata foliis ensiform glabris, caule paniculato tereti.

Caulis teres, glaber, ramosus.

Rami simplices, elongati, nudi, pate simi, circiter triflori.

Folia radicalia sex vel septem, alterna amplexicaulia, ensiformia, disticha, bre *caulina* ad ramificationem singulam breviss

Flores longe pedunculati, dilute purpuras tes, omnium congenerum minimi.

14. TRIPETALA. I. barbata folio lineari longiori, scapo unifloro, petalis alternis subulatis.

Bulbus striatus, globosus, fibrillosus.

Folium unicum, vaginans, lineare, canaliculatum, glabrum, nervosum, laxum, dependens, scapo duplo longius.

Scapus simplex, erectus, teres, geniculatus, subuniflorus, glaber, pedalis. *Genicula* bracteis spathis similibus amplexata.

Flos terminalis solitarius.

Spatha bivalvis, pedunculum amplexans: *inferior* brevior, acuta, glabra, unguicularis vel ultra. Intra latet flos inexplicatus cum bracteis duabus tenuissimis, lineari-oblongis.

Corolla caerulea genu flavescente. *Ungues petalorum maiorum* latiores, lineares, intus caeruleo-punctati, barbati, basi fovea nectarea: *laminae* ovatae, acutae, caeruleo-albae. *genu* barbato. *P. minorum ungues* angustissimi, extus convexi, infra genu saepe dentibus duobus oppositis; *laminae* geniculato-patentes, lineari-subulatae. *Ungues* omnes basi connati, germini inserti.

Filamenta longitudine dimidia tubi, basi connata.

Antherae flavescentes.

Germen ovatum, sexsulcatum.

Stylus trigonus, incrassatus, glaber.

Stigmata linearia; *labium exterius* obtusum; *interius* longissimum, acutum, longitudine fere laminarum.

15. TRICUSPIS. I. barbata folio lineari longiori, scapo subbifloro, petalis alternis trifidis.

Bulbus magnitudine avellanae.

Scapus simplex, teres, geniculatus erectus, uniflorus vel biflorus, sesquipedalis.

Folium unicum, lineare, nervosum, erectum, apice dependens, scapo longius, bipedale.

Laminae petalorum maiorum albae, suborbiculatae cum acumine, pollicares, *Ungues* extus virides, intus flavi, nigro punctati. *P. minora* multoties breviora et minora. *Ungues* extus convexi, virides, intus concavi, fusco punctati, longitudine maiorum, sed angustiores. *Laminae* trifidae: *laciniae* lanceolatae, divaricatae, lineam longae, intermedia paullo longiori, albae fusco-punctatae.

Stigmatis labium interius bifidum; *laciniae* ovatae, obtusae, laminis maiorum petalorum duplo breviores, albae, erectae.

1\. *Variat* α: laciniis pet. maiorum subrotundis.
β: — ovatis, pollicaribus, flavis.
α. Genu macula magna caerulea, circulo violaceo.
β. — — crocea, saepe obsoleta.

2\. *Variat* a. corolla purpurea.
b. — flava.
c. — alba.
d. — violacea.

16\. PLUMARIA. I. barbata foliis linearibus, scapo multifloro, stigmatibus setaceo-multifidis.

Scapus geniculatus, flexuosus, erectiusculus, apice ramosus, bracteatus, palmaris usque spithamaeus.

Folium lineare, reflexo-patens, scapo brevius.

Petala basi connata: *ungues maiorum* obovati, extus virescentes margine tenuiori caeruleo; intus dilute caerulei. *Genu* macula flava tridentata, linea duplici barbata. *Laminae* obtusae, violaceae, unguiculares; alternae paullo angustiores et breviores.

Antherae

Antherae antice croceae, apice et dorso nigrae.

Stigmata dilute caerulea, laminis petalorum breviora, cucullato-bilabiata. *Labium exterius* lineare, apice setaceo-aristato setis quinque vel sex brevioribus, incurvum; *interius* brevius, setaceo-multifidum, instar petalorum Dianthi plumarii.

Rarissime scapus occurrit uniflorus; saepius ramosus est, ramis unifloris atque trifloris.

17. XIPHIUM. I. imberbis foliis ensiformibus canaliculato-subulatis brevioribus, scapo bifloro.

Folia ensiformia, non basi solum, ut in ceteris, sed tota longitudinaliter canaliculato-convoluta, apice subulata, scapo breviora.

Flores caerulei petalis emarginatis.

18. PSEUDACORUS. I. imberbis foliis ensiformibus, petalis alternis stigmate minoribus.

Radix carnosa.

Scapus multiflorus, floribus pedunculatis.

Folia radicalia et caulina alternantia, ensiformia, plana, nervosa, caulem aequantia.

Petala lutea; *maiora* utrinque unidentata.

19. FOETIDA. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo unangulato.

Scapus simplex, semiteres vel unangulatus, articulatus, foliis spathaceis alternis vaginatus, multiflorus, bipedalis.

Folia ensiformia, acuta, nervosa, scapo breviora, foetida.

Petala caerulescenti-tristia, magnitudine mediocri. *Ungues maiorum* subtus plicis rugosi; *minora* erecto-patula, stigmatibus maiora.

20. VIRGINICA. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo ancipiti.

Scapus anceps, articulatus, foliis alternis vaginatus, multiflorus, foliorum longitudine, pedalis.

Folia ensiformia, angustiora, apice incurva, nervosa; *superiora* sensim breviora.

Spathae margine et apice tenuissimae, membranaceae.

21. VERSICOLOR. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo tereti flexuoso, germinibus subtrigonis.

Scapus teres, articulatus, apice bifidus vel simplex, multiflorus, foliis longior, bipedalis.

Folia alterna, vaginantia; *superiora* sensim breviora.

Flores caerulei: magni.

22. OCHROLEUCA. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo subtereti, germinibus hexagonis.

Scapus teres, foliorum vaginis tectus, multiflorus, foliis longior, pedalis.

Folia ensiformia, falcata, acuta, striata, nervosa.

Spathae marginibus membranaceae.

Petala maiora basi dilatata venis obscuris; *minora* nivea basi venis flavescentibus.

Stigmata nivea.

Capsula hexagona angulis obtusis.

23. SPATHACEA. I. imberbis foliis ensiformibus rigidis, scapo tereti bifloro, spathis longissimis.

Scapus simplex, multiflorus, pedalis.

Folia duo vel unicum; ensiformia, a medio ad apicem sensim valde attenuata, marginata, nervosa, striata, rigida, glabra.

Spathae foliis similes, sed latiores, apice membranaceae, spithamaeae.

Flores lutei.

24. RAMOSA. I. imberbis foliis ensiformibus, caule paniculato multifloro.

Caulis

Caulis inferne teres, digitum crassus, superne ramosissimus, multiflorus.

Rami subtrichotomi, paniculati, compresso-angulati, flexuosi, glabri.

Folia radicalia ensiformia, longe vaginantia, nervosa, apice attenuata, glabra, longitudine circiter caulis. *Caulina* sensim breviora et in spathas abeuntia.

Flores lutei, minuti.

Bracteae ad ramificationes ovatae, acutae, membranaceae, ramis et pedunculis breviores.

25. SISYRINCHIUM. I. imberbis foliis linearibus undulatis reflexis, scapo unifloro.

Bulbi duo, alter alteri impositus.

Scapus brevissimus, simplex, foliis vaginatus totus, uniflorus, digitalis.

Folia plura, linearia, apice attenuata, reflexa, undulata, scapo longiora.

Petala purpurea, *genu* macula lutea.

26. VERNA. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo unifloro, petalis alternis aequantibus.

Radix fibrosa.

Scapus spathis alternis tectus, simplex, uniflorus.

Folia linearia, nervosa.

27. PERSICA. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo unifloro, petalis alternis brevioribus.

Scapus simplex, uniflorus, palmaris.

Folia linearia, plana, striato-nervosa, inaequalia, scapo longiora, spithamaea.

Petala maiora oblonga, obtusa, undulata, subemarginata, convoluta; medio linea flava punctis violaceis, apice maculis violaceis. *Minora* lineari-oblonga, patula, alba, convoluta, unguicularia.

Scapus anceps, articulatus, foliis alterni vaginatus, multiflorus, foliorum longitudine pedalis.

Folia ensiformia, angustiora, apice incurva nervosa; *superiora* sensim breviora.

Spathae margine et apice tenuissimae, membranaceae.

21. VERSICOLOR. I. imberbis foliis ensiformibus scapo tereti flexuoso, germinibus subtrigonis

Scapus teres, articulatus, apice bifidus vel simplex, multiflorus, foliis longior, bipedalis

Folia alterna, vaginantia; *superiora* sensim breviora.

Flores caerulei magni.

22. OCHROLEUCA. I. imberbis foliis ensiformibus, scapo subtereti, germinibus hexagonis

Scapus teres, foliorum vaginis tectus, multiflorus, foliis longior, pedalis.

Folia ensiformia, falcata, acuta, striata nervosa.

Spathae marginibus membranaceae.

Petala maiora basi dilatata venis obscuris *minora* nivea basi venis flavescentibus.

Stigmata nivea.

Capsula hexagona angulis obtusis.

23. SPATHACEA. I. imberbis foliis ensiformibus rigidis, scapo tereti bifloro, spathis longissimis

Scapus simplex, multiflorus, pedalis.

Folia duo vel unicum, ensiformia, a medio ad apicem sensim valde attenuata, marginata nervosa, striata, rigida, glabra.

Spathae foliis similes, sed latiores, apice membranaceae, spithamaeae.

Flores lutei.

24. RAMOSA. I. imberbis foliis ensiformibus caule paniculato multifloro.

Cauli-

Caulis inferne teres, digitum crassus, superne ramosissimus, multiflorus.

Rami subtrichotomi, paniculati, compresso-angulati, flexuosi, glabri.

Folia radicalia ensiformia, longe vaginantia, nervosa, apice attenuata, glabra, longitudine circiter caulis. *Caulina* sensim breviora et in spathas abeuntia.

Flores lutei, minuti.

Bracteae ad ramificationes ovatae, acutae, membranaceae, ramis et pedunculis breviores.

25. SISYRINCHIUM. I. imberbis foliis linearibus undulatis reflexis, scapo unifloro.

Bulbi duo, alter alteri impositus.

Scapus brevissimus, simplex, foliis vaginatus totus, uniflorus, digitalis.

Folia plura, linearia, apice attenuata, reflexa, undulata, scapo longiora.

Petala purpurea, *genu* macula lutea.

26. VERNA. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo unifloro, petalis alternis aequantibus.

Radix fibrosa.

Scapus spathis alternis tectus, simplex, uniflorus.

Folia linearia, nervosa.

27. PERSICA. I. imberbis foliis linearibus planis, scapo unifloro, petalis alternis brevioribus.

Scapus simplex, uniflorus, palmaris.

Folia linearia, plana, striato-nervosa, inaequalia, scapo longiora, spithamaea.

Petala maiora oblonga, obtusa, undulata, subemarginata, convoluta; medio linea flava punctis violaceis, apice maculis violaceis. *Minora* lineari-oblonga, patula, alba, convoluta, unguicularia.

Stigmatis labium utrumque erectum, albo caerulescens. *Interius* bifidum; *laciniae* lanceolatae, semi-unguiculares.

28. ANGUSTA. I. imberbis folio filiformi-lineari erecto glabro, scapo glabro subunifloro, spathis obtusis.

Bulbus ovatus, tunicatus, glaber, fibrosus magnitudine avellanae.

Scapus teres, erectus, subsimplex, glaber vaginatus, articulatus, spithamaeus vel paullo ultra.

Folium scapum inferne longe vaginans, filiformi-teres, acuminatum, striatum, glabrum erectum, scapo longius.

Flores terminales, unicus vel duo, erecti sensim florentes.

Spatha exterior glabra, viridis apice rubro pollicaris; *interiores* tenuissimae, albae.

Ungues petalorum maiorum flavi margine albido, utrinque purpureo-punctati. *Germen* laeve, croceum circulo purpureo. *Laminae* ovatae, obtusae, patentes, pollicares, intus flavae, extus purpureo-nervosae. *P. minora* lanceolata, obtusa, flava, extus fusco-purpureo-striata, sensim in ungues attenuata. *Ungues* omnes basi connati.

Stigmatum labium interius bifidum: *laciniae* oblongae, acutae, interiori latere rectae, exteriori productae, erectae, flavae.

Capsula acute trigona, obtusa.

29. SETACEA. I. imberbis folio filiformi-lineari erecto glabro, scapo glabro unifloro, spathis acutis membranaceis.

Scapus filiformis, saepius simplex, uniflorus raro divisus, triflorus; erectus, palmaris usque spithamaeus.

Folium

Folium saepius unicum, rarius duo, filiformi-lineare, erectum, apice cernuum, scapo duplo longius.

Flores caerulei.

30. TENUIFOLIA. I. imberbis foliis filiformilinearibus, scapo bifloro.

Scapus simplex, foliorum vaginis tectus, biflorus.

Folia pauca, lineari-filiformia, vaginis latis decurrentia.

Flores bini, terminales, pallide caerulei.

Capsula filiformis, corolla longior.

Stigmatis labium exterius brevissimum, obtusum; *interius* bifidum: *laciniae* oblongae, multoties longiores.

31. GRAMINEA. I. imberbis foliis linearibus scapo subtrifloro ancipiti, germinibus hexagonis.

Scapus compressus, subdiphyllus, uniflorus vel biflorus, spithamaeus.

Folia linearia, striata, scapo longiora.

Flores caerulei et lutei.

Capsula ventricosa, hexagona.

32. SPURIA. I. imberbis foliis linearibus, scapo subtrifloro tereti, germinibus hexagonis.

Scapus teres, superne divisus, subtriflorus.

Folia linearia, acuta, plana.

Flores caerulei.

33. SIBIRICA. I. imberbis foliis linearibus, scapo subtrifloro tereti, germinibus trigonis.

Scapus teres, superne divisus, triflorus vel multiflorus, foliis longior, pedalis et ultra.

Folia linearia, nervosa, plana.

Flores caerulei.

Spathae brunneae, scariosae.

34. MARTINICENSIS. I. imberbis foliis lineari bus, petalis basi foveolis glandulosis, germi nibus trigonis.

35. PAVONIA. I. imberbis folio lineari glabro scapo subunifloro.

Scapus teres, articulatus, villosus, simplex subbiflorus, pedalis.

Folium unicum, lineare, subcanaliculatum striatum, villosum, scapi longitudine.

Spathae acutae, striatae, glabrae, bipollicares

Pedunculi subancipites, uniflori, glabri.

Petala omnia basi coalita; *tria exterior* multoties maiora, ovata, obtusa, integra *tria interiora* multo angustiora et dimidio bre viora, lanceolata, acuta.

Nectaria tria inter petala maiora: singulum foliolum ovatum, obtusum, petaliforme a basin.

Filamenta ultra medium connata in cylin drum, lineari-subulata, corolla multoties bre viora, purpurascentia.

Antherae stigmatibus adpressae, aurantiacae lineis duabus fuscis.

Stigmata longitudine staminum.

Capsula trigona.

Pulcherrimus sane flos Corolla aurantiaca basi maculis punctisque nigris et supra basi macula cordata caerulea, cuius basis est tomen toso-nigra.

36. CRISPA. I. imberbis foliis linearibus crispi.

Scapus sulcatus, flexuosus, superne divisus palmaris vel ultra.

Folia radicalia, alterna, lineari-attenuata crispa, reflexa, scapo aequalia vel longiora

Flores terminales, alterni, inferiores pedun culati, tres vel quatuor.

Corollt

Corolla 6-petala.

Petala alterna maiora; *laminae* ovatae, obtusae, venosae, unguiculares. *Genu* imberbe, luteum, tenuissime punctatum. Alterna minora, paullo angustiora, maioribus vix breviora, consimilia, patentia.

Antherae ovatae, nigrae. *Pollen* a latere exteriori fulvum.

Stigmatis labium exterius brevissimum, luteum; *interius* bifidum, luteum: *laciniae* lanceolatae, acutae, longitudine petalorum.

Varietates α) petalis luteis, venis sanguineis.
β) — caeruleis.
γ) — incarnatis.

37. PAPILIONACEA. I. imberbis foliis linearibus reflexis hirtis.

Bulbus ovatus, tunicatus, magnitudine pisi.

Scapus erectus, pilosus, divisus, multiflorus, palmaris.

Folia alternantia, ensiformia, convoluta, flexuoso-recurvata; extus lineata, pilosa; intus pubescentia; longitudine scapi vel paullo longiora, *superiora* breviora, *suprema* spathaeformia.

Spathae binae, vaginantes, foliis similes, pilosae.

Pedunculi trigoni, ex eodem centro bini, tres vel quinque, incrassati, glabri, inaequales, sensim florentes.

Ungues petalorum maiorum latiores, basi fovea nectarifera, viridi-variegati. *Laminae* ovatae, acutae. *Genu* imberbe circulo viridi. *Minorum ungues* lineares; *laminae* ovato-oblongae, acutae. *Ungues* omnes basi connati.

Stigmatum labium interius bifidum: *laciniae* oblongae, acutae.

Varietates sunt plures:

α) Corolla tota flava: genu circulo viridi.

β) petalis et pistillis intus rubris; genu macula flava: circulo fusco.

γ) petalis tribus maioribus totis flavis: genu circulo viridi; petalorum trium minorum laminis pistillorumque labiis internis sanguineis.

Differt haec ab. I. ciliata.

1. foliis totis hirtis.

2. laminis alternis ovatis.

38. EDULIS. I. imberbis folio lineari pendulo glabro, scapo glabro multifloro.

Scapus profunde radicatus, teres, flexuosus, superne divisus, multiflorus, pedalis.

Folium scapum inferne longe vaginans, lineare, erectum, apice dependens, scapo triplo longius.

Flores solitarii vel plures, alterni, subsecundi.

Petala basi connata.

Filamenta subulata, alba, basi, uti corolla, connata.

Antherae antice sulcatae, flavae vel albae.

Stigmatis labium exterius obtusum integerrimum; *interius* bifidum; *laciniae* lanceolatae, acutae, latere altero producto crenulatae, erecto-inflexae, longitudine petal. minorum.

Variat 1) Corolla caerulea, in qua ungues petalorum maiorum intus fusco-striati; genu imberbe, fusco-striatum; laminae crenulatae, pollicares. Petala minora lineari-lanceolata, obtusa, emarginata, unguibus maiorum paullo longiora, maioribus duplo angustiora.

2)

2) Corolla alba.

3) Corolla lutea, in qua ungues petalorum maiorum obovati, extus virefcentes, lateribus flavis; intus flavi maculis flavo-virentibus, villofi. Laminae oblongae, obtufae, flavae, pollicares. Genu imberbe, croceum macula flava. Petala minora lutea.

39. TRISTIS. I. imberbis foliis linearibus glabris, fcapo hirto ramofo.

Scapus divifus, erectiufculus, multiflorus, fpithamaeus.

Rami feu *pedunculi* flexuofi, patentiffimi, hirfuti, uniflori usque triflori.

Folia alterna, enfiformi-linearia, undulata, nervofa, apice dependentia, fcapo longiora.

Petala minora dimidio anguftiora, ovato-lanceolata. *Tubus* virefcens, bafi connatus.

Laminae omnes triftes feu trifte-rufefcentes, carina rubra. *Genu* imberbe, laete luteum.

Antherae caeruleae.

Stigmatis labium interius bifidum: *laciniae* lanceolatae, carina intus caeruleae, laminis paullo breviores.

40. POLYSTACHYA. I. imberbis foliis linearibus planis, fcapo glabro ramofo.

Scapus teres, fuperne divifus, articulatus, glaber, multiflorus, pedalis vel ultra.

Folia alternantia, linearia, apice fetaceo-attenuata, nervofa, erecta, fcapum aequantia.

Flores magni, fpeciofi, caerulei genubus luteis.

Spathae apice fcariofae, lacerae.

Differt ab I. ramofa: fcapo ramofo, pedunculis fimplicibus.

41. VISCARIA. I. imberbis foliis linearibus pla scapo viscoso.

Scapus teres, glaber, articulatus, flexuo erectus, superne divisus, glutinosus, pur rascens, pedalis.

Pedunculi alterni, flexuosi, glutinosi, unifl

Folia pauca, alterna, linearia, erecta, sca longiora.

Laminae petalorum maiorum ovatae, ob siusculae, unguiculares. *Genu* imberbe, al dum. *P. minora* similia sed paullo angusti et breviora. *Ungues* extus et intus albid virescentes.

Stigmatis labium interius bifidum: *lacin* lanceolatae, laminis maiorum duplo brevior *exterius* bifidum, duplo brevius.

42. BITUMINOSA. I. imberbis foliis linearib spiralibus, scapo viscoso.

Scapus aticulatus, flexuoso-erectus, super divisus, glutinosus, multiflorus, pedalis et ult

Folium unicum, lineare, apice attenuatu spirale, striatum, glabrum, scapo brevius.

Spathae articulos vaginantes, striatae, glabr

Flores in pedunculis solitarii.

Pedunculi e vaginis cum scapo duo, filiforme flexuosi, patentes, viscosi, pollicares et ult

Corolla tota unicolor, flava, reflexa.

Petala tria maiora obtusa. *Genu* imberb rubro-punctatum.

Stigmata lutea: *Labium exterius* minimun *interius* bifidum: *laciniae* lanceolatae, acuta longitudine petalorum minorum vel u guiculares.

43. TUBEROSA. I. imberbis foliis tetragonis.

Folia tetragona.

§.

§. 6.

Synonyma.

Synonyma Auctorum in prolixo hoc genere plurima sunt; ea vero omnia et singula heic enumerare, neque necesse neque utile duximus. Sic ne nimis Dissertationis adaugeremus molem, paucissima et ea primaria allegare voluimus:

I. ciliata.	Linn. Supplem. p. 98.
I. minuta.	Ibid. p. 98.
I. pumila.	Linn. Sp. Plant. p. 56. Syst. Nat. Tom. 2. p. 78.
I. susiana.	Linn. Spec. Plant. p. 55.
I. florentina.	Ibid. p. 55.
I. biflora.	Linn. Spec. Plant. p. 56. Syst. Nat. Tom. 2. p. 78.
I. aphylla.	Linn. Spec. Plant. p. 56.
I. variegata.	Linn. Spec. Plant. p. 56. Syst. Nat. Tom. 2. p. 78.
I. germanica.	Linn. Spec. Plant. p. 55.
I. sambucina.	Linn. Spec. Plant. p. 55. Syst. Nat. Tom. 2. p. 78.
I. squalens.	Linn. Spec. Plant. p. 56. Thunberg. Flor. Japon. mascr.
I. compressa.	Linn. Supplem. p. 98.
I. dichotoma.	Pallas itin. Vol. 3. p. 714. T. A. f. 2. Linn. Suppl. p. 97.
I. tripetala.	Linn. Suppl. p. 97.
I. tricuspis.	Iris tricuspidata. ibid. p. 98.
I. plumaria.	Moraea iuncea. Linn. Spec. pl. p. 59. Syst. Nat. Tom. 2. p. 79. Moraea vegeta. ibid. Moraea iriopetala. Linn. Supplem. p. 100.
I. xiphium.	Linn. Sp. Pl. p. 58.

I. pseu-

I. pſeudacorus.	ibid. p. 58. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79.
I. foetida.	Iris foetidiſſima. Linn. Sp. Pl. p. 57.
I. verſicolor.	Ibid. p. 57. Thunb. Flor. Japon. mſcr.
I. virginica.	Linn. Sp. Pl. p. 58.
I. ochroleuca.	Linn. Syſt. Nat. Tom. 2 p. 79. Mantiſſ. 175.
I. ſpathacea.	Iris ſpathulata. Linn. Suppl. p. 99.
I. ramoſa.	Iris ramoſiſſima. ibid. p. 99.
I. ſiſyrinchium.	Linn. Sp. Pl. p. 59.
I. verna.	ibid. p. 58.
I. perſica.	Linn. Sp. Plant. p. 59. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79.
I. ſetacea.	Iris tenuifolia. Linn. Suppl. p. 99.
I. tenuifolia	Pallas Itin. Vol. 3. p. 714. Tab. C. fig. 2. Linn. Suppl. p. 97.
I. graminea.	Linn. Sp. Pl. p. 58. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79. Thunb. Flor. Japon. mſcr.
I. ſpuria.	Linn. Sp. Pl. p. 58. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79.
I. ſibirica.	Linn. Sp. Pl. p. 57. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79. Thunb. Flor. Japon. mſcr.
I. martinicenſis.	Linn. Sp. Pl. p. 58. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 79.
I. pavonia.	Linn. Suppl. p. 98.
I. criſpa.	ibid. p. 98.
I. papilionacea.	ibid. p. 98.
I. edulis.	ibid. p. 98. Hollandis: Uyentjes.
I. triſtis.	ibid. p. 97.
I. viſcaria.	ibid. p. 98.
I. bituminoſa.	ibid. p. 98.
I. tuberoſa.	Linn. Sp. Pl. p. 58.

§. 7.

§. 7.

Locus.

Inveniuntur Irides ſponte creſcentes in omnibus noti orbis partibus; pauciſſimas tamen alit America borealis, multas proferunt frigidiores Aſiae regiones, plures adhuc Europa, tam borealis, quam auſtralis; plurimas autem verſus promontorium bonae ſpei caliḍiſſima progignit Africa. Sic creſcunt:

AMERICANAE:

Verſicolor in Virginia, Marilandia, Penſylvania.
Verna in Virginia.
Martinicenſis in Martinica.

ASIATICAE:

ſuſiana in oriente. Conſtantinopoli in Belgium venit 1573.
ſqualens in Japonia.
dichotoma in Dauriae rupeſtribus apricis vulgaris.
ochroleuca in oriente.
perſica in Perſia.
tenuifolia in arenoſis Dauriae et prope Wolgam.
graminea in Japonia.
ſibirica in Japoniae et Sibiriae pratis.
tuberoſa in Arabia et Oriente.

EUROPAEAE:

pumila in collibus apricis Auſtriae, Pannoniae.
florentina in Carniola et Italia.
biflora in Luſitaniae rupibus.
variegata in Hungaria.
germanica in Germania.
ſambucina in Europa Auſtrali.
ſqualens in Europa auſtrali
xiphium in Hiſpania.

pſeuda-

pseudacorus in aquis paludum et fossarum S
ciae, aliarumque Europae regionum.
foetida in Gallia, Anglia, Hetruria.
sisyrinchium in Hispania, Lusitania.
graminea in Austria ad radices montium.
spuria in Germaniae pratis.
sibirica in Austria et Helvetiae pratis.

AFRICANAE;

ciliata in collibus prope urbem Cap.
minuta in proclivis montis Leuwestaart dicti pro
Cap urbem.
compressa in interioribus regionibus Hottent
torum, in sylva prope Zeekorivier iu
villam incolae Kock.
tripetala in collibus prope Cap urbem, iux
Picketberg et alibi rarius.
tricuspis in collibus infra Duyvelsberg copio
in Swartland et prope Bergrivier.
plumaria infra Duyvelsberg, iuxta urbem
collibus.
spathacea in Hauteniquas regionibus prope Wo
vekraal inque Langekloof prope Ke
booms rivier.
ramosa in Swartland arenosis.
angusta in collibus infra Duyvelsberg et Le
wekopp.
setacea in collibus hinc inde rarior.
pavonia in Swartland collibus et alibi inter fr
tices rarior.
crispa prope urbem Cap in collibus.
papilionacea in collibus prope urbem Cap, vu
garis.
edulis in arenosis Graenekloof, Swartland, cam
depressis extra Cap urbem, in collib
Duyvelsberg et alibi vulgatissima.

tris

tristis infra Duyvelsberg prope urbem Cap.
polystachya in Sondagsrivier et Vischrivier.
viscaria in arenosis Saldahna bay prope villam incolae Losper.
bituminosa prope Bergrivier, Vierentvintigrivieren et alibi.
aphylla in hortis culta ignotae adhuc patriae est.

§. 8.

Florendi Tempus

Iridum incidit in illas menses, quae in illis orbis regionibus, ubi sponte crescunt, vernales sunt; hae enim, uti plurimae aliae ensatae, bulbosae et spathaceae plantae primo vere germinant, florescentia vel breviori vel in aestatem usque protracta. Americanae itaque, Asiaticae et Europaeae mensibus *Martio*, *Aprili*, *Majo et Junio*, prout patria earum a Borea remotior adeoque calidior fuerit, e terrae gremio primum folia sua protrudunt, mox floribus speciosissimis superbiunt. Africes autem in terris australibus, contraria observantibus, vernales menses audiunt *Augustus*, *September*, *October*, *November*, dum arenosi et argillacei campi vastissimi pulcherrimis Iridibus exornantur et in aestatem usque saepe rara haec ornamenta servant.

§. 9.

U s u s.

Corollis suis speciosissimis, coloribus mire ludentibus et pulcherrimis, structura partium floris fere omnium singulari, Irides quidem videntur illas inter plantas merito posse referri, quae ornamentum globo nostro conciliant oculosque in primis oblectant. Semper itaque et omnibus, vel tan-

tillum perpolitis gentibus in deliciis habitae in hortos ad exornandas areolas introductae fuer Omnis tamen Iridum in solo ornamento consistit virtus, sed inserviunt praeterea tam es quam morbis tollendis. Plurimae namque spe africanae, speciatim tamen *edulis* tam sim quam hominibus nutrimento sunt. Bulbi har cum scapis in fasciculos collecti ac leviter cc et sapiunt bene et optime nutriunt.

In usu medico fuere radices Iridum ab inde tempore, quo vixit DIOSCORIDES. T ille enumerat species, utpote tunc temporis hibitas, *Macedonicam* scilicet et *Illyricam*, ta quam meliores, atque *Africanam*, quam n tanta gaudere virtute, contendit. Praestantio radicis signa adfert sequentia: *Optima*, inq *est, cui densa est radix, quasi decurtata, fra genti contumax, colore subfulvo, perquam o rata, gustu amariore, odore sincero, quaeq situm non redolet ac inter tundendum sternutamen ciet.* DIOSCOR. Cap. I. Huiusmodi radici vi adscribit attenuantem et contra Tusses efficace scilicet, ut humores excreabiles attenuet. Ad etiam vim inesse purgantem, Emmenagoga Sarcoticam, ulcera detergentem ossaque nuda carne operientem, emollientem strumas inv teratosque scirrhos.

Inter Arabes virtutis medicae ergo, maxi etiam radix fuit pretii. In primis usitata fuit morbis inflammatoriis pectoris, in Tussi et Ra cedine ad eiiciendam pituitam pulmonibus co clusam. Denique laudatur etiam ab AVICENN in Hydrope.

Nostris in officinis hodie conservantur radices *florentinae, germanicae et pseudacori.*

I. FL

I. FLORENTINA. Pharmac. *Iridis Florentinae Radix.*

Qualitates. Fragrantem habet *odorem* violarum, unde etiam nomen Svecicum: *Viol Rot.* *Sapor* eius leviter amaricans est, faucibus diu adhaerens. Manducata summam acrimoniam prodit, praecipue si *recens* radix vel saltem non diu in Pharmacopoliis servata. *Sicca* debilior.

Vires. *Incidens viscidum* adeoque inter praestantiora expectorantia numeratur. *Eccoprotica*, leniter intestina convellens stimulansque. *Errhina*, quam quidem virtutem cum permultis aliis vegetabilibus habet communem. Ob gratum odorem pulveribus sternutatoriis additur. *Cathaeretica*, ulcera purgans. Urinae insuper gratum odorem impertiri memorat LIEUTAUD Synops. Med. 844.

Usus. In *Tussi Catarrhali:* basis itaque est Trochiscor. Bechic. alb. et flav. Pharm. Sv. In *Tussi Peripneumonicorum et Pleuriticorum* usurpata fuit persaepe ut adiuvans idque in formulis pulverum antimonialium ad incidendam pituitam Peripneumonicorum. In *Obstructione Infantum*, nam leniter aperit et tormina pellit, adeoque locum habet in *Electuario e Manna.* Pharm. Svec. quae formula infantum usui accommodata videtur.

Haud raro quoque pulveribus digestivis Rhabarbarinis admiscetur ut adiuvans, cuius exemplum habet Pulv. digestiv. Ph. Sv. ed. I. 152. In *ulceribus et carie ossium* externe iampridem a Chirurgis laudata; vide GORTERI *Chirurg. repurg.* Etiam hodie in usu est ad purganda ulcera mali moris, nec non in carie ossium ad exfoliationem accelerandam.

Dosis interne a gr. IV ad Scrup. bis vel t quotidie.

I. GERMANICA. Pharmac. *Iridis nostratis Radi.* Ut praecedens veteribus multum in usu fuit.

Qualitates. *Odor* debilis violarum vel potii subnauseosus. *Recens* saporem acerrimum habe *Siccata* praecedenti debilior tam odore, qua sapore.

Vires. *Purgans.* LEWIS *Mat. Med.* 38 *Diuretica*, *Emmenagoga*. Sicca *incidens*.

Usus. *Hydrops.* Radix recens a filamen purgata, in taleolos secta et per nyctemeron, vino vel cerevisia primaria infusa urinam pelle dicitur. Succus expressus eundem in finem pr pinatur.

Celeb. WERLHOFF feminam hydropica sanavit succo, ex rasura radicis recentis ad unci quatuor in aquae foeniculi unciis duabus macera expresso, addito pauxillo Sacchari. *Vide Obser de Febribus p. 60.*

Sennertus in Medic. Pract. L. III. P. VI. S. 1 succus huius inter valentiora diuretica enumer suadetque, succum e radicibus recentibus e pressum dari ad uncias duas vel tres cum Mann melle vel alio quodam mulcilaginoso vehicul ne fauces irritet. Succum quoque cum vitel ovi subactum, oportune dari ex ERASTO adfe

Quantum quidem ex quibusdam experimenti quae in Nosocomio Provinc. Upsaliensi institu benigne nobiscum communicare voluit exp rientiss. Dn. Dr. J. G. ACREL, iudicare lice succus radicis huius recentis insigni modo int stina stimulat et convellit. Dosis dubia est, na interdum torminibus alvum duxit certa ei

quant

quantitas, dum alia vice frustra ut Catharticum eadem quantitas data fuit. Est etiam quaedam respectu modi agendi differentia, si nimirum succus affusa aqua expressus, defaecatus propinatur, vel si turbidus et faeculis commixtus datur; huic enim maior purgandi vis inest, priori vero vel longe debilior.

Etsi cel. LIEUTAUD iure aliquo monuerit, Hydragogum hoc caute usurpari debere, quod pluries male cessisse, nemo nescit. *Synops. Med.* p. 864. Medicum tamen absterrere non debet, quin oblata occasione debitaque adhibita prudentia iterum experimenta instituat, heroicum praestantissimumque medicamen forsan indagaturus, modo dosin et propinandi methodum simul invenerit.

I. PSEUDACORUS Pharmac. *Acori palustris Radix*. Ph. Sv. edit. I.

Qualitates. Recens *inodora*. *Sapor* subadstringens, acris.

Vires. Recens *purgans*, *cosmetica*. Sicca *substyptica*.

Usus *internus* in *Hydrope*. PLATER. RAMSAY. *externus* in *Scabie*, *Herpete*. LEWIS.

Dosis. Succus expressus ad gt. LXXX omni hora vel bihor. ut purgans, ubi alia purgantia frustra tentata fuerint. RAMSAY apud LEWIS. 348. Id incommodi habere dicitur, ut dosis semper fere sit incerta. LEWIS l. c. Ex nostris Pharmacopoliis exclusa hodieque non usurpata, nisi in curationibus domesticis.

I. TUBEROSA. Pharmac. *Hermodactyli Radix*. Olim inter Arabes in usum recepta. Vim et effectum eundum fere cum praecedenti habet. AVICENNA Canon. Med. L. II. Tractat. II. huic

 radici

radici vim tribuit alvum ducendi simul ac a stringendi: commendat usum eius in Podagı quod scilicet externe adplicata statim reprin dolores; si vero saepius usitetur, tumorem fac durum et tophaceum. Olim in *Arthritide* usita nunc in desuetudinem abiit ob incertas eius v tutes, forsan etiam, quoniam radices in nostı Pharmacopoliis diutius fuerint servatae adeoq inefficaces. In Germania adhuc adhibita, nost vero ex officinis iure proscripta.

Dosis. In Substantia a semidrachma ad drach In Decocto ad semiunciam.

I. BIFLORA. Pharmac. *Iridis violaceae Flor.* Flores huius Iridis in pharmacopoliis nost nondum recepti sunt, quum vero Syrupus e ganter coloratus variis usibus aptus ex illis par possit, utiles videntur. Cel. BERGII Mat. Me p. 42.

Quas Tab. I. et II. monstrant, Irides: cris setacea, pavonia, papillionacea et bitumino magnitudine sunt naturali.

DISSE]

DISSERTATIO
DE
IXIA.

D. 21. JUNII 1783.

RESP.

JOH. DAN. RUNG.

§. 1.

Ixia, ex ordine Naturali Ensatarum, *Triandra, monogyna*, a ceteris congeneribus distinguitur *corolla monopetala, tubulosa: tubo erecto, filiformi; limbo 6-partito aequali.* Diu licet, et veteribus quoque, quaedam huius species fuerint notae, plurimae tamen recentiorum inventis sunt adnumerandae. Paucae illae, quae huc usque detectae et descriptae fuerunt, plerumque siccatae in manus Botanicorum inciderunt, sic ut ex speciminibus siccis characteres vel insufficientes vel omnino falsi confecti sint, unde neque ipsum Genus neque Species invicem dignosci potuerunt. Ob hasce rationes corolla generis saepissime dicta fuit hexapetala. Ob easdem rationes ad hoc Genus, nullo tamen iure, relatae sunt sic dictae Ixia chinensis, gladiata et africana, quae ad Moraeas migrare omnino debent. Praeterea et sponte crescentes et imprimis in hortis cultae ita variant *scapo simplici et ramoso, scapo brevi et latiori, floribus paucis et plurimis, rachide recta* vel *flexuosa* ut facile fallatur ille, cui non

contingit in solo natali attentiori oculo omn varietates inspicere et accuratiori subiicere ex mini. Itaque cum cel. Praesidi in Africa A strali, ubi omnes Ixiae sponte crescunt, viv colligere et describere, mihi vero ex herbai sicco illas in ordinem redigere contigerit, In inutile fore duximus, amplum satis hoc gen accuratius determinare et species meliorib atque certioribus characteribus specificis insigni quam qui antea dati fuerunt, additis 15 novarr descriptionibus et septem figuris. Ita tamen cile non est, in tanta specierum multitudi quae infinite variant et luxuriant, nec ullas fe notas constantes servant, optimos eruere cha: cteres specificos, ac quisque sibi persuase Non mirum itaque, neque secundum Syste Linnaeanum, neque secundum Dissertation Domini de la Roche, Ixiarum species certo vestigari posse. Si ergo neque nostri conai omnibus tollendis difficultatibus suffecerint, ign cas H. L. et hisce, donec meliora praestiterit ali benigne utaris.

§. 2.

Character Genericus.

CALYX. *Spatha* bivalvis, infera, corolla brevi valvulae oblongae, persistentes; exter latior interiorem vaginans.

COROLLA monopetala, tubulosa, regularis, supe *Tubus* filiformis, sensim ampliatus, rect *Limbus* campanulatus, regularis, 6-partit *laciniae* oblongae, obtusae, aequal patentes.

STAM. *Filamenta* tria, filiformi-subulata, tu prope os inserta, corolla breviora. *Antherae* oblongae, sulcatae.

PIS

PIST. *Germen* inferum, triangulare, glabrum.
Stylus simplex, filiformis, erectus.
Stigmata tria, filiformia.

FRUCT. *Capsula* ovata, trigona, striata, obtusa, glabra, trivalvis, trilocularis.

Semina plura, rotundata, glabra.

Essentia Generis: Corolla tubulosa; Tubus filiformis, rectus; Limbus 6-partitus, campanulatus, aequalis. Stigmata tria, simplicia.

Obs. Corolla Ixia nunquam 6-petala.

§. 3.

Divisio Specierum.

* *caule ramisque foliosis.*

fruticosa. 1. I. caule ramoso, foliis imbricatis, tecto.

** *scapo foliis breviore:*

minuta. 2. I. scapis unifloris, foliis laevibus.

bulbocodium. 3. I. scapo ramoso, floribus solitariis, foliis sulcatis reflexis.

humilis. 4. I. scapo ramoso, floribus secundis, foliis sulcatis erectis.

*** *scapo foliis longiore:*

a. *hirsutae.*

pilosa. 5. I. foliis linearibus pilosis, floribus alternis.

hirta. 6. I. foliis ensiformibus hirtis, floribus secundis.

secunda. 7. I. foliis elliptico-ensiformibus, scapo villoso-scabro.

b. *glabrae:*

α. *foliis crispis:*

crispa. 8. I. foliis linearibus crispis, floribus alternis.

cinnamomea. 9. I. foliis lanceolatis crispis, floribus alternis.

corymbosa. 10. I. foliis lanceolatis crispis, scapo ancipiti.

β. *foliis aequalibus.*

linearis. 11. I. foliis linearibus, scapo simplici erecto.

capillaris. 12. I. foliis linearibus, scapo polystachyo, spathis scariosis.

setacea. 13. I. foliis linearibus, scapo flexuoso glabro.

scillaris. 14. I. foliis linearibus, floribus secundis, rachide flexuosa.

aristata. 15. I. foliis linearibus, spathis aristato-dentatis.

pendula. 16. I. foliis lineari-ensiformibus, scapo polystachyo, spicis pendulis.

bulbifera. 17. I. foliis ensiformibus, spathis membranaceis setaceo-laceris.

erecta. 18. I. foliis ensiformibus, scapo polystachyo, floribus alternis immaculatis.

maculata. 19. I. foliis ensiformibus scapo polystachyo, floribus alternis, corollis basi maculatis.

crocata. 20. I. foliis ensiformibus, floribus secundis, corollis basi hyalino-fenestratis.

lancea. 21. I. foliis ensiformibus, floribus secundis, scapo simplici flexuoso.

pentan-

[pen]tandra. 22. I. foliis enſiformibus, floribus pentandris.

[fal]cata. 23. I. foliis enſiformibus reflexo-falcatis.

[in]ciſa. 24. I. foliis ovatis, floribus ſecundis, ſcapo flexuoſo.

§. 4.

Deſcriptiones Specierum.

[R]adix omnibus bulboſa eſt, bulbo extus a rudimentis foliorum priorum annorum reticulato, intus ſolido. In Ixia pendula bulbi plures impoſiti, depreſſi.

[F]olia vaginantia, equitantia, integra, ſaepius glabra et ſcapo breviora.

[Sc]apus ſimplex vel polyſtachyus, ſaepiſſime varians. *Caulеſcens* unica eſt ſpecies fruticoſa.

[Fl]oreſcentia ſpicata, ſpica ſimplici vel diviſa: nulli itaque flores pedunculati, ſed qui quales videntur, terminales ſunt in Ixiis polyſtachyis ramis unifloris.

[1.] FRUTICOSA. I. *Caulis* ſuffruticoſus, ramoſus, totus glaber et foliis tectus, palmaris vel paulo ultra.

Folia linearia, apice attenuata, ſubfalcata, tenuiſſime ſtriata, denſiſſime imbricata, pollicaria usque bipollicaria.

Flores terminales, caerulei.

Spathae membranaceae.

Tubus corollae flavus, ſemipollicaris.

2. MINUTA. I. *Bulbus* globoſus, reticulo tectus, magnitudine piſi.

Folia vagina incluſa, linearia, ſupra concava ſubtus convexa, glabra, erecta, longitudine ſcaporum, unum pro ſingulo ſcapo.

Scapus

Scapus raro unicus, ſaepius plures, 2 - 4 ultra, ſimplices, teretes, erecti, unifl glabri, pallide purpuraſcentes, pollica bracteati.

Bracteae paullo ſupra medium duae, line filiformes oppoſitae, erectae, lineam longae.

Calyx nullus, niſi bracteae.

Corollae tubus albus, ſtriis purpureis. Lir *laciniae* ſupra concavae, niveae, ſubtus alb ſtria duplici purpurea, longitudine tubi, line dimidiam longae.

Antherae erectae, flaveſcentes.

Capſula vireſcens ſtriis purpureis.

Facies tota adeo Fabriciae minutae, ut inſpiceres ſtamina, ſtigma et bulbum, eand crederes.

3. BULBOCODIUM. I. *Bulbus* ovatus, glab ſubtruncatus, fibrilloſus.

Scapus trigonus, inferne vaginatus, ram ſus, pauciflorus, glaber, palmaris vel ſ thamaeus.

Folia linearia, acuta, ſulcata, craſſiuſcu glabra; infimum longiſſimum ſcapo longi ſaepe duplo vel ultra, laxum, reflexum; re qua, circiter duo vel tria longitudine ſc erecta.

Flores in ſcapi ramis terminales, maiuscu ſenſim florentes.

Spatha exterior ovata, viridis; interi lanceolata, acuta, membranacea, capſul vaginans.

Corollae tubus breviſſimus: Limbi *lacin* intus flavae, ſtriis tribus fuſcis, extus fla vireſcentes.

Filamenta pubeſcentia.

Stign

Stigmata ſex, reflexa.

Differt a reliquis Ixiis ſtigmatibus ſex.

Variat floribus 1) petalis 3 interioribus flavis; exterioribus viridibus.

2) petalis 3 interioribus albo-flavis; 3 exterioribus vireſcentibus.

3) petalis 3 interioribus caeruleo-albis. 3 exterioribus vereſcentibus.

4) corollis parvis, 3 interioribus albis, 3 exterioribus viridibus.

5) corollis luteis.

6) corollis caeruleis.

7) corollis roſeis fundo luteo.

Variat praeterea floribus magnis et minoribus, omnium colorum; foliis linearibus et filiformibus.

Scapus vero multiflorus eſt; rarius vero niſi unicum florem ſimul aperit, reliquis intra ſpatham reconditis, ſic ut uniflorus videatur.

Folia interdum filiformia, interdum linearia, interdum enſiformia, ſcapo plerumque longiora, et ſaepius reflexa.

Bulbocodium et *roſea* eadem eſt ſpecies e plurimis varietatibus conſtans; ab aliis diſtinguitur:

1. foliis reflexis, marginibus revolutis.
2. floribus remotis plus quam in aliis.

4. HUMILIS. I. *Bulbus* profunde inſidens, glaber, magnitudine avellanae.

Scapus ſimplex vel ramoſus, filiformis, erectus, palmaris usque ſpithamaeus.

Folia duo vel tria, linearia, multi-ſulcata, glabra, erecta, ſcapo longiora.

Flores racemoſi, tres usque octo in rachide flexuoſa.

Spathae virides, truncatae.

Variat

Variat α. corolla lutea.
β. corolla albido-rufescens s. incarn
γ. scapo indiviso, paucifloro.
δ. scapo ramoso, multifloro.

5. PILOSA. I. *Bulbus* globosus, fibrosus,
ber, magnitudine vix pisi.

Folia linearia, acuminata, subterna, erec
striata, pilosa, scapo duplo breviora.

Scapus simplex, teres, erectus, glab
multiflorus, palmaris et ultra, superne obsc
purpurascens.

Flores alterni, sessiles, subnutantes.

Corolla extus rufescens; intus alba. Li
laciniae concavae, tres inferiores albae; t
exteriores intus albae, extus purpureo-vi
scentes, margine albo.

Antherae lineares, basi bifidae, dorso su
basin insertae, flavae.

Stigmata erecto-inflexa, hirta, alba.

Capsula 6-sulcata.

Vesperi ab hora quarta flores aperit.

6. HIRTA. I. *Folia* ensiformia, striata, villo
scapo breviora.

Scapus simplex, inflexo-erectus, glaber.

Flores secundi, saturate caerulei.

Spathae integrae.

Valde similis I. *secundae*, sed differt: fol
valde villosis, pilis albidis.

7. SECUNDA. I. *Bulbus* deorsum imbricat
durus, magnitudine pisi.

Folia ensiformia, inferne attenuata, glab
nervosa, nervo medio crassiori, erecta, sca
duplo breviora.

Scapus teres, flexuosus, erectus, villo
scaber, raro simplex, saepius ramosus, ram
flexuoso-patulis, spithamaeus usque pedalis

Flor

Flores ſecundi, in rachide flexuoſa, rarius pauci, ſaepius 4, 5 vel 6, erecti, caerulei.

Spathae baſi virides, apice brunneae, integrae. Singularis planta non ſcapo modo, ſed rachide imprimis flexuoſis dignoſcitur ab aliis optime ſcapo villoſo-ſcabro.

Variat ſcapo ſimplici et ramoſo.

8. CRISPA. I. *Bulbus* reticulatus, ovatus.

Folia circiter quinque, lineari-lanceolata, acuta, marginibus pulcherrime criſpa, glabra, nervo longitudinali craſſo, ſcapo plus duplo breviora.

Scapus ſimplex vel ramoſus, teres, glaber, flexuoſus, erectus, multiflorus, ſubpedalis.

Flores alterni, remoti.

Spatha exterior tridentata, nervis totidem ſtriata; interior bidentata, nervis duobus.

Corolla tubus ſubviridis; Limbi *laciniae* caeruleae.

Antherae extremitate altera affixae, inflexae.

Stigmata reflexo-patentia, apice clavata.

Variat: 1. ſcapo ſimplici et ramoſo.
2. corollis caeruleis et albis.

9. CINNAMOMEA. I. *Bulbus* conicus, deorſum imbricatus, truncatus, margine acuto fibroſo, glaber, magnitudine piſi.

Scapus ſimplex, teres, flexuoſo-erectus, viridi-purpureus, glaber, ſpithamaeus.

Folia radicalia duo, margine obverſo vaginantia, lanceolata, obtuſa, ſubfalcato-reflexa, nervo medio elevato, margine criſpo-undulata, ſcapo triplo breviora, digitalia; *cotyledonis* unicum, amplexicaule, ovatum, obtuſum, apice reflexum, integrum, glabrum, unguiculare; *caulina* duo, ſpathaeformia, remota; inferius

inferius convoluto-vaginans, vagina longa, compressum, obversum: saepe crispum; brum; pollicare usque tripollicare; super unguiculare.

Flores secundi, erecti, a 3 ad 9.

Rachis subflexuosa, glabra.

Spatha exterior concava, obtusa cum acumine, glabra, viridis, apice purpurascente, tubo paullo brevior, lineam longa; interior subaequalis, apice tenuior, bifida.

Corollae tubus parum ampliatus, subcurvatus, purpurascens, subunguicularis. Limbi *laciniae* tres interiores totae albae; tres exteriores intus albae, extus purpurascenti-striatae.

Antherae erectae, dorso supra basin insertae, lineari-subulatae, limbo breviores, flavae.

Capsula sexstriata.

Florum spica refert *Gladiolum recurvum*; sed differt corolla regulari.

Foliis crispis similis est *Ixiae Crispae*; differt vero.

Foliis lanceolatis, duas lineas latis.

10. CORYMBOSA. I. *Bulbus* ovatus, truncatus, reticulatus.

Folium radicale unicum, ensiforme, crispum, striatum, recurvatum, glabrum, digitale, scapo duplo brevius; *caulina* unum vel duo, spathaeformia, amplexicaulia, striata, decurrentia, minora.

Scapus inferne simplex, superne paniculatus, anceps, striatus, glaber, flexuosus, erectus, spithamaeus.

Rami alterni, dichotomi, compressi, fastigiati.

Flores in ramis subumbellato-fastigiatis terminales.

Spatha

Spatha viridis apice obtuſo rubicundo.

Corollae tubus ſenſim ampliatus, longitudine ſpathae. Limbi *laciniae* lanceolatae.

Stigmata apice globoſa.

Variat flore albo et caeruleo.

11. LINEARIS. I. *Bulbus* ovatus, fibroſus, laevis, magnitudine avellanae.

Scapus ſimplex, teres, erectus, glaber, palmaris, ſpithamaeus et ultra.

Folia circiter tria; *infimum* longe vaginans, lineare, utrinque convexum, linea media elevata, anguſtiſſimum, vix lineam dimidiam latum, erectum, parum apice attenuatum. integrum, glabrum, ſcapo paullo brevius, raro aequale. *Superiora* duo ſpathacea, breviſſima.

Flores raro unicus, plerumque duo vel tres, ſecundi.

Spatha convoluta, lanceolata, acuta, ſtriata, glabra; exterior maior, longitudine corollae.

Corollae tubus albidus. Limbi *laciniae* obtuſae cum acumine, unguiculares.

Stigmata revoluto-patentia, purpuraſcentia.

Capſula vix angulata, ſexſtriata.

12. CAPILLARIS. I. *Bulbus* reticulatus, fibroſus, magnitudine avellanae.

Folia linearia, nervoſa, glabra, ſcapo dimidio breviora.

Scapus teres, apice diviſus, capillaris, erectus, bipedalis, ramis pedicelliformibus unifloris.

Flores in ramis terminales, vel in apice ſcapi alterni, ſeſſiles, erecti, albidi, venoſo reticulati,

Spathae ſcarioſae venis fuſcis, dentatae.

Flores in hac ſpecie videntur pedunculati, ſed rami uniflori.

13. SETACEA. I. *Folia* linearia, acuta, angustissima, scapo breviora, linea media elevata, glabra, subterna; in medio scapo folium breve, spathis simile.

Scapus filiformis, flexuosus, erectus, pauciflorus, ruber, glaber, digitalis, simplex, vel ramosus vel bifidus.

Spatha subinflata, viridis, valde concava, striata, glabra, longitudine tubi semiunguicularis.

Corollae Limbi laciniae tres exteriores intus albae, extus rubro striatae, tres interiores totae albae.

Stylus staminibus longior, corolla brevior, filiformis, albus.

Variat: 1. α. flore virescente, limbi apice albo.
β. flore luteo, limbi basi fusca.
2. α. scapo unifloro.
β. scapo multifloro, simplici.
γ. scapo multifloro, ramoso.

Limbi basi fusca similis est maculatae, sed distincta ab ea:
α. quod multoties minor.
β. quod ramosa.
γ. foliis lineari-angustis.

14. SCILLARIS. I. *Scapus* teres, erectus, glaber, vaginatus, ramosus, pedalis.

Rami filiformes, nudi, flexuosi, laxi, glabri, florentes.

Folia longe vaginantia, linearia, circiter tria, crassiuscula, vix lineam dimidiam lata, stria duplici profunda, scapo breviora, spithamaea.

Flores secundi, remoti.

Rachis

Rachis flexuosa, multiflora, floribus saepe decem.

Spatha exterior paullo maior, glabra, striata, basi viridis; apice cinerea, membranacea, integra; interior basi viridis, apice membranacea, bifida, cinerea.

Corollae tubus brevissimus, flavo-virescens. Limbi *laciniae* concavae, flavae, tribus exterioribus dorso purpurascentibus.

Stigmata involuta, villosa, flavescentia.

Capsula obsolete trigona, sexsulcata.

Semina subreniformia.

5. ARISTATA. I. *Bulbus* reticulatus, magnitudine avellanae.

Scapus simplex, teres, erectus, glaber, palmaris, usque pedalis, vel paullo ultra.

Folia circiter quatuor vel quinque, linearia, quinque-nervia, nervo medio et marginibus crassioribus, acuta, erecta, glabra, scapo dimidio breviora.

Flores secundi, rarissime unicus, ramis duo, saepe a quinque usque ad novem in rachide vix flexuosa.

Spathae submembranaceae, aristato-dentatae.

Corollae albo-incarnatae.

. PENDULA. I. *Radix* moniliformi-articulata: articuli plurimi orbiculati, depressi, approximati, carnosi, rufescentes.

Folia radicalia inferne scapum vaginantia, lineari-ensiformia, acuta, striata, glabra, pedalia vel paullo ultra.

Scapus teres, glaber, erectus, inferne crassitie calami scriptorii, superne divisus, ramis capillaribus nutantibus, flexuosis, orgyalis.

Spathae membranacea, lacerae.

Corollae in ramis alternae, magnae, incarnatae, tubo brevi.

Omnium Ixiarum altissima; speciosa corollis magnis, cernuis.

17. bulbifera. I. *Scapus* simplex vel ramosus, subcompressus, striatus, glaber, inferne foliis vaginatus, palmaris usque pedalis.

Folia ensiformia, nervoso-striata, disticha, erecta, glabra, scapo breviora, spithamaea.

Flores tres vel plures, magni, rachide inter flores flexuosa.

Spatha membranacea, nervoso-reticulata, grisea, apice fusca, lacera, filamentoso-aristata.

Corollae tubus brevis, lineam longus: limbus ultra medium, non vero ad tubum usque 6-partitus: *laciniae* magnae, ovato-oblongae, obtusissimae, patentes.

Antherae lineares, longae, intus convexae, extus lamellosae, albae.

Capsula sexstriata.

Variat: α. flore purpureo.
β. flore rubro alboque variegato.
γ. flore flavo.
δ. scapo brevissimo et simplici.
ε. scapo altiori et ramoso.
ζ. scapo bulbifero.

18. erecta. I. *Bulbus* magnitudine avellanae.

Folia circiter 3 vel 4, ensiformia, multinervia, erecta, glabra, scapo duplo breviora.

Scapus teres, glaber, erectus, polystachyus, pedalis usque bipedalis.

Rami alterni, capillares, erecti, digitales.

Flores in scapo et ramis spicati, in rachide flexuosa digitali.

Spathae submembranaceae, subaristatae.

Variat

Variat corollis luteis et violaceis unicoloribus.

9. MACULATA. I. *Bulbus* avellana nuce duplo maior.

Folia tria, quatuor vel quinque; enſiformia, multinervia, ſcapo duplo breviora.

Scapus ſaepius ſimplex, raro polyſtachyus, teres, erectus, ſpithamaeus usque pedalis et ultra.

Rami filiformes, erecti vel patentiſſimi.

Florum ſpicae terminales, rachide flexuoſa.

Spathae membranaceae, baſi griſeae, apice brunneae, ſublacerae.

Corollis ſupra os tubi macula obſcura in baſi limbi.

Adeo ſimilis I. *erectae*, ut vix quidquam aliud differat, praeter maculam corollae.

Variat: *a*. corolla albida.
b. corolla flava.
c. corolla flava apicibus purpureis.
d. corolla albo-caeruleſcente.
e. corolla caerulea.
f. corolla purpurea macula pallida, quae rariſſima.
g. corolla viridi, quae pulcherrima, ſpicis ſaepe pedalibus.

10. CROCATA. I. *Bulbus* avellana paullo maior.

Folia circiter quinque, enſiformia, reflexo-ſubfalcata, multinervia, pollicaria usque digitalia, ſcapo duplo vel ſaepe triplo breviora.

Scapus ſimplex, teres vel ramoſus, ſubcompreſſus, flexuoſus, erectus, glaber, palmaris uſque ſpithamaeus.

Rami patentiſſimi, nudi, ſcapo ſimiles.

Bracteae baſi griſeae, apice ferrugineae, ſubdentato-lacerae.

Spatha glabra, apice obtuſo ſubcrenato; exterior viridis, tubo brevior.

Corollae tubus ruber. Limbi *laciniae* obtuſiſſimae, patentes; extus rufeſcentes, rubro-ſtriatae; intus albae, rubro-ſtriatae.

Antherae brunneae, erectae.

Stigmata parva, revoluta, hirta.

Rariſſime caulis medio cauliculum edit, uniflorum.

§. 5.

Synonyma.

1. *fruticoſa.*	Linn. Supplem. Syſt. Nat. p. 93.
2. *minuta.*	ibid. p. 92.
3. *bulbocodium.*	Ixia Bulbocodium. Linn. Syſt. Nat. Tom. 2. p. 76. mantiſſ. p. 320. Sp. Pl. p. 51.
	Ixia roſea? Linn. Syſt. Nat. T. 2. p. 75.
	Ixia quandrangula. de la Roche Diſp. p. 16.
	Ixia bulbocodioides. ibid. p. 19.
5. *piloſa.*	Linn. Suppl. Syſt. Nat. p. 92.
6. *hirta.*	Ixia inflexa. de la Roche Diſp. p. 15.
7. *ſecunda.*	Ixia flexuoſa? Linn. Sp. Pl. p. 51.
	Ixia ſcillaris? Linn. Syſt. Natur. Tom. 2. p. 76. Sp. Pl. p. 52.
	Ixia ſecunda. Berg. Pl. Cap. p. 6. de la Roche Diſput. p. 17.
8. *criſpa.*	Linn. Suppl. Syſt. Nat. p. 91.
9. *cinnamomea.*	Linn. Suppl. Syſt. Nat. p. 92. Europaeis. Caneelbloem et Avondbloem Caneelbloem.

10.

Antherae ovatae, incumbentes seu horizontaliter nutantes, subcompressae, didymae, flavae.

Stigmata tria saepius, rarius vero 5 et 4, reflexo-patula, filamentis paullo breviora, obtusa, lineam longa, plumosa.

Capsula trigona, sexsulcata.

Obs. E filamentis 4, saepe bina connata inveni in unum corpus cum stigmatibus 4, antheris separatis vel connatis.

Variat floribus triandris tribus stigmatibus; tetrandis stigmatibus 4; et pentandris stigmatibus 5.

23. FALCATA. I. *Bulbus* conicus, deorsum imbricatus, truncatus margine acuto fibroso, magnitudine pisi.

Scapus simplex et ramosus, glaber, superne purpurascens, multiflorus.

Folia disticha, reflexo-falcata, striata, glabra, scapo duplo breviora.

Flores alterni, unus, duo vel plures.

Corollae tubus ruber. Limbi *laciniae* tres interiores rotundatae, albae; exteriores intus albae, extus rubrae.

Stigmata flexuoso-involuta, hirta.

Variat: scapo simplici et ramoso, palmari et spithamaeo; floribus alternis et secundis; rachide vix flexuosa, et valde flexuosa.

24. EXCISA. I. *Bulbus* globosus, fibrillosus, glaber, piso minor.

Folia radicalia duo, ovata, obtusa, glabra, margine interiore amplexantia, ibique pro scapo excisa, patentia, semipollicaria. Referunt folium unicum, bifidum. Folium infra medium scapi spathas referens, solitarium.

Scapus teres, flexuosus, erectus, glaber, uniflorus et multiflorus, digitalis et palmaris.

§. 6.

Locus.

In extremo angulo australi Africes omnes Ixiae sedes suas fixerunt et ex his paucae sunt, quae alibi sponte crescant. Sic inveniuntur:

fruticosa in montibus Platte Kloof et Rivier Zonder End dictis. Etiam inventa fuit in terra del Fuego a Prof. Forster.

minuta prope Cap in collibus rarius et extra Zoutrivier locis arenosis inundatis.

bulbocodium in Leuweberg. in collibus infra Duywelsberg inter urbem et fortalitium copiose et alibi, etiam in alpibus Italicis.

humilis in Picketberg et collibus circum Cap.

pilosa, *setacea*, *falcata et excisa* in collibus circum urbem Cap.

hirta, *capillaris et aristata* in arenosis humidis hinc inde.

secunda in collibus Groene Kloof et Roode Sand, atque in arenosis Swartland.

crispa in collibus Roode Sand et iuxta Picketberg.

cinnamomea in collibus Leuwestaart.

corymbosa in sabulosis et ipsis viis Swartlandiae.

linearis in campis arenosis inter Cap et Stellenbosch.

scillaris in collibus Groene Kloof, Duywelsberg, Leuwekop et alibi.

pendula in regione Krumrivier prope ipsum fluvium eiusdem nominis et in locis adiacentibus humidis copiose.

bulbifera in Roode Sand copiosissime, in collibus Leuwestaart rarius, in arenosis Swartland et alibi.

erecta

erecta infra Duywelsberg, in collibus Groene Kloof, arenosis Swartland et alibi sat vulgaris.

maculata b. et c. prope Bergrivier; d. et e. in collibus prope Groene Kloof; a. b. et c. in arenosis Swartland; f. in Saldahnabay; g. in Roode Sand; alibique vulgatissima et maxime varians in diversis locis.

crocata cis et trans Swellendam usque ad Visch-rivier.

lancea infra Picketberg.

pentandra extra Cap, prope Groene Kloof in collibus.

§. 7.

Florendi Tempus.

Plurimae Ixiae in capite bonae spei primo vere florere incipiunt; paucae vel hyeme proveniunt vel in seram usque aestatem persistunt. Quae loca depressa, arenosa et inundata amant, maturius hosce exornant campos; montes vero et colles quae inhabitant species, serius florent.

Mensibus Majo, Iunio, Iulio dudum floret *minuta*. Iunio, Iulio, Augusto: *bulbocodium*, *pilosa*, *setacea*, *falcata*. Augusto, Septembri, Octobri: *humilis*, *hirta*, *secunda*, *crispa*, *cinnamomea*, *corymbosa*, *linearis*, *capillaris*, *scillaris*, *aristata*, *bulbifera*, *erecta*, *maculata*, *lancea*, *pentandra*, *falcata*, *excisa*. Octobri, Novembri, Decembri: *fruticosa*, *pendula*, *crocata*.

§. 8.

Usus.

Edules quidem harum aliquot sunt species, imprimis animalibus fodientibus; nullae tamen vel

vel Hottentottis vel Europaeis valde e:
Ob flores vero, qui et pulcherrimi et c
saepe multum variantes sunt, in hortos,
tum introductae coluntur ibique specie
evadunt.

Odorem noctu et vesperi suavem
cinnamomea, *pilosa et falcata*, vesper
suos aperientes, ideoque hae, imprimi
nomea a pueris collectae domibus in vit
repletis servantur.

Circa horam quartam species hae flo
aperiunt, et quidem adeo accurate, ut
vespertinam inde concludere liceat, ni
pluvia tum floribus clausis praesagit.

DIS

DISSERTATIO
DE
GLADIOLO.

D. 12. JUNII 1784.

RESP.

CHRISTEN AEJMELAEUS.

§. 1.

Ensatarum ordinis naturalis Genera, ob similitudinem nimiam, non sine difficultate insigni dignoscuntur, ut CROCUS et GALAXIA ab IXIA, IXIA a GLADIOLO, GLADIOLUS ab ANTHOLYZA, IRIS a MORAEA et SISYRINCHIO; MORAEA a FERRARIA, WITSENIA a DILATRIDE, DILATRIS a WACHENDORFIA. Quo enim magis affinia fuerint Genera, et quo plures species Genus contineat, eo maior semper surgit difficultas eas rite distinguendi, sique hae species a loco et cultura variantes simul assumant formas, longe maior evadit haec ipsa difficultas.

Haec est ratio, cur plures harum, inprimis vero IXIAE, GLADIOLI et ANTHOLYZAE species confuderint Auctores, quibus vivas hasce Ensatas examini accuratiori subiicere non contigit. GLADIOLUM itaque *ramosum* dixerunt plantam, quae IXIA *crocata* polystachya flore luteo, GLADIOLUM *imbricatum*, quae ANTHOLYZAE forsan est species; GLADIOLUM *capitatum*

talum, quae MORAEA; IXIAM *africanam*, *gladiatam et chinensem*, quae ad MORAEAS referendae; IXIAM *alopecuroideam*, quae GLADIOLUS nobis audit *spicatus*; IXIAM *paniculatam et longifloram*, quae GLADIOLUS *longiflorus*; IXIAM *flabellifoliam et iridifoliam*, quae GLADIOLO *plicato* adnumerandae; IXIAM *Fabricii*, quae GLADIOLUS *anceps* dici debet; IXIAM *galaxiam et fugacissimam*, quae GALAXIAE Genus constituunt; ANTHOLYZAM *merianam et merianellam*, quae GLADIOLUS *merianus et merianellus*; IXIAM *hirsutam* et WACHENDORFIAM *umbellatam*, quae DILATRIS *corymbosa*; ANTHOLYZAM *mauram*, quae WITSENIA erit, ut veterum in his errores alto praeteream silentio.

Ob variantes, quas induunt, e solo et climate, formas, varietates non raro pro diversis speciebus habuerunt auctores, ut GLADIOLUM *carneum* pro *communi*, GLADIOLUM *permeabilem* pro *tristi*, GLADIOLUM *undulatum* pro *angusto*, IXIAM *Milleri* pro *crocata*.

Si unquam sublatae erunt, vel saltem diminutae in Botanicis obvenientes difficultates, Genera singula, quam accurate fieri potest, describenda, praesertim in plantis vivis, ut cer-eruantur characteres, quibus minus ab alter-differentia vera pateat.

Ut vero hoc non animo solum perpenderem, sed etiam huic obtinendo fini meam qualemcunque conferrem aleam, et aliquam simul apud Te B. L. dum specimen edo academicum, inirem gratiam, explicandum et describendum mihi assumsi intricatum GLADIOLI Genus, proximis IXIAE et ANTHOLYZAE generibus adeo in haud

paucis

:is simile, ut in quibusdam examinandis spe-
us dubius et Genere haereat attentissimus,
imperitus alias Botanophilus. : Separatur
en GLADIOLUS Triandrus et Monogynus
nenti charactere essentiali: *Corolla monope-
a, tubulosa: tubo curvato; limbo 6-partito:
iniis suprema et infima extra vel intra laterales
locatis.*

§. 2.

Character Genericus.

LYX. *Spatha* bivalvis, infera, corolla brevior; *Valvulae* oblongae, persistentes, exterior maior interiorem includens.

ROL. monopetala, tubulosa, supera. *Tubus* cylindricus, interdum basi filiformis, curvatus. *Limbus* 6-partitus, subcampanulatus: *laciniae* suprema et infima extra vel intra laterales, oblongae, erecto-patulae.

AM. *Filamenta* tria, ori tubi inserta, filiformia, corolla breviora. *Antherae* incumbentes, ovatae.

T. *Germen* inferum, triangulare, glabrum. *Stylus* filiformis, longitudine filamentorum. *Stigmata* tria, revoluto-patentia, obtusa, villosa.

RIC. *Capsula* ovata, trigona, obtusa, striata, trivalvis, trilocularis.

MINA plurima, glabra.

Fert ab ANTHOLYZA: laciniis limbi subaequalibus; ab IXIA: tubo curvato et situ laciniarum limbi.

ATHA vel est tubo corollae brevior vel longior; obtusa vel acuta; integra vel lacera; glabra vel hirsuta.

TUBUS

TUBUS COROLLAE in hoc genere valde variat; est enim spatha brevior, aequalis vel longior; magis vel minus profunde partitus; cylindricus vel filiformis; simplex; i. e. subaeqaulis vel duplex, i. e. basi filiformis, dein cylindricus; curvatus vel geniculatus.

LIMBUS COROLLAE 6-partitae quoque variat, ut sit campanulatus saepius; reflexus, patens et crispus rarius; aequalis vel inaequalis.

§. 3.

Divisio Specierum.

* *Simplices scapo indiviso:*

α. ringentes; limbi laciniis divaricato-ringentibus.

1\. *montanus.* corollae ringentis tubo spathae obtusae aequali, foliis ellipticis nervosis.

2\. *flexuosus.* corollae ringentis tubo spatha acuta longiore; scapo flexuoso.

β. reflexi; limbi laciniis reflexis:

3\. *recurvus.* corollae limbo reflexo, spica secunda, foliis linearibus.

γ. patentes; limbi laciniis patentibus;

4\. *falcatus.* corollae limbo patenti, folio lanceolato falcato.

δ. campanulati; limbo campanulato:

a. *erecti; floribus erectis.*

5\. *biflorus.* corollae erectae limbo campanulato, scapo bifloro foliis linearibus.

6\. *dicho-*

dichotomus.	corollae erectae limbo campanulato, ſcapo bis dichotomo quadrifloro, foliis linearibus.
criſpus.	corollae erectae limbo campanulato, floribus ſecundis, foliis criſpis.

b. *nutantes; corollis cernuis:*

triſtis.	corollis cernuis, tubo ſimplici, foliis trinerviis biſulcis linearibus.
communis.	corollis cernuis, tubo ſimplici, foliis enſiformibus multinerviis.
Watſonius.	corollis cernuis, tubo duplici, limbi laciniis oblongis, foliis linearibus glabris.
Merianellus.	corollis cernuis, tubo duplici, limbi laciniis ovatis, foliis enſiformibus piloſis.
Merianus.	corollis cernuis ſubcylindricis, tubo duplici, limbi laciniis ovatis, foliis enſiformibus glabris.

c. *imbricati; floribus imbricatis:*

ſpicatus.	corollis erectis, ſpica imbricata diſticha, foliis linearibus.

** *Ramoſi ſcapo polyſtachyo:*

alopecuroides.	polyſtachyus, ſpica imbricata diſticha, foliis enſiformibus nervoſis.
alatus.	polyſtachyus, corollae laciniis lateralibus latiſſimis, foliis enſiformibus glabris.
bicolor.	polyſtachyus, corolla ringente, ſpathis lacero-ariſtatis, foliis enſiformibus glabris.

17. *anceps.* polyſtachyus, ſcapo ancipiti, ſpathis criſpis.
18. *iunceus.* polyſtachyus, floribus ſecundis, foliis lanceolatis.
19. *ſetifolius.* polyſtachyus, foliis lineari-ſetaceis.
20. *marginatus.* polyſtachyus, ſpica longiſſima, floribus alternis cernuis, foliis enſiformibus multinerviis marginatis.
21. *anguſtus.* polyſtachyus, floribus ſecundis, ſpathis acutis, foliis enſiformibus.
22. *longiflorus.* polyſtachyus, tubo corollae longiſſimo, ſpathis obtuſis, foliisque enſiformibus glabris.
23. *tubiflorus.* polyſtachyus, tubo corollae longiſſimo, ſpathis foliisque ellipticis plicatis, hirſutis.
24. *plicatus.* polyſtachyus, floribus ſecundis, ſpathis foliisque enſiformibus plicatis, hirſutis.
25. *ſpathaceus.* polyſtachyus, ſpathis membranaceis ariſtatis glabris, foliis enſiformibus plicatis hirſutis.
26. *germineus.* polyſtachyus, ſcapo laxo, ſpicis capillaribus flexuoſis, foliis enſiformibus glabris.

§. 4.

Deſcriptiones Specierum.

Radix bulboſa bulbo tunicato, carnoſo, globoſo.

Scapus obvenit ſimplex, diviſus vel polyſtachyus; brevis vel altus; erectus, flexuoſus vel laxus; teres vel anceps; nudus vel bracteatus.

Folia

Folia polymorpha, ſetacea, linearia, elliptica, lanceolata, enſiformia, equitantia. plana, nervoſa, ſulcata, plicata, glabra, piloſa.

Floreſcentia omnibus ſpicata, floribus paucis vel numeroſis; ſpica erecta, nutante, flexuoſa, ſecunda, imbricata, diſticha vel dichotoma.

1. G. MONTANUS. corollae ringentis tubo ſpathae obtuſae aequali, foliis ellipticis nervoſis.

Scapus teres, flexuoſo-erectus, vireſcens, glaber, pedalis.

Folia elliptica, integra, trinervia, glabra, palmaria usque ſpithamaea.

Florum tubus ſpathis brevior, *corollis ſpathisque* obtuſis.

Corollae limbus ringenti-bilabiatus; *labium* ſuperius tripartitum macula purpurea; inferius profundius tripartitum.

2. G. FLEXUOSUS. *corollae* ringentis tubo ſpatha acuta longiore, ſcapo flexuoſo.

Scapus teres, flexuoſus, erectus, glaber, pedalis.

Folia nulla ſub floreſcentia,

Spathae oblongo-lanceolatae, acuminatae glabrae, tubo corollae breviores, pollicares.

Florum ſpica ovata, 4-5-flora.

Corolla albido-incarnata: *tubus* ſpatha duplo longior; *limbus* ringens.

3. G. RECURVUS. corollae limbo reflexo, ſpica ſecunda, foliis linearibus.

Scapus ſtriatus, foliis fere totus vaginatus, curvatus, palmaris.

Folia tria vel quatuor, vaginantia, alternantia, linearia, ſtriata, glabra, ſcapo breviora.

Flores ſecundi, tres vel quatuor, cernui, extus rubri, intus albi, limbi laciniis reflexis.

Corollae tubus filiformis, virefcens, fpatha brevior: *limbi* laciniae lanceolatae, concavae, patenti-reflexae.

IXIAE falcatae nimis affinis.

4. G. FALCATUS: corollae limbo patenti, folio lanceolato falcato.

Scapus compreffus, ftriatus, flexuofus, glaber, palmaris.

Folium unum vel duo, obverfe-amplexicaule, ovato-lanceolatum, falcatum, obtufiufculum, integrum, ftriatum, glabrum, pollicare vel paullo ultra. Folium fpathaceum in medio fcapo.

Spathae virides, obtufae, tubo multo breviores.

Corolla caerulea limbo patenti.

IXIAE excifae affinis.

5. G. BIFLORUS: corollae erectae limbo campanulato, fcapo bifloro, foliis linearibus.

Scapus totus vaginis foliorum tectus, erectus, pedalis.

Folia circiter tria, longe vaginantia, linearia, glabra, infimo breviffimo, fupremo longitudine fcapi.

Flores terminales, bini, coloris triftis.

6. G. DICHOTOMUS: corollae erectae limbo campanulato, fcapo bis dichotomo quadrifloro, foliis linearibus.

Scapus teres, erectus, glaber, pedalis, apice bifidus, brachio fingulo bifloro.

Folium bafi vaginans, lineare, glabrum, fcapo longius; fpathaceum folium lineare, acutum, fub dichotomiis.

Flores fecundi, erecti.

7. G.

7. G. CRISPUS: corollae erectae limbo campanulato, floribus secundis, foliis crispis.

Scapus teres, flexuoso-erectus, glaber, spithamaeus usque pedalis.

Folia circiter quatuor, ensiformia, crispa, glabra, scapo breviora.

Flores secundi, 4-9, spathis brevissimis obtusis.

Corollae albo-incarnatae, erectae, tubo sesquipollicari.

8. G. TRISTIS: corollis cernuis, tubo simplici, foliis trinerviis bisulcis linearibus.

Scapus simplex, vaginatus, erectus, glaber, crassitie culmi tritici, pedalis et ultra.

Folia alternatim vaginantia, linearia, acuta, striata, glabra, integerrima, superiora sensim breviora, circiter tria vel duo.

Corolla cernua. *Tubus* cylindricus, sensim ampliatus. *Limbus* subinflatus: *laciniae* ovatae, concavae, acuminatae, apice patulo; suprema latissima, intra proximas laterales, profundius divisa, subfornicata; infima angustissima extra laterales sibi proximas.

Color corollae tristis, varius in variis individuis.

Varietates huius quam plurimae sunt:

a. *odorus: corolla* hyalina, albido-flavescente: *limbo* extus carina purpurea vel rufescente, apice intusque rufescenti-malculato, punctato.

b. *indorus: corollae tubo* hyalino-albido: *limbo* ex viridi-flavescente: *Laciniis* tribus superioribus intus extusque carinatis nervosisque purpurascentibus, tribus inferioribus carina punctisque purpurascentibus.

 c. *gran-*

c. *grandis:* *corolla* albido-trifti; *laciniis* tribus fuperioribus intus linea duplici purpurea, extus purpureo-multiftriatis; inferioribus intus fulco medio flavefcente, apice purpurafcente; bipedalis, folio infimo fubaequante fcapum, profunde fulcato, tetragono.

d. *inodorus:* *corollis* albis, carinis externis ftria duplici purpurea; *laciniis* tribus inferioribus intus bafi lutefcentibus, ftriis aliquot purpurafcentibus; *folio* infimo fubfiliformi, fcapo duplo longiore.

e. *corollis* parvis, virefcenti-albidis, plurimis.

f. *humilis:* *corollis* una vel binis, albo-incarnatis, fpithamaeus.

g. *punctatus:* odorus, *corolla* caerulefcente vel caerulefcenti-carnea: infimae tres *laciniae* medio albae lineis punctisque caeruleis. *Flores* alterni in fcapo flexuofo.

h. *lutea:* *corolla* viridi-lutefcenti, unica vel binis, *fcapo* fpithamaeo.

i. *aphyllus:* *corollis* albido-incarnatis, quaternis, fecundis; *fcapo* pedali.

k. *ruber:* *corollis* albo-incarnatis, fubfecundis, immaculatis; *fcapo* fubaphyllo, fubpedali.

l. *purpureus:* *corollis* albo-purpureis, fubternis, immaculatis; *fcapo* foliofo, pedali.

m. *inflatus:* *corollis* albo purpureis, fubinflatis, fubternis, immaculatis; *fcapo* foliofo, pedali.

n. *violaceus:* *corollis* violaceis fubinflatis, immaculatis, fubquaternis, *tubo* brevi; *fcapo* foliofo, pedali.

o. *ka-*

. *hastatus: corollis* albo-incarnatis macula hastata.

. *cordatus: corollis* albo-incarnatis, macula cordata; *foliis* planioribus.

. *permeabilis: floribus* secundis plurimis; crescit in sabulosis (insulae Equorum) Paarden Eyland, florens Iunio, scapo tripedali. *Folia* circiter 4, longe vaginantia, striata, plana, utrinque in medio margine vena elevata pallida; inferiora longiora, pedalia; superiora sensim breviora. *Corollae tubus* ampliatus, vix lineam longus. *Limbus* inflatus, extus albus linea media purpurea: *Lacinia* suprema latior, concavo-fornicata, intus alba, intra duas laterales: laterales duae superiores albae, apice extus intusque purpurascentes, intus medio flavae striis purpureis; infima extra laterales inferiores, alba, apice utrinque purpurascens.

Singularis haec species folio infimo crassiuscu- lineari, intra marginem utrinque sulco pro- ndo exarato; reliquis foliis spathae similibus, nvolutis, sed spathis longioribus.

. COMMUNIS: corollis cernuis, tubo sim- ci, foliis ensiformibus, multinerviis.

Scapus teres, foliis ultra medium vaginatus, iber, erectus, sesquipedalis.

Folia obversa, alternatim vaginantia, ensi- rmia, novem-nervia, glabra, inferiora nsim breviora, scapo multo breviora, polli- m lata.

Flores alterni, cernui, purpurei, plures.

G. WATSONIUS: corollis cernuis, tubo plici, limbi laciniis oblongis, foliis lineari- s glabris.

Scapus simplex, teres, foliis vaginatus erectus, pedalis et ultra.

Folia circiter tria, longe vaginantia vaginis striatis, lineari-lanceolata, acuminata, striat glabra, scapo breviora, superioribus sensim brevioribus.

Flores tres vel quinque, subsecundi, cernu purpurei.

Corollae tubus duplex, basi filiformis, dei cylindricus, sesquipollicaris, geniculatus, cu vatus; *Limbi laciniae* oblongae, acutae.

11. G. MERIANELLUS: corollis cernuis, tub duplici, limbi laciniis ovatis, foliis ensiform bus pilosis.

Scapus simplex, vaginatus, inferne rectu superne flexuosus, sesquipedalis.

Folia unum vel duo, longe vaginantia v ginis striatis, pilosa, scapo breviora.

Flores tres vel quatuor, secundi, cernu flavo-incarnati.

Corollae tubus duplex inferne filiformis, g niculatus, inde cylindricus, curvus. *Lim laciniae* subrotundae.

12. G. MERIANUS: corollis cernuis cylindrici tubo duplici, limbi laciniis ovatis, foliis en formibus glabris.

Scapus simplex, teres, striatus, infer foliis vaginatus, flexuoso-erectus, spithamae

Folia plura usque 4, obverso margine va nantia, ensiformia, obliqua, parum stri nervo medio utrinque elevato, integra, m ginata, scapo breviora.

Flores 4 usque 8, alterni, cernui, purpur

Corollae tubus basi filiformis, striatus, sens ampliatus, geniculato-reflexus, inde inflat

cyli

cylindricus, laevis, nutans; a basi ad genu unguicularis, a genu ad limbum pollicaris. *Limbus* campanulatus: *laciniae* ovatae, obtusissimae cum acumine, concavae, aequales, semiunguiculares: suprema extra laterales proximas; infima intra laterales inferiores.

3. G. SPICATUS: corollis erectis, spica imbricata disticha, foliis linearibus.

Scapus simplex, teres, vaginatus, erectus, spithamaeus.

Folia quatuor alternantia, longe vaginantia, linearia, glabra, inferiora sensim breviora.

Flores distichi, imbricati, caerulei, circiter duodecim parium in spica pollicari.

Differt a sequenti floribus maioribus; spica breviori, sed latiori ovata; scapo simplici.

G. ALOPECUROIDES: polystachyus, spica imbricata disticha, foliis ensiformibus, nervosis.

Radix plurimis bulbillis constans.

Scapus foliis vaginatus, teres, flexuoso-rectus, apice polystachyus, spicis alternis virgatis, spithamaeus.

Folia duo vel tria, alternatim longe vaginantia, linearia, striata, glabra, scapo breviora, superioribus sensim brevioribus.

Flores distichi, imbricati, minimi.

Spicae lineares, digitales, erectae.

Spathae margine membranaceo, albo.

Corollae tubus vix spathis longior.

Variat scapo simplici et ramoso; corollis albis et caeruleis.

G. ALATUS: polystachyus, corollae laciniis lateralibus latissimis, foliis ensiformibus glabris.

Scapus compressus, flexuosus, erectus, striatus, simplex et ramosus, palmaris usque pedalis.

Folia alternatim vaginantia, ensiformia, ſtriata, glabra, ſuperioribus ſenſim brevioribus.

Rachis flexuoſa, torta.

Flores alterni vel ſubſecundi, 3-7, magni.

Spathae tubo corollae longiores, integrae, virides.

Laciniae duae limbi corollae latiores.

Variat 1) floribus incarnatis, foliis brevioribus.

2) floribus triſtibus reticulatis, foliis longioribus.

3) floribus violaceis, foliis longioribus.

16. G. bicolor: polyſtachyus, corolla ringente, ſpathis lacero-ariſtatis, foliis enſiformibus glabris.

Scapus ſubramoſus, angulatus, ſtriatus, ſulco utrinque profundo exaratus, baſi foliis vaginatus, glaber, flexuoſo-erectus, ſpithamaeus.

Folia alternatim vaginantia, obverſa, enſiformia, obtuſa cum acumine, integra, ſtriata, ſcapo duplo breviora.

Spicae duae; altera uniflora, tenuior; altera triflora craſſior, longitudine dimidia ſcapi.

Rachis angulata, flexuoſa, glabra.

Spatha membranacea, apice lacerato-partita laciniis acutis, venoſa, baſi griſea, apice ferruginea.

Corollae tubus filiformis, ſenſim ampliatus, ſuperne inflatus, ſpatha duplo longior, flavus. *Limbi laciniae* flavae; ſuprema maior concava, ovata, obtuſa, pallide flava, apice caerulea: Laterales inferiores lanceolatae, convolutae, flavae, ultimo apice caeruleo infima brevior, parum

parum a reliquis separata, extra laterales collocata: Omnes basi linea duplici purpurea in ore tubi. Affinis IXIAE bulbiferae, respectu spatharum.

17. G. ANCEPS: polystachyus, scapo ancipiti, spathis crispis.

Scapus ramosus, anceps, dentatus, spithamaeus, glaber. Latera acuta et dentes purpurascentes. *Rami* simplices, alterni, ancipites, dentati.

Folia semiamplexicaulia, obversa, curvata, ensiformia, nervoso-striata. Folia spathacea latere inferiore crispato-dentata, ramis breviora, digitalia, glabra.

Flores alterni.

Spatha exterior fere duplo maior, obtusa, apice purpurea, compressa, striata, margine crispo-dentata ut in folia, unguicularis.

Corollae tubus filiformis, sensim ampliatus, spatha multo longior, pallide caeruleus; *limbi laciniae* caerulescentes.

18. G. JUNCEUS: polystachyus, floribus secundis, foliis lanceolatis.

Scapus saepius ramosus, flexuosus, erectus, palmaris: ramis teretibus, striatis, divaricatis.

Folia 4-6, ovato-oblonga, subundulata, glabra, scapo breviora.

Flores 4-7, secundi, erecti, caerulescentes.

Bracteae brevissimae, tubo corollae multo breviores.

19. G. SETIFOLIUS: polystachyus, foliis lineari-setaceis.

Scapus polystachyus, rarissime simplex, flexuoso-erectus, glaber, palmaris: ramis teretibus, erectis.

Folia

Folia circiter tria, lineari-setacea, sensim breviora, infima longissimo scapum aequante.

Flores alterni, albi, ringentes, tubo spathis vix longiore.

20. G. MARGINATUS: polystachyus, spica longissima, floribus alternis cernuis, foliis ensiformibus multinerviis marginatis.

Scapus simplex et polystachyus, sublignosus, foliis vaginatus, teres, glaber, strictus, crassitie fere digiti, pedalis usque 4-pedalis.

Folia ensiformia, vaginantia, scapo breviora, semipollicem lata, in medio et margine vena crassa flavescente marginata, venisque elevatis minoribus flavescentibus lineata, glabra, erecta; inferiora longiora, pedalia et ultra; superiora breviora, spithamaea, adpressa.

Flores magni, cernui.

Spica floribus alternis, digitalis usque pedalis, rachide flexuosa.

Variat α) floribus albis.
β) — dilute rubris.
γ) — sanguineis.
δ) — purpureis.

Distinguitur facile a ceteris GLADIOLIS: scapo longo, crasso, erecto stricto; spica florum longissima, subramosa, pedali et ultra; foliis margine incrassato.

21. G. AUGUSTUS; polystachyus, floribus secundis, spathis acutis, foliis ensiformibus.

Scapus simplex vel subramosus, vaginatus, teres, elevato-striatus, glaber, flexuoso-erectus, pedalis.

Folia vaginantia vaginis longis ensiformia, elevato-striata striis albis, integra, glabra, scapo breviora, superiora sensim minora.

Flores

Flores fecundi, adfcendentes, fpica longa fimplici vel duabus palmaribus.

Rachis angulata, flexuofa, torta, glabra.

Spathae longitudine tubi corollae, ramis breviores, virides, pollicares.

Limbi corollae laciniae faepius undulatae.

22. G. LONGIFLORUS: polyftachyus, tubo corollae longiffimo, fpathis obtufis foliisque enfiformibus, glabris.

Scapus teres, fimplex et polyftachyus, erectus, glaber, pedalis et ultra.

Folia 3-4, enfiformia, nervofa, glabra, fcapo breviora.

Flores alterni, albo-incarnati, plurimi, approximati.

Bracteae membranaceae, ftriatae, breviffimae.

Tubus corollae pollicaris usque bipollicaris, apice ampliatus, curvus, erectus.

Facies IXIAE, fed tubus curvus et fitus limbi feparat.

23. G. TUBIFLORUS: polyftachyus, tubo corollae longiffimo, fpathis foliisque ellipticis plicatis hirfutis.

Radix profunda.

Scapus breviffimus, faepe vix pollicaris, foliis involutus, ramofus, hirtus.

Folia plurima, circiter 6 et ultra, elliptica feu lineari enfiformia et utrinque attenuata, nervofa, fubplicata, pilofa, erecta, fcapo longiora.

Bracteae oblongae, hirfutiffimae, apice ferrugineae, pollicares.

Flores alterni, incarnati, tubo corollae fpathis multoties longiori, filiformi, apice ampliato, curvo.

Facies

Facies ixiae ſed limbus corollae gladioli. Affinis antholyzis villoſitate et foliis.

24. G. plicatus: polyſtachyus, floribus ſecundis, ſpathis foliisque enſiformibus plicatis hirſutis.

Bulbus magnitudine avellanae, fibroſus fibris longis, parum profunde inſidens.

Scapus teres, villoſus, ſimplex vel ramoſus.

Rami alterni, breviſſimi, inferiores longiores, villoſi.

Folia circiter ſena, margine obverſo vaginantia, enſiformia, obtuſa, craſſiuſcula, nervoſa nervis a latere interiori productis, plicata, villoſa, mollia, erecta; apice obliqua, ſcapo paullo longiora, digitalia.

Flores erecti, alterni vel ſaepius ſecundi.

Spathae villoſae in rachide flexuoſa.

Corolla monopetala, ſubcampanulata. *Tubus* ſpathis longior. *Limbus* bilabiato-ringens, *laciniis* tribus inferioribus magis connexis, ſuprema profundius diviſa. Lacinia ſuprema extra laterales proximas curvata, tota albido-violacea, latior. Laterales ſuperiores paullo anguſtiores, obtuſae cum acumine, albido-violaceae. Laterales inferiores reliquis paullo breviores, obtuſae, extus albido-violaceae, intus macula magna oblonga albida, cui incluſa eſt figura tridentata rubro-violacea, continente figuram ſubulatam albam marginibus purpuraſcentibus, Infima extra laterales proximas, obtuſa cum acumine, albido-violacea, intus macula oblonga purpurea, baſi linea albida. Omnes laciniae margine criſpae, praeſertim inferne.

Antherae

Antherae dorso convexae, caeruleae, sulcatae, albidae; basi fissae; apice obtusae, subbifidae.

Variat colore violaceo et purpureo, corollis totis luteis, antheris violaceis et corollis albidis; floribus paucis et plurimis, alternis, secundis; scapis brevissimis et altioribus.

Folia flabelliformia saepe finduntur apice ut in ARECA.

Affinis ANTHOLYZIS florescentia, WACHENDORFIAE foliis, IXIAE corollis.

25. G. SPATHACEUS: polystachyus, spathis membranaceis aristatis glabris, foliis ensiformibus plicatis hirsutis.

Scapus vaginatus, spithamaeus, superne polystachyus.

Folia ensiformia, nervosa, villosa, scapi longitudine.

Flores albidi, tubo corollae spathis multo longiore.

Spicae imbricatae, digitales, plurimae.

Spathae membranaceae, saepe lacerae, aristatae.

Similis GLADIOLO tubifloro et plicato; sed differt spathis.

26. G. GRAMINEUS: polystachyus, scapo laxo, spicis capillaribus flexuosis, foliis ensiformibus glabris.

Scapus filiformis, subcompressus, sulcatus, flexuosus, scandens, laxus, glaber, polystachyus, longissimus.

Folia 3-4, ensiformia, tenuia, glabra, scapo breviora.

Flores in ramis capillaribus flexuosis sparsi, minimi, albi.

Spatha

Spatha obtusa cum acumine carinato, virescens, margine membranaceo albo.

Corolla subcampanulata: *tubus* brevissimus, virescens, spathis brevior; *limbi laciniae* ovatae, aristatae, concavae, subaequales: suprema paullo brevior extra laterales superiores: infima paullo angustior intra laterales inferiores. Omnes carina extus virescente, intus linea purpurea, semiunguiculares. *Arista* lineam longa, caerulescens.

Corolla decidua situ laciniarum limbi refert GLADIOLUM, licet tubus brevissimus.

Capsula obcordata, retusa.

Primo intuitu gramen diceres, corolla tamen GLADIOLI.

§. 5.

Synonyma.

G. RECURVUS: Linn. Syst. Veg. p. 77. Mant. p. 28.

G. TRISTIS: Linn. Spec. Pl. p. 53. Syst. Veg. p. 77.

Gladiolus permeabilis. La Roche Diss. p. 27. t. 2.

Europaeis: Affricaner.

G. COMMUNIS: Linn. Syst. Veg. p. 76. Spec. Pl. p. 52.

Gladiolus carneus. La Roche Disp. p. 30. t. 4.

G. MERIANELLUS: *Antholyza* Merianella. Lin. Syst. Veg. p. 77.

G. MERIANUS: *Antholyza* Meriana. Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 54.

G. SPICATUS: *Gladiolus* spicatus? Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 53.

Ixia alopecuroidea. Linn. Supplem. Syst. p. 92.

G. ALO-

G. ALOPECUROIDES: Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 54.

G. ALATUS: *Gladiolus* flore singulari miniato, inferioribus laciniis luteo-viridibus. Breyn. Rar. p. 25. t. 12. f. 2.

Gladiolus alatus, Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 53.

G. ANCEPS: *Ixia* Fabricii. La Roche. Diss. p. 18.

Gladiolus anceps. Linn. Supplem. p. 94.

G. AUGUSTUS: Breyn. Icon t. 7. f. 2 ? Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 53.

Gladiolus undulatus: Linn. Syst. Veg. p. 77. Mant. p. 27.

G. LONGIFLORUS: *Ixia* paniculata. La Roche. Diss. p. 26. t. 1.

Ixia longiflora. Berg. Pl. Cap. p. 7.

Gladiolus longiflorus. Linn. Supplem. p. 96.

G. PLICATUS: *Ixia* flabellifolia. La Roche. Diss. p. 24.

Ixia iridifolia, ibid. p. 24.

Gladiolus plicatus. Linn. Syst. Veg. p. 77. Spec. Pl. p. 53.

Europaeis: Babianer.

CRISPUS, JUNCEUS: Linn. Suppl. Syst. p. 94.

MONTANUS, MARGINATUS, GRAMINEUS: ib. p. 95.

FLEXUOSUS, FALCATUS, TUBIFLORUS, SETIFOLIUS, SPATHACEUS: ibid. p. 96.

§. 6.

Locus.

GLADIOLUS *communis* habitat in Europa australi.
imbricatus in Russia.
biflorus in Terra Magellanica.

Ceterae omnes ſpecies in Africes auſtrali angulo, Caput bonae ſpei dicto, vel in ipſis montibus, vel locis arenoſis depreſſis, vel collibus graminoſis apricis ſponte creſcentes reperiuntur, ut

Montanus in ipſa planitie montis tabularis.

Criſpus in montibus Rode Sand et Piketberg.

Triſtis in collibus prope urbem, extra Cap in campis, iuxta Drakenſtein et alibi.

Watſonius ad latera montium capenſium, praecipue in Leuweſtaart, iuxta Conſtantiam et alibi.

Merianellus in ſummo montium inter Nordhoek et Baijfals.

Merianus prope Valsrivier et alibi.

Spicatus in ſummis montibus Hottentots Holland.

Alopecuroides prope Cap, Swellendam, in Carro et ſaepe in ipſis viis.

Alatus in Groene Kloof, Swartlandiae collibus arenoſis, Bockeveld alibique.

Bicolor in collibus Groene Kloof.

Anceps in Swardland et regionibus Saldahnaebay.

Iunceus in Lange Kloof.

Marginatus in ſummo Tafelberg, et aliis altis montibus, in collibus ſaepe infra montes a Cap usque ad Hauteniquas locis graminoſis et ſaepe copia, ut integrae colles e longinquo quaſi pulcherrimo panno rubro tectae appareant.

Auguſtus in campis ſteriliſſimis Carro.

Longiflorus in Lange Kloof, arenoſis Swartlandiae et Helenaebay.

Tubiflorus in Swartland.

Plicatus in collibus infimis infra latus occidentale Leuwebild iuxta littus, prope urbem Cap, in Swartland, Rode Sand et alibi vulgatiſſimus.

Spathaceus in Bockland et Hantum.

Gramineus prope Cap, in Groene Kloof collibus et iuxta Bergrivier.

§. 7

§. 7.

Florendi Tempus

licet Vernale, Gladiolis idem ac plurimis
nfatis destinatum fuit; prius tamen illae
iunt species, quae loca occupant depressa,
s illae, quae in altis montibus elevatum
idus amant clima. Nonnullis florendi
breve observatur, dum aliis per plures
florere conceditur. Florent

Iunio, *Iulio*, *Augusto* Watsonius, re-
vus, tristis, plicatus.
o, *Septembri*, *Octobri* plicatus, meria-
s, alatus, bicolor, anceps, tubiflorus,
amineus.
, *Novembri*, *Decembri* gramineus, au-
stus, longiflorus, spathaceus, crispus,
iceus, alopecuroides, marginatus.
ri, *Ianuario* marginatus, spicatus.
rio, *Martio*, *Aprili* montanus, flexuo-
, Merianellus.

§. 8.

Usus.

n huius est Generis, ac IXIARUM, scilicet:

es plures sunt horum bulbi carnosi, ex-
non solum Europaeis, qui hodie Africam
ilem incolunt et Hottentottis, sed etiam
s variisque aliis animalibus, imprimis e
m ordine, fodientibus. Maxime vero
um huic usui inservit *Gladiolus plicatus*,
bulbi a Simiis eradicati et a tunicis pur-
rudes devorantur, cocti autem a rusticis
loque comeduntur.

2) Ob flores magis vel minus speciosos, va
species, imprimis *communis, tristis, ala*
augustus, longiflorus et plicatus, in Magna
et Botanicorum hortis ius quasi civitatis c
nuerunt, et adhuc inter rariores pulcherri
que bulbosas plantas coluntur, variant co
bus atque scapo ramoso, et floribus mult
catis mirifice luxuriant.

3) Odore grato aliquot sese commendant spe
ut prae aliis *tristis et recurvus*, qui ve
florentes odorem spargunt, ille suaveolen
hic caryophyllorum aromaticorum debile

DISS

DISSERTATIO
DE
ALOE.

RESP.

D. I. JUNII 1785.

AND. HESSELIUS.

§. 1.

Etiam antiquissimis Medicis notum et saepe usitatum fuit illud remedium, quod hodie non raro in variis morbosis affectibus a Practicis nostris praescribitur, et sub nomine ALOES in Pharmacopoliis venit. Plurimae vero, quae hocce suppeditare solent plantae recentioribus seculis primum innotuerunt Botanophilis.

Florescentia sua CORONARIIS plantis adnumeratur ALOES genus; foliis autem suis admodum crassis et succosis, magnam cum *succulentis* plantis affinitatem prodit, atque a proximis Hexandriae et Monogyniae Generibus facile dignoscitur *filamentis* (non corollae sed) *receptaculo insertis*.

§. 2.

Character Genericus.

CALYX nullus.

COROLLA monopetala, oblonga, sexpartita: *Tubus* gibbus; *Limbus* patens.

STAMINA. *Filamenta* sex, receptaculo in
filiformia, longitudine corollae vel
Antherae oblongae, incumbentes.

PISTIL. *Germen* superum, obtusum, sex
tum, glabrum.
Stylus filiformis, erectus, filamentis p
brevior.
Stigma obtusum.

PERIC. *Capsula* oblonga, obtusa, sexsu
glabra, trivalvis, trilocularis.
Semina plura, angulata.

§. 3.

Divisio Specierum.

dichotoma. 1. A. ramis dichotomis, foliis
formibus serratis.

spicata. 2. A. caulescens foliis planis
formibus dentatis, floribus s
tis, campanulatis horizontali

perfoliata. 3. A. caulescens foliis ensiform
dentatis erectis, floribus r
mosis reflexis cylindricis.

picta. 4. A. caulescens foliis ensiform
dentatis pictis patentibus, fl
bus racemosis reflexis cylindr

sinuata. 5. A. caulescens foliis ensiform
sinuato-serratis reflexis, flor
racemosis erectis cylindricis.

humilis. 6. A. acaulis foliis trigonis subul
aculeatis, floribus racemosis
flexis cylindricis.

arachnoides. 7. A. acaulis foliis trigonis cusp
tis ciliatis, floribus subspic
erectis cylindricis.

pur.

8. A. acaulis foliis trigonis cuspidatis papillosis, floribus racemosis cernuis cylindricis.

9. A. acaulis foliis ensiformibus acutis papillosis distichis, floribus racemosis reflexis clavatis.

10. A. acaulis foliis linguaeformibus glabris pictis, floribus racemosis cernuis curvatis.

11. A. subacaulis foliis linguaeformibus denticulatis glabris, floribus racemosis erectis cylindricis.

12. A. subacaulis foliis trifariis pictis canaliculatis: angulis cartilagineis, floribus racemosis cylindricis.

13. A. subcaulescens foliis imbricatis trifariis ovatis, floribus racemosis cernuis cylindricis.

14. A. subcaulescens foliis imbricatis octofariis ovatis, floribus racemosis recurvis.

15. A. acaulis foliis quinquefariis deltoides.

§. 4.

Descriptio Specierum.

omnibus perennis, stolonifera.

vel nullus vel ex basi foliorum formatus, teres, saepissime simplex, raro ramosus.

succulenta, amplexicaulina, aliis laevia, aliis picta, aliis papillosa, varie disposita.

vel pedunculus bracteatus, erectus, saepe simplex, raro ramosus.

Crescunt omnes in promontorio bonae spei, nonnullae etiam aliis locis semper tamen calidioribus.

1. ALOE DICHOTOMA.

Incolis: Kookerboom.
Aloe dichotoma. Linn. Supplem. Plant. p. 206.
Crescit in fronte montis Bockland.
Floret Augusto, Septembri.
Truncus teres, erectus, strictissimus, cinereus, glaber, laevissimus, superne dichotome ramosus, biorgyalis, crassitie femoris; inanis.
Rami dichotomi, erecti, pedales et ultra, apice foliosi.
Folia perfoliata, ensiformia, denticulata, subtus convexa, supra plana, patenti-erecta, glabra, carnosa, pedalia, summis sensim minoribus.

2. ALOE SPICATA.

Aloe spicata. Linn. Suppl. Plant. p. 205.
Crescit in Capitis bonae spei interioribus regionibus.
Floret Augusto.
Caulis teres, apice foliosus tri-vel quadri-pedalis, crassitie brachii,
Folia subverticillata, carnosa, plana, basi lata, sensim attenuata, canaliculata, dentata dentibus remotis, patentia, bipedalia.
Flores spicati, densissime approximati, horizontaliter patentes; spica pedalis, sensim florens.
Bractea sub singulo flore solitaria, ovata, acuta, lata, membranacea, alba striis tribus viridibus, corolla paullo brevior.
Corolla campanulata, subhexapetala: *Laciniae* tres interiores, invicem non connatae, latiores

latiores, ovatae, obtusae, albae carina linea triplici viridi, unguiculatea; tres exteriores basi cum interioribus connatae; angustiores, ceterum similes, minus concavae.

lamenta linearia, sensim parum attenuata, basi alba, superne flavescentia, inaequalia, erecta, corolla sesquilongiora.

ttherae ovatae, incumbentes, fulvae.

ylus flexuosus, erectus, longitudine fere staminum.

igma simplex, obtusiusculum.

psula ovata, obtusa, subtrigona, inflexa; hinc carinata lateribus planis quadristriata; inde convexa sulco medio, glabra. Dissepimentum duplicatum.

rollae repletae sunt succo melleo purpurascente.

3. ALOE PERFOLIATA.

oe perfoliata; Linn. Spec. Plant. p. 457, 458 varietates α. β. γ. δ. ε. ζ. ϰ.

escit in Italia, Sicilia, Barbados, Socotera et promontorio bonae spei, ibique in Carro, trans Svellendam, ad latera montium, instar exercitus copiosissime.

oret Iulio, Augusto, Septembri, Octobri.

ulis erectus, raro flexuosus, inaequalis, orgyalis.

olia inferiora emortua; superiora amplexicaulia, ensiformia, acuta, supra concava, subtus convexa, valde carnosa, integra, marginibus lateralibus et dorso versus apicem dentata aculeis cartilagineis, erecto-patentia, spithamaea, pedalia et ultra.

lores racemosi, remotiusculi, reflexi.

acemus pedalis.

Pedicelli filiformi-teretes, flexuosi, glabri, reflexi, uniflori, pollicares, internodiis longiores.

Corolla ad basin fere sexpartita, cylindrica, pollicaris. *Laciniae* basi gibbosae, lineari-oblongae, obtusae, concavae, conniventes; tres interiores invicem non connatae, albae carina sanguinea; tres exteriores basi connatae cum interioribus, totae sanguineae. Omnes carinae sub apice virescunt.

Filamenta basi angustata, supra basin parum dilatata, apice filiformia, erecta, alba, inaequalia, corollam subaequantia.

Antherae ovatae, didymae, sanguineae.

Germen sexstriatum.

Stylus erectus, glaber, flavescens, longitudine staminum.

Stigma simplex, obtusiusculum, albidum.

Capsula oblonga, sensim parum superne angustior, sexstriata, obtusa, oblique truncata, glabra.

4. ALOE PICTA.

Aloe perfoliata ϑ. λ. μ. ν. Linn. Sp. Pl. p. 458.

Caulis flexuoso-erectus, spithameus vel paulo ultra.

Folia ensiformia, plana, patentia, dentata, saepius fasciata maculis interruptis, pedalia.

5. ALOE SINUATA.

Aloe perfoliata. ξ. Linn. Sp. Plant. p. 458.

Aloe Barbadensis mitior, laete virens et splendens. Dill. Hort. Elth. p. 23. t. 19. f. 24.

Caulis spithamaeus, flexuoso-erectus, inaequalis.

Folia ensiformia, versus apicem valde attenuata, sinuato-serrata, reflexa, plana, pedalia et ultra.

6.

6. ALOE HUMILIS.

…e perfoliata o. humilis. Linn. Sp. Pl. p. 458.
…ia radicalia, plurima aggregata, trigona, fubulata, margine et pagina undique aculeata, incurva, digitalia vel paulo ultra.
…pus flexuofo-erectus, fquamis tectus, bipedalis.
…res racemofi, cernui, fenfim florentes.
…olla cylindrica, fanguinea: ore aequali, virefcente.
…f. flores ante anthefin erecti, fub florefcentia nutantes, abfoluta florefcentia iterum erecti.

7. ALOE ARACHNOIDES.

…e pumila. δ. Arachnoides Linn. Sp. Pl. p. 460.
…cit in Carro iuxta Swartkops Zoutpan.
…et Decembri.
…a radicalia, plurima aggregata, oblonga, trigona, acuminata, margine et dorfo verfus apicem ciliata ciliis lanceolatis, albis, cartilagineis, inermibus; pallida venis viridibus, pollicaria et ultra.

8. ALOE PUMILA.

…e pumila. α. β. γ. margaritifera Linn. Sp. Pl. p. 460.
…a radicalia, plurima aggregata, caulem vix formantia, valde carnofa, oblonga, trigona, feta pellucida acuminata, undique albo-papillofa, erecto-patentia, digitalia
…us angulatus, flexuofo-erectus, fimplex vel ramofus.
…es racemofi, cernui, bractea minuta fub fingulo pedicello.

9.

9. ALOE DISTICHA.

Aloe disticha β. Linn. Sp. Plant. p. 459.

Folia vix ullum caulem formantia, sed imbricata, disticha, linguaeformia, acuta, supra concava, subtus convexa, marginibus planis, undique albo-papillosa, erecto-patentia, spithamaea.

10. ALOE MACULATA.

Crescit in Hauteniquas montibus.

Floret Augusto et sequentibus mensibus.

Culta saepe invenitur in urbe capitis bonae spei.

Folia radicalia, linguaeformia, trigona; pagina interior concavo-plana, exterior convexa; dorsum planum, unguem latum; sensim attenuata, glabra, erecta, spithamaea, pollicem lata.

Flores racemosi, penduli pedunculis reflexis.

Corolla subcylindrica, basi crassior, medio recurvata, apice angulata angulis viridibus, subincarnata, unguicularis. *Laciniae* tres exteriores ad curvaturam usque divisae, crassiores; interiores tenuiores, invicem liberae, sed cum exterioribus interne longitudinaliter connatae.

Antherae ovatae, dorso affixae, didymae, flavae.

Stigma obtusum, plumosum.

Varietas α. maculis magis, oblongis, confluentibus, albis.

β. Maculis minutis, albis.

11. ALOE LINGUA.

Aloe linguaeformis Linn. Suppl. Pl. p. 206.

Crescit in summis montibus ad Roodesand prope Waterfall.

Floret Septembri.

Folia

a radicalia, vix ullum caulem formantia, sed imbricata, disticha, linguaeformia, laevia, apice rotundata, margine tenuissime denticulata, patenti, erecta, spithamaea.

es racemosi, erecti.

olla ad medium sexpartita, cylindrica, subdigitalis; *Laciniae* tres exteriores crassiores, sanguineae, a basi ad medium cohaerentes, vix separandae sine laceratione; tres interiores liberae, albidae margine tenui, dorsali carina crassiore, sub apice virescentes.

lus trigonus, staminibus longior.

ma simplex, parum incrassatum.

sula ovata, obtusa, glabra, sexpertita, dissepimento duplicato.

12. ALOE VARIEGATA.

e Variegata. Linn. Sp. Pl. p.459.

a radicalia, imbricata, oblique trifariam exstantia, oblonga, trigona seu supra valde canaliculata, subtus carinata, marginibus albo-cartilagineis et papilloso denticulatis, undique fasciis albis variegata, erecto-patentia, palmaria.

olla incarnata ore sexfido: *laciniis* tribus interioribus alternis patulis.

13. ALOE VISCOSA.

lis totus foliis tectus, palmaris.

a trifariam exstantia, imbricata, ovata, acuta, supra canaliculato-concava, subtus versus apicem compresso-carinata, integra, patentia, pollicaria.

14. ALOE SPIRALIS.

lis totus tectus foliis, debilis, cernuus, spithamaeus.

Folia

Folia imbricata, sex vel octofariam exstantia, ovata, acuta, subtus valde convexa carina longitudinali, supra convexiuscula, integra, laevia, erecto-patentia, pollicaria.

15. ALOE RETUSA.

Folia radicalia, aggregata, quinquefariam exstantia, valde carnosa, deltoidea seu supra basi concava, apice triquetro plano convexiuscula; subtus convexo-trigona; apice seta terminata; integra, glabra, viridia venis pallidis, pollicaria.

Flores nunquam vidimus. Facies huius a ceteris Aloes speciebus multum aliena obvenit; neque succus huius amarus est, sic ut potius Crassulam fore coniiceremus.

§. 5.

U s u s.

1. ALOE DICHOTOMA. Hottentotti truncum mediocriter crassum excavant indeque thecam pro telis suis venenatis servandis conficiunt.

2. ALOE SINUATA. Sepes vivas ex hac conficiunt Africani.

3. ALOE SPICATA. Succus Aloes hepaticus purus et optimus ex hac specie obtinetur.

4. ALOE PERFOLIATA. Ex hac specie maxima copia gummi-resinae Aloes paratur, quam hodie ut plurimum e Promontorio bonae spei Africes adferunt naves ex India orientali domum revertentes, cuiusque historiam et praeparandi modum videre licet in Actis Societatis Physiographicae Lundinensis, P. I. p. 112. Est vero haec Gummi-Resina inspissatus succus Aloes, brunnea, semipellucida, acris, amara, nauseosa, calore mollescens, frigore fragilis instar colophonii, vario usui medico inserviens.

Pro

Pro diversa puritate potius, quam quidem a origine, triplicem imprimis Aloes speciem Pharmacopoliis nostris introductam invenimus, licet *Socotrinam*, *hepaticam* et *Caballinam*.

Socotrina ex insula Socotera antiquitus allata, vescenti-brunnea ad purpureum accedit et in lverem redacta fere aurea evadit.

Hepatica ex insula Barbados plerumque plus l minus pura ad nos allata, Socotrinae paulo scurior, magisque amara et nauseosa depre-ndïtur.

Caballina ceteris vilior et odore magis in-ata, equis scopo purgandi relinquenda.

Qualitas.

Sapore haec gummi-resina amara, acris et useosa est.

Odor aliquantum ingratus Myrrhae odorem odammodo refert.

Gummosa pars Aloes prae resinosa semper undat, licet in diversis Aloes speciebus pro-rtio has inter multum differre observetur, iorem enim quantitatem gummi continet Aloe cotrina, quam hepatica, et haec minorem, am caballina, sic ut ex Aloes caballinae ℥xij, sinae ℥ij, ex Socotrinae anatica portione ℥iij ex hepatica fere ℥iv extractae fuerint.

V i s.

Vim suam *stimulantem* facile prodit Aloe, si si maiori, scopo fortiter purgandi, datur et idem adeo, ut non modo intestinum rectum hementer irritet, sed etiam sedes saepe cruen-s caussare valeat. Minori dosi vias primas sti-mulo

mulo suo optime evacuat et tenaciores humo e corpore eliminat.

Calidum semper purgans exhibet Aloes s cus, circulationem sanguinis accelerans; cor ribus itaque calidis et plethoricis, macilentis febricitantibus noxium; frigidis vero et phleg ticis prae aliis proficuum. Vis *purgans* prae pue consistit in parte gummosa; Socotrinam ergo gummi magis foetam, purgandi scopo, hepat cam vero ad menstrua pellendam commend cel. LEWIS. Singulari vi pollet omnis Alo menstrua et haemorrhoides non modo pellen sed etiam *Plethoram partialem* formandi. Stahlian itaque, qui plurimos morbos chronicos ab hae morrhoidibus suppressis derivari contenderunt Aloetica imprimis magni fecerunt pharmaca.

Balsamica virtus maxime in resina consist adeoque dum corpora demortua magnatum cu myrrha et aliis aromatibus contra putredinem in sequentia secula conservanda sint, hepatic prae ceteris huic scapo inservire videtur.

Ut reliqua amara, Aloe quoque aliquantum *Stomachica, et Anthelmintica* est. Interne dat non modo vermes e corpore exterminat; sed e externe, emplastri forma, umbilico applicata re pellendo a vermibus symptomata orta tollit.

Antisepticam suam vim exserit in carie e ulceribus sordidis, quorum sanationem depu rando et abstergendo tinctura Aloes optim promovere valet.

Medicus usus in sequentibus morbis praeci pue obtinet, scilicet in

1. *Obstipationi alvi*. ubi continuatus usus, parv dosi, sanguinem dissolvit. (LEWIS Mat. M. p. 32

Alvu

um minori dosi non subito aperit, sed sen- reserat et apertam tenet diutius; obstructis]ue senibus commendandus, ni aliud ma- n id vetet. In Colica, cum Obstipatione tinaci, quae nautas in Indiis non raro ex- ciat, celeb. D. Praeses Tinctura Aloes, :iori sed saepius repetita dosi cum successu s fuit.

ro, tanquam bilis succedaneum et obstru- nes referans.

morrhoidibus pari modo atque *Menstruis* :ndis, parciori scilicet dosi, a gr. x—xij :l bis de die sumta.

ducit itaque Aloes usus in ulceribus et ictero, obstipatione alvi, haemorrhoidibus Dysmenorrhoea et aliis morbis, qui hisce :s suas debent, ut inappetentia, indi- ie, colica, cardialgia, epilepsia, ceteris.

xius autem illis, qui haemorrhagiis sangui- haemoptysi, Phthisi I. Plethora partiali la- ; nec non gravidis ob metum abortus, iondriacis, macilentis, febricitantibus, n temperie sicca et biliosa.

nposita Medicamina, quibus ingreditur plurima quidem habemus; ea vero omnia rare pagina vetat. De illorum igitur usu, 'harmacopoea Svecica continentur, pauca adferemus.

samum Traumaticum in vulneribus utile.

cir Aloes Saponaceum, cuius gtt. L—LX inantur in obstructionibus viscerum, Ictero, exia, chlorosi, cachexia et mensium a itate defectu.

3. *Elixir Aloeticum* in obstructione menstrua a spasmis ad gtt. XXX — XL semel vel bis de die dandum.

4. *Extractum Aloes Aquosum*, in debilitate ventriculi et contra Vermes a gr. X — XVI. proficuum.

5. *Extractum Colocynthidis compositum*, ad gr. X usque XV commendandum in obstructionibus et ad pellendos vermes.

6. *Pilulae Aloeticae* in morbis chronicis scopo laxandi ad gr. iij — vj. praescribi solent.

7. *Pilulae ex Elaterio* a scr. j ad scr. ij, ob vim suam drasticam, in Hydrope sine febri sumi possunt.

8. *Pilulae polychrestae* ad menstrua a debilitate obstructa, referanda, dosi scrup. ß conducere valent.

DISSERTATIO
DE
ERICA.

D. 16. JUNII 1785.

RESP.

JAC. BERNH. STRUVE.

§. I.

Inter amplissima Plantarum Genera prolixum ERICAE Genus iure numeratur, centum fere distinctis speciebus, facili negotio minime dignoscendis, constans. Blaeriis et Andromedis, nec non quibusdam Azaleis adeo affines sunt ERICAE, ut saepe vix nisi staminum numero quatuor haec genera distinguantur, Non itaque mirum, Blaeriam *pusillam*, quae staminibus quatuor, octo et novem variare solet, ad ERICAS fuisse relatam; atque ERICAS *daboeciam*, *bryantham* et *glutinosam* Andromedis fuisse adscriptas.

Primae, quae innotuerunt species. Europaeae fuerunt; deinde una vel altera ex Africa citeriori allata fuit; plurimas vero ex Africae promontorio australi, non multis abhinc annis, varii transmiserunt Botanici.

Europaearum ERICARUM species, quae antiquis Botanicis notae fuerunt; quarumque seculo decimo sexto vel decimo septimo, in scriptis eorum, mentio iniicitur, sequentes inprimis sunt, scili-

fcilicet *ciliaris*, *mediterranea*, *multiflora*, *herbacea*, *purpurafcens*, *arborea*, *tetralix*, *vulgaris*, *fcoparia*, *cinerea*, *virefcens*.

Ex auftrali Africa, plurimas licet alentis fpecies, nulla innotuit ante adventum in Promontorium bonae fpei HERMANNI et OLDENLANDI, verfus finem exeuntis faeculi. Viginti fex fpecies enumerantur quidem in Catalogo HERMANNI, fed ex diagnofticis notis omnium breuiffimis, quaenam hae fuerint, dici non femper certo poteft. Nonnullas fpecies africanas defcripferunt etiam PLUKENETIUS, PETIVERIUS, RAJUS et SEBA; at fine nominibus trivialibus aliis facile intelligendis.

Poft reformationem, dum clarior Botanices lux exorta fuit, numerofae Ericarum fpecies longe accuratius fcientiae amatoribus innotuerunt. In Speciebus Linnaei Plantarum, quae 1753 prodierunt, fequentes enumerantur fpecies: *vulgaris*, *umbellata*, *herbacea* (herbacea et carnea), *cinerea*, *fcoparia*, *virefcens* (viridi purpurea), *tetralix*, *arborea* (arborea et caffra), *purpurafcens* (pallido purpurea), *ciliaris*, *triflora*, *curviflora*, *capitata* (capitata et bruniades), *multiflora*, *pilulifera*, *coccinea*, *corifolia*, *abietina*, *gnaphalodes*, *Plukenetii*; quae quidem in editione Eiusdem libri tertia 1764 auctae funt ERICIS: *daboecia*, *tenuifolia*, *imbricata*, *fpumofa*, *tubiflora*, *cerinthoide*, *halicacaba*, *urceolari* (pentaphylla), *planifolia*, *perfoluta* (paniculata), *pubefcente* (pubefcente et parviflora), *empetrifolia*, *phyfode*, *calycina*. Ex his *umbellatam* mifit LOEFLING, *capenfes* omnes communicavit ditiffimorum Hermanni et Oldenlandi Herbariorum poffeffor NIC. LAUR. BURMANNUS.

Man-

Mantiſſa Linnaeana prima, quae 1767 praelum reliquit, quinque novas ſpecies, ſcilicet *ramentaceam*, *nigritam*, *articularem*, *faſtigiatam* et *virgatam* (abſinthoidem) deſcribit; et Plantae Bergii Capenſes, quae eodem anno prodierunt, adhuc deſcriptas ad priores novas adjiciunt *glutinoſam*, *comoſam* (transparentem), *luteam*, *mucoſam* (ferream), *Petiverii* (Plukenetii).

Mantiſſa altera Linnaei edita fuit 1771, novas continens ſequentes: *depreſſam*, *mediterraneam*, *vagantem*, *viſcariam*, *regerminantem*, *melantheram*, *cubicam*, *baccantem*, *bryantham*, *mammoſam*; duas a Prof. Bergio communicatas *dentatam* (denticulatam) et *Bergianam*; unamque [illegible] *auſtralem* a Lib. Barone Dn. Claud. Alströmer, ſummo Hiſtoriae Naturalis Patrono et ſapienti Cultore. Diſſertatio de Erica, quam 1770 ſub Praeſidio D. Archiatris a Linné edidit Dr. Dahlgren, quinquaginta octo itaque ſpecies ejus generis, ſupra enumeratas (praeter *nudifloram*) in tabula ſyſtematica continet.

Poſtea celeb. Dno Praeſidi, ad adventum ſuum 1772 in Caput bonae ſpei, ſequentes contigit indagare: *Maſſoni*, *octophyllam* (faſciculatam), *retortam*, *Thunbergii*, *Sparrmanni*, *paſſerinae*, *cernuam*, *ſpicatam* (ſeſſilifloram), *hiſpidam* (hiſpidulam), *tetragonam*, *grandifloram*, *leucantheram* et *Monſonianam*, quae omnes in Linnaei Supplemento Plantatum 1781 inſertae exſtant.

Hiſce iam addere licet *bracteatam*, *fucatam*, *axillarem*, *tottam*, *petiolatam*, *cephalotem*, *pulchellam*, *veſtitam*, *pineam*, *cylindricam*, *glanduloſam*, *ventricoſam*, *racemoſam*, *obliquam*, *bicolorem*, *formoſam*, *hirtam*, *floridam*, *inflatam*, *ruben-*

rubentem, *incarnatam*. Quas omnes descriptas mitiori Tuae B. L. censurae et examini subiectas volumus.

§. 2.

Character Genericus.

CALYX. *Perianthium* tetraphyllum; *foliola* oblonga, persistentia.

COROLLA monopetala, quadrifida.

STAM. *Filamenta* octo, receptaculo inserta. *Antherae* apicem bifidae, pertusae.

PIST. *Germen* superum, subrotundum. *Stylus* filiformis, erectus, staminibus longior. *Stigma* obtusum, tetragonum, quadrifidum vel peltatum.

PERIC. *Capsula* subrotunda, calyce minor, tecta, quadrivalvis, quadrilocularis. *Semina* numerosa, minima.

Perianthium omnibus tetraphyllum, licet ob bracteas quandoque coloratas videatur esse polyphyllum. *Laciniae* autem persistentes sive corolla breviores, sive aequales, sive longiores; lanceolatae vel ovatae; obtusae vel acutae; adpressae vel patentes vel reflexae; integrae vel ciliatae; nudae vel pilosae vel tomentosae; virides vel coloratae.

Corolla universaliter monopetala apice in quatuor lacinias finditur; figura vero valde variare perspicitur. *Globosa* dicitur, quae globi formam tenet, ore minuto laciniisque vix patentibus. *Ovata*, quae magis oblonga ore contracto. *Campanulata* ore aperto et hiante instar campanae. *Cylindrica*, cuius longitudo aequali latitudinem multoties exsuperat. *Ventricosa* qua

quae valde oblonga, ſed ſimul medio incraſſata. Nonnullis praeterea ſpeciebus corolla calyce longior, aliis aequalis, aliis brevior; in nonnullis villoſa, in aliis glabra, in aliis viſcida; in nonnullis groſſa, in aliis minuta, ſaepiſſime purpurea, rarius lutea, alba vel caeruleſcens.

Staminum numerus in hoc genere, licet amplissimo, minime variat, ſed ſemper conſtans eſt.

Filamenta receptaculo, nec corollae monopetalae inſerta; ſunt vero vel breviſſima, vel capillaria, corolla tamen ſemper breviora.

Antherae plerumque oblongae, interdum lineares et bifidae, triplicem generatim ſervant ſtructuram; vel enim ſimplices ſunt et MUTICAE dicuntur: vel ARISTATAE, ſeu inferne ſetis duabus ſubulatis, divaricatis, laevibus auctae; vel etiam CRISTATAE, ſive inferne ſetis duabus dentato-ſerratis notatae. Praeterea aut intra corollam reconduntur et INCLUSAE audiunt, aut extra corollae aperturam prominent atque EXSERTAE appellantur. Antherae vero incluſae et exſertae non ſemper ſpecies certo diſtinguunt, cum in frutice non bene adhuc florente incluſae sint, in floribus vero adultis exſertae inveniantur. *Color* harum utplurimum purpureus vel niger eſt, rariſſime luteus vel albus.

Germen plerisque glabrum, paucis hirſutum.

Stylus corolla brevior INCLUSUS dicitur, longior EXSERTUS.

Stigma utplurimum ſtylo craſſius, capitatum, quadrilobum vel peltatum.

§. 3.

Divisio Specierum.

** Muticae.*

a. *foliis alternis:*

daboëcia. 1. E. mutica foliis alternis subtus tomentosis.

b. *foliis oppositis:*

tenuifolia. 2. E. mutica foliis oppositis lanceolatis glabris, floribus ternis, calyce colorato.

c. *foliis ternis:*

bracteata. 3. E. mutica foliis ternis lanceolatis glabris, floribus umbellatis, bracteis petiolatis coloratis obvallatis.

Thunbergii. 4. E. mutica foliis ternis linearibus glabris, floribus umbellatis, corollae tubo globoso, limbo campanulato.

tetragona. 5. E. mutica foliis ternis lanceolatis ciliatis, floribus racemosis secundis tetragonis.

umbellata. 6. E. mutica foliis ternis trigonis ciliatis, floribus umbellatis campanulatis, caule erecto.

petiolata. 7. E. mutica foliis ternis lanceolatis glabris, floribus umbellatis campanulatis, caule decumbente.

bryantha. 8. E. mutica foliis ternis ovatis ciliatis, floribus paniculatis, caule decumbente.

fucata. 9. E. mutica foliis ternis lanceolatis glabris, floribus racemosis secundis globosis, ramis glabris.

axil-

illaris. 10. E. mutica foliis ternis trigonis glabris, floribus racemosis globosis, ramis tomentosis.

bricata. 11. E. mutica foliis ternis oblongis serratis, floribus umbellatis, bracteis imbricatis, antheris exsertis.

lanthera. 12. E. mutica foliis ternis trigonis glabris, floribus umbellatis, bracteis ovatis laxis, antheris inclusis.

anthera. 13. E. mutica foliis ternis trigonis glabris, floribus umbellatis, antheris exsertis albis.

nosa. 14. E. mutica foliis ternis trigonis glabris, floribus capitatis, bracteis imbricatis.

itata. 15. E. mutica foliis ternis ovatis hirsutis, floribus umbellatis, calycibus lanatis.

ferinae. 16. E. mutica foliis ternis ovatis glabris, floribus subsolitariis, calycibus tomentosis.

a. 17. E. mutica foliis ternis oblongis hispidis, floribus ternis, calycibus ciliatis.

gata. 18. E. mutica foliis ternis oblongis scabris, floribus ternis globosis, calycibus integris, stylo exserto.

aris. 19. E. mutica foliis ternis ovatis ciliatis, floribus axillaribus campanulatis, calycibus ciliatis.

pida. 20. E. mutica foliis ternis ovatis integris, floribus umbellatis globosis, calycibus integris.

tiverii. 21. E. mutica foliis ternis linearibus glabris, floribus terminalibus soli-

N 5 lita-

litariis cylindricis, bracteis imbricatis.

Plukenetii. 22. E. mutica foliis ternis linearibus glabris, floribus racemosis cylindricis, bracteis remotis.

d. *foliis quaternis pluribusve:*

cephalotes. 23. E. mutica foliis senis lanceolatis, floribus verticillato-capitatis clavatis.

pulchella. 24. E. mutica foliis senis lanceolatis, floribus axillaribus tubuloso-campanulatis.

vestita. 25. E. mutica foliis senis linearibus secundis, floribus axillaribus clavatis villosis.

pinea. 26. E. mutica foliis senis lineari-lanceolatis, floribus verticillatis clavatis glabris.

coccinea. 27. E. mutica foliis senis lanceolatis, floribus racemosis clavatis villosis.

grandiflora. 28. E. mutica foliis quaternis linearibus glabris, floribus racemosis clavatis glabris.

cylindrica. 29. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus terminalibus cylindrciis glabris.

curviflora. 30. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus terminalibus solitariis curvatis clavatis glabris.

tubiflora. 31. E. mutica foliis quaternis trigonis ciliatis, floribus terminalibus solitariis curvatis clavatis hirsutis.

glandulosa. 32. E. mutica foliis quaternis linearibus glanduloso-pilosis, floribus

bus clavatis glabris, calycibus hispidis.

nthoides. 33. E. mutica foliis quaternis oblongis ciliato-serratis, floribus cylindricis villosis, calycibus serratis.

rrmanni. 34. E. mutica foliis quaternis oblongis ciliato-serratis, floribus campanulatis calycibusque strigosis.

ssoni. 35. E. mutica foliis quaternis oblongis serratis villosis, floribus cylindricis viscosis.

tricosa. 36. E. mutica foliis quaternis trigonis ciliatis, floribus ventricosis glabris.

igiata. 37. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus capitatis, calycibus integris.

osa. 38. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus capitatis, calycibus ciliatis.

tata. 39. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus capitatis, calycibus serratis.

caria. 40. E. mutica foliis quaternis trigonis glabris, floribus racemosis campanulatis, calyce rudi ciliato.

diterranea. 41. E. mutica foliis quaternis linearibus glabris, floribus racemosis campanulatis, calyce colorato integro lanceolato.

ltiflora. 42. E. mutica foliis quinis linearibus glabris, floribus racemosis subcampanulatis, calyce colorato integro ovato.

rbacea. 43. E. mutica foliis quaternis linearibus glabris, floribus racemosis secundis.

purpu-

purpurascens. 44. E. mutica foliis quaternis quinisque glabris, floribus sparsis campanulatis, caule decumbente.

vagans. 45. E. mutica foliis quaternis quinisque glabris, floribus sparsis campanulatis, caule erecto.

cubica. 46. E. mutica foliis quinis trigonis incurvis glabris, floribus umbellatis globosis, calyce colorato carinato.

racemosa. 47. E. mutica foliis quaternis lanceolatis villosis, floribus racemosis globosis, calycibus tomentosis.

** *Aristatae*.

a. *foliis oppositis:*

glutinosa. 48. E. aristata foliis oppositis sparsisque linearibus ciliato-glandulosis.

lutea. 49. E. aristata foliis oppositis lineari-trigonis glabris.

b. *foliis ternis:*

depressa. 50. E. aristata foliis ternis oblongis glabris, floribus subracemosis, caule decumbente.

halicacaba. 51. E. aristata foliis ternis lanceolatis glabris, floribus solitariis, caule decumbente.

Monsoniana. 52. E. aristata foliis ternis ovatis glabris, floribus solitariis, caule erecto.

nigrita. 53. E aristata foliis ternis oblongis glabris, floribus ternis, bracteis acutis imbricatis.

regr-

ermineus. 54. E. ariſtata foliis ternis linearibus glabris, floribus racemoſis, caule erecto.

colaris. 55. E. ariſtata foliis ternis lanceolatis ſubtus tomentoſis, floribus ſubracemoſis villoſis.

ta. 56. E. ariſtata foliis ternis linearibus hiſpidis, floribus umbellatis, calyce ſcabro rudi.

lor. 57. E. ariſtata foliis ternis ovatis ſcabris, floribus ternis cernuis glabris, calyce villoſo colorato.

icularis. 58. E. ariſtata foliis ternis ovatis glabris, floribus racemoſis, caule erecto.

ſcens. 59. E. ariſtata foliis ternis lanceolatis glabris, floribus racemoſis ſecundis.

nifolia. 60. E. ariſtata foliis ternis ovatis ciliatis, floribus axillaribus, caule decumbente.

eſcens. 61. E. ariſtata foliis ternis quaternisque linearibus ſcabris, floribus umbellatis villoſis.

c. *foliis quaternis pluribusve:*

ſoluta. 62. E. ariſtata foliis ternis quaternisque trigonis glabris, floribus umbellatis, calyce ciliato.

orea. 63. E. ariſtata foliis quaternis lanceolatis ciliatis, floribus racemoſis.

ida. 64. E. ariſtata foliis quaternis lanceolatis hirſutis, floribus umbellatis, calyce villoſo reflexo.

lifera. 65. E. ariſtata foliis quaternis linearibus ciliatis, floribus umbellatis,

tis, calyce naviculari apice ciliato glabro.

tetralix. 66. E. ariftata foliis quaternis oblongis ciliatis fubtus tomentofis, floribus umbellatis, calyce ciliato tomentofo.

inflata. 67. E. ariftata foliis quaternis linearibus glabris, floribus umbellatis ventricofis, calyce fubulato glabro.

abietina. 68. E. ariftata foliis quaternis lanceolatis glabris, floribus racemofis cylindricis, calyce ovato ferrato.

mammofa. 69. E. ariftata foliis fenis lanceolatis glabris, floribus umbellatis, calyce fubulato glabro.

empetrifolia. 70. E. ariftata foliis fenis oblongis ciliatis, floribus verticillatis, calyce ciliato.

fpicata. 71. E. ariftata foliis fenis lanceolatis glabris, floribus verticillatis, calyce petiolato integro.

octophylla. 72. E. ariftata foliis octonis linearibus truncatis fquarrofis, floribus umbellatis.

**** Criftatae.*

a. *foliis fparfis:*

obliqua. 73. E. criftata foliis oblique fparfis linearibus truncatis glabris.

b. *foliis oppofitis:*

vulgaris. 74. E. criftata foliis oppofitis fagittatis.

c. *fo-*

c. *foliis ternis:*

phalodes. 75. E. criftata foliis ternis ovatis integris glabris, floribus ternis glabris, calyce bracteisque navicularibus coloratis.

osa. 76. E. criftata foliis ternis ovatis ferratis glabris, floribus umbellatis vifcofis, calyce ovato colorato.

folia. 77. E. criftata foliis ternis lanceolatis integris glabris, floribus umbellatis glabris, calyce naviculari inflato.

icina. 78. E. criftata foliis ternis ovatis integris glabris, floribus umbellatis glabris, calyce naviculari truncato cufpidato.

ora. 79. E. criftata foliis ternis fubulatis glabris, floribus fubternis, calyce ovato aequante, caule hifpido.

aria. 80. E. criftata foliis ternis linearibus integris glabris, floribus umbellatis, calyce ovato brevi, caule hifpido.

giana. 81. E. criftata foliis ternis lanceolatis fcabris, floribus fubternis, calyce reflexo ciliato.

mofa. 82. E. criftata foliis ternis ovatis integris glabris, floribus umbellatis fulcatis, calyce patenti integro.

ens. 83. E. criftata foliis ternis linearibus integris glabris, floribus umbellatis globofis, calyce lanceolato brevi. ramis glabris.

ernata. 84. E. criftata foliis ternis ovatis integris glabris, floribus umbellatis ovatis,

ovatis, calyce integro, ramis villosis.

cinerea. 85. E. cristata foliis ternis lanceolatis integris glabris, floribus umbellatis ovatis, calyce serrulato, ramis villosis.

australis. 86. E. cristata foliis ternis linearibus serrulatis glabris, floribus terminali-subsessilibus, bracteis imbricatis.

d. *foliis quaternis:*

ramentacea. 87. E. cristata foliis quaternis trigonis integris, floribus umbellatis, calyce lanceolato brevi.

baccans. 88. E. cristata foliis quaternis linearibus serrulatis, floribus umbellatis, calyce ovato aequante.

physodes. 89. E. cristata foliis quaternis linearibus, floribus umbellatis viscosis, calyce ovato brevi.

cernua. 90. E. cristata foliis quaternis ovatis ciliatis, floribus capitatis, calyce ciliato.

retorta. 91. E. cristata foliis quaternis ovatis serrulatis squarrosis, floribus umbellatis viscosis.

§. 4.

Descriptio Specierum.

Radix omnibus perennis.

Caulis fruticosus, omnium maxime teres, interdum flexuosus, erectus saepius, raro decumbens, ramulosus.

Folia rarissime alterna, raro etiam opposita, plerisque verticillata, terna, quaterna, quina, sena,

ſena, octona; atque haec linearia, lanceolata vel ovata; adpreſſa, erecta vel patentia; imbricata vel remota; glabra, laevia, ſcabra, piloſa vel hiſpida; integra, ciliata, vel ſerrata.

Bracteae in pedunculis communiter tres, raro plures, quarum duae oppoſitae, rudes vel coloratae, foliis ſimiles vel calyciformes.

Flores plerisque ſpeciebus copioſi, paucis ſolitarii; ſeſſiles, umbellati, faſciculati, racemoſi; ſecundi, erecti, vel nutantes.

. E. DABOECIA. *Caulis* erectus, ſpithamaeus.

Rami alterni, pauci, piloſi, divaricato-patentes.

Folia alterna, ſubſeſſilia, inferiora ovata; ſuperiora lanceolata, acuta, integra; ſupra viridia, glabra, ſulco longitudinali, rariſſime piloſa; ſubtus albo-tomentoſa, margine revoluto; erecto-patentia, unguicularia.

Flores racemoſi, corollis oblongo-campanulatis, truncatis, cernuis.

Antherae muticae.

. E. TENUIFOLIA. *Caulis* totus glaber, erectus, ſpithamaeus.

Rami et Ramuli filiformes et capillares, erecti.

Folia oppoſita, lanceolata, glabra, ſubtus convexa ſulco tenui, adpreſſa.

Flores terminales, umbellati, terni, toti cum calyce et bracteis ſanguineis.

Calycis foliola corollam aequantia, carinata.

Antherae muticae ſtylusque incluſus.

. EBRACTEATA. *Caulis* erectus, glaber, pedalis.

Rami inferne pauci, alterni; ſuperne aggregati, ſubverticillati, faſtigiati.

 Folia

Folia terna, lanceolata, acuta, integra, glabra, fupra concava, fubtus convexa fulco longitudinali, adpreffa, internodiis parum longiora.

Flores terminales, umbellati, rubri, bracteis obvallati.

Bracteae petiolatae, ovatae, acuminatae, carinatae, glabrae; exteriores margine, interiores totae fanguineae.

Antherae muticae ftylusque inclufus.

4. E. THUNBERGII. *Caulis* brunneus, glaber, erectus, fefquipedalis.

Rami alterni, conferti, cauli fimiles.

Folia terna, linearia, acuta, integra, glabra, fupra plana, fubtus convexa fulco longitudinali, adpreffa, longitudine internodiorum.

Flores umbellati, fpeciofi, bicolores.

Pedunculi fanguinei, glabri, unguiculares.

Bracteae duae, alternae, lanceolatae, integrae, flavae.

Calycis foliola ovata, acuminata, integra, concava, flava.

Corolla dilute fanguinea; tubus globofus, calyce paulo brevior; Limbus campanulatus, laciniis ovatis, acutis.

Antherae muticae ftylusque inclufus.

5. E. TETRAGONA. *Caulis* totus glaber, erectus, bipedalis.

Rami verticillati, erecti, inferiores longiores, fuperiores breviores, raro ramulofi.

Folia terna, lanceolato-trigona, tenuiffime ciliata, imbricata, unguicularia.

Flores racemofi, fecundi, horizontales, lutei.

Pedunculi breviffimi, bracteis foliis fimilibus.

Calycis foliola foliis fimilia, adpreffa, corolla duplo breviora.

Corolla

Corolla oblonga, acuta, tetragona oris laciniis reflexis.

Antherae muticae stylusque inclusus.

Differt ab E. *lutea.* α) corolla tetragona.
β) calyce lanceolato, ciliato.
γ) antheris muticis.
δ) foliis ternis.

6. E. umbellata. *Frutex* glaber totus, erectus.

Rami et Ramuli sparsi, filiformes, erecto-patentes.

Folia terna, lineari-trigona, obtusa, subtus sulcata, tenuissime ciliata, imbricata.

Flores in ramulis umbellati, erecti.

Pedunculi capillares, corolla longiores.

Calycis foliola foliis similia, brevissima, adpressa.

Corolla campanulata, caerulescens.

Antherae muticae, subexsertae, purpurascentes.

7. E. petiolata. *Caulis* teres, flexuosus, decumbens, rigidus, glaber.

Rami sparsi, oppositi et terni, erectiusculi, inflexi, flexuosi, ramulosi, superne tomentosi.

Folia terna, lanceolata, supra plana, subtus sulcata a marginibus revolutis, integra, glabra, patentia.

Petioli semiteretes, longitudine foliorum, internodia aequantes, adpressi, pallidi.

Flores in ramulis terminales, umbellati, subterni.

Pedunculi brevissimi, tomentosi.

Bracteae lanceolatae, iuxta basin calycis sitae.

Calycis foliola ovata, acuta, integra, glabra, concava, sub apice carinata, adpressa, corollae longitudine.

Corolla campanulata, pallida, glabra.
Antherae muticae, subexsertae, purpureae.
Stylus longitudine staminum, filiformis stigmate obtuso.

8. E. BRYANTHA. *Caulis* decumbens, tenellus: ramis brevibus, pollicaribus.
Folia terna, ovata, obtusa, ciliata, dorso sulcata, imbricata, patentia.
Flores paniculati.
Pedunculi filiformes, erectiusculi, pollicares.
Pedicelli subumbellati.
Bracteae duae, alternae, remotae in pedunculo.
Antherae muticae.

9. E. FUCATA. *Rami* alterni, glabri.
Folia terna, lineari-lanceolata, glabra, supra plana, subtus carinata, margine revoluta, erecto-patentia, internodiis duplo longiora, unguicularia.
Flores racemosi, secundi, globosi, albovirentes.
Antherae muticae stylusque inclusus.
Varietas α) *stricta;* ramis erectis.
β) *diffusa;* ramis inflexis.

10. E. AXILLARIS. *Caulis* erectus, glaber, pedalis et ultra.
Rami frequentes, sparsi, oppositique, erecti, tomentosi, ramulosi.
Folia terna, lineari-trigona, acuta, glabra, subtus sulco tenuissimo, erecta, internodiis paulo longiora.
Flores in axillis foliorum solitarii, pedunculati, globosi, minuti.
Antherae muticae stylusque inclusus.

11.

. E. IMBRICATA. *Caulis* erectus, glaber, pedalis et ultra.

Rami alterni, ſuperne pubeſcentes, erecti.

Ramuli oppoſiti, breviſſimi, folioſi.

Folia terna, oblonga, obtuſa, ſupra plana, ſubtus ſulcata, margine ſerrulata, glabra, imbricata.

Flores in ramulis terminales, terni, breviſſime pedunculati, minuti, albi.

Calyx albus, imbricatus bracteis albis, carinatis.

Antherae muticae, exſertae, purpureae.

Stylus exſertus, flore duplo longior.

. E. MELANTHERA. *Caulis* teres, brunneus, flexuoſus, erectus, totus glaber, pedalis.

Rami ſparſi et ſubverticillati, flexuoſi, erecti, virgati.

Ramuli filiformes, conſimiles,

Folia terna, lineari-lanceolata, ſubtus convexa ſulco longitudinali, laevia, glabra, erecta apice patulo, frequentiſſima, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, bini vel terni, umbellati, incarnati.

Bracteae calyciformes, incarnatae, laxae.

Calycis foliola ovata, acuta, ſuave rubentia, corolla breviora.

Corolla campanulata.

Antherae muticae, incluſae, purpureae.

Stylus ſtaminibus longior, ſubexſertus.

. E. LEUCANTHERA. *Caulis* erectus, glaber, pedalis et ultra.

Rami ſubterni, pubeſcentes, erecti, virgati.

Ramuli ſparſi, frequentiſſimi, filiformes et capillares, pubeſcentes, erecti, folioſi.

Folia terna, trigona, obtusa, adpressa, glabra, subtus sulco tenuissimo.

Flores in ramulis terminales, bini et terni, brevissime pedunculati, erecti, albi, calyce pallidiores.

Antherae muticae, exsertae, albae.

14. E. SPUMOSA. *Caulis* erectus, teres, punctis elevatis scaber, fuscus, pedalis vel ultra.

Rami dichotomi et trichotomi, divaricato-erecti, cauli similes.

Ramuli filiformes, sparsi, ramis similes, foliosi.

Folia terna, trigona, subtus sulcata, glabra, sexfariam imbricata, lineam longa.

Flores terminales, bini ternique, albo-purpurascentes, globosi.

Antherae muticae, inclusae.

Stylus exsertus.

Singularis floribus tribus in capitulum congestis.

15. E. CAPITATA. *Caulis* raro erectus, saepius decumbens, glaber, flexuosus, filiformis.

Rami filiformes, flexuosi, villosi.

Ramuli capillares, frequentes, tomentosi.

Folia terna, ovata, patentia, pilis longis hirta.

Flores in extremis ramulis terminales, pedunculati, solitarii, bini vel terni, calycibus totis densissime albo-lanatis.

Antherae muticae, exsertae, purpureae.

Stylus exsertus, antheris paulo longior.

16. E. PASSERINAE. *Caulis* erectus, teres, inferne glaber, supra tomentosus, bipedalis.

Rami sparsi et subverticillati, breves, erecti, albo-tomentosi.

Ramuli

Ramuli breviſſimi.

Folia terna, ovata, obtuſa, ſupra plana, incurvata, ſubtus ſulcata, glabra, adpreſſa, internodiis breviora, lineam vix longa.

Petioli breviſſimi, tomentoſi.

Flores in ramulis lateralibus terminales, ſolitarii et bini, pedunculati, erecti.

Pedunculi teretes, albo-tomentoſi, unguiculares.

Calycis foliola baſi cohaerentia, ovata, albo-tomentoſa, corolla duplo breviora.

Corolla campanulata, rubra.

Antherae muticae ſtylusque incluſus.

17. E. TOTTA. *Caulis* fruticoſus, inferne nudus, erectus, pedalis et ultra.

Rami dichotomi et trichotomi, divaricati, erecti, hiſpidi.

Ramuli ramis ſimiles, ſuperne frequentes.

Folia terna, oblonga, patenti-reflexa, hiſpida, lineam longa.

Flores in ultimis ramulis terminales, ſolitarii, bini vel terni, breviſſime pedunculati, cernui, albidi.

Calycis foliola ovata, ciliata, albida, corolla breviora.

Bracteae ad baſin calycis ovatae, albae, calyciformes.

Antherae muticae ſtylusque incluſus.

18 E. VIRGATA. *Caulis* erectus, totus hirtus, pedalis.

Rami ſparſi et ſubterni, filiformes, virgati, vel paniculati, erecti, hiſpidi, frequentes, digitales.

Ramuli ſuboppoſiti, frequentiſſimi, breviſſimi.

Folia terna, oblonga, ſupra plana, ſubtus convexa, ſulcata, piloſa, ſcabra, patentia, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, terni.

Calycis foliola ovata, integra, corolla duplo breviora.

Corolla globoſa, pallida.

Antherae muticae, incluſae.

Stylus exſertus ſtigmate peltato.

Variat α) Caule virgato, ramis foliisque valde hirſutis et ſcabris.

β) Caule virgato ramisque hirſutis; foliis rugoſis, villoſis, patulis.

γ) Caule paniculato, ramulis breviſſimis foliisque parum ſcabris et hirſutis.

δ) Caule paniculato, ramulis longioribus faſtigiatis foliisque parum ſcabris, glabris.

19. E. CILIARIS. *Caulis* decumbenti-erectus, baſi glaber, ſupra villoſus, bipedalis.

Rami et *Ramuli* ſparſi et terni, filiformes, divaricato-patentes et reflexi, villoſi.

Folia terna, ovata, acuta, ciliata margine reflexo, ſupra viridia, ſubtus glauca, patentia, frequentia, lineam longa.

Flores racemoſi et verticillato-terni, cernui.

Calycis foliola foliis ſimilia, reflexa, ciliata, corolla duplo breviora.

Corolla oblonga, campanulata, alba.

Antherae muticae, incluſae, purpureae.

Stylus exſertus, corolla duplo fere longior.

20. E. HISPIDA. *Caulis* erectus, totus villoſo-hiſpidus, bipedalis.

Rami

Rami et *Ramuli* ſparſi, bini ternique, baſi divaricati, erecti, valde hiſpidi; ultimi ramuli alterni, breviſſimi.

Folia terna, ovata, acuta, integra margine reflexo, glabra, raro ſubciliata, erecta, patentia, lineam longa.

Flores in ultimis ramulis terminales, raro ſolitarii vel bini, ſaepe tres vel plures, umbellati, erecti.

Calycis foliola lanceolata, glabra, erecta, albida.

Corolla globoſa, minuta, albida, glabra.

Antherae muticae, incluſae.

Stylus exſertus ſtigmate peltato.

Similis valde E. *Planifoliae;* ſed differt:

a) Caule fruticoſo, erecto.

b) Antheris muticis.

c) Foliis vix ciliatis, revolutis, magis approximatis.

d) Corollis globoſis, glabris.

21. E. PETIVERII. *Caulis* flexuoſo-erectus, glaber, pedalis vel ultra.

Rami ſparſi, frequentes, ſimplices, ſaepe ſecundi, breviſſimi.

Folia terna, linearia, glabra, baſi ciliata, recurva vel erecta, unguicularia.

Flores in apicibus ramulorum ſolitarii, recurvi.

Bracteae tres, calyciformes, (unde calyx heptaphyllus), ovatae, acutae, pallidae, glabrae, imbricatae.

Calycis foliola ovata, acuta, concava, dorſo carinata, integra, pallida, glabra.

Corolla cylindrica, curvata, glabra, pollicaris, lutea.

Filamenta capillaria, longitudine corollae.

Antherae muticae, lineares, exsertae, unguiculares, attenuatae in filamenta.

Stylus exsertus, staminibus paulo longior, stigmate parum incrassato.

Variat: α) foliis squarrosis longioribus.
β) foliis erectis brevioribus.

22. E. PLUKENETII. *Frutex* totus glaber, erectus, pedalis.

Rami dichotomi et trichotomi, teretes, a casu foliorum noduloso-scabri, flexuosi, erecti, ramulis similibus fastigiatis.

Folia terna, lineari-trigona, acuta, integra, glabra, incurva, unguicularia.

Flores in ramulis inter folia racemosi, cernui.

Pedunculi recurvati, bracteis remotis.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, integra, virescentia, glabra, lineam longa.

Corolla cylindrica, curvata, purpurea, glabra.

Antherae muticae, lineares, exsertae, purpureae, pollicares.

Stylus exsertus. longitudine staminum stigmate parum incrassato.

23. E. CEPHALOTES. *Frutex* glaber, punctato-scaber, erectus, pedalis.

Rami verticillati, divaricato-erecti, cauli similes, subfastigiati, raro ramulosi, pubescentes.

Folia sena, lanceolata, glabra, patentia, apice incurvata, approximata, supra plana, subtus convexa, unguicularia.

Flores in apicibus verticillato-capitati, purpurei, glabri.

Corolla clavato-cylindrica, obtusa, unguicularis.

Antherae muticae, inclusae.

Stylus exsertus.

Dif-

Differt 1) ab E. *empetrifolia*, cui similis:
α) foliis laevibus, non sulcatis.
β) corollis minoribus.
2) ab E. *pulchella*:
α) floribus sessilibus, villosis.
β) foliis latioribus.

24. E. PULCHELLA. *Frutex* totus glaber, erectus, pedalis.

Rami verticillati, subsimplices, erecto-patentes, longi.

Folia sena, oblique verticillata, lineari-lanceolata, integra, glabra, incurva, supra plana, subtus convexiuscula sulco tenuissimo, erecto-patentia, internodiis multoties longiora, unguicularia.

Flores in ramis laterales, breviter pedunculati, subdistichi, speciosi, horizontales.

Bracteae foliaceae in pedunculo.

Calycis foliola lineari-lanceolata, subtus sulcata, adpressa, viridia, corolla triplo breviora.

Corolla tubuloso-campanulata, apice dilatata, tenuissime villosa, crassa, purpurea, unguicularis: ore obtuso, laciniisque reflexis.

Antherae muticae, inclusae.

Stylus exsertus stigmate capitato.

Differt ab E. *Coccinea* antheris inclusis, corolla clavata.

25. E. VESTITA. *Caulis* erectus, cinereo-fuscus, glaber, pedalis.

Rami verticillati, erecto-patentes, ramulis similibus.

Folia sena, obliqua, attenuata in petiolos capillares semiunguiculares, linearia, acuta, integra, glabra, supra concava, subtus convexa

vexa absque fulco, basi imbricata, subsecunda, apice patenti-recurva, subpollicaria.

Flores in ramulis mediis subverticillati, breviter pedunculati, erecti.

Calycis foliola basi lata, dein lineari-subulata, viridia, glabra, corolla triplo breviora.

Corolla clavata, curvata, villosa, obtusa, alba, pollicaris.

Antherae muticae, subexsertae, purpureae.

Stylus exsertus stigmate fusco.

26. E. pinea. *Frutex* totus glaber, cinereo-fuscus, erectus, plus quam pedalis.

Rami verticillati, erecto-patentes, raro ramulosi, cauli similis.

Folia sena, lineari-lanceolata, glabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, erecto-incurvata, unguicularia.

Flores in mediis ramis et ramulis subverticillati, brevissime pedunculati, erecti.

Calycis foliola basi latiora, dein lineari-subulata, glabra, corolla triplo breviora.

Corolla clavata, curvata, alba, glabra, obtusa, pollicaris.

Antherae muticae, minutae, purpureae, subinclusae.

Stylus vix exsertus.

Differt ab E. *vestita:* foliis lanceolatis, sulcatis, corollis glabris.

27. E. coccinea. *Frutex* glaber, erectus, pedalis.

Rami verticillati, basi divaricati, flexuoso erecti, subfastigiati.

Folia sena, lanceolata, acuta, glabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, incurvata, patentia, semiunguicularia.

Flores

Flores in fumitate ramorum racemofi, fubverticillati.

Pedunculi breviffimi.

Calycis foliola ovata, acuminata, villofa, corolla quadruplo breviora.

Corolla clavata, incurvata, fanguinea, pubefcens.

Antherae muticae, fubexfertae.

Stylus exfertus.

Variat foliis fenis, feptem, et octo.

28. E. GRANDIFLORA. *Caulis* fufcus, erectus, punctato-fcaber, pedalis et ultra.

Rami alterni et verticillati, erecti, cauli fimiles, fimplices.

Folia quaterna, linearia, acuta, integra, glabra, fupra plana, fubtus convexa fulco longitudinali, incurvata, patentia; fumma recta, erecta; unguicularia.

Flores racemofi in apice ramorum, erecti.

Calycis foliola ovata, acuminata, corolla multoties breviora.

Corolla clavata, curvata, glabra, coccinea, pollicaris.

Antherae muticae ftylusque exfertus.

Simillima E. *Coccineae*, a qua vix differt, nifi foliis quaternis et corollis glabris.

29. E. CYLINDRICA. *Frutex* glaber totus, flexuofo-erectus, bipedalis.

Rami et *Ramuli* trichotomi et dichotomi, cauli fimiles.

Folia ramulorum quaterna, trigona, fupra plana, fubtus convexa fulco longitudinali, nitida, imbricata, lineam longa.

Flores in ultimis ramulis terminales, fubfolitarii, erecti.

Calycis

Calycis foliola carinata, fubulata, glabra, corolla triplo breviora.

Corolla cylindrica, alba, glabra, femipollicaris.

Antherae muticae ftylusque inclufus.

30. E. CURVIFLORA. *Caulis* erectus, glaber vel fuperne villofus, bipedalis.

Rami fubverticillati, erecti, ramulofi ramulis breviffimis, frequentiffimis, fparfis.

Folia quaterna, trigona, feu fupra plana, fubtus convexo-trigona fulco tenuiffimo, glabra, imbricata, lineam longa.

Flores terminales in ramulis, cernui, racemum quafi formantes longum, fubfecundi vel diftichi.

Calycis foliola ovata, acuminata, glabra, corolla quadruplo breviora.

Corolla cylindrica, fubclavata, obtufa, fanguinea, glabra, pollicaris.

Antherae muticae, inclufae.

Stylus fubexfertus.

31. E. TUBIFLORA. *Caulis* flexuofus, erectus, cinereus, fuperne tomentofus, bipedalis.

Rami fparfi, filiformes, frequentes, tomentofi, virgati.

Folia quaterna. trigona, feu fupra plana, fubtus convexa fulco longitudinali, fubciliata, imbricata, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, quafi racemum formantes, fecundi.

Calycis foliola oblonga, acuta, breviffima.

Corolla clavata, curvata, villofa, pollicaris.

Antherae muticae ftylusque fubexfertus.

32. E. GLANDULOSA. *Folia* quaterna, linearia, obtufa, fupra plana, fubtus profunde fulcata, pilis glandulofis hifpida, imbricata, lineam longa.

Calycis

Calycis foliola ovata, breviſſima, pilis glanduloſo-capitatis viſcidis hiſpida.

Corolla cylindrico-clavata, ſanguinea, glabra, pollicaris.

Antherae muticae, incluſae.

Stylus exſertus ſtigmate capitato.

Differt facile a congeneribus pilis glanduloſo-capitatis et viſcidis.

83. E. CERINTHOIDES. *Caulis* cinereus, erectus, bipedalis.

Rami dichotomi et trichotomi, divaricati, baſi erecti, raro ramuloſi, ramis faſtigiatis ſimilibus.

Folia quaterna, ovata, acuta, ciliato-ſerrata, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco longitudinali, imbricata, lineam longa.

Flores terminales, umbellati, erecti.

Pedunculi hiſpidi, breves.

Calycis foliola lanceolata, ciliato-hiſpida, adpreſſa, corolla triplo breviora.

Corolla cylindrica, inflata, truncata, piloſo-hiſpida, ſemipollicaris.

Antherae muticae, tetragonae, incluſae.

Stylus exſertus.

Variat: α) corollis rubris, piloſis.
β) corollis rubris, ſtrigoſis.
γ) corollis albis, cryſtallinis.

84. E. SPARRMANNI. *Caulis* erectus, cinereus, pedalis et ultra.

Rami verticillati, elongati, erecti.

Ramuli oppoſiti et ſparſi, frequentes, breviſſimi.

Folia quaterna, oblonga, ciliato-ſerrata ciliis luteis, ſupra plana, ſubtus a marginibus revolutis ſulcata, imbricata, ultra lineam longa

Flores.

Flores in ramulis terminales, umbellati, subquaterni.

Calycis foliola oblonga, flavescentia, setis flavis longis hispida.

Corolla campanulata, setis longioribus flavescentibus valde strigosa, unguicularis.

Antherae muticae, inclusae.

Stylus exsertus stigmate peltato.

Valde *similis* E. *Cerinthoidi*, a qua differre videtur:

α) foliis longioribus.

β) corollis paucioribus, brevioribus.

γ) setis strigosis, flores totos obtegentibus.

35. E. massoni. *Caulis* teres, brunneus, erectus, pedalis.

Rami verticillato-terni, inaequales, erecti, foliis toti tecti.

Folia quaterna, oblonga, serrata, ciliata, villosa, scabra, supra plana, subtus sulcata, octofariam imbricata.

Flores terminales, umbellati, plurimi, speciosi.

Pedunculi brevissimi, pilosi, subnutantes.

Calycis foliola linearia, hirsuta, adpressa, corolla multoties breviora.

Corolla cylindrica, purpurea, unguicularis, viscosa: ore acutisculo, parum aperto.

Filamenta pallida, longitudine tubi.

Antherae muticae, minutae, purpureae, inclusae.

Stylus subexsertus.

36. E. ventricosa. *Caulis* erectus, glaber, parum ramosus, spithamaeus.

Rami

Rami alterni, in summitate frequentes, subvillosi, erecti.

Folia quaterna, lineari-trigona, acuta, ciliata, subtus tenuissime sulcata, patentia, unguicularia.

Flores in ramis terminales, umbellati, erecti.

Pedunculi villosi, unguiculares.

Calycis foliola lineari-trigona, glabra, adpressa, corolla dimidio breviora.

Corolla ventricosa, grossa, albo-purpurascens, glabra, subpellucida: ore quadrifido laciniisque reflexis.

Antherae muticae, inclusae.

37. E. FASTIGIATA. *Caulis* brevissimus, ramosus, vel caules plures radicales, subsimplices, fastigiati, cinerei, glabri, palmares vel paulo ultra.

Rami et *Ramuli* terni, flexuosi, fastigiati.

Folia quaterna, trigona, glabra, imbricata, lineam longa.

Flores terminales, capitati, erecti.

Calycis foliola oblonga, acuta, margine membranacea, integra, carinata, glabra.

Corolla oblonga, subcylindrica, basi inflata, glabra, extus pallide sanguinea, intus alba; laciniis ovatis, reflexis.

Antherae muticae stylusque inclusus.

38. E. COMOSA. *Fruticulus* totus glaber, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* dichotomi, trichotomi et verticillati, superiores filiformes, flexuosi, erecti, virgati.

Folia quaterna, trigona, supra plana, subtus sulcata, glabra, imbricata, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, per ramulos quasi spicam comosam densam digitalem formantes.

Calycis foliola lanceolata, margine ſcarioſa, ciliata, glabra, corolla duplo breviora.

Corolla, *Antherae et Stylus* ut in *E. faſtigiata*.

Valde *affinis* et ſimilis E. *faſtigiatae*, differt tamen

α) foliis ſubtus manifeſte ſulcatis.

β) floribus non faſtigiatis, ſed racemum ſpicatum formantes, licet in ramulis capitati.

γ) calycibus ciliatis.

39. E. DENTATA. *Caulis* flexuoſus, erectus, palmaris, totus glaber.

Rami pauci in ſummitate caulis breves, erecti.

Folia quaterna, trigona, glabra, imbricata.

Flores in apice ramorum capitati ſubterni.

Bracteae naviculares, ciliato-ſerratae, calyciformes, pallidae carina viridi, longitudine calycis.

Calycis foliola ovata, acuta, lacero-ciliata, inflato-concava, pallida, glabra, corolla duplo breviora.

Corolla ſubcylindrica, purpurea, laciniis oblongis reflexis.

Antherae muticae ſtylusque incluſus.

40. E. VISCARIA. *Caulis* flexuoſo-erectus, bipedalis vel ultra.

Rami et *Ramuli* verticillati, terni, quaterni et plures, inferne villoſi, ſuperne albo-tomentoſi, virgati.

Folia quaterna, trigona, acuta, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco longitudinali, glabra, imbricata apice incurvo, ſemiunguicularia.

Flores racemoſi in medio ramulorum, comoſi, patentes, ſanguinei.

Pedun-

Pedunculi tomentosi, unguiculares; bracteis tribus, lineari-lanceolatis, pallidis.

Calycis foliola navicularia, viridia, glabra, ciliata, corolla dimidio breviora.

Corolla campanulata, glabra, magnitudine pisi minoris.

Antherae muticae, inclusae.

Stylus raro exsertus, saepius inclusus.

41. E. MEDITERRANEA. *Frutex* glaber totus, erectus.

Rami et *Ramuli* verticillati et sparsi, patentes, virgati.

Folia quaterna, linearia, acuta, glabra, subtus sulcata, patentia, subunguicularia.

Flores racemosi, comosi, patentes.

Pedunculi capillares bracteis in medio minimis.

Calycis foliola lanceolata, integra, concava, glabra, incarnata, corolla dimidio breviora.

Corolla campanulata, obtusa, sanguinea, glabra.

Antherae muticae, subexsertae.

Stylus longior, exsertus stigmate vix incrassato.

Variat foliis ternis et quaternis.

42. E. MULTIFLORA. *Frutex* totus glaber, basi decumbens, dein erectus, flexuosus, punctato-scaber, pedalis et ultra.

Rami verticillati, cauli similes, ramulosi.

Folia quina, linearia, glabra, subtus sulcata, curvata, patentia, unguicularia.

Flores racemosi, comosi, cernui, sensim florentes.

Pedunculi capillares, purpurei: bracteis minutis infra medium.

Calycis foliola ovata, integra, colorata, glabra, corolla triplo breviora.

Corolla campanulata, albo-sanguinea, glabra.

Antherae muticae, exsertae, purpureae.

Stylus exsertus, longitudine staminum.

Affinis E. *mediterraneae*; differt autem

α) foliis quinis, minus patentibus.

β) ramis flexuosis, scabris.

γ) floribus minoribus, cernuis.

δ) antheris magis exsertis.

Variat foliis quaternis et quinis.

43. E. herbacea. *Frutex* pusillus, glaber; ramis flexuosis, erectis, iterum ramulosis.

Folia quaterna, linearia, supra plana, subtus convexa, carinata, glabra, erecto-patentia, semiunguicularia.

Flores racemosi, secundi, cernui, albidi.

Bracteae prope calycem minutae, pallidae.

Calycis foliola lanceolata, concava, glabra, corollam aequantia.

Antherae muticae.

44. purpurascens. *Caulis* decumbens.

Folia terna, quaterna, summa quina.

Flores dilute purpurei, sparsi.

Corolla campanulata, subcylindrica.

Calycis foliola subulata,

Antherae muticae, profunde bifidae, exsertae.

Stylus exsertus.

45. E. vagans. *Caulis* scaber, erectus, ramis ultimis albidis divaricatis.

Folia quaterna, raro quina, linearia, obtusiuscula, laevia, glabra, carinata subtus sulco longitudinali.

Flores sparsi, solitarii, laterales, pedunculati.

Calycis foliola lanceolata, colorata, breviora.

Corolla

Corolla campanulata.

Antherae muticae, bipartitae ſtylusque exſertus.

46. E. CUBICA. *Frutex* totus glaber, brunneus, erectus, pedalis.

Rami et *Ramuli* trichotomi, filiformes, flexuoſi, laxi, erecti, ſubfaſtigiati.

Folia quaterna, ſaepe quina, trigono-ſubulata, patentia, incurvata, glabra, internodiis parum longiora, ſemilineam longa.

Flores in apicibus ramulorum umbellati, plurimi, cernui.

Pedunculi angulati, ſcabridi, purpurei.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, purpurea, glabra, corolla paullo breviora.

Corolla globoſo-campanulata, purpurea.

Antherae muticae, incluſae.

Stylus exſertus, corolla duplo longior, purpureus: ſtigmate fuſco, parum incraſſato.

Singularis foliis incurvatis.

47. E. RACEMOSA. *Caulis* erectus, pedalis et ultra.

Rami verticillati et elongati, divaricato-erecti, pubeſcentes.

Ramuli verticillati, breves, per intervalla ſparſi, villoſi.

Folia quaterna, lanceolata, obtuſa; ſupra plana, laeviuſcula; ſubtus ſulcata, hiſpida; patentia, lineam longa.

Flores in ramulis racemoſi, ſubnutantes, incarnati.

Racemi ſubdiſtichi, pollicares usque digitales.

Pedunculi capillares, villoſi, cernui, corollae longitudine.

Calycis foliola ovata, obtuſa, incano-tomentoſa, adpreſſa, breviſſima.

Corolla ſubgloboſa ore patulo, obtuſo.

Antherae muticae, exfertae, brunneae.

Stylus exfertus, ftaminibus longior ftigmate capitato.

Differt 1. ab E. *purpurafcente:* caule erecto.
2. — *vagante:* foliis pilofis.
3. — *mediterranea:* foliis pilofis corollaque globofa.
4. — *hirta:* floribus racemofis.

48. E. glutinosa. *Caulis* erectus, palmaris usque fpithamaeus, totus vifcofus.

Rami fparfi, filiformes, hirfuti, erecto-patentes, virgati.

Folia fparfa oppofitaque, linearia, obtufa, fupra plana, fubtus convexa, hirfuta, pilis glandulofis ciliata, patentia, approximata, femiunguicularia.

Flores terminales, racemofo-fubumbellati, erecti.

Pedunculi filiformes, pilis glandulofis hirti, foliis duplo longiores.

Bracteae fupra medium pedunculi minimae.

Calycis foliola ovata, acuta, glabra, concava, viridia, corolla triplo breviora.

Corolla ovato-oblonga, pubefcens, purpurafcens ore obtufo laciniisque reflexis.

Antherae ariftatae, inclufae.

Stylus fubexfertus ftigmate capitato.

Florum multa millia aperuit et octo ftamina conftanter numeravit Exp. Dn. Praefes.

49. E. lutea. *Frutex* totus glaber, caule rufefcente, erecto, bipedali.

Rami fparfi, erecto-patentes, virgati.

Ramuli fparfi, filiformes, frequentiffimi, virgati, breves.

Folia oppofita, lineari-trigona, obtufa, fubtus fulcata, imbricata, lineam longa.

Flores

Flores in ultimis ramulis ſolitarii, bini vel terni, erecti.

Bracteae lineares, obtuſae, concavae, pallidae.

Calycis foliola ovata, acuminata, ſub apice carinata, adpreſſa, concava, corolla duplo breviora.

Corolla ovata, attenuata, ſemiunguicularis: ore ante floreſcentiam acuto, dein obtuſo laciniisque reflexis.

Antherae ariſtatae ſtylusque incluſus.

Variat corollis, calycibus et bracteis luteis et albis, adeo ut *lutea et albens* revera non ſint, niſi varietates.

Tota tecta floribus nitidis, aureis vel argenteis, omnium pulcherrima.

50. DEPRESSA. *Fruticulus* vix palmaris, fuſcus, flexuoſus, ſcaber, decumbens.

Rami ſparſi, depreſſi, ſimiles cauli, ramuloſi.

Folia terna, oblonga, obtuſa, ſupra concava, ſubtus trigono-convexa ſulco longitudinali, glabra, imbricata, vix ſemiunguicularia.

Flores racemoſi vel terminales, albi.

Bracteae lineares, concavae, pallidae.

Calycis foliola oblonga, acuta, corollam aequantia.

Corolla campanulata, lineam longa.

Antherae ariſtatae ſtylusque incluſus.

Vix dici poſſunt antherae criſtatae.

51. E. HALICACABA. *Caulis* glaber, ſcaber, fuſcus, flexuoſus, decumbens, ſtrictus, ſpithamaeus.

Rami alterni, divaricati, cauli ſimiles.

Ramuli tomentoſi, ramis ſimiles.

Folia terna, lanceolata, acuta, glabra, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco tenui, patentia, unguicularia.

Flores terminales, solitarii, pedunculati.

Pedunculus tomentosus, reflexus, unguicularis.

Bracteae ovatae, acutae, approximatae, calyce multoties minores.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, integra, adpressa, glabra, pallida, duas lineas longa.

Corolla ovata, inflata, acuta, pallide incarnata: laciniis rectis, acutis, conniventibus.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

Corolla ex omnibus Ericis maxima.

52. E. MONSONIANA. *Caulis* erectus, pubescens, aphyllus, bipedalis.

Rami sparsi, frequentes, patentes, foliis tecti, brevissimi, simplices.

Folia terna, ovata, obtusa, subtus convexa sulco longitudinali, supra plana, integra, imbricata, glabra, vix lineam longa.

Flores in ramis terminales, solitarii, nutantes, albi.

Pedunculus pubescens, reflexus, semiunguicularis.

Bracteae ovatae, carinatae, acutae, albae, calyce paullo breviores, in medio pedunculo sitae.

Calycis foliola ovata, acuta, concava, carinata, alba, glabra, corolla fere triplo breviora.

Corolla ovato-oblonga, sensim parum attenuata, inflata, pollicaris ore quadrifido: *laciniae* obtusae, brevissimae.

Antherae oblongae, apice fissae, inclusae, basi bicornes, cornibus simplicibus.

Stylus filiformis, longitudine corollae, inclusus stigmate capitato.

Similis

Similis quidem E. *halicacabae;* differt vero
1) foliis ovatis, nec linearibus.
2) corollis minus profunde partitis et minus inflatis.
3) floribus copiosissimis.
4) caule erecto.

53. E. NIGRITA. *Caulis* brunneus, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* sparsi et verticillati, flexuoso-erecti, virgati, cinereo-tomentosi.

Folia terna, lineari-ovata, obtusa, margine tenuissime scabra, supra plana, subtus convexa sulco tenui longitudinali, nitida, basi adpressa, a medio patenti-recurvata, lineam longa.

Flores terminales, terni, pedunculati, erecti.

Bracteae oblongae, acutae, carinatae, albae, calyci approximatae, imbricatae calyciformes.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, tenuissime margine scabrida, alba, glabra, corollam subaequantia.

Corolla campanulata, albida.

Antherae aristatae, purpureae, stylusque inclusus.

54. E. REGERMINANS. *Frutex* totus glaber, erectus, rufescens, bipedalis.

Rami verticillati, longi, simplices, erecti.

Folia terna, linearia, acuminata, integra, glabra, patentia, internodiis longiora, unguicularia.

Flores in ramis supremis racemosi, secundi, cernui.

Pedunculi purpurei, reflexi.

Bracteae infra medium pedunculi minutae, coloratae.

Calycis foliola lanceolata, carinata, rufescentia, glabra adpressa, brevissima.

Corolla ovato-cylindrica: ore aperto, obtuso; rufescens, glabra.

Antherae aristatae.

55. E. URCEOLARIS. *Caulis* flexuoso-erectus, cinereus, bipedalis.

Rami oppositi et terni, cinereo-villosi, virgati.

Ramuli filiformes, sparsi, frequentes, virgati.

Folia terna, lineari-lanceolata, supra convexo-plana; subtus sulcata a marginibus revolutis, tomentoso-albida; erecto-patentia, subcurvata, unguicularia.

Flores subracemoso-umbellati, incarnati, toti hirsuti petiolis, calyce, corolla.

Calycis foliola lanceolata, corolla duplo breviora.

Corolla oblonga, subcampanulata, lineam longa.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

Variat floribus valde hirsutis et pilosis, rubris et incarnato-albidis.

56. E. HIRTA. *Caulis* flexuoso-erectus, glaber, pedalis.

Rami et *Ramuli* sparsi, virgati.

Folia terna, linearia, acuta, supra plana, subtus sulcata a marginibus revolutis, scabra, ciliata, imbricato-patentia, subunguicularia.

Flores terminales, umbellati, incarnati.

Calycis foliola lanceolata, scabra, ciliata, adpressa, corolla duplo breviora.

Corolla ovato-globosa, subvillosa.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

57. E. BICOLOR. *Caulis* flexuoso-erectus, cinereo-subtomentosus, spithamaeus vel paullo ultra.

Rami vel simplices, vel ramulosi, frequentes, cauli similes, virgati.

Folia

Folia terna, ovata, obtufa, fcabra, tenuiffime villofa, fubtus fulcata a marginibus revolutis, imbricata, lineam dimidiam longa.

Flores in ramis et ramulis terminales, faepius terni, nutantes, glabri, fanguinei, per fruticem copiofi.

Calycis foliola ovata, tenuiffime villofa, adpreffa, rubentia, corolla duplo breviora.

Corolla campanulata, glabra.

Antherae ariftatae, fubexfertae, atro-purpureae.

Stylus fanguineus, curvatus, exfertus, corolla duplo longior, ftigmate capitato.

58. E. ARTICULARIS. *Caulis* fufcus, flexuofo-erectus, inferne glaber, pedalis.

Rami et *Ramuli* verticillati, faftigiati, flexuofi, patentes, tenuiffime villofi.

Folia terna, ovata, glabra, fupra concava, fubtus convexa fulco longitudinali, adpreffa, internodiorum longitudine ramos quafi articulatos formantia, lineam longa.

Flores racemofi, diftichi, cernui.

Racemus pollicaris vel digitalis, comofus.

Pedunculi capillares, purpurei, tenuiffime villofi, cernui longitudine foliorum.

Bracteae minutae, purpureae.

Calycis foliola ovata, intus concava, extus carinata, fufco-purpurea, ciliata, glabra, corolla dimidio breviora.

Corolla campanulata, glabra, fanguinea.

Antherae ariftatae ftylusque inclufus.

Antherae in hac fpecie fingulares, cum connatae videantur cum filamento, fic ut potius filamentum, quam antherae, ariftatum dicendum.

59.

59. E. virescens. *Folia* terna quaternaque, lanceolata, glabra.
Flores racemosi, secundi.
Corolla campanulata, purpurea.
Antherae aristatae, inclusae.
Stylus inclusus.

60. E. planifolia. *Caulis*, *Rami* et *Ramuli* trichotomi, filiformes et capillares, decumbentes, flexuosi, glabri, vel tenuissime scabri.
Folia terna, rarius quaterna, axillis aliis foliolis saepe onusta, ovata, acuta, tenuissime subciliata, margine parum revoluta, patentia, lineam dimidiam longa, internodiis breviora.
Flores versus apices racemosi, cernui.
Pedunculi capillares, foliis longiores.
Calycis foliola ovata, scabra, breviora.
Corolla campanulata, purpurascens.
Antherae aristatae, inclusae.
Stylus exsertus, corolla duplo longior, stigmate parum capitato.
Variat 1) caule scabro et glabro.
2) foliis acutis et pilo capitato terminatis.

61. E. pubescens. *Caulis* cinereus, hispidus, flexuosus, erectus, bipedalis et ultra.
Rami sparsi, raro verticillati, cauli similes.
Ramuli filiformes et capillares, breves, virgati.
Folia terna et quaterna, saepe quaterna in ramis et terna in ramulis, raro quaterna omnia, linearia, obtusa, scabra, villosa, incurva, subtus sulcata, patentia, lineam longa
Flores in ramulis terminales, umbellati, bini, terni vel plures, copiosi, sanguinei, hirsuti.
Pedunculi capillares, bracteati.

Calycis foliola lanceolata, rufescentia, pilosa, brevissima.

Corolla ovata, obtusa, villosa.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

Variat valde haec species Ericae, caule, ramis, foliis et floribus. Praecipuae vero varietates sunt sequentes:

1) *pilosa* foliis ternis corollisque tenuissime pilosis.
2) *hispida* foliis ternis, hispidis.
3) *villosa* foliis quaternis, scabris, ramisque verticillatis.
* 4) *parviflora* foliis ramorum quaternis, ramulorum ternis hispidis: corollis minutis.

Villosa eadem est, licet differre videatur foliis quaternis, scabris, longioribus; caule ramisque verticillatis, magis glabris; corollis magis cylindricis et floribus conglomeratis.

. E. PERSOLUTA. *Frutex* totus cinereo-tomentosus, idque magis in ramis et ramulis, flexuoso-erectus, spithamaeus vel paullo ultra.

Rami sparsi, oppositi et terni, cauli similes.

Ramuli filiformes, frequentes, breves, virgati.

Folia in nonnullis, sed raro terna; in nonnullis, at rarius et terna et quaterna; in plurimis quaterna, linearia, obtusa, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, rarius integra, saepius tenuissime ciliata, glabra, imbricata, vix lineam longa.

Flores in ramulis umbellati, saepissime terni, per ramos quasi racemosi, copiosi, incarnati, minuti, cernui.

Bracteae pallidae, subciliatae.

Caly-

Calycis foliola ovata, acuta, subcarinata, tenuissime ciliata, corolla duplo breviora.

Corolla campanulata sinu laciniarum pertuso.

Antherae aristatae, inclusae, purpureae.

Stylus paullo longior staminibus, saepius inclusus.

Variat valde haec species polymorpha, sic ut exinde plures species constituerint Auctores:

1) foliis ternis et quaternis, integris et ciliatis.
2) Corollis maioribus et minoribus, campanulatis vel magis globosis.
3) antheris stylisque inclusis et exsertis.

63. E. ARBOREA. *Caulis* infra brunneus, supra cinereo-tomentosus, flexuosus, erectus, orgyalis.

Rami subverticillati, hispidi, virgati.

Ramuli sparsi, filiformes, hispidi, virgati, frequentes.

Folia rarius terna, saepissime quaterna, lanceolata, ciliata, glabra, patentia, internodiis longiora, lineam longa.

Flores in apicibus ramulorum racemosi, cernui.

Calycis foliola lanceolata, spinoso-acuta, glabra, breviora.

Corolla campanulata, purpurea, glabra.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus exsertus, sanguineus: stigmate capitato, purpureo.

64. E. FLORIDA. *Caulis* teres, purpureus, superne villosus, flexuosus, erectus, pedalis et ultra.

Rami sparsi, laxi, cauli similes, virgati, subsimplices.

Folia

Folia quaterna, lanceolata, hirsuta: subtus sulcata, curvata, patenti-erecta, semiunguicularia.

Flores terminales, umbellati, cernui, quatuor et ultra.

Pedunculi capillares, sanguinei.

Calycis foliola linearia, obtusa, hirsuta, reflexa, foliis duplo breviora.

Corolla globosa, pallide sanguinea, inflata, glabra.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

65. PILULIFERA. *Frutex* totus glaber, purpureus, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* trichotomi, erecto-patentes, subfastigiati.

Folia quaterna, oblique verticillati, tria situ aequalia quarto inferiore, linearia, obtusa, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali profundo, inferiora glabra, suprema tenuissime ciliata. in petiolos pallidiores attenuata, imbricata, semiunguicularia.

Flores terminales umbellati, quatuor usque decem, cernui.

Pedunculi sanguinei, foliis longiores.

Calycis foliola navicularia, acuta, pallide sanguinea, glabra, apice ciliata, adpressa, corolla paullo breviora.

Corolla campanulata, sanguinea, glabra.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

66. E. TETRALIX. *Fruticulus* palmaris vel spithamaeus, cinereo-tomentosus, basi decumbens, flexuoso-erectus.

Rami et *Ramuli* sparsi, breves, virgati.

Folia quaterna, oblonga, acuta, ciliata, subtus sulcata a marginibus revolutis, albotomentosa, patentia, lineam longa.

Flores

Flores terminales, umbellati, circiter decem, cernui.

Pedunculi albo-tomentosi, foliis longiores.

Calycis foliola lanceolata, albo-tomentosa, apice pulcherrime ciliata.

Corolla ovata, subcampanulata, albida, glabra.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus subexsertus, stigmate capitato.

67. E. INFLATA. *Frutex* totus glaber, nodulosus, erectus, pedalis.

Rami verticillati, cauli similes, longi, erecti, subsimplices.

Folia quaterna, linearia, acuta, integra, supra plana, subtus convexa sulco omnium tenuissimo, curvata, patenti-erecta, glabra, unguicularia.

Flores umbellati, cernui.

Pedunculi sanguinei, villosi, pollicares.

Bracteae supra medium pedunculi, lineares, sanguinei.

Calycis foliola lineari-subulata, integra, glabra, patenti-erecta, sanguinea, corolla quadruplo breviora.

Corolla ventricosa, inflata, obtusa, pallide sanguinea, glabra, subpollicaris.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

68. E. ABIETINA. *Caulis* cinereus, scaber, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* subverticillati, erecto-patentes.

Folia quaterna, lanceolato-subulata, subtus sulcata, glabra, imbricata, unguicularia.

Flores in apicibus ramorum racemosi, nutantes.

Pedunculi sanguinei, villosi, longitudine foliorum.

Bracteae

Bracteae infra medium pedunculi, ovatae, acutae, ciliatae, pallidae.

Calycis foliola lato-ovata, acuta, carinata, tenuiſſime ſubciliata, glabra, ſanguinea.

Corolla cylindrica, infra apicem ſubventricoſa; parum curvata, obtuſa, glabra, ſanguinea, ſemipollicaris.

Antherae ariſtatae ſtylusque incluſus.

?. E. MAMMOSA. *Caulis* cinereo-fuſcus, flexuoſus, erectus.

Rami ſubtrichotomi, ſcabri, flexuoſi, iterum trichotome ramuloſi ramulis ſubfaſtigiatis.

Folia ſena, lanceolata, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco longitudinali, integra, glabra, curvata, patentia, ſubunguicularia.

Flores terminales, umbellati, plures.

Pedunculi villoſi, erecti, foliis longiores.

Calycis foliola lineari-ſubulata, glabra, corolla duplo breviora.

Corolla oblonga, ſubcampanulata, oblique truncata, glabra, incarnata, unguicularis.

Antherae ariſtatae ſtylusque incluſus.

Differt ab E. *abietina* 1) calyce lineari.
2) corollis magis inflatis.
3) floribus umbellatis.
4) foliis ſenis.

. E. EMPETRIFOLIA. *Caulis* fuſcus, ſcaber, pedalis.

Rami verticillati, cauli ſimiles, flexuoſo-erecti.

Ramuli trichotomi et dichotomi, ſimiles ramis.

Folia ſena, oblonga, obtuſa, incurvata, ſupra trigono-plana, ſubtus ſulcata, ſcabra, imprimis ſubtus tenuiſſime ciliata, imbricata, lineam longa.

Flores terminales, umbellati, circiter decem, cernui.

Pedunculi albo-tomentosi, foliis longiores.

Calycis foliola lanceolata, albo-tomentosa, apice pulcherrime ciliata.

Corolla ovata. subcampanulata, albida, glabra.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus subexsertus, stigmate capitato.

67. E. inflata. *Frutex* totus glaber, nodulosus, erectus, pedalis.

Rami verticillati, cauli similes, longi, erecti, subsimplices.

Folia quaterna, linearia, acuta, integra, supra plana, subtus convexa sulco omnino tenuissimo, curvata, patenti-erecta, glabra, unguicularia.

Flores umbellati, cernui.

Pedunculi sanguinei, villosi, pollicares.

Bracteae supra medium pedunculi. lineares sanguinei.

Calycis foliola lineari-subulata, integra, glabra, patenti-erecta, sanguinea, corolla quadruplo breviora.

Corolla ventricosa, inflata, obtusa, pallide sanguinea, glabra, subpollicaris.

Antherae aristatae stylusque inclusus.

68. E. abietina. *Caulis* cinereus, scaber, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* subverticillati, erecto-patentes.

Folia quaterna, lanceolato-subulata, subtus sulcata, glabra, imbricata, unguicularia.

Flores in apicibus ramorum racemosi, nutantes.

Pedunculi sanguinei, villosi, longitudine foliorum.

Bracteae

acteae infra medium pedunculi, ovatae,
:, ciliatae, pallidae.
ycis foliola lato-ovata, acuta, carinata,
lime fubciliata, glabra, fanguinea.
rolla cylindrica, infra apicem fubventri-
parum curvata, obtufa, glabra, fan-
a, femipollicaris.
therae ariftatae ftylusque inclufus.
MAMMOSA. *Caulis* cinereo-fufcus, fle-
is, erectus.
mi fubtrichotomi, fcabri, flexuofi, iterum
otome ramulofi ramulis fubfaftigiatis.
ia fena, lanceolata, fupra plana, fubtus
xa fulco longitudinali, integra, glabra,
ta, patentia, fubunguicularia.
res terminales, umbellati, plures.
dunculi villoli, erecti, foliis longiores.
lycis foliola lineari-fubulata, glabra,
la duplo breviora.
olla oblonga, fubcampanulata, oblique
ata, glabra, incarnata, unguicularis.
therae ariftatae ftylusque inclufus.
ab E. *abietina* 1) calyce lineari.
2) corollis magis inflatis.
3) floribus umbellatis.
4) foliis fenis.
EMPETRIFOLIA. *Caulis* fufcus, fcaber,
is.
mi verticillati, cauli fimiles, flexuofo-
i.
muli trichotomi et dichotomi, fimiles
i.
lia fena, oblonga, obtufa, incurvata,
trigono-plana, fubtus fulcata, fcabra,
mis fubtus tenuiffime ciliata, imbricata,
n longa.

 Petiol

Petioli imprimis ciliati.

Flores in mediis ramulis et in apicibus aggregati, verticillati.

Calycis foliola lanceolata, sanguinea.

Corolla ovato-campanulata, inferne hirta, sanguinea.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus purpureus, curvatus, corolla duplo longior, exsertus stigmate capitato.

71. E. SPICATA. *Caulis* crassus, rigidus, fusco-purpureus, scaber, flexuoso-erectus, spithamaeus usque pedalis.

Rami et *Ramuli* alterni vel subverticillati, cauli similes, erecto-patentes, apice incurvi, virgati.

Folia sena, lanceolata, integra, glabra, subtus sulcata, patentia, incurvato-imbricata, subunguicularia.

Flores in apicibus ramorum inter folia breviora verticillato-spicati, cernui, plurimi.

Spica crassa, pollicaris usque digitalis.

Bracteae calyci approximatae, basi attenuato-subpetiolatae, dein oblongae, acutae, integrae, tenuissimae, incarnatae.

Calycis foliola spathulata, seu basi attenuata, apice ovata, concava, margine scariosa, integra, corolla multoties breviora.

Corolla clavata, curvata, obtusa, glabra, alba, subpollicaris.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus purpureus; stigmate exserto, flavescente.

72. E. OCTOPHYLLA. *Frutex* totus glaber: caule cinereo, erecto; pedalis.

Rami dichotomi, pauci, simplices, longi.

Folia

Folia octona, linearia, truncata, integra, glabra, patenti-recurvata, imbricata, disticha, unguicularia.

Petioli pallidi, lineam longi.

Flores ramos terminantes, umbellati, plurimi, erecti, speciosi, viscosi.

Calycis foliola lanceolata, glabra, adpressa, corolla multoties breviora.

Corolla cylindrico-clavata, glabra, purpurea, pollicaris: laciniis erectis.

Antherae aristatae, inclusae.

Stylus capillaris, purpurascens, erectus, stigmate capitato.

. E. OBLIQUA. *Caulis* filiformis, laxus, brunneus, superne scaber, totus glaber, erectus, pedalis.

Rami dichotomi, simplices, cauli similes, subfastigiati.

Folia sparsa oblique circum ramos, linearia, truncata, glabra, attenuata in petiolos, basi imbricata, apice patenti-recurvata, subdisticha, semiungaiculuria.

Flores terminales, umbellati, plurimi, viscosi, suberecti.

Pedunculi capillares, purpurei, foliis triplo longiores.

Bracteae tres; solitaria in medio, paullo superius duae oppositae; minimae, patentes.

Calycis foliola linearia, obtusa, patentia, brevissima.

Corolla globosa: ore acuminato, contracto; purpurea.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

Folia versus apices ramorum circum ramos oblique ita sparsa sunt, ut minime verticillata dici possint, ceterum valde similia foliis E. *Octophyllae.*

74. E. VULGARIS. *Fruticulus* totus teres, glaber, brunneus, flexuoso-erectus, palmaris, pedalis et ultra.

Rami sparsi et verticillati, divaricato-patentes, virgati.

Ramuli oppositi, brevissimi, foliis toti tecti, internodiis breviores, erecto-patentes, unguiculares vel ultra.

Folia opposita, sessilia, sagittata, trigona, obtusa, tenuissime ciliata, subtus sulcata, glabra, suprema villosa, quadrifariam imbricata, lineam dimidiam longa.

Flores racemosi, subsecundi, cernui.

Pedunculi cernui, foliorum longitudine.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, tenuissime ciliata, adpressa, corolla multo breviora.

Corolla campanulata, nitens, quasi polita.

Antherae cristatae, inclusae.

Stylus exsertus, corolla duplo longior, stigmate capitato.

75. E. GNAPHALODES. *Fruticulus* totus glaber, fusco-cinereus, spithamaeus.

Rami et *Ramuli* dichotomi et trichotomi, filiformes, erecto-patentes, fastigiati.

Folia terna, ovata, integra, glabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, adpressa, longitudine internodiorum, ramulos quasi articulatos formantia, lineam dimidiam longa.

Flores in ultimis ramulis terminales, subterni, purpurei.

Bracteae

Bracteae calyci approximatae, naviculares, purpureae, tenuissime ciliatae.

Calycis foliola navicularia, adpressa, purpurea, corollae longitudine.

Corolla campanulata, glabra.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

. E. MUCOSA. *Frutex* totus glaber, flexuoso-erectus, tener, pedalis.

Rami subverticillati, filiformes, erecti, virgati, ramulosi.

Folia terna, ovata, obtusa, margine serrato-scabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, glabra, lineam imbricata dimidiam longa.

Flores terminales, umbellati, terni vel [illegible]ares, viscosi, cernui.

Pedunculi purpurei, brevissimi, bracteis purpureis.

Calycis foliola ovata, concava, apice incrassato-carinata, purpurea, corolla paullo breviora.

Corolla globosa, pallide purpurea.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

. E. CORIFOLIA. *Fruticulus* totus glaber, fusco-cinereus, flexuoso-erectus, palmaris usque pedalis.

Rami et *Ramuli* verticillati, subfastigiati.

Folia terna, lanceolata, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, margine integra vel ciliata, imbricata, internodiis paullo longiora, lineam longa.

Flores terminales, umbellati, plures.

Bracteae lanceolatae, albo-purpureae apice fusco.

Calycis foliola navicularia: apice compresso, fusco; inflata, integra, glabra, pallide purpurea, corolla fere longiora.

 Corolla

Corolla oblonga, inflata, glabra, pallide purpurea: ore contracto, acuto, fusco.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

78. E. calycina. *Caulis* crassus, teres, nodulosus, cinereo-fuscus, erectus, pedalis.

Rami trichotomi, cauli similes, cinereo tomentosi, erecto-patentes, virgati, ramulosi ramis similibus.

Folia terna, ovata, acuta, integra, glabra, supra concava, subtus convexa sulco longitudinali, imbricata, lineam dimidiam longa.

Flores terminales, umbellati, terni, cernui.

Pedunculi brevissimi, hirti.

Bracteae calyciformes, naviculares, calyci approximatae, erecto-patentes, glabrae, albae

Calycis foliola lato-ovata, obtusa cum acumine, intus concava, extus carinata imprimis apice, integra, glabra, erecta, corolla duplo breviora.

Corolla campanulata, glabra, alba.

Antherae cristatae, purpureae, ad basin usque bifidae, stylusque inclusus.

Germen tomentosum, lobatum.

Valde *similis* E. *nigritae* respectu florum; differt vero sequentibus notis,

1) foliis ovaris imbricatis.
2) calycibus magis obtusis et latis.
3) antheris cristatis.

79. E. triflora. *Caulis* brunneus, inferne glaber, superne hispidus, erectus, pedalis.

Rami dichotomi, inferne brunnei et glabri, superne cinereo-hirsuti, erecti, fastigiati.

Ramuli per ramos undique sparsi, filiformes, frequentes, hirti, virgati.

Folia

Folia terna, lineari-ſubulata, integra, glabra, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco tenuiſſimo, incurvata, erecto-patentia, ſubunguicularia.

Flores in ramulis terminales, ſolitarii, bini vel terni, pedunculati, cernui.

Pedunculi cernui, cinereo-tomentoſi, breviſſimi.

Bracteae calyciformes, lanceolatae, glabrae, albae.

Calycis foliola lato-ovata, acuminata, concava, carinata, margine membranacea, integra, erecto-patentia, glabra, alba, corollam aequantia.

Corolla globoſo-ſubcampanulata, glabra, alba, magnitudine piperis.

Antherae criſtatae ſtyluſque incluſus.

80. E. SCOPARIA. *Frutex* totus cinereo-tomentoſus, hiſpidus, erectus.

Rami ſparſi, virgati, ramuloſi.

Folia terna, linearia, acuta, integra, glabra, ſupra plana, ſubtus ſulcata a marginibus revolutis, patentia, ſemiunguicularia et ultra.

Flores in ultimis ramulis terminales, umbellati, terni.

Pedunculi vix longitudine foliorum.

Calycis foliola ovata, acuta, adpreſſa, corolla duplo breviora.

Corolla campanulata.

Antherae criſtatae, incluſae.

Stylus exſertus ſtigmate capitato.

81. E. BERGIANA. *Caulis* erectus, rufeſcens, cinereo-hirſutus, pedalis vel ultra, totus tectus ramis et ramulis virgatis, florentibus.

Folia terna, lanceolata, ſcabra, piloſa, ſubtus ſulcata, imbricata, lineam longa.

Flores in ultimis ramulis terminales, umbellati, ſubterni.

Calycis foliola ovata, acuminata, ciliata, reflexa, corolla duplo breviora.

Pedunculus hirtus bracteis filiformibus, albis, minutis.

Corolla campanulata, glabra, purpurea, fine laciniarum excavato.

Antherae criſtatae ſtylusque incluſus.

Pulcherrima, tota tecta floribus ſpecioſis.

82. E. formosa. *Caulis* glaber, erectus, pedalis.

Rami pauci, filiformes, ſparſi, flexuoſi, cinereo-villoſi, erecto-patentes, faſtigiati.

Ramuli ſparſi, capillares, breves, virgati.

Folia terna; ovata, obtuſa, glabra, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco longitudinali, patentia, lineam dimidiam longa.

Flores in ramulis terminales, umbellati, bini, terni, raro plures, cernui.

Pedunculus foliis longior, pallidus.

Bracteae ovatae, pallidae, calyci approximatae.

Calycis foliola ovata, acuta, concava, integra, patenti-reflexa, pallida, corolla triplo breviora.

Corolla globoſa, ſulcata, glabra, albida, laciniis reflexis.

Antherae criſtatae, purpureae ſtylusque incluſus.

83. E rubens. *Frutex* totus glaber, purpuraſcens, flexuoſo-erectus, ſpithamaeus.

Rami et *Ramuli* trichotomi, filiformes, erecto-patentes, faſtigiati.

Folia

Folia terna, linearia, acuta, integra, glabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, adpressa, internodiorum longitudinem vix aequantia, lineam longa.

Flores trrminales, umbellati, purpurei.

Pedunculi capillares, laxi, purpurei, pollicares.

Bracteae lineares, rufescentes, in medio pedunculo sitae.

Calycis foliola lanceolata, adpressa, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, viridi-purpurascentia, brevissima.

Corolla globosa, sanguinea, magnitudine piperis.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

E. INCARNATA. *Caulis* cinereus, totus tenuissime villosus, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* trichotomi et verticillati, flexuosi, erecti, virgati.

Folia terna, ovata, obtusa, integra, glabra, supra concavo-plana, subtus convexa sulco longitudinali, adpressa, longitudine internodiorum, lineam dimidiam longa.

Flores in ramulis terminales, umbellati, solitarii, terni vel plures.

Pedunculi purpurei, foliis duplo longiores

Bracteae lanceolatae, concavae, virescentes.

Calycis foliola lanceolata, integra, glabra, adpressa, purpurea, corolla quadruplo breviora.

Corolla oblonga, campanulata, alba, semiunguicularis.

Antherae cristatae, inclusae.

Stylus longitudine corollae, vix exsertus stigmate obtuso.

Differt ab E. *rubente*: 1. corolla globosa.
2. pedunculis longioribus.
mammosa, cui valde similis:
1. antheris cristatis.
2. foliis ternis.

85. E. cinerea. *Caulis* cinereo-hirsutus, flexuoso-erectus, pedalis et ultra.

Rami alterni et terni, longi, divaricato-erecti.

Ramuli suboppositi, erecti, internodiis breviores.

Folia terna, lanceolata, acuta, subtus sulcata, glabra, imbricata, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, solitarii, bini vel plures, cernui, violacei.

Pedunculi foliorum longitudine, reflexi, violacei.

Calycis foliola lanceolata, tenuissime ciliata, glabra, corolla duplo breviora.

Corolla ovata, glabra, ore contractiore.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

86. E. australis. *Caulis* cinereus, erectus, rigidus.

Folia terna, linearia, obtusa, glabra, margine scabra, patentia.

Flores terminales, bini vel terni, subsessiles.

Calycis foliola rudia, acuta, carinata, bracteis similibus, imbricatis.

Corolla cylindrica, subclavata, obtusa, calyce triplo longior.

Antherae cristatae, inclusae.

Stylus exsertus stigmate capitato.

87. E. ramentacea. *Frutex* totus glaber, fuscus, erectus, spithamaeus.

Rami

Rami inferne dichotomi, ſuperne verticillati, divaricato-patentes, ramuloſi.

Folia quaterna, linearia, acuta, integra, glabra, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco tenuiſſimo, patentia.

Flores terminales, umbellati, umbellis conferti.

Pedunculi capillares, incraſſati, purpurei.

Calycis foliola ſubulata, glabra, breviſſima.

Corolla globoſa, purpureo-violacea: ore contracto.

Antherae criſtatae ſtylusque incluſus.

I. E. BACCANS. *Frutex* totus glaber, erectus, pedalis.

Rami ſubverticillati et ſparſi, faſtigiati, erecto-patentes, ramuloſi.

Folia quaterna, linearia, obtuſiuſcula, margine ſcabra, ſupra plana, ſubtus convexa ſulco longitudinali, imbricata, incurvata, glabra, lineam longa.

Flores terminales, umbellati, nutantes.

Pedunculi incarnati, cernui.

Bracteae obovato-oblongae, acutae, concavae, carinatae, incarnatae.

Calycis foliola ovata, acuta, carinata, concava, incarnata, corollam ſubaequantia.

Corolla globoſa, ſanguinea, glabra, magnitudine piſi.

Antherae criſtatae ſtylusque incluſus.

. E. PHYSODES. *Frutex* totus glaber, erectus, rigidus, cinereus, bipedalis.

Rami terni et dichotomi, erecti, virgati, ramuloſi.

Folia

Folia quaterna, linearia, obtusa, margine scabrida, glabra, supra plana, subtus convexa sulco longitudinali, curvata, imbricato-patentia, semiunguicularia.

Flores terminales, umbellati, subterni, cernui, viscidi, magnitudine pisi.

Calycis foliola ovata, adpressa, pallida, brevissima.

Corolla ovata, crystallina, alba.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

90. E. cernua. *Frutex* totus glaber, brunneus, erectus, pedalis.

Rami sparsi et terni, filiformes, flexuosi, erecti, ramulosi.

Folia quaterna, ovata, obtusa, ciliata, supra plana, subtus convexa, sulcata, imbricata.

Flores terminales, capitati, cernui.

Bracteae calyciformes, ovatae, acutae, ciliatae, concavae, incarnatae.

Calycis foliola similia bracteis, sed latiora.

Corolla ovato-globosa, incarnata, glabra.

Antherae cristatae stylusque inclusus.

91. E. retorta. *Frutex* totus glaber, scaber, fuscus, erectus, pedalis vel ultra.

Rami verticillati, filiformes, flexuosi, erecti, subfastigiati, ramulosi.

Folia quaterna, ovata, acuta, seta terminali aristata, margine tenuissime serrulata, glabra, subtus convexiuscula sulco tenui, squarrosa, lineam longa.

Flores terminales, umbellati, plures, erecti.

Calycis foliola lanceolata, aristata, adpressa, glabra, purpurascentia, corolla triplo breviora.

Corolla basi inflata, apice attenuata, crystallina, alba, glabra, viscosa, pollicaris: laciniis ovatis, reflexis.

Anthe-

Antherae villoso-cristatae, inclusae, minutae, filamentis longis, albis insertae.

Stylus staminibus longior, subexsertus.

§. 5.

Synonyma.

E. DABOECIA. Linn. Spec. Plant. p. 509.
Andromeda Daboecia Linn. Syst. Veg. XIV. p. 406.

E. TENUIFOLIA. Linn. Spec. Plant. p. 507. Berg. Plant. Capens. p. 116.

E. THUNBERGII. Montin. Act. nov. Upsal. Vol. 2. p. 290. t. 9. fig. 2. Linn. Supplem. Syst. p. 220.

E. TETRAGONA. Linn. Suppl. Syst. p. 223. Syst. Veg. XIV. p. 370.

E. UMBELLATA. Linn. Spec. Pl. p. 501. Syst. Veg. XIV. p. 369.

E. BRYANTHA. Bryanthus. Gmelin. Sibir. 4. p. 133. t. 57. fig. 3.
Andromeda Bryantha. Linn. Mant p. 238. Eiusd. Syst. Veg. XIV. p. 406.

E. IMBRICATA. Linn. Sp. Plant. p. 503. Syst. Veg. XIV. p. 369.
Erica quinquangularis Bergii Pl. Cap. p. 117.

E. MELANTHERA. Linn. Mant. p. 232. Syst. Veg. XIV. p. 367.

E. LEUCANTHERA. Linn. Suppl. Syst. p. 223.

E. SPUMOSA. Linn. Spec. Plant. p. 508. Syst. Veg. XIV. p. 367. Berg. Plant. Cap. p. 103.
Erica scariosa. Berg. Pl. Cap. p. 102.

E. CAPITATA. Linn. Spec. Plant. p. 504. Syst. Veg. XIV. p. 367. Berg. Plant. Cap. p. 94.
Erica bruniades, Linn. Sp. Pl. p. 504. Syst. Veg. XIV. p. 369.

E. PAS-

E. PUBESCENS. Linn. Sp. Pl. p. 506. Syst. Veg. XIV. p. 365. Berg. Pl. Cap. 121.
Erica parviflora. Linn. Sp. Pl. p. 506. Mant. p. 374.

E. CAFFRA. Linn. Sp. p. 502. Syst. Veg. XIV. p. 365.

E. PERSOLUTA. Linn. Mant. p. 230.
Erica paniculata. Linn. Sp. Pl. p. 508.
Erica milleflora. Berg. Pl. Cap. p. 96.
Erica subdivaricata. Berg. Pl. Cap. p. 114.

E. ARBOREA. Linn. Sp. Pl. p. 503. Syst. Veg. XIV. p. 365.

E. PILULIFERA. Linn. Sp. Pl. p. 507. Syst. Veg. XIV. p. 364.
Erica nudicaulis. Berg. Pl. Cap. p. 113.

E. TETRALIX. Linn. Spec. Pl. p. 502. Syst. Veg. XIV. p. 365.

E. ABIETINA. Linn. Sp. Pl. p. 506. Syst. Veg. XIV. p. 365.
Erica verticillata. Berg. Pl. Cap. p. 99.

E. MAMMOSA. Linn. Mant. p. 234. Syst. Veg. XIV. p. 365.

E. EMPETRIFOLIA. Linn. Sp. Pl. p. 507. Syst. Veg. XIV. p. 366. Berg. Pl. Cap. p. 120.

E. SPICATA. *Erica sessiliflora*. Linn. Suppl. p. 222.

E. OCTOPHYLLA. *Erica fascicularis*. Linn. Suppl. p. 219.

E. VULGARIS. Linn. Sp. Pl. p. 501. Syst. Veg. XIV. p. 363.

E. GNAPHALODES. Linn. Sp. Pl. p. 501. Syst. Veg. XIV. p. 366. Berg. Pl. Cap. 119.

E. MUCOSA. Linn. Mant. p. 232.
Erica ferrea. Berg. Pl. Cap. p. 112.

E. CORIFOLIA. Linn. Sp. Pl. p. 507. Syst. Veg. XIV. p. 366. Berg. Pl. Cap. p. 108.

E. CA-

ALYCINA. Linn. Sp. Pl. p. 507. Syst. ;. XIV. p. 366.
'rica vespertina. Linn. Suppl. p. 221.
.IFLORA. Linn. Sp. Pl. p. 508. Syst. Veg. '. p. 366.
RGIANA. Linn. Mant. p. 235.
OPARIA. Linn. Sp. Pl. p. 502. Syst. Veg. '. p. 364.
NEREA. Linn. Sp. Pl. p. 501. Syst. Veg. '. p. 366.
USTRALIS. Linn. Mant. p. 231. Syst. ;. XIV. p. 366.
AMENTACEA. Linn. Mant. p. 65. Syst. ;. XIV. p. 365.
'rica umbellifera. Berg. Pl. Cap. p. 110.
'rica pilulifera. ibid. p. 111.
'rica granulata. Linn. Mant. p. 234. Eiusd. :. Veg. XIV. p. 369.
CCANS. Linn. Mant. p. 233. Syst. Veg. XIV. 56.
IYSODES. Linn. Sp. Pl. p. 506. Syst. ;. XIV. p. 366. Berg. Pl. Cap. p. 101.
RNUA. Montin. Act. Nov. Upsal. Vol. 2. 92. t. 9. f. 3. Linn. Suppl. p. 222.
TORTA. Montin. Act. Stockholm. 1774. 97. tab. 7. Linn. Suppl. Syst. p. 220.

§. 6.

L o c u s.

Europeae.

ilgaris crescit in Europae campis sterilibus, is; in Svecia frequens.

tralix in Europae borealis et Sveciae im- paludibus cespitosis.

Umbellata, *virescens*, *ciliaris*, *australi* Lusitania.

Mediterranea in Austriae alpibus; *dabo* in Hibernia; *cinerea* in Europa media et orie *scoparia* in Barbaria, Hispania, Monspelii; *tiflora* in Anglia, Narbonensi Gallia, orie *herbacea* in Pannoniae, Helvetiae, Baldi, dentini arenosis; *bryantha* in Sibiria; *arb* in Europa australi et Africa; *vagans* Tolosa in Africa.

Fucata in hortis europaeis cum aliis col

Purpurascens — regerminans.

Capenses.

Vel campos amant vel loca alta mon non vero unquam sylvas.

Imbricata, *baccans*, *gnaphalodes*, *Pluk* crescunt infra montes in collibus prope urbem

Melanthera in campis sabulosis extra ur

Petiolata, *lutea*, *calycina*, in summ montis tabularis; *spumosa*, *hispida*, *phy* *glutinosa* in planitie montis Tabularis; *Peti* *planifolia* in collibus montium et in summ montis tabularis.

Cerinthoides in collibus infra Tafelber Stenberg, vulgaris. *β*. in montibus Lange Kl *viscaria* in collibus infra Tafelberg latere o tali; *depressa* in lateribus rupium pone plan in summitate montis tabularis; *halicacab* rupibus praeruptis versus summitatem m tabularis, latere occidentali; *pubescens* in bus infra Tafelberg, *villosa* in summitate mo *persoluta* in collibus infra Tafelberg, in ca arenosis extra urbem et alibi vulgaris.

Arborea in Capite bonae ſpei et Europa Auali; *ciliaris* in Capite bonae ſpei et Luſitania.

Corifolia in campo ſabuloſo infra Tafelberg Steinberg.

Nigrita, triflora in ſummitate montis Diaboli.

Virgata in monte tabulari, et in dunis inter p atque Bay falſo; *δ*. in Bapite bonae ſpei et ula Mauritii.

Coccinea inter Cap et Bay falſo, inque collibus Tafelberg latere orientali; *pilulifera, empefolia* in montibus inter Cap et Bay falſo.

Mucoſa inter Cap et Bay falſo; *ſpicata* in ontibus inter Nordhoek et Bayfals.

Comoſa in ſummitate montis Tabularis, et in tte Kloof.

Bergiana in Roode Sands Kloof.

Curviflora, tubiflora ad latera rivorum prope akenſtein, Roode ſand et alibi.

Urceolaris in montibus Roode Sand prope os infra Winterhoek et prope Puspas Rivier.

Bicolor in montibus Franſche Hoek.

Faſtigiata in Platte Kloof, Franſche Hoek et ontibus Hottentots Holland; *bracteata* in ontibus Platte kloof. *Maſſoni, Monſoniana, liqua, octophylla, retorta* in montibus Hottentots Holland; *hirta* in Paardeberg; *Sparrmanni* montibus Lange Kloof; *Thunbergii, cernua* Koude Bockeveld.

§. 7.

Florendi Tempus

Majo, Iunio, Iulio florent: melanthera, ccinea, viſcaria, pilulifera, nigrita, perſoluta,

R 2 *Iulio.*

Iulio, *Augusto*, *Septembri*: imbricata gata, hispida, pubescens, baccans, triflori lycina, hirta, persoluta.

Septembri, *Octobri*, *Novembri*: Thunb tetragona, leucanthera, curviflora, tubi urceolaris, gnaphalodes, cernua.

Novembri, *Decembri*, *Ianuario*: bra cerinthoides *β*, Sparrmanni, fastigiata, co Monsoniana, retorta, Bergiana.

Ianuario, *Februario*, *Martio*: peti spumosa, Plukenetii, pulchella, Massoni, h caba, bicolor, pubescens: villosa, octop obliqua.

Martio, *Aprili*, *Majo*: Petiverii, ceri des *α*, glutinosa, lutea, depressa, pers empetrifolia, spicata, physodes, corifolia

§. 8.

U s u s.

Ericae in genere floribus suis pulche et omnium copiosissimis oculos spectatoru cundissimo modo delectant, ita ut, licet di lime transplantari se sinant, variae tamen in tos Botanophilorum, summo cum studio, et sumtibus, introductae sint.

Species plurimae maiores, in Promon bonae spei, ubi summa penuria ligni lab incolae, ad focum alendum adhibentur, cui usui in Bahusia Sveciae Erica vulgaris inser

E floribus Ericarum mellifluis apes mag mellis copiam ubique colligunt.

Escam quoque Ericeta, imprimis Euro variis animalibus porrigunt, ut ovibus, le bus, tetraonibus et insectis pluribus.

T

bulae dissertationi appensae:

Tab. 1. ERICA *monsoniana.*
obliqua.
ventricosa.
2. ERICA *inflata.*
Plukenetii. β
hirta.
3. ERICA *massoni.*
octophylla.
formosa.
4. ERICA *tetragona.*
pulchella.
spicata.
5. ERICA *pubescens:* villosa.
triflora.
racemosa.
6. ERICA *petiolata.*
depressa.
florida.

DISSERTATIO
DE
FICUS GENER

D. 21. DEC. 1786.

RESP.

EL. GEDNER, CHRISTOPHORI F

§. 1.

Prodit Anno 1744 sub praesidio Dn. Arc Equ. à LINNÉ, de FICU, Dissertatio longe gantissima, quae Ficus species 22 ab Aucto commemoratas enumerat; Ficusque caricae prietates, vires et usus susius describit.

Cum vero eo tempore adeo parum harum pleraeque essent species, in remoti calidioribusque regionibus Indiae crescente in Specierum Plant. Edit. secunda Anno non nisi 8 species determinari potuerint, que id tempus, opera indefessorum pere torum plures melius indagatae fuerint, sic ultima Editioni Systematis Vegetabilis 1784, e 17 speciebus ibi exceptis, 15 num liceat distinctas; non inutilem nos Botanicis staturos operam credidimus, si omnes huc notas Ficuum species descriptas sisteremus.

Dignoscitur FICUS, licet qua singu suam florescentiam valde variare deprehen

flore incompleto, Staminibus tribus, Pistillo unico, feminibus nudis, imprimis vero *Receptaculo clauso, interne flores recipiente atque fructum formante.*

§. 2.

Character Generis:

RECEPTACULUM fubrotundum, carnofum, claufum, interna fuperficie undique tectum floribus.

CALYX. *Perianthium* 3 - vel 5-partitum; *laciniae* aequales, lanceolatae, acutae, erectae.

COROLLA nulla.

STAM. *Filamenta* tria, fetacea, longitudine calycis.

PIST. *Germen* ovale, magnitudine calycis. *Stylus* fubulatus, inflexus, lateri germinis infertus. *Stigmata* duo, acuminata, reflexa, inaequalia.

PERICARP. *Semen* nudum, fubrotundum, compreffum.

In *ficu* flores valde variantes reperiuntur: In *aliis* namque (Hermaphroditi) Rudimentum pistilli caducum, intortum; in *aliis* omnes flores abortientes; in *aliis* fertiles; in *aliis* iterum mixti; fic ut et mafculini (Caprificus) et Feminini (Ficus) et Androgyni (Erinofyce) et fimul mafculi atque feminei intra idem receptaculum inveniantur.

§. 3.

Divifio Specierum.

* *foliis indivifis.*

a. *foliis integris.*

Sycomorus: fol. cordatis fubrotundis fubtus tomentofis.

nymphoides: fol. cordatis ovatis glabris subtus glaucis.

religiosa: fol. cordatis ovatis cuspidatis glabris, fructibus sessilibus.

aspera: fol. cordatis oblongis subundulatis scabris.

bengalensis: fol. subcordatis ovatis obtusis glabris coriaceis, caule arboreo erecto.

cordata: fol. subcordatis ovatis acutis glabris coriaceis, caule fruticoso erecto.

stipulata: fol. oblique cordatis obtusis glabris, caule decumbente squamoso.

falcata: fol. oblongis falcatis glabris, caule filiformi radicante.

punctata: fol. oblongis emarginatis glabris subtus punctatis, caule flexuoso radicante.

pumila: fol. ovato-oblongis obtusis glabris subtus reticulatis, caule decumbente, fructibus pedunculatis.

erecta: fol. oblongis acutis glabris subtus reticulatis, caule decumbente ramis erectis, fructibus pedunculatis.

trigona: fol. ovatis obtusis glabris, caule erecto, fructibus umbilico triangulari.

pertusa: fol. oblongis cuspidatis glabris, fructibus globosis umbilicatis petiolatis.

nitida: fol. ellipticis acutis glabris, fructibus retuso-umbilicatis sessilibus.

beniamina: fol. ellipticis obtusis glabris, fructibus acutis sessilibus.

reflexa:

…a: fol. ellipticis obtusis glabris, ramis recurvis, fructibus globosis sessilibus.

…osa: fol. elliptico-oblongis acutis glabris subtus pallidis, ramis erectis, fructibus pedunculatis.

…s: fol. obovatis oblongis obtusis, ramis angulatis, fructibus sessilibus.

…acea: fol. obovatis cuspidatis glabris, fructibus ovatis rugosis sessilibus.

…s: fol. oblongis cuspidatis glabris, caule arboreo, ramis reflexis radicantibus, fructibus aggregatis pedunculatis.

b. *foliis angulatis.*

…lata: fol. ellipticis subangulatis cuspidatis glabris subtus reticulatis, fructibus globosis solitariis petiolatis.

…ta: fol. ellipticis sinuato-dentatis cuspidatis glabris, fructibus globosis aggregatis petiolatis.

c. *foliis serratis.*

…sis: fol. ovatis acutis glabris serratis, fructibus pedunculatis glabris.

…da: fol. oblongis cuspidatis pilosis serratis, fructibus hispidis pedunculatis.

** *foliis divisis.*

…ophylla: fol. indivisis et incisis oblongis acutis scabris, fructibus ovatis scabris petiolatis.

Carica: fol. fubtrilobis fubtus fcabris, fructibus laevibus pyriformibus umbilicatis.

toxica: fol. cordatis finuatis fubtus albo-tomentofis, fructibus tomentofis.

§. 4.

Defcriptiones Specierum.

Radices omnium perennes funt, frigoris intenfioris impatientes.

Caules frutefcunt et in nonnullis arborei evadunt, omnes lactefcentes.

Rami femper alterni uti et ramuli.

Folia alterna et petiolata.

Fructus vel feffiles vel pedunculati; globofi vel turbinati.

1. SYCOMORUS. *Folia* cordata, fubrotunda, integra.
Fructus feffiles.

2. NYMPHOIDES. *Folia* cordata, ovata, acuta, integra, fupra viridia, fubtus glauca, palmaria usque pedalia.
Petioli compreffi, glabri, fpithamaei et ultra.

3. RELIGIOSA. *Arbor* mediocris, tota glabra.
Rami angulati, flexuofo-erecti.
Folia cordata, ovata, cufpidata, finuata, integra, parallelo-nervofa, glabra, raro fubtus glauca, bipollicaria usque fpithamaea. Cufpis faepe digitalis.
Petioli angulati, ftriati, digitales.
Fructus in ramulis fparfi, feffiles, folitarii vel aggregati, glabri, magnitudine pifi.

4. ASPERA. *Rami* fubcompreffi, flexuofi, ftriati, glabri.

Folia

Folia cordata, oblonga, basi latiora, apicem versus attenuata, cuspidata, dentato-subundulata, glabra, aspera, patentia, spithamaea.

Petioli semipollicares.

Fructus globosi, magnitudine fere pruni.

5. BENGALESIS. *Caulis* fruticosus, teres, erectus, totus glaber, orgyalis.

Rami cauli similes.

Folia ovata, integra, subundulata, coriacea glabra, nervosa, palmaria.

Petiolus semiteres, semipollicaris.

6. CORDATA. *Frutex* mediocris, totus glaber.

Rami teretes, subrugosi, cinerei, erecto-patentes, ramulosi.

Folia versus apices ramorum et ramulorum approximata, obsolete cordata, ovata, acuta, integra, venosa venis reticulatis, patentia, sesquipollicaria.

Petiolus teres, unguicularis.

Fructus sessiles, versus apices ramorum et ramulorum in axillis foliorum approximati, globosi, magnitudine pisi.

7. STIPULATA. *Caulis* lignosus, filiformis, decumbens, rufescens, glaber.

Rami filiformes, decumbentes, inflexi, stipulati, rufescentes.

Stipulae sparsae, subulatae, patentes, rufescentes.

Folia brevissime petiolata, oblique cordata, ovata, obtusa, integra, supra laete viridia, subtus pallidiora, reticulata, unguicularia vel semipollicaria.

Petioli vix lineam dimidiam longi.

8. FALCATA. *Caules* filiformes, decumbentes, radicantes, flexuosi, brunnei.

Rami

Rami filiformes, simplices, cauli similes.

Folia oblique inserta latere altero angustiore, oblonga, falcata, obtusa, tenuissime nervosa, integra, glabra, supra viridia, subtus pallida, unguicularia.

Petiolus brevissimus.

9. PUNCTATA. *Caulis* parasiticus, longe scandens, flexuosus, teres, rugosus, brunneus, crassitie vix calami scriptorii.

Rami flexuosi, laeves, brunnei.

Ramuli brevissimi.

Folia oblonga, obtusa, obsolete emarginata, integra margine parum reflexo, glabra, supra laevia, subtus impresso-punctata, patentia et reflexa, unguicularia usque pollicaria.

Petioli brevissimi.

Fructus obovati, magnitudine fere caricae.

10. PUMILA. *Caulis* decumbens, repens, radicans, teres, rimosus, cinereus, glaber.

Rami pauci, cauli similes.

Folia ovata, obtusiuscula, integra, coriacea; supra laevia, viridia; subtus pallidiora, reticulata, glabra, pollicaria usque bipollicaria.

Petioli semiteretes, unguiculares.

Fructus petiolati, ovati, glabri, magnitudine pruni.

Pedunculi striati, reflexi, unguiculares.

11. ERECTA. *Caulis* debilis, parum decumbens, teres, rimoso-striatus, cinereo-ferrugineus, glaber.

Rami alterni vel subumbellato-aggregati, erecti, cauli similes.

Folia obovata, utrinque parum attenuata, acuta, integra, glabra, supra viridia, subtus cinerea, reticulata, patentia, pollicaria usque digitalia.

Petiol.

Petioli subtrigoni, sulcati, semipollicares.

Fructus in ramulis sparsi, pedunculati, erecti, subglobosi, magnitudine avellanae.

Differt a Ficu pumila:

1) *Foliis* maioribus, minus reticulatis, tenuioribus.

2) *Fructibus* minoribus, dulcioribus, edulibus.

12. TRIGONA. *Arbor* superne foliosa.

Rami teretes, rugosi, tomentosi.

Ramuli brevissimi.

Folia ovata, acuta, integra, glabra, patentia, subpalmaria.

Petiolus unguicularis.

Fructus in ramis alterni, pedunculati, globosi, magnitudine pisi maioris. Umbilicus triangularis.

Pedunculi brevissimi, uniflori.

13. PERTUSA. *Arbuscula.*

Rami striati, patentes.

Folia ovato-oblonga, subcuspidata, integra, parallelo-nervosa, glabra, digitalia.

Petiolus teres, sulcatus, unguicularis.

Fructus racemosi, globosi, piso minores. Umbilicus teres.

Pedunculi fructu breviores, reflexi.

14. NITIDA. *Caulis* totus glaber.

Rami striato-rugosi, erecto-patentes.

Folia elliptico-ovata, acuta, integra, parallelo-nervosa, glabra, patentia, pollicaria usque palmaria.

Petioli semiteretes, vix unguiculares.

Fructus in apicibus ramulorum sessiles, globosi, retusi, magnitudine pisi.

15.

15. BENIAMINA. *Arbor* mediocris, tota glabra.
Rami ſtriato-rugoſi, flexuoſi, erecto-patentes.
Folia ovata, acuta, integra, glabra, parallelo-nervoſa, patentia, digitalia.
Petioli ſubtrigoni, vix unguiculares.
Fructus ſparſi in ramulis, ſeſſiles, globoſi.

16. REFLEXA. *Rami* ſtriato-rugoſi, reflexi, cinerei, glabri.
Folia elliptico-obovata, obtuſa, integra, parallelo-nervoſa, glabra, digitalia.
Petioli cinerei, folio dimidio breviores.
Fructus in ramis ſparſi aggregatique, ſeſſiles, globoſi, glabri, piſi magnitudine.

17. RACEMOSA. *Rami* teretes, laeves, ferruginei, erecti.
Ramuli ſparſi, breves.
Folia oblonga, acuta, integra, nervoſa, glabra, ſupra viridia, ſubtus pallida, pollicaria usque tripollicaria et ultra.
Petioli teretes, ſulcati, ſemipollicares et pollicares.
Fructus racemoſi, globoſi, magnitudine fere pruni.

18. RETUSA. *Rami* angulati.
Folia obovato-oblonga, obtuſa.
Fructus ſeſſiles.

19. DRUPACEA. *Rami* teretes, ſulcati, glabri.
Folia ſparſa, obovata, acuminata, coriacea, integra, nervoſa, glabra, ſupra viridia, ſubtus cinerea, palmaria.
Petioli ſemiteretes, craſſi, unguiculares.
Fructus verſus apices ramorum ſeſſiles, ovati, rugoſi, glabri, magnitudine pruni.

20. INDICA. *Arbor* maxima, vaſtiſſima, tota glabra.

Rami

Rami recurvi, inferiores radicantes, cinerei.
Folia oblonga, acuminata cuſpide obtuſa, integra, obſolete undulata, parallelo-nervoſa, ſupra viridia, ſubtus pallidiora, ſpithamaea.
Petioli ſemiteretes, cinerei, digitales.
Fructus aggregati hinc inde in ramulis, pedunculati, globoſi, magnitudine avellanae.

21. RETICULATA. *Rami* teretes, rugoſi, purpurei, glabri, erecti.
Ramuli ſimiles.
Folia obovata, inferne attenuata, cuſpidata, ſubangulata, dentata margine reflexo, glabra, nervoſo-reticulata, ſupra viridia, ſubtus pallida, patentia, palmaria.
Petioli ſemiteretes, craſſi, vix unguiculares.
Fructus axillares, pedunculati, globoſi, glabri, piſo maiores.
Pedunculus lineam longus.

22. SINUATA. *Rami* teretes, ſtriati, cinerei, glabri, erecti.
Ramuli ſimiles.
Folia obovata, cuſpidata, ſuperne dentato-angulata margine reflexo, inferne integra, ſupra viridia, ſubtus pallida, nervoſa, reticulata, glabra, patentia, palmaria.
Petioli ſemiteretes, ſulcati, unguiculares.
Fructus in ramulis ſparſi et aggregati, ſeſſiles, globoſi, noduloſi, glabri, piperis vix magnitudine.

23. CAPENSIS. *Arbor* excelſa, vaſta, glabra.
Rami patentes.
Folia ovato-oblonga, acuta, ſinuato-dentata, glabra, ſupra viridia, ſubtus pallidiora, nervoſa, patentia, digitalia.
Pedunculi ſemiteretes, pollicares.

Fructus

Fructus sparsi, pedunculati, turbinati, glabri, magnitudine avellanae et ultra.

24. HISPIDA. *Rami* teretes, striati, cinerei, glabri.

Folia oblonga, cuspidata, serrata, supra viridia, subtus virentia, utrinque scabra nervis pilosis, subspithamaea.

Petioli sulcati, pollicares.

Fructus axillares, racemosi, turbinati, villoso-hispidi, magnidine pruni.

Pedunculi hispidi, unguiculares.

25. HETEROPHYLLA. *Caulis* fruticosus, erectus, totus scaber.

Rami teretes, flexuosi, elongati, parum ramulosi.

Folia oblonga, cuspidata, indivisa et sinuata, dentata margine reflexo, supra viridia, subtus pallida, utrinque scabra, nervosa, erecto-patentia, digitalia.

Petioli semiteretes, unguiculares.

Fructus axillares, pedunculati, ovati, obtusi, hispidi, magnitudine avellanae.

Pedunculi petiolis breviores.

26. CARICA. *Arbuscula* vix orgyalis, crassitie ad summum brachii, cinerea, rimosa, scabra, ligno poroso, spongioso.

Rami glabri, punctis albis oblongis notati, erecti, flexuosi retroflexique.

Stipulae binae, oppositae, sessiles, ovatae, acutae, ferrugineae, caducae.

Folia annua vel perennia, cordata, ovata, indivisa triloba et quinqueloba sinubus rotundatis, serrato-dentata, supra viridia, subtus pallida, utrinque scabra, patentia, palmaris et spithamaea.

Petioli teretes, sulcati, subpollicares.

Fructus

Fructus axillares, solitarii, pedunculati, turbinati, magnitudine pyri.

Pedunculi teretes, brevissimi.

7. TOXICA. *Frutex* mediocris.

Rami teretes, glabri, ferruginei.

Folia cordata, ovata, acuta, sinuato-angulata, inciso-lobata, denticulata; supra viridia, villosa; subtus albo-tomentosa; spithamaea et ultra.

Petioli teretes, striati, subtomentosi, palmares.

Fructus petiolati, ovati, tomentosi, magnitudine pruni.

Pedunculus crassus, tomentosus, unguicularis.

§. 5.

Synonyma.

1. *sycomorus.*	*Ficus* sycomorus: Linn. Syst. Veg. XIV p. 921.
2. *nymphoides.*	*Ficus* nymphaeifolia: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 921.
3. *religiosa.*	*Ficus* religiosa: Linn. Syst. Veg XIV. p 921.
4. *bengalensis.*	*Ficus* Bengalensis: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 921.
5. *cordata.*	*Tab.* Diss. Nostr.
6. *pumila.*	*Ficus* pumila: Linn. Syst. Veg. XIV. p 922.
	Ficus pumila: α. Thunb. Flor. Japon. p. 33.
	Japonensibus: Mame tsuta, sive Teika Katsura, vulgo Inu Itabu. Kaempf. Amoen. exot. fasc. V. p. 803. fig. p. 804.
erecta.	*Ficus* pumila: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.

 Ficus

	Ficus pumila β: Thunb. Flor. Japon. p. 33.
	Itabu. Kaempf. Amoen. exot. fasc. v. p. 803.
F. trigona.	*Ficus* trigona: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
F. pertusa.	*Ficus* pertusa: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
	Rhed. Hort. Mal. T. 3. Tab. 56.
F. nitida.	Itti-are-alou. Rhed. Hort. Mal. 3. p. 69. t. 55.
F. benjamina.	*Ficus* benjamina: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 921.
	Ficus microcarpa: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
	Rheed. Hort. Mal. T. 1. t. 26.
F. racemosa.	*Ficus* racemosa. Linn. Syst. Veg XIV. p. 922.
	Teregam. Rhed. Hort. Mal. 3. p. 76. t. 60.
F. retusa.	*Ficus* retusa. Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
F. indica.	*Ficus* indica. Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
F. hispida.	*Ficus* maculata. Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
	Ficus hispida. Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
F. heterophylla.	*Ficus* heterophylla: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.
	Valli Teregam. Rheed. Hort. Mal. Tom. 3. p. 83. tab. 62.
F. Carica.	*Ficus* carica: Linn. Syst. Veg. XIV. p. 921.
F. toxica.	*Ficus* toxicaria. Linn. Syst. Veg. XIV. p. 922.

§. 6.

§. 6.

Locus.

Crescunt Ficus species sponte vel in calidioribus zonae torridae regionibus vel in terris illis, quae intra vel paullo extra tropicos sitae sunt; ic inveniuntur crescentes

In Aegypto: Sycomorus.

In America meridionali: nymphoides, trigona, pertusa. hispida.

In India orientali: religiosa, bengalensis, falcata, punctata, benjamina, reflexa, racemosa, drupacea, indica, reticulata, sinuata, hispida, heterophylla, carica, toxica.

In insulis Iaponicis: stipulata, pumila, erecta.

In insula Tanna maris australis: aspera. Prof. Forster.

In Europa australi: carica.

In Capite bonae spei Africes: cordata, capensis.

§. 7.

Cultura.

Coluntur paucae, quod mireris, species, quae facillime omnium abruptis stipitibus propagari et multiplicari possunt. Quae maxime colitur, ob fructus edules, species, est carica; ceterae in hortis botanicis cultae, sunt nitida, bengalensis, nymphoides.

§. 8.

Usus.

1. Ligni, utpote minus robusti et compacti, usus valde exiguus est.
2. Humor vero lacteus, quem omnis pars arboris stillat, acris est, nauseosus et lac coagulandi vi

 prae-

praeditus; ſuccus hicce externe corrodit, coſmetici inſtar mundificat, odontalgiam a carie mitigat et venenatorum animalium morſuris medetur; interne Tinctura ſtipitum ſudorem urinamque pellens Hydropicis interdum prodeſt, et immaturus fructus, noxio adhuc ſcatens lacte, tormina, colicam, diarrhoeam excitare ſolet.

3. Fructus maturi plerarumque ſpecierum, inprimis vero caricae, non palato modo grati, ſed maxime ſalubres facile digeruntur, optime nutriunt, brevi pinguefaciunt, hepatis imprimis molem augent, edulcorant, emolliunt, lubricant, urinam pellunt, alvumque leviter ducunt; in morbis itaque Pectoris, Nephritide, Stranguria, Obſtipatione, Colica aliisque proficui atque non parum uſitati.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
ORAEA.

D. 8. DEC. 1787.

RESP.

CHARIAS COLLIANDER.

§. 1.

nova illa Plantarum Genera, quae post
ıatam hoc seculo Botanicen, a Botanicis
a fuerunt, MORAEAM, JOHAN. MORAEO, et
ɔre Medicinae apud Fahlunenses Doctori ce-
:t experientissimo, suum mutuatum nomen;
:ciebus Plantarum ill. LINNAEI primum
emorari, duplicique constare specie diversa,
scilicet et *vegeta*, perspicimus. Utram-
ro hanc speciem MORAEAE non nisi unicam,
tem licet, esse postea animadvertit LIN-
s, filius, atque in Supplemento suo Plan-
non modo sub triviali nomine *iriopetalae*
rehensit, sed etiam, quae ad IREOS Genus,
tala tria maiora barbata, potius referatur,
omnino dignam declaravit. In Disserta-
itaque de IRIDE celeb. Praesidis *Iris plu-*
ı appellata fuit. Cum vero plantarum in-
ıa, certe non pauca, cum *Iridibus* summa
ate iuncta, ab illis autem sufficienter di-
ı, praecipue opera celeb. Praesidis et im-

primis in Promontorio Africes auftrali, detecta fuerunt, quae cum celeb. fuo Anteceffore, iuniore LINNAEO, in Supplemento Syftematis edendo communicavit; haec ad MORAEAE Genus, quafi de novo condendum, iure meritoque fuerunt relata.

Defcriptione pulcherrimi huius Generis gratiam apud B. L. me initurum fore, eo magis mihi perfuafus fum, quo certo certius fciam, Genus hocce non modo infufficienter ante effe defcriptum, fed etiam adeo plurimis fuis fructificationis partibus ludere, ut non facilis fit illa opera, qua eruantur genuinae illae notae, quibus ab aliis generibus rite nofcatur, et fpecies verae eidem recte iungantur.

Ut enim fub hoc Genere fpecies comprehenfae fuerunt, quae ad alia genera amandari debuerunt; fic etiam deprehenfae funt aliorum Generum plantae, quas ad *Moraeas* referre coacti fuerunt Botanici recentiores. Ad ireos itaque Genus pertinent fpecies fupra nominatae, *Moraea iuncea* et *vegeta* atque *fugax*, et ad MORAEAS reduci debent *Ixia gladiata*, *africana*, *flexuofa* atque *chinenfis*, *Ferraria undulata*, *Sifyrinchium palmifolium* et *bermudiana*.

Corolla in hoc genere, uti et in *Iridibus capenfibus*, fubhexapetala faepe occurrit, infima bafi aliquando vix perfpicue connata, fic ut dubius haereat examinator attentus, utrum potius monopetala, an hexapetala falutari debeat. Cum vero accuratiori examini fubiectae plurimae fpecies corolla bafi coalita inftructae inveniantur, MORAEIS aeque ac Iridibus corollam potius monopetalam fexpartitam adfcribendam effe iudicamus.

Fila-

Filamenta staminum, numero semper tria, in ltis, scilicet *melaleuca*, *filiformi*, *spathacea*, *rulva*, aliis, separata sunt; in aliis vero, praeie *collina*, *undulata*, *bermudiana* in cylinm connata Monadelpha deprehenduntur, ut que in *Iridibus* non paucis, *Ixiis* aliisque ieribus, australem Africam incolentibus.

Nulla vero fructificationis pars adeo varie ere observatur, ac quidem stigma Pistilli, id in *caerulea*, *spirali* et *africana* simplex; *bermudiana* bifidum; in *polyantho*, *spathacea*. *pressa*, *palmifolia*, filiformi-trifidum; in *ulata*, *melaleuca* tripartito-multifidum; in *ina* trifido-cucullatum; in *flexuosa* sexfidum; ut in hoc, licet in plurimis ad numerum terium proxime accedat, nulla certa characteri i nota quaerenda sit.

Dignoscenda igitur erit MORAEA a Triandriae nogyniae bulbosarum plantarum Generibus, rimis ab *Iridibus* sequenti charactere essentiali.

Corolla monopetala, *sexpartita*, *inaequali: niis erectis.*

Stigmatibus tribus.

§. 2.

Character Genericus.

.. *Spatha* duplex, exterior maior; utraque convoluta, lanceolata, glabra, erecta.

:OLLA submonopetala, campanulata, inaequalis: *laciniae* tres maiores, obovatae, obtusae; tres minores, breviores vel angustiores, oblongae, obtusae.

.M. *Filamenta* tria, saepe libera, rarius in cylindrum connata.

 Anthe-

Antherae lineares vel ovatae.

PIST. *Germen* inferum.

Stylus filiformis, erectus, corolla brevior.

Stigma varium, simplex, bipartitum, trifidum saepius, sexfidum, tripartito-multifidum, rarius trifido-cucullatum.

PERIC. *Capsula* oblonga, glabra, trigona, trivalvis, trilocularis.

Semina plurima, glabra.

§. 3.

Divisio Specierum.

* *Scapo ancipiti:*

melaleuca. 1. M. scapo ancipiti, foliis subfalcatis, flore subsolitario.

spiralis. 2. M. scapo compresso articulato, foliis erectis, floribus alternis subsecundis.

africana. 3. M. scapo ancipiti, foliis distichis, floribus capitatis, spathis membranaceis laceris.

pusilla. 4. M. scapo ancipiti, foliis distichis, flore subsolitario.

bermudiana. 5. M. scapo ancipiti, foliis distichis, floribus capitato-umbellatis, spathis membranaceis.

palmifolia. 6. M. scapo ancipiti, foliis ensiformibus nervosis, floribus spicatis.

ixioides. 7. M. scapo compresso, foliis distichis nervosis, florum umbellis pedunculatis.

gladiata. 8. M. scapo foliisque compressis, spica laterali solitaria involucro duplo breviore.

aphylla.

lla. 9. M. scapo foliisque compressis, spica laterali solitaria involucro multoties breviore.

rmis. 10. M. scapo foliisque compressis subfiliformibus, flore solitario terminali.

** *Scapo tereti:*

acea. 11. M. scapo foliisque teretibus dependentibus, spicis lateralibus aggregatis.

osa. 12. M. scapo tereti articulato, folio reflexo subundulato nervoso.

a. 13. M. scapo tereti, folio dependente, laciniis corollae subaequalibus.

nthos. 14. M. scapo tereti, foliis flexuoso-erectis, laciniis corollae alternis minoribus.

llea. 15. M. scapo tereti, foliis distichis, florum capitulis alternis, spathis membranaceis integris.

llata. 16. M. scapo tereti striato, florum spicis umbellato-paniculatis, involucris diphyllis longissimis.

a. 17. M. scapo tereti articulato, folio convoluto crispo reflexo.

oides. 18. M. scapo tereti, foliis distichis linearibus, flore subsolitario terminali.

nsis. 19. M. scapo tereti, foliis distichis ensiformibus, floribus umbellatis.

nia. 20. M. scapo tereti, foliis distichis, flore solitario, corollae laciniis alternis hastatis.

lata. 21. M. scapo ramosissimo, foliis vaginantibus carnosis, corolla crispa.

§. 4.

Descriptiones Specierum.

Radix carnosa, fibrosa vel bulbosa.
Scapus saepissime simplex, rarius ramosus; anceps vel teres; glaber, erectus.
Folia linearia, lineari-lanceolata vel ensiformia, disticha saepius, integra, glabra.

1. M. MELALEUCA: scapo ancipiti, foliis subfalcatis, flore subsolitario.

Radix carnosa, fibrosa.

Scapus simplex, anceps, articulatus, erectus, glaber, pedalis vel bipedalis.

Folia radicalia plura, disticha, lineari-ensiformia, erecta, striata, glabra, scapo triplo breviora, subfalcata, duas lineas lata; *scapi* spathacea, iuxta articulos alterna, sensim breviora; inferiora tripollicaria, superiora pollicaria.

Flores terminales, solitarii, vel duo; raro tres, umbellati, pedunculati, erecti.

Pedunculi breves, inaequales, glabri, crassi.

Spathae binae infra pedunculos, oppositae, lanceolatae, concavae, glabrae, virides, apice membranaceae, erectae, unguiculares.

Corolla submonopetala, inaequalis, ad basin fere sexpartita, patens, facile fatiscens: *Laciniae* tres maiores, obovatae, obtusae, subemarginatae, concavae, basi albae, versus apicem caeruleae, pollicares; tres minores, ceteris multo breviores et angustiores, ovatae, obtusae, concavae, basi albae, a medio ad apicem atrae.

Filamenta tria, subulata, alba; erecta, brevissima.

Anthe-

Antherae lineares, flavae, lineam longae.

Stylus filiformis, erectus, albus.

Stigma multipartitum, caerulescens.

M. spiralis: scapo compresso articulato, foliis erectis, floribus alternis subsecundis.

Scapus anceps, striatus, glaber, articulatus, erectus, pedalis vel paullo ultra.

Folia radicalia linearia, acuta, striata, erecta, scapo vix breviora; *scapi* alterna, spathaeformia.

Flores alterni, subsecundi, laterales.

Spathae brunneae, concavae, acuminatae, subbiflorae, longitudine corollae.

Corolla subhexapetala, albido-caerulea, nocte et post florescentiam spiraliter convoluta; *Laciniae* aequales, campanulato-patentes, ovatatae, obtusae, pollicares, extus albo-virescentes, intus albae; inferne crassae, intus basi macula cordata purpurea.

Filamenta tria, corolla breviora, filiformia, alba.

Antherae oblongae, sulcatae, croceae, erectae.

Stylus filiformis, staminibus longior, albus.

Stigma simplex, truncatum, villosum, violaceum.

M. africana: scapo ancipiti, foliis distichis, floribus capitatis, spathis membranaceis laceris.

Radix fibrosa.

Scapus simplex vel ramosus saepius, anceps, articulatus, glaber, erectus, digitalis usque spithamaeus.

Folia radicalia disticha, lineari-ensiformia, striata, erecta, scapo breviora; *scapi* spathaeformia.

Flores terminales, capitati, caerulei.

Spathae

Spathae binae, oppositae, concavae, ba... et dorso fuscae, apice et margine membran... ceae, albae, multipartito-lacerae.

Stigma simplex.

4. M. PUSILLA: scapo ancipiti, foliis distich... flore subsolitario.

Radix fibrosa.

Scapus simplex, erectus, anceps, uniflor... vel biflorus, palmaris.

Folia radicalia, disticha, lineari-lanceolat... subfalcata, striata, glabra, scapo breviora.

Spathae naviculares, integrae, longitudi... floris.

Corolla subhexapetala, caerulea, post flo... rescentiam spiraliter convoluta: *Laciniae* al... ternae angustiores.

5. M. BERMUDIANA: scapo ancipiti, foliis di... stichis, floribus capitato-umbellatis, spathi... membranaceis.

Scapus anceps, simplex, saepius ramosus, glaber, spithamaeus.

Rami divaricati, scapo similes, apice geniculati.

Folia basi et circa genicula plura, amplexicaulia, lineari-ensiformia, striata, glabra, erecta, longitudine ramorum.

Flores in ramis terminales, umbellati.

Pedunculi teretes, glabri, uniflori, unguiculares.

Spathae foliis similes, integrae.

Corolla submonopetala, ad basin fere sexpartita: *Laciniae* oblongae, obtusae, cuspidatae, caeruleae, basi luteae.

Filamenta tota in cylindrum connata, alba, corolla dimidio breviora.

Antherae trigonae, luteae, erectae.

Stylus

Stylus filiformis, intra cylindrum filamentorum.

Stigma clavatum, apice bifidum, laciniis erectis. subulatis.

Obſ Corollam quadripartitam ſemel inveni.

M. PALMIFOLIA: ſcapo ancipiti, foliis enſiformibus, nervoſis, floribus ſpicatis.

Deſcripta eſt in Linn. Mantiſſ. p. 122.

M. IXIOIDES: ſcapo compreſſo, foliis diſtichis nervoſis, florum umbellis pedunculatis.

Radix fibroſa.

Scapus compreſſus, apice ramoſus, ſtriatus, glaber, erectus, bipedalis et ultra.

Folia radicalia plurima, diſticha, linearia, apice attenuata, ſtriata, glabra, erecta, longitudine fere ſcapi; *in ſcapo* unum vel pauca, ſimilia.

Flores in ramulis terminales, umbellati, minuti, albi, circiter tres vel quatuor.

Spathae lanceolatae, pedunculis breviores.

Pedunculi capillares, pollicares.

M. GLADIATA: ſcapo foliisque compreſſis, ſpica laterali ſolitaria involucro duplo breviore.

Scapus ſimplex, compreſſus, glaber, rigidus, tenuiſſime ſtriatus, enodis, erectus, tripedalis vel ultra.

Folia ſcapo ſimilia, radicalia, linearia, rigidula, glabra, pauca, erecta, ſtriata, integra, ſcapo tenuiora, eiusdem longitudine.

Spicae capitatae, terminales, floribus alternis, pedunculatis.

Pedunculus hirtus, uniflorus.

Spathae plures, imbricatae, inaequales, naviculares, ſtriatae, apice compreſſae, glabrae, extima duplo longior.

Corolla

Rami alterni, compressi, spathis involuti, glabri, uniflori, bipollicares, ex eodem centro circiter tres, inaequales.

Folium unicum, ensiforme, scapo duplo longius, inferne vaginans, integerrimum, striatum, glabrum, concaviusculum, dependens.

Flores terminales, in ramis solitarii.

Spatha bivalvis, pedunculos vaginans, lanceolata, longe acuminata, concava, striata, glabra, viridis, pollicaris; valvulae subaequales.

Corolla subhexapetala, erecta: *Laciniae* oblongae, obtusae, subaequales, patentes, carneae vel flavae, extus linea nigra; inferne crassiores, basi connatae, incarnatae vel viridiflavescentes, angustatae: tribus exterioribus basi fovea nectarifera.

Filamenta tria, tota connata in cylindrum, corolla dimidio breviora.

Antherae lineares, emarginatae, intus planae, extus trisulcatae, flavae: dente utrinque unico.

Germen inferum, ovatum, trisulcum, glabrum.

Stylus trigonus, trisulcatus, staminibus paullo longior, superne incrassatus, flavescens.

Stigmata tria, trigona, subclavata, cucullato-bilabiata: labio exteriore truncato, emarginato, interiore bipartito; laciniis acutis, brevibus inflexis.

Capsula oblonga, trisulcata, sensim crassior, glabra, trivalvis, trilocularis, pollicaris.

Obs. 1. *Variat* flore flavo et aurantiaco.

2. *Differt* a reliquis *Moraeis:* corolla subregulari et aequali *Ixiae;* stigmatibus bilabiatis laciniis corollae exterioribus fovea nectarifera.

3. *Convenit* cum *Iridibus:* stigmatibus bilabiatis, labio interiori bipartito.

4.

Scapus uniarticulatus, ad medium usque
vestitus videtur esse simplex, cum plurimi
nculi cum floribus latent intra spathas
icatas, sensimque florent; sed vere est
osus, ramis dichotomo-alternis, qui apice
m dividuntur in duos, tres vel quatuor
los vel potius pedunculos inaequales,
um unus vel duo simul florem aperiunt,
dum plures.

[. POLYANTHOS: scapo tereti, foliis
oso-erectis, laciniis corollae alternis
oribus.

apus teres, articulatus, paniculatus, erectus,
lis.

ami et ramuli filiformes, erecti, geniculati.

olium radicale lineare, striatum, erectum,
atum, scapo longius; *ramea* similia.

lores in ultimis ramulis capillaribus soli-
, bini, tres.

orolla subhexapetala, caerulea, subregularis:
niae ovatae, obtusae, patentes, tres al-
ae paullo angustiores et breviores, inferne
flava, extus viridi.

ntherae lineares, flavae.

igmata tria, vix bilabiata, sed bifida.

CAERULEA: scapo tereti, foliis distichis,
m capitulis alternis, spathis membranaceis
ris.

apus teres, simplex, striatus, glaber,
us, bipedalis.

lia radicalia plurima, disticha, linearia,
a, glabra, erecta, scapo breviora.

ores laterales, alterni, spicato-capitati,
mi.

pitula pedunculata, pedunculis teretibus
iculatibus.

 Spathae

Spathae universales naviculares, acuminatae, longitudine capituli; *partiales* ovatae, integrae, margine membranaceae.

Corolla subhexapetala, caerulea; *Laciniae* ovatae, obtusae, concavae, venosae, erecto-patentes, glabrae; alternae paullo angustiores.

Filamenta corollae basi inserta, subulata, brevissima, caerulea.

Antherae oblongae, obtusae, basi bifidae, extus sulcatae, intus laeves, lateraliter infernae, flavae, longitudine fere corollae.

Germen inferum, triangulare, glabrum.

Stylus filiformis, longitudine staminum, corolla brevior, subulatus, caeruleus.

Stigma simplex, obtusum, trigonum.

Capsula oblonga, trigona, sensim inferne attenuata, glabra, trivalvis, trilocularis.

16. M. umbellata: scapo tereti, florum spicis umbellato-paniculatis, involucris binis longissimis.

Scapus teres, striatus, glaber, erectus, simplex, pedalis.

Flores terminales, umbellato-paniculati.

Involucra duo sub umbella, linearia, striata; alterum brevius, acuminatum, umbella paullo longius; alterum lineare, reflexum, longitudine scapi.

Flores in apicibus solitarii, bini vel tres, pedunculati, caerulei.

17. M. crispa: scapo tereti articulato, folio reflexo undulato crispo.

Scapus simplex, teres, spithamaeus.

Folium radicale, solitarium, lineare, convolutum, hinc inde margine crispum, longitudine scapi.

Flores

Flores terminales, pedunculati, pauci, ːrulei.

ɅI. IRIDIOIDES: fcapo tereti, foliis diftichis earibus, flore fubfolitario terminali.

Radix fibrofa.

Scapus teres, vix compreffus, articulatus, ιber, fimplex vel parum ramofus, erectus, ɟalis vel ultra.

Folia radicalia, plura, difticha, linearia, rvofa, glabra, apice acuminata, erecta, po paullo breviora.

Flores terminales, raro plures, faepe fo- ιrii.

I. CHINENSIS: fcapo tereti, foliis diftichis ιformibus, floribus umbellatis.

Panicula florum trichotoma floribus um- latis.

Ulteriorem defcriptionem videre licet in ɪnb. Flor. Japonica p. 34.

I. PAVONIA: fcapo tereti, foliis diftichis, e folitario corollae laciniis alternis haftatis. Defcriptio occurrit in Linn. Suppl. Syft. p. 407.

.. UNDULATA: fcapo ramofiffimo, foliis lnantibus carnofis, corolla crifpa.

Radix bulbofa. *Bulbus* folidus, carnofus, iculatus, depreffus, laevis, fibrillofus, ɡnitudine rapae minoris. *Bulbi* faepe tres plures moniliformi-articulati, approximati.

Scapus ramofus, totus foliis fpathaeformi- tectus, teres, glaber, carnofus, fubligno- erectus, pedalis vel bipedalis.

Rami alterni, diftichi, inferiores longiores, riores fenfim breviores, virgati, iterum ulofi.

Folium radicale unicum, vel pauca, obver margine vaginans, lineare, carnosum, utri que medio linea elevata carinatum, integri striatum. glabrum, longitudine scapi, du lineas latum, erecto-patens; *Ramea* in riora, ramorum basin amplexantia, distid vagina lata margine obverso vaginantia, ei dem compressa, obtusa, striata, glabra, c nosa, radicali similia, patentia, spithami vel palmaria. *Ramulorum* et suprema spathac convoluto-vaginantia vagina lata, distid approximata, imbricata, ultimo apice co pressa, striata, glabra, carnosa, inflata, p licaria vel paullo ultra. *Margines* vagin foliorum omnium tenues, membranacei, al *Vaginae* pollicem latae.

Flores in ultimis ramulis bini, peduncul intra folia spathacea reconditi, sensim florent

Pedunculi trigoni. glabri, brevissimi.

Spatha simplex, foliacea.

Corolla subhexapetala, inaequalis, basi c nata: *Laciniae* patentes, apice reflexae, ova acuminatae. obtusae. linea supra elevata, sub sulco longitudinali, margine omni cartilagi crispae. unguem latae; tres alternae pau angustiores.

Color subtus pallide flavus nigredine pel cente; supra tristis seu ex purpureo-fusc inferne purpureis transversis fasciis lineisq *Margo* pulcherrime crispus, subolivaceus.

Corollae laciniae pollicares, carnoso-fri les, fatiscentes.

Filamenta tria, ultra medium in cylindi purpureo-maculatum connata; apice line marginata, patentia, stigmatibus subie longitudine dimidia corollae.

An

herae ovatae, compressae, incumbentes, rdatae, subtus fuscae, supra fulvae.
lus filiformis, albus, cylindro staminum ıtus, eiusdemque longitudine.
gmata tria, bifida fere ad basin: laciniae es, patentes, filiformi-multifidae, pur- e filis apice flavescentibus, divaricatae, n longae.
sula oblonga, trigona angulis obtusis, ı, trisulca, trivalvis, trilocularis.
nina plurima, ovata, glabra.

[. *Convenit* cum *Galaxiis* stigmatibus fili- - multipartitis.
ima spatha tenuissima et pellucida est.
ollae facile decidunt et difficile siccantur.
riat petalis supra albis purpureo-varie- et punctatis.

§. 5.

Synonyma.

a. Moraea lugens Linn. Supplem. Syst. Veget p. 99. Syst. Veg. XIV. p. 93. Tab. Differt. I.

Linn. Supplem. p. 99. Syst. Veget. XIV. p. 93.

i. Ixia africana Linn. Spec. Plant. p. 51. Moraea africana Linn. Syst. Veget. XIV. p. 93.

iana. Sisyrinchium bermudiana. Linn. Spec. Plant. p. 1353. Syst. Veg. XIV. p. 820.

lia. Sisyrinchium palmifolium. Linn. Spec. Plant. p. 1352. Eiusd. Syst. Veget. XIV. p. 820.

a. Ixia gladiata Linn. Supplem. p. 93. System. Veg. p. 93.

 aphylla.

aphylla.	Linn. Supplem. p. 99. Syftem. p. 93. Vid. Tab. Differt. noftr.
filiformis.	Linn. Supplem. p. 100. Sy Veget. p. 93. Tab. Differt. I.
fpathacea.	Linn. Supplem. p. 99. Syftem. XIV. p. 92. Tab. Diff. I.
flexuofa.	Ixia longifolia. Jacq. Hort. V t. 90. Moraea flexuofa. Linn. S p. 100. Syft. Veg. XIV. p. 93.
polyanthos.	Linn. Supplem. p. 99. Syft. XIV. p. 92.
caerulea.	Gladiolus capitatus. Vid. D noftr. Tab. I. Linn. Spec. Plant.
iridioides.	Linn. Syft. Veget. XIV. p. 93. p. 28.
chinenfis.	Ixia chinenfis. Linn. Spec. p. 52. Moraea chinenfis. T Flor. Japon. p. 34. Syft. Veg. p. 93.
pavonia.	Ferraria pavonia. Linn. Syft. XIV. p. 820.
undulata.	Ferraria undulata. Linn. Spec. p. 1353. Syft. Veg. XIV. p. 8

§. 6.

Florendi Tempus

Africanarum fpecierum, quas colleg Dom. Praefes, heic tantum indicare licet; nempe

melaleuca:	Septembri, Octobri.
fpiralis:	Augufto.
africana:	Augufto et fequentibus mei in montibus faepe in Menfem I
bermudiana:	Decembri.
gladiata:	Iunio.

tea: Iulio et ſequentibus menſibus communiter; ſed per totum fere annum florem unum vel alterum aperit.

a: Octobri, Novembri, Decembri, Ianuario.

: Iunio et ſequentibus menſibus.

a: Auguſto, Septembri, Octobri, Novembri.

ta et *undulata:* Auguſto, Septembri.

§. 7.

Locus

ſponte creſcunt. varius eſt; occurrunt MORAEAE ſpecies in omnibus mundi s, imprimis vero multae auſtralem Africabitare deprehenduntur. Creſcunt

lia in Braſilia.

s in Nov. Zeelandia. D. Pr. FORSTER.

les in Oriente, Conſtantinopoli.

s in China et Japonia.

s in Mexico.

Reliquae omnes ſpecies in capite bonae ſpei, ſcilicet

ca in campo infra Paarlberg latere occidentali inter frutices, in ſummis lateribus Paardeberg, inque arenoſis prope Ribek Caſteel.

a in collibus prope Cap, in campis arenoſis extra urbem, prope Conſtantiam et, alibi ſaepe in ſummis montibus.

iana in montibus inter Hottentots Hollands Kloof et Houthoek. Teſte Linnaeo in Virginia et Bermudis.

gladiata	infra latus orientale et occide Tafelberg, rarior.
spathacea	in collibus infra Tafelberg et l velsberg copiosissime atque taediosissima ambulantibus, qu pedes folia dependentia irre ut facile cadant.
flexuosa;	prope Bergrivier, Vier en tv Rivieren, Olyfants rivier, a l Sand usque ad Hauteniquas u vulgaris.
collina;	prope Cap, extra urbem cop me et alibi vulgaris.
caerulea;	in montibus inter Hauteniq Langekloof; in collibus circu rarior.
polyanthos;	in regione Korè rivier.
umbellata;	iuxta Picketberg.
crispa:	in Roggeveld.
undulata;	in littore prope Leuwestaart urbem, extra Groote Batte prope Bergrivier.

§. 8.

U s u s

Harum in vita communi non est nullus;

1) *esculentam* sese praebet M. *flexuosa*, bulbi cocti comeduntur ab incolis Eur aeque ac ab Hottentottis.

2) *In Europaeis* Hortis introductae et fuerunt variae species ob speciosos suos ut *bermudiana*, *iridioides*, *chinensis*, *fle undulata*.

3) *Horam diei*, horologii instar, mo plures, imprimis M. *undulata*, quae horam quartam vespertinam, decendent

flores suos claudit et iterum hora nona matutina aperit.

Speciosae valde sunt *caerulea*, *chinensis*, *iridioides*, aliae. Et

Singulares maxime, atque admiratione summa dignae perplures huius generis species, e. gr.

a. *M. melaleuca* floribus suis, partim albis, partim atris.

b. *spiralis*, corollam uti plures congeneres suam spiraliter involvens.

c. *undulata*, quae

α. tota carnosa, glabra et diaphana est.

β. cuius corollae margo densissime uti et pulcherrime crispus.

γ. cuius corolla colore et crispatura refert araneam maiorem.

δ. cuius odor debilis et ingratus.

ε. cuius corollae tristis et cadaverosus color muscas, ut sibi insideant, allicit, instar Stapeliae.

EXPLICATIO TABULARUM.

Tab. 1. MORAEA *spathacea*,
filiformis,
melaleuca.
2. MORAEA *aphylla*,
caerulea.

DISSERTATIO
DE
RESTIONE

D. 17. MAJ. 1788.

RESP.
PETRUS LUNDMARK.

§. 1.

Gramina, vim roburque Regni vegetabilis constituentia, plerisque animalibus phytophagis edulia, ubique in hocce terraqueo Globo spargere, disseminare ac multiplicare Summo omnium rerum Creatori placuit; haec, cetera inter vegetabilia, licet magis abiecta et minus superba, tamen non parum utilia, omnium sunt vulgatissima, et Plebeiorum instar, longe lateque distributa, ac, ob floris partes minutas, difficile non minus examinanda quam dignoscenda. Haec, inter quae vix ullam reperies speciem venenatam, in regionibus calidioribus et siccioribus rarius quidem, at in frigidioribus densissime tegunt et vigore suo perenni exornant habitabilis nostri telluris superficiem, tegmenque virescens non minus oculis nostris amoenum efficiunt, quam teneriores plantas alias ab externis frigoris iniuriis defendunt.

Sunt vero gramina vel perennia, vel annua, teneriora, quotannis florentia, semina ferentia ac singulis annis disseminanda. Quae minora semi-

mina fuerunt, mammalibus et avibus plerum-
e escam praebent, dum illa, quae maioribus
erbiunt spicis a feminibus, a principe ani-
lium colliguntur, coluntur et in varios usus, realia dicta, vertuntur.

Constituunt Gramina ordinem naturalem, fa-
e ab aliis distinctissimum, variis criteriis scilicet:

Culmo simplici, rarius ramoso, inani, arti-
lato, raro frutescente.

Foliis simplicibus, vaginantibus, alternis,
rumque integris.

Floribus rarissime coloratis, glumis valvulis-
e membranaceis, saepissime hermaphroditis,
andoque monoicis et dioicis, nec non inter-
m polygamis.

Staminibus utplurimum tribus, raro sex, rarius
o vel duobus.

Seminibus nudis, rarissime angiospermis.

In hocce ordine naturali culmi et folia bestiis
alia sunt, virore suo perenni superficiem tel-
is exornant, domibus obtegendis, mattis
ibusque conficiendis, inserviunt, nec non
i alendo materiam praebent. Semina farinosa
glutinosa eximie nutriunt, homini imprimis
escam cedunt, et in hunc finem fere ubique
luntur.

§. 2.

Restionis genus, gramina inter, hoc pri-
m seculo, nec multis abhinc annis detectum
t in Capite bonae spei Africes, eiusque species
sim multiplicatae fuerunt. Elegia quidem
oprium ante constituit genus; postea vero huc
ata fuit sub nomine *Restionis Elegiae;* cum
vero

vero Calyx Elegiae valde differat a Calyc Restionis, consultius nos duximus, illud graminis genus iterum restituere atque sub Elegiae nomine distinctum conservare. Aliud, et quidem novum graminis genus, Restioni proximum, ac quasi medium inter Restionem et Elegiam, WILDENOWIA dictum ab hocce nostro distinguit Calyx polyphyllus, corolla 6-petala et fructus drupaceus. Recentiori quidem aevo Restionis genus accuratius fuit descriptum, ab ill. LINNAEO, BERGIO et imprimis a ROTTBÖLLIO, additis iconibus optimis; cum vero plurimas adhuc novas species in promontorio bonae spei collegerit, illisque Musaeum Academiae ditaverit celeb. D. Praeses, operam operatam me non facturum credidi, si et ante notas et hucusque incognitas in unum collectas, magis in usum Tuum, B. L. illustratas descriptasque ederem.

§. 2.

Character Genericus.

Flores dioici, collecti intra strobilum.

Strobilus ovatus vel oblongus, multiflorus.

CAL. 6-*glumis* compressus, subaequalis, raro valde inaequalis, glaber, uniflorus. Glumae exteriores obversae, naviculares; interiores lanceolatae, tenuiores.

COROLLA nulla, nisi glumae tres interiores.

STAM. *Filamenta* tria.

Antherae oblongae.

PIST. *Germen* superum.

Stylus unus plerumque, rarius duplex, rarissime triplex.

Stigma raro simplex, saepissime duo, rarissim tria, plumosa.

PERI(

:. *Semen* obſcurum.
inis nimis Schoeno, ſed ſemper dioicus et
itu diverſo.
ariant nonnihil partes fructificationis ut
x. qui compreſſus et ſubaequalis in *cernuo*,
lato, *ariſtato*, *ſpicigero* ♂, *erecto* ♂, *acu-
to* ♂, *parviflora* ♂, *argenteo* ♂, *verticillari*,
ito, *dichotomo*, *tritico*, *virgato*, *paniculato*,
nochorto; compreſſus et inaequalis in *im-
to*, *ſcarioſo*, *ſpicigero* ♀, *tetragono*.
tylus, qui unicus in R. *imbricato*, *trifloro*,
ero, *ariſtato*, *ſcarioſo*; duplex in *verticil-
triticeo*; triplex in *verticillari*.
raeterea nonnullae ſpecies variant calyce
li et inaequali, in diverſo *ſexu*, ut ſpici-
♂ et ♀.
tylis et ſtigmatibus duobus vel tribus ut
illaris.

§. 4.

Diviſio Specierum.

* *culmo ſimplici.*

a. *culmo aphyllo.*

catus. 1. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpica oblonga compreſſa.

atus. 2. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis alternis erectis, ſquamis acuminatis.

tus. 3. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis terminalibus obovatis erectis, ſquamis ariſtatis.

us. 4. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis turbinatis pendulis, ſquamis obtuſis cum acumine.

umbel-

umbellatus. 5. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis umbellatis ovatis, ſquamis oblongis obtuſis.

ſpicigerus. 6. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis oblongis hexagonis, ſquamis lanceolatis apice patulis.

tectorum. 7. R. culmo ſimplici aphyllo, ſpicis racemoſis ſubſecundis, ſquamis fuſcis nitidis.

acuminatus. 8. R. culmo ſimplici aphyllo, panicula erecta, ſquamis ariſtatis.

parviflorus. 9. R. culmo ſimplici aphyllo, panicula erecta, ſquamis rotundatis membranaceis.

erectus. 10. R. culmo ſimplici aphyllo, panicula erecta involucrata, ſpathis imbricatis lanceolatis.

argenteus. 11. R. culmo ſimplici aphyllo, panicula erecta, ſquamis lanceolatis ſcarioſis.

b. *culmo folioſo.*

ſcarioſus. 12. R. culmo ſimplici folioſo, ſpicarum ſquamis lanceolatis ſcarioſis.

thamnochortus. 13. R. culmo ſimplici folioſo, panicula patenti, ſquamis lanceolatis margine ſcarioſis.

fruticoſus. 14. R. culmo ſimplici folioſo panicula compoſita, ſquamis ſcarioſis laceris.

ſimplex. 15. R. culmo ſimplici ſubfolioſo, ſpicis alternis ſubaggregatis, ſquamis ovatis.

triflorus. 16. R. culmo ſimplici folioſo, ſpicis alternis ſeſſilibus.

** *cul-*

*** culmo ramoso.*

a. *culmo aphyllo.*

nus. 17. R. culmo ramisque tetragonis, spicis alternis.

'. 18. R. culmo dichotomo aphyllo erecto, ramis teretibus, spicis alternis.

tus. 19. R. culmo dichotomo aphyllo laevi, panicula glomerata.

tus. 20. R. culmo dichotomo aphyllo stricto, spicis imbricato-aggregatis.

is. 21. R. culmo dichotomo aphyllo ramis teretibus, spicis ternis oblongis

aris. 22. R. ramis verticillatis, panicula composita.

b. *culmo folioso.*

23. R. culmo dichotomo folioso, ramis compressis, paniculae spicis glomeratis.

s. 24. R. culmo dichotomo folioso, ramis compressis, spicis paniculatis pendulis.

tus. 25. R. culmo dichotomo folioso, ramis compressis, spicis sessilibus alternis erectis.

nus. 26. R. culmo dichotomo folioso decumbente, ramis teretibus, spicis solitariis alternisque.

§. 5.

Descriptio Specierum.

erennis.

simplex vel ramosus saepe dichotomus, lus vel foliosus; semper articulatus, vaginatus

ginatus stipulis membranaceis; teres rari
semiteres, rarissime angulatus.

Rami saepius dichotomi, rarius verticillati.

Folia setacea, dichotome ramosa.

1. R. IMBRICATUS: *Culmus* teres, simplex, aphyl-
lus, articulatus, erectus, bipedalis et ultra.

Folia nulla; sed stipulae iuxta articu-
convolutae, vaginantes.

Spica simplex, terminalis, ovato-oblong
compressa, brunnea, glabra, erecta, pollica

Squamae imbricatae apice patulo, oblong
acutae, concavae, glabrae, imprimis vers
apicem brunneae.

Calyx compressus, inaequalis, 6-glum
glumae duae anteriores naviculares obvers
maiores; quatuor interiores lanceolatae.

Stylus unicus.

Stigmata duo, clavata, plumosa.

Facile dignoscitur spica terminali solitaria.

2. R. VAGINATUS: *Culmus* et *Stipulae* omni
ut in R. imbricato.

Spicae alternae, subsessiles in rachide flexuo-
sa, oblongae, erectae, tres vel quatuor.

Squamae imbricatae apice patulo, concavae,
ovatae, acuminatae, glabrae, brunneae, mar-
gine membranaceo pallidiore lacero.

Spicas ante explicationem florum tantum,
nec flores vidi.

Aliqua huius similitudo quidem est cum Re-
stione distachyo D. ROTTBÖLLII; at revera di-
stinctus, ob spicas plures et squamas spicarum
lato-ovatas concavas, acuminatas, laeves, laceras.

3. R. ARISTATUS: *Culmus* ut in R. cernuo.

Spicae terminales, erectae; solitariae vel
duae approximatae, turbinatae, usque quin-
que, oblongae.

Squa-

Squamae denſe imbricatae, ovatae, concavae, ſetaceo-ariſtatae, glabrae, brunneae.

♂ *Calyx* 6-glumis: glumae aequales, obovatae ſeu inferne attenuatae, acutae, ferrugineae, unguiculares.

Filamenta capillaria, alba, longitudine corollae.

Antherae lineares fuſcae, flavo-ſtriatae.

♀ *Stylus* unicus, brevis.

Stigmata duo, plumoſa, patentia.

R. CERNUUS: *Culmus* ſimplex, filiformis, articulatus, glaber, erectus, bipedalis et ultra.

Folia nulla; ſed in articulis vaginae oblongae, obtuſae,

Spicae tres, quatuor vel quinque, pedunculatae, turbinatae, obtuſae, cernuae, magnitudine piſi.

Pedunculi capillares.

Strobili Squamae imbricatae, rotundatae, obtuſae cum acumine, brunneae, glabrae.

Calyx ſubaequalis, compreſſus, 6-glumis: glumae lanceolatae, acutae, glabrae.

Filamenta tria, breviſſima.

Antherae lineares, flavae.

Flores femineos non vidi.

R. UMBELLATUS: *Culmus* ut in R. cernuo, bipedalis et ultra.

Spicae tres vel plures, umbellatae umbella ſimplici- vel compoſita, obovatae, obtuſae, patentes, piſo maiores.

Pedunculi capillares.

Squamae ſexfariam imbricatae, concavae, oblongae, obtuſae, brunneae margine pallidiore, glabrae.

Calyx et *Stamina* omnino ut in R. cernuo.

 Differt

Differt a R. cernuo, cui valde ſimilis.

1) Spicis pluribus, umbellatis ovatis.

2) Squamis ſpicarum oblongis, obtuſis.

6. R. spicigerus: *Culmus* ſimplex, teres, fruticeſcens, aphyllus, articulatus, glaber, erectus, bipedalis et ultra.

Folia nulla; ſed in ſingulo articulo ſtipula vaginans, pollicaris.

♂. *Spicae* umbellatae a medio fere culmo ad apicem; umbellae ſubpaniculatae, patenti-cernuae, plurimae, oblongae, ſubcylindricae, hexagonae, erectae, ſubpollicares.

Squamae ſexfariam imbricatae, apice patulo, lanceolatae, acuminatae, concavae, ſubcarinatae, brunneae, glabrae.

Pedunculi trigoni, glabri, lati, flexi.

Calyx compreſſus, inaequalis: glumae binae maiores, obverſae, naviculares, ovato-lanceolatae, ſquamis breviores; quatuor interiores ovatae, minores.

Stylus unicus.

Stigma ſimplex, plumoſum.

Obſ. *Spica* huius ſpeciei inſtar amenti oblongi eſt:

Mas ſpicis paniculatis, effuſis, minoribus.

Femina ſpicis racemoſis maioribus.

Filamenta breviſſima.

Antherae oblongae, longitudine calycis.

♀. *Spicae* a medio culmo ad apicem racemoſae, erectae, obtuſae, breves, glabrae, ſubhexagonae, craſſitie fere digiti, unguiculares usque pollicares.

Squamae ſexfariam imbricatae, lato-lanceolatae apice acuto patulo, concavae, ſubcarinatae, brunneae, glabrae.

Pedunculi trigoni, ſtricti, glabri.

Calyx

Calyx inaequalis, compressus, concavus, 6-glumis: glumae duae exteriores naviculares, obversae, maiores; interiores quatuor lanceolatae, minores.

R. TECTORUM: *Culmi* e radice plures, simplices, aphylli, filiformes, subcompressi, glabri, laeves, erecti, articulati, tripedales vel ultra.

Vaginae articulorum nigrae, acutae, glabrae, deciduae.

Spicae subpaniculatae, adpressae, plurimae in summitate culmi.

Spiculae pedicellatae, glomeratae; subsecundae, trigonae, acutae.

Squamae trifariam imbricatae, concavae, ovato-lanceolatae, acutae, nitidae, exteriores nigrae, interiores brunneae.

R. ACUMINATUS: *Culmus* ut in plurimis praecedentibus.

Spicae subpaniculatae, erectae, ovatae, bracteatae.

Pedunculi ex articulo singulo tres vel plures inaequales.

Bracteae sub singulo flore ovatae, acuminato-aristatae, glabrae, brunneae.

Calyx 6-glumis, aequalis: glumae concavae, ovatae, obtusae, glabrae, minimae.

Filamenta brevissima.

Antherae ovatae, fuscae.

Feminam non vidi.

R. PARVIFLORUS: *Culmus* ut in praecedentibus plurimis.

Paniculae terminales aggregatae.

Spicae ovatae, obtusae, erectae, strobiliformes; squamae rotundatae, concavae, margine membranaceae.

Calyx 6-glumis, subaequalis: glumae oblongae, interiores albidae, exteriores bruneae, minimae.

Filamenta brevissima.

Antherae ovatae, exsertae, didymae, ferrugineae, flavo-striatae.

Feminam non vidi.

10. R. ERECTUS: *Culmus* ut in R. cernuo et plurimis praecedentibus.

Paniculae alternae, tres vel quatuor, erectae, effusae.

Bractea in basi singuli pedunculi et pedicelli compressa, lanceolata, convoluta, acuta, glabra, parva.

♂. *Calyx* 6-glumis: glumae aequales, lanceolatae, glabrae.

Filamenta brevissima.

Antherae oblongae.

Femineos flores non vidi.

11. R. ARGENTEUS: *Culmus* ut in plurimis praecedentibus.

Spicae racemoso-paniculatae, seu e gemmis racemi plures inaequales, spiculis subsessilibus, ovatis erectis, strobiliformibus.

Squamae imbricatae, totae scariosae, argenteo-nitentes, lanceolatae, acuminatae.

♂. *Calyx* 6-glumis, aequalis: glumae lanceolatae, acuminatae, concavae, glabrae.

Feminam non vidi.

12. R. SCARIOSUS: *Culmus* teres, simplex, tenuissime villosus, foliosus, fruticescens, erectus, pedalis et ultra.

Folia e vaginis plura, dichotome ramosa; laciniae paniculatae, filiformi-capillaceae, stipulatae stipulis laceris argenteis.

Florum

Florum ſpicae in mare paniculatae, effuſae, oblongae; in femina racemoſae et ſubſeſſiles, ovatae.

Squamae imbricatae, lanceolatae, totae ſcarioſae carina obſcuriore, argenteae, unguiculares.

Calyx compreſſus, inaequalis, 6-glumis: glumae duae exteriores maiores, naviculares, compreſſae, obverſae, acutae, margine membranaceae; interiores quatuor lanceolatae.

Obſ. *Calyx* feminini floris duplo latior.

Stylus unicus.

Stigma ſimplex, plumoſum.

R. THAMNOCHORTUS: *Calmus* baſi decumbens, radicans, ſquamatus, culmos plures edens teretes, glabros, erectos, folioſos, pedales et ultra.

Folia per culmum totum ſparſa, e vaginis alterna dichotome ramoſa laciniis ſubulatis, ſtipulata ſtipulis argenteis, patentia.

Panicula terminalis, patens in mare (in femina ſpicae racemoſae videntur) e ſpicis ovatis, ferrugineis.

Squamae imbricatae, lanceolatae, acuminatae, ferrugineae margine argenteo ſcarioſo, glabrae.

♂. *Calyx* 6-glumis, parum compreſſus, inaequalis: glumae lanceolatae; exteriores duae paullo longiores, obverſae.

♀. *Calyx* compreſſus, latior.

R. FRUTICOSUS: *Culmus* baſi ſquamoſus, teres, vaginatus, fruticeſcens, glaber, erectus, ſimplex ſeu ſuperne paniculatus, tripedalis et ultra.

Vaginae alternae, ſetaceo-acuminatae, ... cerae, fuſcae.

Folia heic, ut in R. thamnochorto, sed ma-
gis protracta et elongata.

Flores a medio culmo ad apicem paniculati.

Pedunculi communes compressi, glabri, inaequales.

Bracteae singulos flores vestientes acuminatae, scariosae, lacerae.

Flores explicatos non vidi, sic ut partes fructificationis examinare non licuerit.

Differt a R. thamnochorto, quod strobilus heic nullus.

15. R. simplex: *Culmi* e radice plurimi, filiformes, articulati, simplices, tenuissime striati, erecti, bipedales.

Foliola in culmo rarissima, sparsa.

Spicae alternae, solitariae et aggregatae, breviter pedunculatae.

Squamae ovatae, concavae; sub apice carinatae, acuminatae, glabrae.

16. R. triflorus: *Culmi* e radice caespitosa plures, filiformes, lati, glabri, simplices, erecti, pedales et paullo ultra.

Folia plurima radicalia, pauciora in culmo, filiformia vel capillaria, articulata, vaginata, dichotome sed rarissime divisa, erecta, culmum subaequantia.

Spicae terminales, sessiles, alternae, plerumque tres, rarius plures, ovatae.

Squamae imbricatae, acutae, brunneae, margine membranaceo.

Flores non vidi.

Diversus certe a R. *simplici* Forsteri.

17. R. tetragonus: *Culmus* fruticescens, tetragonus angulis acutis, aphyllus, glaber, erectus, bipedalis et ultra.

Rami

Rami alterni, pauci, floriferi, aphylli, erecti.

Vaginae articulorum oblongae, acutae, membranaceae.

Spicae in ramis et ramulis alternae, sessiles vel terminales, ovatae, acutae.

Squamae imbricatae, ovatae, acutae, glabrae, brunneae, margine pallidiore.

Calyx 6 - glumis; glumae lanceolatae, exteriores duae obversae, maiores lanceolatae, carina ciliatae; interiores tenuissimae, minores.

Filamenta brevissima.

Antherae oblongae.

[illegible]. R. TRITICEUS: *Culmus* trichotomus et dichotomus, erectus, teres, glaber, papillosus punctis albis parum scabris, bipedalis et ultra.

Rami filiformes, culmo similes.

Vaginae ramificationum ovatae, obtusae cum acumine, fuscae.

Spicae alternae, circiter quinque, ovatae.

Squamae imbricatae, ovatae, concavae, acutae, uniflorae, glabrae.

Calyx subaequalis, 6 - glumis: glumae exteriores parum maiores obversae, lanceolatae; interiores paullo angustiores; albidae.

Styli duo, setacei, villosi, longitudine calycis.

Filamenta tria, capillaria, albida, longitudine calycis.

Antherae oblongae, didymae.

[illegible]. R. GLOMERATUS: *Culmus* teres, laevis, dichotomus, erectus, pedalis et ultra.

Rami similes.

Flores terminales, paniculati spicis glomeratis.

Squamae ovatae, acuminatae, flavescentes, fusco-irroratae, glabrae.

Flores non vidi.

20. R. INCURVATUS: *Culmus* teres, frutescens, dichotomus, striatus, glaber, bipedalis et ultra.

Rami alterni, similes, recurvi.

Vaginae ovatae, acuminatae.

Spicae in ultimis ramis aggregatae, sessiles, imbricatae.

Squamae ovatae, acuminatae, glabrae.

Flores non vidi.

21. R. DIGITATUS: *Culmus* dichotomus, erectus, glaber, pedalis et ultra.

Rami compressi, geniculati, dichotomi, glabri, fastigiati.

Vaginae ramificationum lanceolatae, glabrae.

Spicae circiter tres, terminales, oblongae, ferrugineae, unguiculares.

Squamae laxe imbricatae; subinflato-concavae, ovatae.

♂. *Calyx* nullus nisi squamulae minutissimae, tenuissimae, albidae intra squamae singulam spicae.

Filamenta tria, brevia.

Antherae ovatae.

22. R. VERTICILLARIS: *Culmus* frutescens, teres, articulatus, laevis, glaber, erectus, crassitie calami, orgyalis.

Rami verticillati, plurimi, filiformes simplices et dichotomi articulati, glabri, erecti, internodiis pluries longiores.

Folia nulla, sed vaginae sub verticillis et in articulis, sessiles, ovatae, coriaceae, glabrae, deciduae, sensim minores in ramis.

Pani-

Panicula compofita, patens; fpicis in ultimis ramificationibus flexuofis feffilibus ovatis minutis.

Squamae ovatae, obtufae; margine membranaceae, glabrae, ferrugineae,

Calyx 6-glumis, aequalis: glumae lanceolatae.

Filamenta tria breviffima.

Antherae ovatae.

Styli duo, et tres. Stigmata duo vel tria villofa, fetacea.

3. R. SCOPA: *Culmus* ut in R. paniculato.

Rami terminati in folia fetacea, fufci.

Folia in ramis fparfa eosque terminantia, compreffa, fetacea, erecta, fufca, faftigiata.

Flores in ramulis paniculatis glomerati.

Squamae ovatae, concavae, acuminato-ariftatae, flavefcentes. fufco-irroratae, imbricatae, interiores fenfim minores.

Partes *floris* et *fructificationis* non vidi.

4. R. VIRGATUS: *Culmus* frutefcens, glaber, erectus, trichotomus et dichotomus, bipedalis, et ultra.

Rami compreffi vel femiteretes, dichotomi, terminati in folia, erecti, faftigiati.

Vaginae ramorum et ramulorum oblongae, acuminatae.

Folia in ultimis ramulis, filiformi-fetacea.

Florum fpicae paniculatae panicula patenti, acutae.

Squamae imbricatae, ovatae, obtufae, brunneae, glabrae, lacerae.

Calyx 6-glumis: glumae exteriores obverfae, lanceolatae, parum maiores; interiores quatuor tenniffimae, pellucidae.

 Fila-

Filamenta breviſſima.
Antherae ovatae, brunneae, luteo-ſtriat[ae].

25. R. PANICULATUS: *Culmus* ut in R. virgat[o].
Rami dichotomi, compreſſi ſeu ſemiteret[es], virgato-paniculati, glabri.
Folia in ramis dichotome ramoſa, ſetace[a], curvata, vaginis membranaceis baſi cincta.
Spicae in ramorum apicibus dichoto[mis] ſeſſiles et alternae, ovatae, erectae.
Squamae imbricatae, ovatae, vix acut[ae], concavae, ferrugineae margine albo mem-branaceo.
☿. *Calyx* 6-glumis: glumae ut in R. virgat[o].
Differt a R. virgato: foliis capillaceis curvat[is], *Spicis* ſeſſilibus alternis erectis, *ſquam[is]* obtuſis.

26. R. DICHOTOMUS: *Culmus* teres, decumbe[ns], flexuoſo-erectus, glaber, papilloſus, dicho-tomus.
Rami filiformes, dichotomi, ſubfaſtigiati, papilloſi, culmo ſimiles.
Vaginae ramificationum, ovatae, acutae.
Folia in ramis ſparſa, dichotome ramoſa, filiformi-ſubulata, curvata.
Spicae in apicibus ramulorum alternae, ſolitariae usque quinque, oblongae, glabrae, erectae.
Squamae imbricatae, oblongae, acutae, concavae.
☿. *Calyx* 6-glumis: glumae ſubaequales, lanceolatae; exteriores duae obverſae, parum maiores; interiores tenuiores.
Filamenta tria, calyce breviora.
Antherae ovatae, fuſcae.

Variat:

at: *Culmo* magis vel minus decumbente.
Ramis filiformibus vel capillaribus.
Spicis foltariis vel pluribus alternis.

§. 6.

Synonyma.

nuus.	Linn. Syft. Veg. XIV. p. 882.
m.	Chondropetalum deuftum. Rottb. p. 10. tab. 3. fig. 2. Reftio tectorum. Linn. Suppl. Syft. p. 425. Syft. Veg. XIV. p. 882.
natus.	Chondropetalum nudum. Rottb. Gram. p 11. tab. 3. fig. 32.
fus.	Thamnochortus fruticofus. Berg. Plant. capenf. p. 353. tab. 5. f. 8.
ochortus.	Reftio dichotomus. Rottb. Gram. p. 2. tab. 1. fig. 1. ♂.
us.	Rottb. Gram. p. 3. tab. 2. fig. 2. ♂.
us.	Rottb. Gram. p. 7. tab. 3. fig. 1. ♂. ♀.
illaris.	Linn. Syft. Veg. XIV. p. 881.
tus.	Rottb. Gram. p. 5. tab. 2. fig. 2. ♂.
ulatus.	Rottb. Gram. p. 4. tab. 2. fig. 3. Linn. Syft. Veg. XIV. p. 881.
tomus.	Schoenus capenfis. Linn. Spec. Pl. p. 64

ftio dichotomus. Linn Syft. Veg XIV. p 881.
ftio vimineus. Rottb. Gram. p. 4. tab. 2. fig. 1.
olis Europaeis: Beefem riet. Lat. gramen copae.

§. 7.

mnes in promontorio bonae fpei (unica e, R. fimplici, excepta. a Pr. FORSTERO ta in nova Zeelandia) crefcunt fpecies Reftionis,

ftionis, vulgatiffimae in dunis, imprimis copiofe in campo illo arenofo vaftiffimo, qui littora maris a proxima ferie montium transverfa difcernit. Nonnullae quoque fumma cacumina montium inhabitare amant. Sic crefcit

cernuus
fcariofus
dichotomus } in collibus et lateribus monti Tafelberg.

triticeus
tectorum } in campis fabulofis extra Cap.

digitatus in montibus Hott. Holland.

verticillaris iuxta margines rivulorum infra Winterhoek in Roode fand, in Attaquas Kloof et alibi.

§. 8.

U f u s.

Arenofa loca tegunt plurimae fpecies frutefcentes et animalibus refugia conciliant.

R. *tectorum* domibus obtegendis optime infervit, a vehementiffimis regionis ventibus et procellis non movendus.

Culmi rigidi, frutefcentes pecoribus non appetuntur.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
IYRISTICA MOSCHATA.

D. 28. MAJI. 1788.

RESP.

FRID. WILHELM. RADLOFF.

§. 1.

Descriptio botanica.

Iyristica moschata: foliis lanceolatis, fructu ibro. Arbor magnitudine Pyri vel ultra; core laevi, fusco-cinereo.

ᴀᴍɪ patentes, ultimi capillares glabri.

ʟɪᴀ lanceolata, acuminata, integra, alterna, parum nervosa, glabra, supra viridia, subtus pallida, digitalia.

ᴏʀᴇs in ultimis ramulis, pedunculati, sparsi, solitarii, monoici.

ʟ. Perianthium 1-phyllum, trifidum, glabrum. Laciniae ovatae, erectae, breves.

ʀᴏʟʟᴀ nulla.

ᴀᴍ. Filamentum unicum, filiforme, calyce brevius.

Anthera sub apice filamenti, perforata, striata.

sᴛ. Germen superum.

Stylus crassus, didymus, brevis.

Stigmata duo, acuta brevia.

PERIC.

PERIC. Drupa ovata, umbilicata, glabra, uni-locularis, lateraliter dehiſcens, in pedunculis reflexis pendula. Caro pallide vireſcens, tandem pallida, adſtringens. Nux maci reticulata aurantiaca cincta, rugoſa. Nucleus rugoſus.

Haec vera eſt Myriſtica, cuius nuces in Europam venales feruntur; alia vero exſtat species in India non nunquam uſitata, ſpecie a priori diverſa, ſcilicet:

MYRISTICA tomentoſa, foliis ovatis, fructu tomentoſo.

ARBOR minus ampla et ramoſa, ramis ramulisque magis craſſis.

FOLIA lato-oblonga, obtuſiuſcula, craſſa, nervoſa, ſupra viridia, ſubtus pallida, parum tomentoſa, palmaria usque pedalia.

FLORES ad baſin ramulorum, pedunculati, ſolitarii; pedunculis brevibus, craſſis, tomentoſis.

FRUCTUS drupa oblonga, obtuſiſſima, ſubtomentoſa.

FIGURAS harum et Deſcriptiones exhibet Rumphius in Herbario Amboinenſi Vol. 2. tab. 4 et 5 et celeb. Dn. Praeſes in Actis Holmenſ. 1782. p. 46. tab. 1.

Palala Buronget kitjil reliquaeque ſpecies a Rumphio tab. 6, 7, 8, et 9 deſcriptae, an verae ſint ſpecies Myriſticae, certo non audemus aſſeverare, dum partes fructificationis ut plurimum adhuc incognitae ſint. Indicis nationibus pluribus M. moſchata dicitur Pala, M. tomentoſa Pala Laki; licet in diverſis inſulis diverſae aliae harum ſint denominationes.

§. 2.

§. 2.

Locus et Cultura.

Crescit sponte Myristica in Moluccanis insulis hodie praecipue culta in Banda tribusque par- eius Provinciae insulis, scilicet Neijra, Lon- et Pulo Aij. In Neijra prae ceteris Nuces veniunt optimae, et in Pulo Aij maximae ue pulcherrimae arbores. Omnibus in aliis luccanae Archipelagi insulis, ex pacta cum gibus conventione, arbores omnes, Myristi- ferentes eradicatae sunt. *) Loca imprimis ntosa amant pretiosae hae et rarae arbores, ie non parum lucri, elapsis proxime duobus olis, Belgis attulerunt. Aliarum arborum um- m Myristicae requirunt, ne nimis a sirio ntur et praecipue amant a ventis marinis eorum- salsis exhalationibus defendi. Anno quinto sexto fructus ferre incipiunt, octavo autem nono uberrimam dudum relinquunt messem.

Sponte propagatur arbor per columbas, nuces egras deglutientes, quarum maci tantum et pa nutriuntur, cetera turdi instar reddentes.

Drupas nondum apertas Belgae hodie ferunt lulantesque arbusculas pro lubitu transplantant. runt vero per servos omnem curam tam plan- onis arborum quam collectionis fructuum, igenis bellicosis initio seculi decimi septimi nino devictis et eradicatis.

§. 3.

*) Indefessus et illustris peregrinator Dom. *Sonnerat* in Nova Guinea Myristicas crescere observavit. Sine dubio etiam aliis in insulis extremi Oceani hoc aroma invenitur. Cultura Myristicarum a Gallis, insulis eorum africanis tentata ex sententia illis non successit; in Cayenne autem laete crescere relationes perhibent. Vide *Acta Parisina*.

§. 3.

Collectio.

Toto quidem anno fructus edit Myriſtic
cum ſenſim floreat fructusque maturet, ter tam
in anno maturae colliguntur nuces. Maturit
ſignum eſt, quod fructus exterior pellicula levit
ruſum praebeat colorem atque hinc inde find

Maxima collectio fit ſub finem Iulii vel A
guſti, dum fructus copioſiſſimi ſunt, licet m
tenerior; Novembri ſecunda fit, tertia Ma
vel initio Aprilis, dum optimi fructus collig
tur et craſſiſſima ex illis macis obtinetur. S
collectione Incolae ipſas arbores conſcend
nuces adducentes longis hamis celerique at
ctione avulſas in terram proiiciunt.

Collectae nuces a ſervis cultro aperiunt
exterior pars carnoſa tollitur et in ſilvis reli
acervatim putreſcit. Depuratas ſic nuces dom
reportant et cultello macim abradunt. quae qu
tum fieri poteſt ſervatur. Macis per aliquot di
certis quibusdam quadratis exſtructis locis, u
color kermeſinus in obſcure rubentem tandemq
croceum mutetur, ſole exſiccatur. Sublata mac
per tres dies incolae nuces ad ſolem ſiccant
ſingula veſpera illas in aedes ducentes, ne prui
laedantur.

Nonnunquam quoque in aedibus, per menſi
ſpatium, fumo exſiccatur. Nuces autem ſiccat
fuſtibus pulſantur, vel etiam ſaxo quodam co
tunduntur, donec putamina confringantur.

Nuclei ſelecti in tres cumulantur acervos.
Primo maximi et optimi, in Europam tranſ-
ferendi *); altero viliores in Indiis conſumendi;
inque

*) Nuces, quae in Europam vehuntur 250000 Libr. efficiunt; In India vero 100000 Libr. macis con-ſumun.

ue tertio minores et vilissimi, e quibus tantum
um elicitur. Hoc facto, nuclei lanci impo-
itur et a mercatore, qui illos emit intra
iduum aqua calcis infunduntur, ut a putredine
ectisque conserventur.

Macis etiam, postquam optime fuerit siccata,
deranda est ac in sacculis servanda, prius
em aqua marina adspergenda, ne fragilis nimis
parvula frusta frangatur. Pedibus macis, tam
nitur ac fieri unquam potest, impingitur, in
gulo sacco ad libras usque 161, et hoc modo
co adhuc super inducto et litteris finisque
ssignato, navibus in Belgium transmittitur.

E nucibus moschatis, in Indiis duplex genus
i praeparatur, in Europam transvehendum,
icet vel expressum vel destillatum.' Ex hisce
ien rarius in Europam venit oleum destillatum,
od pellucidum est ac vires habet aromaticas
us nucis. Oleum expressum e vilioribus
ibus pressura elicitur. Nuces in sartagine
refactae contunduntur, denuo calefiunt et in
is e textura Calappi (Cocoes nuciferae)
sa confectis, inter duas asserculas arctissime
nprimuntur, donec Oleum profluat, butyri
entis instar liquefacti, crassum quod in quadra-
receptaculis exceptum condensatur.

E Maci contusa et calefacta quoque oleum,
guinei coloris, semper molle, saporis pinguis
maricantis, absque notabili calore exprimitur,
quod

sumuntur. Europaei 100000 Libr. macis utuntur.
Lucrum tamen, quod Belgae quaestuosa hac ex
mercatura reportant, hodie valde imminutum esse
nos edocet Dominus *Raynal* in Histoire des etab-
lissemens des Europeens dans lex deux Indes.

quod tamen in Europa ufu medico raro obvenit. ℞ $17\frac{1}{4}$ Libr. macis $\frac{1}{2}$ Libr. olei obtinetur.

Virides nec omnino adhuc maturae drupae in India, faccharo condire folent Belgae. Prudenter tum arbore decerptae aqua ebulliuntur, fi... perforantur et per octo vel decem dies in recen... aqua fenfim renovanda macerantur, donec om... ablata fit acerbitas; dein in facchari folutione, q... per octo dies, omni die effundenda, cale... cienda denuoque nucibus affundenda erit, co... quuntur et in lagenis vitreis optime claufis fe... vantur. Muria quandoque infunduntur nuce... tantum a plebejis adhibitae.

Tinctura fpirituofa, lutefcens, olida et fapi... evadit.

§. 4.

Vires et Qualitates.

Myriftica cum arbor fit fucco fanguineo ... fluens et quam maxime aromatica, atque e fruct... bus immaturis lac ficcatum calci haud diffimi... exftillat, non mirum, ab omni fufpicione vene... natae et noxiae indolis liberari non poffe, lic... prudenter fructus ufitati tam diaetetice qu... medice profuerint. Docuerunt triftia exempl... halitum arboris et fructuum non modo nocui... fed etiam exftinxiffe, qui illi fe imprudenter d... diutius expofuerunt. Memorat *Rumphius* ... binis militibus, fub arbore Myriftica pernoct... tibus, quod altero die experrecti, vertigin... fuerint et fomnolenti. Alii quinque vel fex nuce... edentes inde delirio correpti funt. De alio... quodam narrat, quod in lecto mortuus fuerit... inventus, ante cuius lectum collocatae erant... nuces, quibus tamen comediffe fufpicabatur atque...

a copia in fatalem somnum incidisse, vid. i. Herb. Amb. T. 2. p. 21, 22.
nimia dosi nucum oppressio pectoris, difficespiratio, intensa sitis, Cephalalgia, Vermo lethalis Apoplexia oritur. Nocet vero nis usus horum fructuum, qui alvo tarda ipata, Haemorrhoidibus et morbis sopoborant, vires enim sopientes habent ac teiam, dilirium et apoplexiam excitare valent.

§. 5.

U s u s.

tiosum aroma nucis moschatae ad nostram ionem Arabes, antiquitus eius commergentes, deduxerunt et primam mentionem *na*, maximum medii aevi decus et inter iedanos medicus praestantissimus fecit.

cibos condiendos non minus nuces quam conducunt. Proficuae nuces in primis ho debili habentur et profluviis tam serosis, ter modo usurpatae medentur.

Diarrhoea et Dysenteria, nux tosta cum vini rubri vel alio vehiculo, adhibita saerespondet. Nuci quoque Opium addere suevere. In Nausea, Vomitu et Tussi irum nux moscata a variis *). Medicis is commendatur.

nimaturas assatas cum fructibus Musae, amen, in profluviis sanguineis et serosis as fuisse asseverat nobis Rumphius.

rrefacta autem, ex praescripto Londinennux myristica in hisce casibus caput minus it. Febres intermittentes cum alumine n hoc pharmacum saepe sistit; sed heic

X 2 pru-

*) *lessman, Lewis.*

prudentia erit adhibenda, ne graviora inde mala sequentur.

Externus nucis moschatae eiusque oleorum usus, periculi non adeo plenus est, ac quidem internus. Oleum expressum membris illinitur in India orientali aeque in Beriberi ac in Paralysi. In Europa oleum propinatum fuit interne ad scrupulum dimidium, externe vero umbilico illinitum utile habetur ad sistenda tormina et evacuationes primarum viarum nimias; ac temporibus in unctum, somni provocandi ergo. Usu quoque externo oleum expressum varia praeparata, officinalia, Emplastra scilicet stomachalia, Unguenta nervina et Tincturas nervinas, ad dolores et spasmos sedandos, ingreditur.

Oleum essentiale et Tinctura stomacho debili inserviunt. Saccharo conditi fructus cum aliis tragematibus sub finem mensae vel post meridiem cum potu Theae, in frusta minuta conscissi, comeduntur et ventriculo robur addunt.

Arboris lignum, saltem in India orientali, ad postes aedium usurpatum, neque in oeconomia suo caret usu, uti neque Fructus e Myristica tomentosa, licet viliores et virtute debiliores fuerint.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
ARYOPHYLLIS AROMATICIS.

D. 12. JUNII 1788.

RESP.

HERMAN. RUD. HAST.

§. 1.
Descriptio.

UGENIA *caryophyllata:* foliis integris, panicula trichotoma, decomposita.

ƎOR elegans, magnitudine Pruni Cerasi, *trunco* recto; *cortice* glabro; *ligno* duro, cinereo, gravi.

MI virgati, erecti, ramulosi.

IA opposita, decussata, petiolata, elliptica integra; supra viridia, nitida; subtus pallidiora; parallelo-nervosa, digitalia.

RUM panicula decomposita, trichotoma.

YX *Perianthium* 4-partitum: *laciniae* ovatae, obtusae, inflexae, persistentes.

OLLA tetrapetala, caduca: *Petala* ovata, obtusa, concava, calyce paulo longiora.

M. *Filamenta* plurima, corollae basi inserta, filiformia, corolla longiora cumque illa caduca.

Antherae globosae, minutae.
PIST. *Germen* inferum, annulo nectareo cinctum.
Stylus unicus, simplex, persistens.
Stigmata quatuor, cruciformia.
PERIC. *Drupa* oblonga, initio clavata, de[...]
ovata, calyce coronata.
Nux ovato-oblonga.

§. 2.

Synonyma.

Caryophyllus aromaticus. Linn. Gener. Plant.
p. 270. Spec. Plant. p. 235. Syst. Veget. XIV.
p. 496.
Caryophyllus aromaticus. Houtuyn. Natuurl. Hist.
Part 2. Vol. 3. p. 44. Tab. 12. fig. 1.
Caryophyllus. Rumph. Herbar. Amboin. Tom. I.
p. 1. Tab 1, 2, 3. Sonnerat Voyage au Nou[...]
Guinèe p 196. Tab. 119.
Indianorum denominationes variis in regionib[...]
variae sunt:
Amboinensibus: Bugulawan et Bongulawan.
Ternatensibus: Bohotawa et Boa Lawa.
Tidorensibus: Gomode.
Javanis: Chamka et Chamke.
Malaccensibus: Tjancke et Tsiencke.
Chinensibus: Thenghio.

A forma clavata, apud Europaeos plerumque denominati fuerunt Caryophylli.
Belgis: Nagelen, Kruydnagelen, Moernagelen et Garioffelen.
Portugallis: Cravi.
Hispanis: Clavo.
Anglis: Cloves.
Italis: Giroffeli.
Svecis: Neglikor, Krydneglickor, Moderneglikor.

§. 3.

§. 3.

Locus.

scit sponte Eugenia caryophyllata tantum
lis moluccanis et praecipue in insula illa,
Makkian. Hinc in plures alias insulas ca-
Indiae translatae et plantatae fuerunt
juniores, et in nonnullis adhuc, prae-
vero in Amboina summa cura et indefesso
coluntur. Paulo ante Lusitanorum in In-
ientales adventum incolae Ceramae, dictae
hel; anthophyllos maturos, clam e Mac-
bductos terrae commisserunt suae atque
vivas obtinuerunt, licet hunc honorem
idere facere tentent Combellenses, qui
etustissimas huius fructus arbores Belgis
re potuerunt, et quibus plures iam in
ia vigentes arbores suas debent origines.

e Belgarum in Indiis adventum eorumque
in his terris gesta bella, praeter nuper
nsulas, nullae aliae Caryophyllos pro-
it; hodie vero in parva insula Amboina
s ipsi vicinis parvulis, Oma, Honimoa et
ita solummodo cultura eorum instituitur,
m in ceteris singulis huius Archipelagi
tam astute, quam prudenti consilio a
mnes arbores caryophylliferae devastatae
et sensim excrescentes adhuc quotannis
igne devastantur. Recentiori aevo etiam
Guinea Caryophylli detecti fuerunt et
Anno 1770 fructus et plantae, aeque ac
ae, ex insulas Isle de France, Bourbon
elles transplantatae fuerunt *a*). Hinc postea
yllí propagati fuerunt in insula Cayenne,
e laete crescunt et florent.

t. Parif. 1772. P. I. p. 56.

§. 4.

Cultura.

Antiquissimis temporibus Sinenses, insulas Moluccanas frequentantes, primum commercium caryophyllorum egerunt, eorumque usum per Lusitanos cum reliqua Europa communicarunt. Postquam vero Anno 1652 ex pacta cum Rege Ternatensi conventione, omnes arbores in Moluccis insulis destructae sunt, horum fructuum Monopolium habuerunt Hollandi soli, et summopere illo ditati, summa cura arbores caryophyllos ferturas colendas curarunt in insula Amboina, ut et securius illas defendere, custodire et fructus ipsos commodius colligere possent cultura praestantiores factos. Arbores enim adcommodato solo collocatae non modo magis florent, nec tam in altum excrescentes ramis luxuriant, sed etiam fortius acquirunt aroma et collectionem fructus longe commodiorem reddunt. Inter juniores Eugenias caryophyllatas arbores aliae plantandae erunt, ut umbra sua tenellas adhuc a sirio ardente defendant: hae vero sensim minuendae et tandem omnino tollendae, ut adultiores arbores laetius floreant fructusque magis aromaticas obtineant. E seminibus excrescentes arbores potissimum mediocres sunt plantandae, licet non sine multo labore et periculo succedat hic labor, quo rami se magis in latum diffundant et copiosiores fructus producant. Celebris Valentyn narrat Anno 1656 a Dn. Vlamming circa 120,000 arborum in Amboina, 60,000 in Uliasser, 30,000 in Leitimor et 30,000 in Hitu fuisse plantata *b*). Anno nono, decimo vel duodecimo primos aperire solent flores arbores arte cultae, quolibet anno fructuum 400 vel 500 Libras feren-

b) Descript. Ind. or. Vol. III. p. 196. 197.

ntes, tertio vero quolibet vel quarto anno piosiorem adhuc reliquentes fructuum segetem. irat deinde arbor ad 50, 100 usque 150 annum, acque messem fructuum ad 1100 Libras adaure valet.

Sponte sua arbor caryophyllifera a quadruci speciei avium plerumque propagatur, scilicet ia quadam, et viridi Columbae speciei, Bucero Casuario, quae omnes in sui alimentum maturorum fructuum exteriorem mollem substantiam rtunt ac semina in sylvis disseminant.

§. 5.

Florescentia.

Flores mense Junio provenire incipiunt et igusto florent, post aliquot menses fructus iturantes. Initio flores virides sensim flavescunt ideinque rubescunt; deinde sub maturatione isim intumescit Pericarpium, crassescit, findi-t, nucleum maturat, et nomen Matris seu Anophylli acquirit.

§. 6.

Collectio.

Collectio caryophyllorum fiet, dum flores paniculis rufescere incipiunt, proximaque ia plurima (an Bracteae?) decidunt. Sub arribus tunc terra scopis purgata, quidam arres prudenter conscendentes paniculas proxiores et remotiores bacculis hamatis adductas nibus diffringunt atque fructus decerptos vel corbis excipiunt vel in terram proiiciunt. decerpti Caryophylli aromatici vel aqua ferla vel non immersi, tigillisque impositi fumo r aliquot dies impraegnantur, ut rufum inant colorem; deinde potissimum soli expositi

 exsic-

exsiccantur, colorem extus atrorubentem, int
vero rufum servantes. Siccati a pedunculis
aliis partibus bene depurantur atque lanci
ponuntur. Vera messis ab Octobri peragit
usque in Decembrim. Ex narratione Rump
colligebantur anno 1692. in Amboina 3,700
haran seu 2,035,000 Libras. Optimi Caryoph
sunt pingues, acres seu calidi, et qui pressi
midum pingue digitis affricant.

§. 7.

Vires.

Gravem spargunt Caryophylli odorem,
quidem sub tempore florescentiae adeo fort
ut ferventibus mensibus Octobris et Novemb
cephalalgiam in sylvis ambulantibus excitent;
si quis in camera, ubi asservantur collecti, do
miat, capitis dolorem vehementem cum nau
contrahat. Capiti itaque valde gravis est odor
licet alias non sit ingratus. Sapor eorum acr
et calidus est cum levi amaritiei mistura. Vire
summe calefacientes, tonicae, stomachicae, si
lagogae et emmenagogae uti ipsum singular
aroma omnibus quidem partibus arboris inside
imprimis vero petiolis et calycibus florentibus
sic ut Anthophylli seu fructus maturi viribu
minus calidis et debilioribus gaudeant et aro
mate longe sint inferiores. Caryophylli, natur
sua calidissimi, avide humidum attrahunt, uti
de speciebus Piperis notum est; aqua infusion
odoras partes avidius tamen abripit, quam sp
ritus vini, non vero item sapidas, quae potic
spirituosis eruuntur *c*). Destillatione itaque cu
aqua copiam olei essentialis praebent, licet d

ver

c) Aroma semel deperditum facile ab aliis, cum qu
bus miscentur, ad se trahunt, licet debiliores
pallidiores fiant.

rſa copia, maiori plerumque recentes. Oleum ſtillatum. quod ex India orientali in Europam fertur, plerumque mixtum invenitur cum di- ſta portione olei alius cuiusdam peregrini, preſſi et inſipidi, uſui tantum externo inſer- ... Hocce oleum tenue et ſaepe ſanguineum, ge ab eo itaque eſt diverſum, quod ex lege tis in Europa deſtillatur. Deſtillatio namque Indiis, absque ulla rectificatione, ſaltem an- quitus, et aeneis alembicis inſtituta, oleum dminiſtravit aduſtum et adeo acre, ut inflam- mationem excitaverit; oleis vero Calappae, ro- rum vel olivarum dilutum externe adhibitum ... Oleum hodie in Batavia ſaepe deſtillatur, n tantum a Caryophyllis optimis, ſed etiam is, quae ſitum aliquem et corruptionem con- axerunt, tuncque acerrimum eſt ſapore, cali- ſſimum, coloris brunnei et nonnihil ſpiſſum. nthophylli aptiſſimi habentur ad oleum exuren- um, teſte Rumphio, licet debiliores ſint. Tin- ura ſpirituoſa fuſca, rufeſcens, parum odora, ſa- oris vero calidi etiam in officinis locum obtinuit.

Sacchari ſyrupo quoque condiuntur Caryo- hylli aromatici in Indiis, et ad varias inſulas i, rarius vero in Europam circumferuntur.

§. 8.

U ſ u s.

Caryophyllorum varius eſt, alius vero in diis, alius in Europa, alius etiam diaeteticus, ius medicus. Generatim autem in Indiis par- or eſt, in Europa copioſior, tam medicus, iam oeconomicus.

Indi caryophyllos adhibent, et in parva odo quantitate, ad quaedam unguenta, quae mponunt ad corpora ſua fricanda, dum illa cale-

calefacere velint d). Item Tabaco suo misc pro suffimigio e). Et oleum Caryophyllo destillatum, aliis expressis oleis mitigatum Beriberi ad membra paralytica inungenda a bent. Quin et eiusmodi olei gtt. 7, 8 in Co flatulenta propinare audent f). Apud Europ usus diaeteticus crebrior videtur, quam medi Adhibentur nimirum caryophylli ad condie carnes ferinas, quibus transfiguntur; etiam c in gratum saporem et robur stomachi; item v fructibus acetario destinatis, ut Prunis, Cer Cucumeribus aliisque aceto servandis, nec confectionibus fructuum saccharatis, ut iug dum immaturarum, et tincturis variis s tuosis g), adduntur Coryophylli, et cibi condimenta, in morbis a muco, debilitate triculi, aliis.

Medice usitati caryophylli languenti stom et in nausea inserviunt; Masticati salivam p ciunt. Compositis variis adduntur ut Elect Diasatyrii, Spiritui Mastichino, Essentiae al thii compositae, Emplastro de crusta pa Electuario Gingivali, Balsamo Caryophyllor Apoplectico et vitae Hoffmanni, reliquis.

Anthophyllorum medicus usus a multis r temporibus viguit apud Javanos, Malaijos Chinenses, uti quoque hodie apud Japone et Europaeos.

Oleum destillatum, in carie ossium utile, odontalgia denti dolenti gossypio inditum lorem saepe sedat; externe in Paralysi cum oleis mixtum, in colica flatulenta et diarrh abdomini inunctum proficuum laudatur.

d) Rumph. Herb. Amb. Tom. II. p. 8.
e) Ibid. f) Ibid.
g) MURRAY Mat. Med. Vol. III. p. 338.

DISS

DISSERTATIO
DE
BENZOE.

D. 22. MAJI 1793.

RESP.
JONAS NICOL. AHL.

[T]anta fuit diu, et, quod dolendum, adhuc [s]tat incertitudo, unde desumantur quaedam in [ph]armacopolia nostra introductae materiae, usui [s]ervientes salutifero, ut a longo retro tem[po]re pluribus harum usi fuerint medici, veram [ea]rum originem et quandoque patriam licet [o]mnino ignorantes. Haec fata fuerunt in primis [e]corum vegetabilium; sic incerti adhuc sunt [or]iginis *Ammoniacum*, *Caranna*, *Myrrha*, *Bdel[liu]m*, *Sagapenum*, *Copal*, &c. et dubii plerae[qu]e *Myrobalani* species, *Agallochum* atque aliae. [H]ec inter relata merito fuit resina *Benzoes*, [qu]am nonnulli *a*), a *Crotonis* quadam specie, [Be]*nzoe* dicta desumi, sibi, licet falso persuase[ru]nt, alii cum Illustri SCHREBERO *b*), a *Ter[m]inalia benzoina* exstillari crediderunt, alii [de]mum a *Lauri* specie, cui *benzoe* nomen est, [ven]tam venditarunt.

Operae

a) LINN. Mant. p. 297. — BERG. Mat. med. p. 760.
b) LINN. Mat. med. p. 265.

Operae vero indefessae et sagacitati C. DRYANDRI. popularis honoratissimi et Bibliothecarii Societ. Reg. Scient. Londinens. debemus quod certo iam sciamus, *Styracis* esse non speciem, quae hanc profert resinam. Suspicatus quidem fuit Nobilis. RADERMACHER, Act. Societ. Batav. Tom. III. p. 44. diversam Benzoinam arborem a *Lauro Benzoe* LINNAEI sed rem ad liquidum non perduxit. Illustr. vir Botanicus Dr. DRYANDER, in Transactionibus Anglic. Vol. 77. edidit *Description of the Benjamin Three of Sumatra*, appellavitque ignotam antea hanc arborem, *Styracem benzoe:* foliis oblongis acuminatis subtus tomentosis, racemis compositis longitudine foliorum; adiuncto figura icone rami floriferi. Hinc inde liquet, summam esse huius resinae odoriferae affinitatem cum *Storace calamita*. *Crescit* haec arbor in Insulis Java et Borneo, in regno Siam, inque Sumatra in primis, ubi etiam cultura propagatur et adaugetur.

Arbor grandis ligno cinereo-rufescente, per fissuras corticis ruso-fuscescentis resinam fragilem rubescentem, granis interdum immixtis pellucidis, exstillat, ut ex frustis a cel. Praeside allatis videre licet.

Resina ipsa in Pharmacopoliis nostris occurrit rubro-fusca, et quandoque, dum purior, subpellucida, fragilis, graveolens, odore aliquantum grato, sapore dulci. *Igne* facile liquescit, spumescit et suaviter irritante odore fumat, accenditur et flagrat. *Aqua* parum, non omnino, solubilis, odorem balsamicum saporemque gratum illi communicat, destillata, illam limpidam, odoram magisque sapidam reddit. *Spiritus* vini

autem

tem soluta, tincturam reddit luteo-rubicun-m, quae, aqua frigida mixta, lactescit et *Lac* *rginis* audit. *Sublimatione* sal surgit, quem mo excipit oleum empyreumaticum tenue et vicans, deinde massa butyracea sale imbuta. iecce massa, *Flores Benzoes* dicta, seu *Sal* *nzoes essentialis*, crystallos format tenues, ves, prismaticas, quae purificatae albissimae adunt.

Inter resinas, Benzoe, ob salem acidum, iem continet, insignem occupat locum; in rtis balsamis nativis, *Tolutano* scilicet et *Pe-ruviano*, in *Storace*, in *Epidendri vanillae siliquis*, *oleis aethereis* crystallos ponentibus, ut in *eo* praesertim *Petroselino*, salem eiusmodi re-rtum affirmatur; quid? quod, in *lacte* et *urina* occe acidum continetur; nullibi autem magis urum et abundans quam in *Assa dulci* seu resina enzoes. Ex hac resina, variis modis chemice actata, acidum Benzoes secernitur, vel subli-atione, ut olim in usu fuit, vel satius solutione t coctione cum aqua calcis, praecipitando cum cido salis, ut nunc temporis praeparandi modus Pharmacopoea, experimentis convenienter cheeleanis, praescribitur. Hicce praeparandi modus sine dubio aliis etiam praeferri debet, um e quacumque resinae libra, XII ad XIV rachmae accidi puri obtineantur.

Proprietates communes huic acido sunt cum mnibus aliis acidis, ut, commutandi succi He-liotropii colorem, cum creta effervescendi et ic porro, possidet tamen proprios, ab aliorum cidorum differentes, characteres; sunt illi qui equuntur:

1) Odorem resinae benzoes et saporem magis dulcem quam ingrate acidum prodit,

2)

2) Aqua tam difficile solvitur, ut 24 par aquae fervidae et 500 partes frigidae, ad solv vendam unam tantum partem requirantur.

3) Solutione in aqua facta et evaporatio cryſtallos ponit prismaticis et tenues, quae c mice, cum alkali, terris et metallis junct differentes porrigunt ſales.

4) Spiritu vini facilius quam aqua ſolvitur, accedente acido ſalis, *Aetherem* praebet *benzois*

5) Igne aperto accenditur hic ſal, flag odorem ſpargit gratum et totus quantus avol ſed vaſis clauſis ſublimando cryſtalliſatur, nom *Florum benzoes*, ſine reſiduo quodam carbona

6) In acido nitri coctum, acidum benz odorem ſpargit odori amygdali amari ſimillim In liquidum iam abit; ſed in acetum non mu tur, nec praebet ſe eſſe compoſitum ex ac tartari, phosphori et materia carbonacea; ſe ita eſſet, hoc tamen nihil impedit, quomi ſal benzoes ſit acidum ſui generis et pars reſi conſtitutiva; ad cetera eiusdem principia q attinet, eadem fere ſunt ac in aliis reſinis, qu deſtillando eadem dent producta.

Vires huius reſinae, ut antiquorum reti mus loquendi rationem, nervinae ſunt, b micae et expectorantes; flores autem acidi, c reſinae ſimul impraegnati, in primis ſtimula evadunt et reſolventes.

Uſus huius remedii internus rarior eſt; ternus vero magis frequens occurrit. *Ext* ad omnia facile ſuffimigia, quandoque in T plis ad gratum excitandum odorem; in N comiis ad corrigendum aërem, in quo c fumus reſinae huius acidus, prae aliis ſuffimi

se commendat et odore grato, et alcalinos utridosque vapores saturando, aërem reddit uriorem; ad fuganda insecta; et in morbosis c) uibusdam adfectionibus externis recipitur. Unuentis interdum, grati odoris conciliandi gratia di solet. *Lac virginis*, usu cosmetico et in more faciei, non tam raro adhibetur, nitorem s mollitiem cuti concilians, uti et eodem Scopo inctura Würtembergensium. Sternutationem ecitant flores benzoini, vel odorati, vel si echaro triti atque aqua soluti naribus excipiant.— *Interne* in morbis pectoris laudatur variis formis. In adfectionibus pectoris sine febre quitus fuit commendata, ut in tussi inveteta, asthmate, obstructionibus pulmonum, etiam pituitosa humorum diathesi et hysteria, non e fructu; Flores praescribunt Medici; nec on in vitiis pectoris chronicis Essentia Simplex opinata fuit.

Flores benzoes plerumque a gr. III. ad XV. aescribi solent, vel forma pulveris admixto cchard, vel vitello ovi aliove liquido soluti.

Essentia Simplex a gtt. X. ad XX.

Compositiones varias ingreditur Benzoe, arum praecipuae nominari merentur:

Balsamum traumaticum. Edinb. et Lond.

Pilulae pectorales. Edinb.

Elixir paregoricum. Lond. et Svec.

Massa pro fornace. Würtemb.

c) Monros Works. p. 577 in Pneumatocele fumus panno laneo exceptus et applicatus laudatur.

DISSERTATIO.

DE

ACERE

D. 9. OCTOBR. 1793.

RESP.

JOH. LAUR. ASCHAN.

§. 1.

Arbores, ut magnitudine minores exsupe plantas, ita et utilitate illas excellunt. Pra enim, quod lignosi et ramosissimi illarum tr variis aedificiis navibusque exstruendis, m rebus oeconomicis focoque inserviunt, vento vehementiis resistunt atque suavissimas non sub aestu umbras conciliant; saepe unica a veluti hortus in aëre elevatus plus fruct quam quidem integer alioquin hortus pro valet. In tres quasi phalanges dispesci po duro et lignoso caule praedita vegetabilia, cet in *Frutices*, orgyali circiter altitudine, p bus e radice cauliculis et gemmis instruć *Arbores*, caudice simplici et ramorum co altiori ramosissima gemmisque praeditas; *Pal* caudice simplici absque ramis gemmisque, c foliosa terminali saepe altissime evecta superl tes. Inter multa arborum genera non mum certe locum sibi vindicare videtur i quod Aceris sub nomine diu innotuit, nupe

spe

iebus variis elegantissimis non parum fuit ictum. Superbiunt enim pleraeque species s suis grandioribus, corona ramorum amri umbrosissima, ligno eleganter variegato uro, nec non succo sacchari dulcissimo sa: praedito. Dum itaque primum qualecum tirocinium e Cathedra defendere in animum ixeram, hoc inprimis, quod ne mireris, or enixe, L. H. me non minus utile, quam ienum arboris genus prae aliis elegisse, sed nilibus potius conatibus, quae tua est huitas, benevole faveas.

§. 2.

Character Genericus.

* *Artificialis.*

.. *Perianthium* 1-phyllum, 5-fidum, acutum, coloratum, persistens.

OLL. *Petala* 5, ovata, obtusa, extrorsum latiora, patentia, calyce vix maiora.

M. *Filamenta* 8, subulata, brevia.

ntherae simplices.

ollen cruciforme.

r. *Germen* superum, compressum.

tylus filiformis, sensim excrescens.

tigmata duo, acuminata, reflexa, plus minus divisa profunde.

IC. *Nuces* binae, basi coalitae, ovatae, ala membranacea terminatae.

emina solitaria, ovata.

. 1. In quibusdam floribus Antherae steriles on dehiscunt; in quibusdam pistilla abortiunt. mnes autem hermaphroditi utroque sexu gauent. *Superiores* nimirum flores hermaphro-

 diti

diti masculi sunt, quorum antherae polliniferae sunt, pistilla vero non excrescunt vel fecundantur, sed marcescunt et decidunt; *inferiora* hermaphroditi feminei sunt, antheris non dehiscentibus, quorum pistilla mox in semini turgida excrescunt.

2. Variat numerus staminum, 4 et 5, in *Acere Negundo*.
3. Flores dioicos observarunt Auctores in *Acere rubro et Negundo*.
4. In *Acere Negundo* corolla nulla.
5. Fructum non esse capsulam, quae sponte aperitur, sed *Nucem* duplicem, monospermam, et membrana venis elevatis elegantissime reticulata terminatam.
6. *Digynae* videntur *monspessulanum*, *rubrum*, *saccharinum*.

** *Essentialis.*

Calyx 5-fidus. *Corolla* 5-petala. Nuces binae, coalitae, alatae.

Locus. Octandria, Monogynia, inter genera floribus completis.

§. 3.

Characteres Specierum.

* *Foliis indivisiis.*

virens. 1. A. foliis ovatis integris sempervirentibus.

tataricum. 2. A. foliis cordato-ovatis subangulatisque serratis.

** *Foliis trilobis.*

trifidum. 3. A. foliis indivisis trifidisque integris.

mon-

nespulanum. 4. A. foliis trilobis integris glabris annuis.

um. 5. A. foliis trilobis integris pubescentibus sempervirentibus.

lvanicum. 6. A. foliis trilobis duplicato-serratis, racemis cernuis glabris.

inum. 7. A. foliis trilobis et subquinquelobis acutis serratis, paniculis hirsutis.

nianum. 8. A. foliis trilobis serrulatis subtus glaucis, pedunculis unifloris aggregatis.

*** *Foliis quinquelobis.*

i. 9. A. foliis quinquelobis inciso-serratis glabris.

m. 10. A. foliis quinquelobis serratis, subtus glaucis, pedunculis aggregatis.

onia. 11. A. foliis 5-lobis, subtus glaucis: lobis lobatis serratis.

oides. 12. A. foliis 5-lobis glabris: lobis sinuato-dentatis, paniculis terminalibus.

rinum. 13. A. foliis 5-lobis dentatis subtus pubescentibus.

oplatanus. 14. A. foliis 5-lobis inaequaliter serratis, nervis subtus racemisque villosis.

stre. 15. A. foliis 5-lobis villosis; lobis trilobis integris, paniculis terminalibus.

**** *Foliis septemlobis multilobisque.*

. 16. A. foliis 7-lobis glabris; lobis acuminatis integris.

septemlobum. 17. A. foliis 7-lobis glabris; bis acuminatis serratis.

palmatum. 18. A. foliis 7-lobato-palm paniculis terminalibus.

iaponicum. 19. A. foliis inciso-multipar villosis, paniculis terminali

***** *Foliis compositis.*

dissectum. 20. A. foliis multipartito-di tis; lobis inciso-pinnati

Negundo. 21. foliis impari pinnatis.

§. 4.

Descriptio Specierum.

Species omnes arborescunt.

Folia opposita, saepius angulata, incisa visa et petiolata.

Rami oppositi, teretes, inermes.

Flores racemosi, paniculati vel subumb

1. A. TATARICUM. *Rami* purpurascentes.

Folia subcordata, acuta, duplicato et qualiter serrata serraturis acutis, indivisa e angulato-trifida, glabra, palmaria.

Flores paniculati, panicula axillari, t tome decomposita.

3. A. TRIFIDUM. *Arbor* ramis glabris, p purascentibus.

Folia quaedam indivisa, ovata, acumi quaedam triloba sinubus rotundatis lob acutis; omnia integra, glabra.

4. A. MONSPESSULANUM. *Arbor* ramis c catis, glabris.

Folia indivisa rarius, serrata, saepius t -lobis divaricatis; omnia glabra, obsolet rata, subtus pallida, supra elegantissin ticulata, pollicaria.

I. A. CRETICUM. Petioli foliis breviores. Paniculae terminales. Similes valde A. Monspessulano.

Folia quaedam indivisa, ovata, obtusa; saepius triloba lobis divaricatis; omnia integra, subtus glauca et villosa, supra glabra, pollicaria.

Petioli foliis longiores.

Pedunculi terminales, aggregati, subuniflori.

A. PENSYLVANICUM. *Folia* cordata, trifida lobis cuspidatis, inaequaliter, argute et tenuissime serrata, 5-nervia nervis ramosis, hirsuta imprimis subtus villo ferrugineo pulverulento.

Racemi cernui pedicellis et floribus glabris.

A. MONTANUM. *Folia* rarius triloba, saepissime 5-loba lobis cuspidatis, dentato-serrata, supra villosa, subtus subtomentoso-albida, palmaria.

Paniculae axillares et terminales, totae hirsutae pedicellis et floribus, erectae, digitales.

Flores parvi, plurimi.

9. A. OPALUS. *Arbor* ramis et ramulis purpurascentibus, glabris.

Folia cordata, subrotunda, 5-loba lobis dentatis obtusis, utrinque elegantissime reticulata et glabra, supra viridia, subtus opaca et glauca venis ramosis purpurascentibus, pollicaria usque palmaria.

10. A. RUBRUM. *Arbor* ramis ramulisque purpurascentibus, glabris.

Folia cordata, 5-loba lobis acutis inaequaliter serratis, utrinque glabra et reticulata. subtus glauca, palmaria; interdum purpurascentia, interdum pulcherrime albo-viridique variegata.

11. A. COLLINSONIA. *Arbor* tota glabra rami parum purpureis.

Folia subpeltato - cordata, 5 - loba sinubus aliquantenus rotundata, sinuato - dentata, subtus glauca, palmaria.

12. A. PLATANOIDES. *Arbor* ramis divaricatis erectis, glabris.

Folia hastato - cordata, 5 - loba sinubus rotund[illegible] utrinque glabro, longius petiolata spith[illegible]a.

Lobi sinuato - dentati dentibus elongatis, cuspidatis, setaceis.

Paniculae terminales pedicellis subumbellatis.

13. A. SACCHARINUM. *Arbor* procera ramis purpurascentibus.

Folia subcordata, 5 - nervia nervis ramosis, 5 - loba sinubus rotundatis, subtus villosa, palmaria.

Lobi cuspidati, integri dente maiori in medio rotundato.

Pedunculi terminales, aggregati, simplices et bifidi.

14. PSEUDOPLATANUS. *Arbor* maxima, ramis purpurascentibus.

Folia cordata, 5 - lobata sinubus acutis, 5 - nervia nervis ramosis, supra glabra, subtus glauca et villosa, spithamaea.

Lobi cuspidati, inaequaliter serrati.

Racemi axillares, palmares pedicellis rariis inferne ramosis.

15. A. CAMPESTRE. *Arbuscula* ramis ramulisque divaricatis, flexuosis.

Folia cordata, 5 - loba sinubus acutis, utrinque tenuissime villosa, pollicaria usque subpalmaria.

Lobi

Lobi infimi integri, intermedii externe dente rotundato aucti, ultimus trilobus lobis obtufis integris.

Paniculae terminales, pedicellis, floribus et nucibus hirfutis.

Calyx eleganter ciliatus.

A. PICTUM. *Arbor* mediocris ramulis cinereis, glabris.

Folia cordata, 7-loba finubus rotundatis, nervia nervis ramofis, integra, glabra, albo viridique variegata, palmaria.

Lobi bafi ovati, apice cufpidati.

A. SEPTEMLOBUM. *Arbor* ramulis petiolisque purpurafcentibus.

Folia cordata, 7-loba, finubus acutis, argute ferrata, fubtus pallida, 7-nervia, fpithamaea et palmaria, petiolis breviora.

Lobi ovati, apice cufpidati.

18. A. PALMATUM. *Arbor* mediocris, tota glabra ramis ramulisque, petiolis foliisque purpurafcentibus.

Folia fubcordata, palmata, 6-nervia nervis faepe villofis, pollicaria et ultra.

Lobi feptem, infra medium incifi finubus acutis et lanceolatis, fetaceo-cufpiditati, tenuiffime ferrati.

Paniculae terminales, glabrae.

19. A. JAPONICUM *Arbor* mediocris magnitudinis, ramulis fufco-purpureis, glabris.

Folia cordata, incifo 11-partita, utrinque villofa, venis magis hirfutis, palmaria. *Sinus* acuti.

Lobi lanceolati, acuminati, tenuiffime ferrati.

Paniculae fubumbellatae, terminales, pubefcentes.

Calyx et corollae glabrae, purpureae.
Antherae flavae.
Nuces lanatae.

20. A. dissectum. *Arbor* orgyalis vel pa ultra, ramis teretiusculis seu obsolete ang tis, glabris.

Folia glabra utrinque, digitato-multipar seu potius pedato-novempartita, pollic *Digiti* inferne attenuati, sulcati; superne ceolati, iterum inciso-pinnatifidi, pin serrulatis; medii maxime incisi, intern minus, extimi indivisi, serrulati, brevior

Paniculae terminales, subumbellatae, gla

Petioli, *Pedunculi* et *Pedicelli* capillari

Variat foliis viridibus et rubris.

21. A. negundo. *Arbor* magna ramis (mulis glabris.

Folia pinnata cum impari, tenuissim primis venis villosa, iuniora hirsuta.

Pinnae raro tres, saepius quinque, | ulatae, laterales oblongae, cuspidatae ferne integrae, interdum inciso-trifidae pius dentatae dentibus magnis, longiore gitales. Ultima obovata, inferne integr perne inciso-serrata, cuspidata, quanc trifida, minor.

Flores racemosi.

§. 5.

Synonyma.

A. *virens*. Linn. Mantiss. p. 128. Syst. Veg. p. 911. per Gmelin p. 615.

A. *tataricum* et *pseudoplatanus*. Linn. spec. p. 1495. Syst. Veg. XIV. p. 911. per G p. 616.

um. Flor. Japon. p. 163. Linn. Syst. Veg. p. 912. per Gmelin p. 616.
nspessulanum, *campestre*, *creticum* et *ne-*. Linn. Spec. Plant. p. 1497. Syst. Veg. p. 912. per Gmelin p. 616.
lvanicum et *platanoides*. Linn. Spec. Plant. 6. Syst. Veg. XIV. p. 912. per Gmelin).
inum. Linn. Syst. Veg. per Gmelin p. 616.
inianum. ibid. p. 617.
um et *saccharinum*. Linn. Spec. Plant. 6. Syst. Veg. XIV. p. 911. per Gmelin 5.
m et *septemlobum*. Flor. Japon. p. 162. Syst. Veg. XIV. p. 912. per Gmelin p. 616.
natum. Flor. Japon. p. 162. Linn. Syst. XIV. p. 911. per Gmelin p. 616.
nicum. Flor. Japon. p. 161. Linn. Syst. XIV. p. 911. per Gmelin p. 616.
ctum. Flor. Japon. p. 160. p. 160. Linn. Veg. XIV. p. 911. per Gmelin p. 616.

§. 6.

Patria.

ns et *creticum* in Oriente.
ricum in Tataria prope Volgae littora humidis.
dum, *pictum*, *septemlobum*, *palmatum*, *nicum* et *dissectum* in insulis Japoniae.
spessulanum in Australi Gallia.
lus in Italia et Helvetia.
doplatanus in Helvetiae et Austriae mon-, in Gallia et Anglia.
harinum, *collinsonia*, *pensylvanicum*, *mon-m*, *rubrum* et *negundo* in America septentrionali,

trionali, scilicet in Carolina, Pensylvania nada, Virginia.

A. *platanoides* in Europa boreali, in mo Stiriae et Sabaudiae, in Austria et Helve

A. *campestre* in Europa boreali, in Scania ciae rarior, inque Anglia,

§. 7.

U s u s.

Lignum plerisque *Aceribus* durum et gatum variis rebus fabricandis tornatorib aliis opificiariis inservit. Sic ex *pseudopl* instrumenta musica, ex *rubro* mensae, ciftae, lecta, cetera conficiuntur. Lignun *tanoidis* album et venosum inque radice inp marmoratum sculpturis varie idoneum depr ditur. *Saccharini* ob duritiem, rotis mol naribus acuminatis aptum censetur.

Cortex Aceris *rubri* colore caeruleo et tingit et lanam.

Ex subere *Aceris saccharini* fomitem p Americani.

Folia totius fere Generis Aceris peco pabulum satis gratum et nutriens praebet.

Flores quoque apibus, tempore verno, l gratissimi aestimantur.

Succus vero ante omnia attentionem no meretur, quem dulcem pleraeque species, non adeo exigua, sauciatae stillant. Su enim, non modo recens, ut leniter refrig et mundificans, aegris praescribitur cum fr sed etiam exinde saccharum parari potes imium, saltem *sacchari officinarum* succedar minime spernendum, cuius in terris borea

defe

-ctum hocce quasi compensare voluit benigna provida Natura.

Tres inprimis sunt species, quae hunc suc- copia quadam stillant, nempe *saccharinum*, *rum* et *platanoides*. Haec in Suecia et Eu- boreali frequentissima occurrit. Illae in -rica boreali crescentes, quoad sacchari prae- -tionem, indigenis dudum ante Europaeo- in novum mundum adventum cognitae fue- Illi enim et sacchari aliunde parandi et quoque ignari, succum harum arborum -os condiendos adhibuerunt, et ferculum peculiare ex hoc succo et farina Zeae, quo in longis et periculosis itineribus uti parare sibi sciverunt. Succi quantum -dere valet, sine noxa et periculo arboris, -vis species, accurate determinari non potest, -cum ex variis circumstantiis dependere solet, tempore, solo, aetate, vento, frigore, cete-; uberrimum tamen succum praebet Acer *ccharinum*, cuius exinde sacchari parandi mo- -um descripsit celeb. Professor KALM in Actis -olmiensibus 1751. p. 150. Praestans enim haec -bor 4 vel 8 congios de die, vel 30 usque 60 -ngios succi quolibet vere suppeditare valet, quidem per plures successive annos, si modo -tamen boreali latere terebratum, ad sistendum -xum, pavillo optime obturatur.

Sacchari quoque non aequalis semper copia -t succi anatica obtinetur portione; interdum -nim 16 congii ad libr. sacchari requiruntur, inter- -um 5 congii, ut libra sacchari obtineatur, suffi- -unt; communiter vero 10 congii libram sacchari ; quaevis arbor 3 vel 4 lbir. sacchari puri per -nnum praebent.

Glorio-

Glorioso pro recuperanda et firmanda
tate bello americano finito, plurimi incol
facchari Acerini praeparationem animum a
terunt, et inprimis, laudatissimo zelo
Quackerini in id vires opesque intenderunt
ut abolito usu facchari officinalis simulque
mancipiorum sudore et sanguine illicito non n
quam indigno commercio, facchari qua
satis ex hisce arboribus proceris paratum,
que venale haberetur. Hunc in finem offi
dudum plures in provinciis exstructae fuer
industria magis magisque aucta increscit,
stantur venerand. Praepos. D. Collin,
simi et doctissimi nostri popularis, ad celeb.
fidem datae litterae nuperrimae et D. Bris
intinerarium per Americam septentr. Berl.
impressum.

Sacchari huius frustum e Museo Reg.
Scient. Holmiensis nobis missum chemico
mini subiecimus.

Aqua facillime solvebatur, adeo ut aqu
stillata absque calore duplum pondus susci
valeret.

Spiritus vini rectificatissimus digestionis c
aequale pondus dissolvit.

Calcinatum in vase vitreo aperto reliquit
tiunculam cineris albi levissimi, qui calce
batur constare, et carbonis nigri, quem ta
ulterius examinare quantitas exigua non per

Cum *acido nitri* solita ratione tractatum
tertiam partem acidi facchari, cum pauxillo,
ultra $\frac{3}{100}$ calcis faccharatae.

Ex his patet, acerinum faccharum a facc
communi vix ulla ratione esse diversum.

De Acere *rubro* eadem fere valet laus, licet non aeque multa cum illo adhuc instituta fuerint experimenta.

In Acerem *plantanoidem* experimenta instituerunt D. DAHLMAN et STÅHLHAMMAR. Ille octo arboribus, annorum circiter 30, quibus fnus inflixerat, prima vice, quatuor nycthemeris cong. xx eduxit fucci, qui leni igne per tem horas inspissatus libras unam femis sacri fusci dedit. Altera vice ex iisdem arboribus tribus nycthemeris cong. xv eductos coxit, syruppi libr. β, facchari fusci libr. j et facchari rioris uncias jv bahui, ut videre licet ex Act. lm. Anno 1754. p. 232. Hic anno 1773 e g. xxjv fucci cong. j obtinuit syrupi optimi n frustulo facchari, in fundo crystallisati.

DISSERTATIO
DE
HERMANNIA.

D. 4. JUNII 1794.

RESP.

CLAUDIUS ABRAH. DANDENELL

§. 1.

Hermanniae species, quae primae in Europ sunt delatae, ad finem vergente praeced seculo, paucae admodum nominibusque ali appellatae fuerunt.

Cistoides dixit PLUKENET *pinnatam*. Ketmias retulit COMMELINUS *althaeifoliam alnifoliam*. Althaeas nominavit VOLKA *trifurcam et hyssopifoliam*.

LINNAEUS, inclytus ille vir, Hermann nomen, in memoriam celebris Botanici, pri imposuit speciebus, a se descriptis, quod dei Genericum nomen adoptarunt BOERHAVI ROIJENUS, DILLENIUS et plurimi Botanicor donec illustrissimus LINNAEUS in duo Ge distinxerit recentius detectas species, scilice *Hermannias et Mahernias*. Species Planta Linnaei novem enumerat species, scilicet, *thaeifoliam, alnifoliam, trifurcatam, hyss foliam, lavandulifoliam, trifoliatam, triphyll*

g

[gr]ossulariifoliam et pinnatam. Mantissa his addi[t] *verticillatam* et e detectis celeb. Praesidis [Su]pplementum Linnaeanum adauctum fuit *filifo[li]a*, *salvifolia*, *ciliata*, *denudata*, *glabrata*, *bi[se]rrata* et *pulchella*. Deinde in Monographia [cel]eb. viri Dom. CAVANNILLES, innotuerunt, [pr]eter supra enumeratas, sequentes novae spe[cies], scilicet *involucrata*, *incana* et *heterophylla*, [sin]gulae a celeb. Praeside communicatae, quibus [n]licebit adhuc adiungere nonnullas, huc [usq]ue ignotas species, nimirum *hispidam*, *cer[nua]m*, *venosam*, *vestitam*, *humilem*, *procumben[tem]*, *diffusam*, *repentem* et *myrrhifoliam*.

Praeter hasce Systema Linnaeanum, a celeb. [GM]ELINO auctum et nuper editum memorat [spec]ies aliquot, nobis non bene notas, videli[cet] *plicatam*, *odoratam*, *candicantem*, *scabram*, [lo]*cariam*, *capensem* et *triphyllam*.

Ex hisce *triphylla* ad hocce genus minime [per]tinet, sed accuratius examinata ad *Connaros* [re]ferri debet.

§. 2.

Character Genericus.

[C]AL. *Perianthium* 1-phyllum, 5-fidum, inflatum, persistens: *laciniis* acutis.

[C]OROL. *Petala* 5, ungues angustati; lamina obovata, dilatata, alternatim spiraliter incumbentia, obtusa.

[S]TAM. *Filamenta* 5, basi in unum corpus coalita. *Antherae* conniventes, didymae.

[P]IST. *Germen* superum, 5-gonum.
Styli 5, erecti.
Stigmata simplicia.

PERIC. *Capsula* ovata, 5-gona, 5-valvis, 5
cularis.

Semina plura.

Character Essentialis: Corolla cucullata! (
5-locular.

MAHERNIAE quidem dictae fuerunt, qu
Filamenta dilatata in tuberculum cordatum, p
capillaria, sic ut pro nectario inferior par
bita fuerit:

Stylus simplex, secundum Cavanilles
HERMANNIAE, quibus:

Filamenta lata et veluti membrana basi
lita; *Styli* quinque.

Mahernia tamen minime ab *Hermanni*
parari debet; variant enim singulariter Ge
nonnulla Capensia, ut *Irides*, *Lobeliae*, *Dios*
alia. Si enim ob partes quasdam vel sepa
vel cohaerentes crearentur genera distincta, |
certe genera naturalia contra naturam di
rentur, ut *Hermanniae* in *Mahernias*. *Lob*
in *Cyphias*, *Irides* et *Moreae* in *Ferrariam* e
syrinchium, *Diosmae* in *Hartogiam* et plura

§. 3.

Characteres Specierum.

* *Foliis indivisis, integris.*

filifolia. 1. H. foliis filiformi-linea
glabris.

lavandulifolia. 2. H. foliis lanceolatis inte
tomentosis, pedunculis di

hispida. 3. H. foliis lanceolatis inte
stellato-tomentosis, pedu
lis unifloris.

i

ata. 4. H. foliis ovatis acutis integris stellato-tomentosis.

a. 5. H. foliis ovatis integris tomentosis venosis, floribus cernuis, involucris filiformibus.

** *Foliis indivisis, dentatis.*

ta. 6. H. foliis verticillatis linearibus integris trifidisque ciliatis, caule decumbente.

7. H. foliis lanceolatis integris trifidisque ciliatis, caule decumbente.

8. H. foliis lanceolatis integris tridentatisque tomentosis, caule erecto, racemis secundis.

s. 9. H. foliis lanceolato-oblongis acutis apice serratis glabris, capsulis glabris.

10. H. foliis oblongis inciso-serratis glabris, capsulis tomentosis.

11. H. foliis ovatis obtusis crenatis villosis, floribus cernuis.

olia. 12. H. foliis obovatis obtusis tomentosis apice dentatis, calycibus inflatis villosis.

a. 13. H. foliis aggregato-ternis ovatis tomentosis dentatis, calycibus campanulatis.

14. H. foliis ovatis truncatis tomentoso-stellatis apice dentatis.

15. H. foliis ovatis plicatis dentatis ramisque tomentosis, stipulis lanceolatis.

alnifolia. 16. H. foliis cuneiformibus pl tis crenatis tomentosis, c cibus stellato - tomentosis.

incana. 17. H. foliis ovatis truncatis a dentatis incano - toment stipulis lanceolatis, rac cernuis.

althaeifolia. 18. H. foliis ovatis plicatis cr tis tomentosis, stipulis lan latis, caule calycibusque mentosis.

humilis. 19. H. foliis lanceolatis inciso ratis scabris, caule decumb

heterophylla. 20. H. foliis cuneiformi - oblo apice inciso serratis subtus bris, racemis cernuis.

biserrata. 21. H. foliis ovatis acutis inae liter serratis subtus scabris, ribus racemosis reflexis.

*** *Foliis inciso - pinnatifidis.*

grossularifolia. 22. H. foliis lanceolatis pinn dis pilosis, caule erecto brido, stipulis ovatis acuti

pulchella. 23. H. foliis pinnatifidis glab pinnis rotundatis, caule ere

procumbens. 24. H. foliis ovatis inciso pinna dis subtus hirsutis, caule dec bente, stipulis cordato - ova

diffusa. 25. H. foliis lanceolatis inc pinnatifidis pilosis, caule cumbente scabro, stipulis l ceolatis.

pinnata. 26. H. foliis pinnatifidis glab caule decumbente, stipulis tegris serratisque.

myrt

hifolia. 27. E. ...
...
...
...

§. 4.

Descriptio S...

LIFOLIA. *Frutex* glaber. ...
s, flexuoso-erectus, pedalis et ...
teretes, similes.
li ultimi filiformes, villoso-scabri.
fasciculata, sessilia, trigona ... linear...
ıvoluto-filiformia, acuta apice pungente.
gra, glabra, incurva, unguicularia.
s in ultimis ramulis axillares, pedunculis
dis.
: subtomentosus, laciniis acutis.
la cucullata, 5-petala.
enta quinque, linearia, membranaceo-alata.
quinque.
ıVANDULIFOLIA. *Frutex* fusco-purpureus,
ber, ramosissimus, bipedalis et ultra.
teretes et *Ramuli* filiformes, similes, di-
icati, flexuoso-erecti, virgati: ultimi to-
ntoso-scabridi.
subpetiolata, obovata, obtusa cum mu-
ne vel convoluta, integra, incano-tomen-
a, costa subtus elevata, unguicularia.
s versus apices laterales, paniculati, cer-
., lutei.
ıculi, *Pedicelli* et *Calyces* tomentosi.
enta membranaceo-alata.
SPIDA. *Frutex* bipedalis et ultra.
teretes, elongati, laxi, fusco-purpurascen-
, infra glabri, supra villosi.

Ramuli alterni, breves, virgati, similes.
Folia in ramulis sessilia, obovata, obtusa, integra, flavo-tomentosa villo obsolete stell semiunguicularia.
Stipulae binae, lanceolatae, integrae foliis dimidio breviores.
Flores axillares, solitarii.
Pedunculi uniflori, longitudine foliorum.
Calyx et *Capsulae* hirsutae.
Corolla purpurea, cucullata.
Affinis valde H. *Lavandulifoliae*.
H. INVOLUCRATA. *Frutex* inferne gl purpureus, erectus, bipedalis et ultra.
Rami alterni, breves, teretes, similes, hi setis fasciculatis, erecti.
Folia sparsa, brevissime petiolata, ovata, a integra, supra sulco, subtus costa cari flavescentia tomento densissimo, pilis ste et setis hinc inde nigris fasciculato-stell unguicularia.
Stipulae lanceolatae, dimidio breviores, sim
Flores in apicibus alterni, inter folia axilla breuissime pedunculati.
Bracteae lanceolatae et *Calyces* hispido-tomen
H. SALVIFOLIA. *Fruticulus* totus toment et setis fasciculatis hispidus, erectus, pe et paulo ultra.
Rami pauci, ex inferiori caule elongati, simplices, erecti.
Folia alterna, ovata, acuta, subtus venosa v et costa exstantibus, integra, tota tomen stellis fasciculatis frequentissimis, erecto tentia, pollicaria.
Stipulae lanceolatae, apice setaceae, bi erectae, tomentosae, semiunguiculares.
Flores in apice axillares, pedunculati, involuc

Pe

uli biflori.
ie flores cingentes plures, filiformes, se-
ie, calyce paulo longiores, tomentosae.
angulatus, tomentosus fasciculis stellatis.

RTICILLATA. *Caulis* frutescens, decum-
, teres, flexuosus, elongatus, aphyllus,
r, purpurascens, pedalis et ultra.
ilterni, secundi, erecti, filiformes, sim-
s, rarius bifidi, scabridi, digitales.
erticillata verticillis approximatis, linea-
inferne attenuata, superne dilatata, acuta,
i sulco, subtus carina carinata, scabrida,
liata, integra, indivisa et trifida rarius,
iicularia.
versus apicem racemosi, cernui.
uli capillares, uniflori et bifidi.
scaber, ciliatus.

ARIS. *Caulis* fruticulosus, teres, decum-
. apice curvato-erectus, glaber.
parsi, secundi, curvato-erecti, angulati,
ti, palmares vel paulo ultra.
arsa, sessilia; e gemma saepius tria, quo-
duo indivisa, medium trifidum, rarius
ito-5-fidum; inferne valde attenuata,
olata, patentia, supra sulco tenui, subtus
exstanti, setosa et ciliata setis albidis;
lateralia lanceolata, integra, acuta, sti-
ormia, dimidio breviora; intermedium
n dilatatum, unguiculare vel paulo ultra.
nta libera.

FURCA. *Frutex* erectus, rigidus, glaucus,
imaeus et ultra.
parsi, aggregati, curvi, rigidi.
ultimi filiformes, similes, tomentoso-
i.

Folia petiolata, lanceolata seu obovata, t incano-tomentosa; integra et apice trid tata, semiunguicularia.
Petioli folio dimidio breviores, tomentosi.
Flores in apicibus ramulorum racemosi, cer
Pedunculi flore breviores, uniflori, tomen
Bracteae lanceolatae, tomentosae.
Calyx hirsutus.
Filamenta libera, filiformia, membrana al

H. DENUDATA. *Frutex* totus omnibus parti glaber, erectus, tripedalis et ultra, ramosissim
Rami et *ramuli* alterni, incurvato-erecti, gati, purpurascentes, elongati, ultimi rescentes, foliis et floribus tecti, laxi, flexu
Folia petiolata petiolis brevibus, lanceol oblonga, acuta, supra sulco, subtus costa tata, inferne integra, superne serrata serrat utrinque solitariis vel binis, raro plurib erecta, pollicaria.
Stipulae binae ad latera petioli, sessiles, lanc latae, acuminatae, trinerves, integrae, neam longae.
Flores in ultimis ramulis racemosi.
Pedunculi in axillis bractearum, solitarii saep uniflori rarius, saepissime divisi.
Bracteae oppositae, ovatae, acuminatae, dunculis breviores.
Capsula omnino glabra.

H. GLABRATA. *Frutex* humilis, rigidus, er usculus, glaber, fuscus, palmaris.
Rami aggregati, secundi, teretes, elongati, formes, virides, glabri, spithamaei, ite ramulosi ramulis similibus.
Folia in inferiori parte ramorum, peduncu oblonga, acuta, inciso-serrata vel sub

fida ferraturis obtufis, glabra, nervofa,
uicularia.
ae ovatae, integrae, breviffimae.
in ramis aphyllis fubterminali-racemofi,
ui.
culi uniflori.
e totae tomentofae.
fimilis H. *denudatae*, fatis tamen diftincta.
INUA. *Fruticulus* palmaris, erectus, fufcus.
teretes, flexuofi, erecti, villofi, fufcentes.
i capillares, fubaphylli, florentes, villofi,
gati, bracteati.
n ramis et inferiori parte ramulorum, al-
a, petiolata, ovata, obtufa, crenata,
fo-fcabrida, inaequalia, unguicularia.
longitudine foliorum,
ae ovatae, acutae, minimae.
culi ex axillis bractearum vel ex ultimis
lis continuati, capillares, digitales.
ae in bafi et faepe medio pedunculo, ovatae,
ae, fcabridae, vix lineam longae,
in apice pedunculi folitarii, reflexo-cernui.
tenuiffime villofus uti et Capfula.
violacea.
SSOPIFOLIA. *Frutex* erectus, fufcus, gla-
fpithamaeus, pedalis et ultra.
parfi, divaricati, incurvo-erecti, fcabri.
i filifomes, fcabrido-tomentofi.
petiolata, cuneato-obovata, obtufa, fub-
cata, inferne integra, apice dentata, te-
ime tomentofa, patentia, unguicularia.
ae binae, lanceolatae, fubulatae, tomen-
e, folio dimidio breviores.
in apicibus racemofi.
inflatus, angulatus, hirfutus.
foliis villofo-fcabris, et incano-tomentofis.

H. TRIPHYLLA. *Fruticulus* ſpithamaeus us pedalis, erectus, ſimplex et ramuloſus.

Rami et *ramuli* flexuoſi, alterni, curvato-ere

Folia breviter petiolata, ſaepe aggregato-te lateralibus ſeſſilibus et minoribus, obov obtuſa, plicata, apice dentata, tomento incana, lineam longa.

Stipulae binae, lanceolatae, minimae.

Flores racemoſi, cernui.

Calyx campanulatus, parum inflatus, ſinu inter dentes rotundatis, corolla duplo brev

Differt ab H. *hyſſopifolia* foliis et calyce inpri

Minime eſt H. *triphylla* LINNAEI, ſed a VANILLE denominata.

H. VENOSA. *Frutex* erectus, purpuraſc pedalis.

Rami alterni. ſimplices, elongati, teretes, vil

Folia breviſſime petiolata, alterna, ovata, l cata, ſummo apice dentata, ſupra ſulco, tus venis exſtantibus notata, utrinque to toſa villo e faſciculis ſtellatis, unguicular

Flores in ſummitate ramorum, bracteati.

Calyx et *bracteae* uti folia tomentoſa.

H. VESTITA. *Fruticulus* palmaris, erectu ferne fuſcus.

Rami alterni, flexuoſi, toti denſo toment veſcente tecti, digitales.

Folia alterna, breviter petiolata, ovata, pl apice dentata. acuta, ſupra venis ſul ſubtus elevatis, utrinque tomento e faſc ſetaceis ſtellatis, unguicularia.

Stipulae binae, lanceolatae, folio triplo brev

Flores racemoſi, cernui.

Pedunculi, *Calyces* et *Capſulae* tomentoſa mento faſciculato-ſtellato.

is multum H. *Alnifoliae;* sed
Folia huic non adeo cuneiformia et trun-
cata, sed magis ovata.
Stipulae basi non latae, sed totae lanceolatae.
Rami maxime tomentosi et incani.

.NIFOLIA. *Frutex* cinereus, flexuosus, ere-
s, palmaris usque pedalis.
sparsi, divaricati, tomentosi, uti et *Ramuli.*
alterna, breviter petiolata, cuneata, trun-
a, erecta, plicata, tomentosa, unguicula-
, inaequalia.
lae binae, ovatae, acice acuminato-seta-
e, brevissimae.
s in apicibus ramulorum racemosi, cernui,
undi.
eae ovatae, acutissimae, brevissimae.
; tomentosus.

CANA. *Frutex* erectus, totus caule, ramis
iis, stipulis calyceque incano-tomentosus
nento laevi, pedalis et ultra.
alterni, teretes, patentes, apice incurvi.
quaedam maiora ovata, quaedam minora
ieiformia, breviter petiolata, a medio ad
cem dentata, plicata nervis exstantibus, pa-
tia, unguicularia vel ultra.
lae binae, lanceolatae, acutae, petiolo
ilo longiores.
s racemosi, racemo cernuo.
c angulatus.
ienta coalita et alata.

andicans? Hort. Kew. vol. 2. p. 412.

LTHAEIFOLIA. *Caulis* suffruticosus, basi
cumbens, dein erectus, totus tomentosus,
thamaeus et ultra.
; alterni, flexuoso-erecti, simplices.

Folia

Folia alterna, petiolata, ovata, plicata, cren-
obtuſa, tomentoſa tomento laevi, ungui-
cularia et ultra.
Stipulae binae, lanceolato-oblongae, integ-
patentes, unguiculares.
Petiolus ſtipulis paulo brevior.
Pedunculi axillares, ſubbiflori, bracteati.
Bracteae lanceolatae.
Calyx inflatus, ſubcampanulatus, hirſutus.

H. humilis. *Caulis* fruticuloſus, teres, ci-
raſcens, tenuiſſime villoſus, decumbens.
Rami alterni, filiformes, ſecundi, erectiuſc-
hirſuti, digitales.
Folia breviter petiolata, inciſo-ſerrata, nervo-
ſcabra et faſciculis ſtellatis ſparſis hiſpida, p-
tentia, ſubpollicaria.
Stipulae binae, lanceolatae, lineam longae.
Flores racemoſi, cernui.
Calyx et *Capſula* parum villoſa.
Bracteae, ovatae, ſubciliatae.

H. heterophylla. *Frutex* baſi decumbens,
fuſcus, flexuoſo-erectus, ſpithamaeus.
Rami alterni et *Ramuli* filiformes, flexuoſo-
erecti, villoſo-ſcabri.
Folia alterna, breviter petiolata, inferne atte-
nuata, ſenſim dilatato-cuneiformia, inferne
integra, apice ſubtruncata et inciſo-ſerrata
ſerraturis tribus, quinque vel ſeptem, ſupra
glabriuſcula, ſubtus punctato-ſcabra, patentia,
unguicularia.
Stipulae lanceolatae, integrae, folio dimidio
breviores.
Flores racemoſi, cernui.
Pedunculi et *Calyces* piloſi.
Filamenta diſtincta.

H.

BISERRATA. *Fruticulus* vix pedalis, erectus.
ni pauci, teretes, flexuosi, scabri.
a. alterna, petiolata, oblonga, seu ovato-
nceolata, acuta, inciso-serrata serraturis
aequalibus acutis, supra glabra, subtus sca-
'a; pollicaria. *Alia* folia immixta in ramulis
nceolata, remotius serrata, angustiora.
oli unguiculares.
ulae lanceolatae, integrae.
es racemosi, reflexi, incarnati.
x villosus.
GROSSULARIFOLIA. *Frutex* erectus, purpu-
scens, totus scaber, pedalis et ultra.
ni teretes, purpurascentes, patuli, virgati
mulis filiformibus, virentibus, similibus.
a subpetiolata, lanceolata, pinnatifida, pilosa,
onvoluta, carinata, unguicularia.
ulae ovato-cordatae, acuminatae.
es racemosi pedunculis unifloris vel bifidis.
x campanulatus, glaber.
menta libera, filiformia, membrana tenuis-
ma alba alata.
i quinque, monadelphi.
ULCHELLA. *Radix* crassissima, fusca, fusiformis.
ex brevissimus trunco simplici vel diviso, vix
gitali, fusco, erectisuculo.
ni aggregati uti et ramuli, teretes, villosi,
ecti, patentissimi, digitales.
a alterna, petiolata, pinnatifida, glabra, un-
uicularia.
iae rotundatae, integrae, rarius incisae.
ulae ovatae, breves.
es racemosi, cernui, purpurei.
x campanulatus, tenuissime villosus.
ROCUMBENS. *Caulis* fruticescens, decumbens,
ice erectiusculus, pilosus, pedalis vel ultra.
Rami

Rami alterni, fecundi, flexuofo-erecti, fub-
ces, pilofi, fuperne aphylli, palmares vel
Folia alterna, petiolata, oblonga, inferiora
gis ovata, fuperiora lineari-lanceolata,
cifo-pinnatifida pinnis obtufis, fimplici
vel fubtrifidis, fupra glabra vel vix villo
fubtus ftellulis fetaceis fparfis tecta, pate
fubpollicaria.
Petiolus folio paulo brevior.
Stipulae ovatae, acutae.
Flores in apicibus ramorum rarius folitarii,
pius bini, cernui.
Calyx campanulatus, angulatus, villofus.
Corolla lutea, cucullato-plicata.
H. DIFFUSA. *Caulis* fruticefcens, teres dec-
bens, totus villofo-fcaber.
Rami filiformes, alterni, fecundi, villofi,
fimplices, faepius bifidi vel alternatim ramul
ultimis ramulis divaricato-patulis, capillarib
Folia alterna in ramis et ramulis, breviter pe-
tiolata, lanceolata, acuta, incifo-pinnatifid
pinnis acutis fimplicibus vel argute ferrati
fubtus pilofa, patentia, unguicularia.
Stipulae lanceolatae, integrae, lineam longa
Flores racemofi, terminales in ramulis, cernu
Pedunculi pollicares, rarius fimplices, faepius
bifidi, pedicellis reflexis.
Calyx villofus, campanulatus.
Corolla incarnata.
H. PINNATA. *Caulis* fruticefcens, decumbens,
filiformis, glaber.
Rami filiformes, fecundi, erecti, flexuofi, gla-
bri, palmares.
Folia alterna, petiolata, rarius pinnatifida, fae-
pius bipinnatifida pinnis acutis, glabra utrin-
que, pollicaria et unguicularia.

Stipu-

pulae sessiles, lanceolatae, acutae, rarius integrae, saepius inciso - serratae.
res racemosi in apicibus ramulorum, cernui, purpurei.
lyx vix manifeste scabridus.
li quinque, monadelphi, sic ut unicus videatur.
MYRRHIFOLIA. *Caulis* suffruticescens vel potius herbaceus, decumbens, flexuosus, tenuissime pilosus, simplex, solitarius vel plures e radice.
lia alterna, remota, glabra, pollicaria: *Pinnae* petiolatae, fissae seu pinnatifidae; *pinnulis* lanceolatis, integris, divaricatis vel potius reflexis.
pulae ovatae, integrae.
res terminales, solitarii vel bini, cernui, flavi.
yx campanulatus, pilosus.
menta compressa, linearia, membranacea, brevia.
yli quinque, connati seu monadelphi.

§. 5.

Synonyma.

filifolia Linn. Syst. veg. XIV. p. 611. per Gmelin. p. 1011. Suppl. Syst. p. 302. Cavanill. Dissert. 6. p. 332. tab. 180. fig. 3.
lavandulifolia. Linn. Spec. Plant. p. 942. Syst. XIV. p. 611. per Gmel. p. 1010. Cavan. Dissert. 6. p. 331. t. 180. f. 1.
involucrata. Linn. Syst. per Gmelin. p. 1010. Cavanill. Dissert. 6. p. 328. t. 177. f. 1.
salvifolia. Linn. Syst. per Gmelin. p. 1010. Suppl. p. 302. Cavanil. Dissert. 6. p. 328. t. 180. f. 2.
verticillata. Mahernia verticillata. Linn. Syst. XIV. p. 208. per Gmelin. p. 519. Mant. p. 55. Cavanill. Dissert. 6. p. 323. t. 176. f. 1.

H.

H. *ciliaris*. Linn. Syst. XIV. p. 611. per Gmel
p. 1010. Suppl. p. 302. Hermannia linifo
Burman. Prodrom. p. 18. Linn. Syst.
Gmelin. p. 1011.

H. *trifurca*. Linn. Spec. Plant. p. 942. Syst. X
p. 610. per Gmelin. p. 1010. Cavan. Differ
p. 332. t. 178. f. 2.

H. *denudata*. Linn. Syst. XIV. p. 611. per Gi
p. 1019. Suppl. p. 301. Cavanill. Differt
p. 329. t. 181. f. 1.

H. *glabrata*. Linn. Syst. XIV. p. 611. per Gi
p. 1010. Suppl. p. 301. Mahernia glabr
Cavanill. Differt. 6. p. 326. t. 200. f. 1,

H. *hyssopifolia*. Linn. Spec. Pl. p. 942. Syst. X
p. 610. per Gmelin. p. 1010. Cavanill. Di
p. 330. t. 181. f. 3.

H. *triphylla*. Linn. Syst. per Gmelin. p. 1
Cavanill. Differt. 6. p. 333. t. 178. f. 3.

H. *alnifolia*. Linn. Spec. Pl. p. 942. Syst. X
p. 610. per Gmelin. p. 1011. Cavan. Differ
p. 329. t. 179. f. 1.

H. *incana*. Linn. Syst. per Gmelin. p. 1
Cavanill. Differt. 6. p. 328. An. H. candic
Hort. Kewens. vol. 2. p. 412?

H. *althaeifolia*. Linn. Spec. Pl. p. 941. Syst. X
p. 610. per Gmelin. p. 1009. Cavanill. Di
p. 327. t. 179. f. 2.

H. *heterophylla*. Mahernia heterophylla. Ca
Differt. 6. p. 324. t. 178. f. 1.

H. *biserrata*. Linn. Syst. XIV. p. 610. per Gi
p. 1010. Suppl. p. 302. Mahernia biser
Cavanill. Differt. 6 p. 326 t. 200. f. 2.

H. *grossularifolia*. Linn. Spec. Pl. p. 943. S
XIV. p. 611. per Gmelin. p. 1010. Cava
Differt. 6. p. 329.

lchella. Linn. Syst. XIV. p. 611. per Gmel. 02. Mahernia pulchella. Cavanill. Diss. 6. 25. t. 177. f. 3.
ocumbens. Linn. Syst. per Gmelin. p. 1011. vanill. Differt. 6. p. 329. tab. 177. f. 2.
ffusa. Linn. Syst. XIV. p. 611. per Gmel. 011. Suppl. p. 302.
nata. Cavan. Differt. 6. p. 325. t. 176. f. 2.

§. 6.

Patria.

nnium huius generis specierum est Africa dem promontorium eius australe, Caput spei dictum, ubi erescunt plurimae in sabulosis *Swartlandiae*, *Groene Kloof*, *Picketberg et Verlooren Valley*, ut filifolia, illata, ciliaris, trifurca, denudata, hysso-, alnifolia, althaeifolia, humilis, biserrata, larifolia, procumbens, diffusa, pinnata, ifolia; in *Roggefeld* glabrata et pulchella.

§. 7.

Florendi

empus incidit mensibus his terris vernalibus gusto ad anni usque finem. Rarius mense et Julii florere observantur.

§. 8.

Usus.

iguus est. Maiores frutices pro igne foci quandoque colliguntur a servis colonum; que vero species floribus speciosis hortis ieis botanicis ornamentum non minimum nt.

DISSERTATIO
DE
D I O S M
D. 17. MAJI 1797.

RESP.

CAROL. JOH. PENTZ

Inter Genera illa plantarum exoticarum, hoc, quo vivimus, feculo innotuerunt, est que illud, quod *Diofmae* nomen adeptus E meridionali promontorio Africes ot quas huc usque novimus, fpecies oriundae, Botanicorum indefeffa fenfim in Europam latae fuerunt et nonnullae etiam in Horti dicis cultae. Sub finem prioris et initium feculi primae fpecies huius Generis a Bot celeberrimis, diverfis licet fub nominibus fcriptae fuerunt: *Lanceolata* a RAJO, ful mine Spiraeae; *rubra*, *ciliata*, *ericoides* et *flora* a PLUKENETIO, fub nominibus E Ericaeformis, Spiraeae et Cifti. Poft hos berrimos Viros COMMELINUS memorat fpecies, etiam fub Spiraeae nomine, quas *fucculenta* et *hirfuta* antea erant ignotae.

Poft reformationem Botanices plurima tectae fuerunt pulcherrimae fpecies, atqu duplici Genere *Diofmae* et *Hartogiae* milita

d

nec tandem plurium specierum examen, flores fructus docuerint, Genus, licet polymorphum, a esse nisi unicum. Illustr. LINNÉ in Genes Plantarum 1764, decem adfert species, et r has, *crenatam*, *pulchellam*, et *hispidam*, nimirum novas, quibus in Mantissa accesse- t tres aliae, etiam novae, *cupressina*, *capi-*, *imbricata*. BERGIUS eodem tempore adhuc adauxit species, videlicet *villosam*, *scentem* et *betulinam*, ex octo a se descriptis tis capensibus. Deinde D. Dr. MONTIN in Lundensibus duas attulit, a celeb. Praes. as species, exque his unam novam speciem, rum *latifoliam*, et LINNÉ iunior in Supple- to ex quinque secum a Prof. SPARRMAN eber. Praeside communicatis speciebus, qua- nuper detectas, *tetragonam*, *ensatam*, *mar-* *itam* atque *barbigeram*. Tandem per illustr. QUIN innotuit Diosma *bifida*, quae ad nostram itionem non pervenit. Hisce iam addere licebit describendas novas adhuc species, ero decem, *albam*, *obtusatam*, *pectinatam*, *gatam*, *bisulcam*, *linearem*, *rugosam*, *ova-*, *glandulosam* et *orbicularem*.

Genus.

Diosmae Genus, qua partes fructificationis de in diversis speciebus variat et polymor- am obvenit, imprimis vero *Stamina*, *Pistil-* maximeque *Nectarii* forma et *Capsularum* nerus, quae omnia divisionem in *Hartogias* *Diosmas* initio suaserant. PETALA constanter nque sunt. PERIANTHIUM potius 5-phyl- n, quam quidem 5-partitum dici meretur, et STAMINA quinque, licet in nonnullis erentur decem, quinque scilicet sterilia abs-

 que

que Antheris. STYLUS aliis nullus, alis
vissimus, aliis filiformis longitudine stami
CAPSULAE rarius solitariae, interdum du
tres, saepius quinque connatae vel con
NECTARII vero structura maxime variabili
currit: in aliis enim nectarium est sertif
serto brevissimo, vel undulato, vel dentici
in aliis Nectaria quinque barbata; in alii
menta quinque filiformia, apice glandul
in aliis demum nectaria petaliformia. Pra
flores in quibusdam reperiuntur *Monoic*
quibusdam *Dioici*. Neque itaque Nectarii
ctura, neque numerus capsularum Genus
constituunt; cumque varient Species C
1-5, et Nectarii forma varia, incongruu
meritoque duximus, Genus Naturale in
lacerare, existimantes characterem Gene
aliis ex partibus desumendum.

Character Genericus: Capsul. 1 sperm. N
germen coronans. Semen arillatum.

CAL. *Perianthium* 5-phyllum: *foliola*
acuta, persistentia.

COROLLA 5-petala. *Petala* obovata, c
erecto-patentia.

NECTARIA 5, germini inserta, polymor

STAM. *Filamenta* 5.
Antherae ovatae, erectae.

PIST. *Germen* superum, glabrum.
Stylus unicus.
Stigma simplex.

PERIC. *Capsula* 1, 2, 3, vel 5, ovatae, a
natae, compressae, margine introrsun
litae, apicibus distantes, sutura sup
dehiscentes.

S

ina solitaria, oblonga, ovato-depressa,
ice acuminata.
lus elasticus, hinc dehiscens, singulum
volvens semen.

Specierum divisio.

* *Foliis trigonis.*

1. D. foliis trigonis mucronatis punctatis calicibusque glabris.
2. D. foliis trigonis mucronatis punctatis glabris, bracteis calyceque ciliatis.

i. 3. D. foliis trigonis acutis punctatis glabris, calyce petalisque ciliatis, ramis pubescentibus.

a. 4. D. foliis trigonis acutis punctatis ciliatis, umbellis terminalibus.

5. D. foliis trigonis mucronatis hirsutis, floribus terminalibus subternis.
6. D. foliis trigonis acutis sulcatis villosis erectis, racemis subumbellatis.
7. D. foliis trigonis obtusis sulcatis hispidis patulis, umbellis terminalibus.
8. D. foliis trigonis obtusis punctatis glabris, umbellis terminalibus.

r. 9. D. foliis trigonis obtusis sulcatis glabris, floribus terminalibus subsolitariis.

10. D. foliis trigonis obtusis, sulcatis hispidis, floribus spicato-capitatis.

ta. 11. D. foliis trigonis obtusis ciliatis, floribus terminalibus paucis.

tetragona. 12. D. foliis trigonis ciliatis quadrifariam imbricatis, floribus terminalibus solitariis.

cupressina. 13. D. foliis ovato-trigonis obtusis rugosis subciliatis, floribus terminalibus solitariis.

pubescens. 14. D. foliis lanceolato-trigonis obtusis villosis imbricatis, umbellis terminalibus.

villosa. 15. D. foliis lanceolato-trigonis acutis villosis, capitulis terminalibus, corolla intus barbata.

ciliata. 16. D. foliis lanceolato-trigonis acutis ciliatis, umbellis terminalibus.

** *Foliis planis.*

linearis. 17. D. foliis linearibus obtusis glabris patulis.

ensata. 18. D. foliis ellipticis crenatis glabris, capsulis solitariis.

bifida. 19. D. foliis lanceolatis imbricatis, floribus aggregatis terminalibus, petalis bifidis.

rugosa. 20. D. foliis ovatis rugosis villosis reflexis, umbellis terminalibus.

lanceolata. 21. D. foliis lanceolatis obtusis punctatis glabris, floribus axillaribus geminis.

ovata. 22. D. foliis subrotundis marginatis punctatis glabris, floribus axillaribus.

betulina. 23. D. foliis subcuneatis crenatis subtus punctatis ramisque glabris. floribus axillaribus solitariis.

crenata. 24. D. foliis oblongis crenatis subtus punctatis ramisque glabris, floribus axillaribus solitariis.

unifl-

…iflora. 25. D. foliis oblongis marginatis subtus punctatis, floribus terminalibus, calyce ciliato.

…lchella. 26. D. foliis ovatis crenatis subtus impunctatis glabris, floribus axillaribus geminis.

…ifolia. 27. D. foliis ovatis crenatis subtus impunctatis pubescentibus, ramis subtomentosis.

…arginata. 28. D. foliis cordatis ovato-lanceolatis marginatis, calyce ciliato.

…andulosa. 29. D. foliis ovatis acutis carinatis hirsutis patulis, calyce villoso.

…bricata. 30. D. foliis ovatis acutis ciliatis imbricatis, calyce villoso.

…rbigera. 31. D. foliis cordatis ovatis glabris, corolla barbata.

…rbicularis. 32. D. foliis orbiculatis, ramis villosis.

Descriptio Specierum.

…ulis fruticosus, ramosus, saepius ramulosus.

…ami alterni, dichotomi, trichotomi et verticillati; raro oppositi.

…olia sparsa saepius, rarius opposita et decussata, brevissime petiolata, sempervirentia, poris oleiferis pertusa vel margine glanduloso-crenata, non raro imbricata.

…lores axillares vel terminales, pauci vel umbellati.

…. RUBRA. *Frutex* totus glaber, erectus, ramosissimus, bipedalis vel ultra.

…ami sparsi, subverticillati vel decussati, inaequales, cinereo-rufescentes, erecti, iterum ramulosi ramulis similibus.

…olia sparsa, trigona, mucronata, integra, subtus duplici ordine glanduloso-punctata, incurva, imbricata, glabra, unguicularia.

 Flores

Flores versus summitates ramulorum axill et terminales.

Variat foliis maioribus et minoribus, magi minus mucronatis.

D. ALBA. *Frutex* totus glaber, erectus, thamaeus et ultra.

Rami et *Ramuli* sparsi, flexuoso-erecti, virgati.

Folia sparsa, lanceolato-trigona, integra, a mucronata mucrone glanduloso, subtus riam punctata, patenti-imbricata, unguicu

Flores in ramorum et ramulorum apicibus minales, solitarii, albi.

Bracteae ciliatae.

Perianthium submonophyllum, ad basin 5-partitum. *Foliola* ovata, acuta, vi margine tenuissime ciliata, diaphano-pun

Nectarii sertum brevissimum, undulato-c culatum.

Petala ovato-lanceolata, acuta, concava, calyce duplo longiora.

Filamenta 5, serti nectarei margini inserta, lata, brevissima, alba.

Antherae ovatae, didymae, obtusae cum mine minimo, simplices, flavae.

Germen 5-nodulosum, glabrum.

Stylus nullus.

Stigma obtusum, sessile inter acumina capsul

Capsulae 5, connatae, obtusae, glabrae, crassiores.

OBS. *Filamenta* alia 5 absque antheris, sub alba, petalorum unguibus adnata, vi servanda.

Differt a D. *rubra:* floribus albis,
bracteis et calyce ci

rusata. *Frutex* strictus, flexuosus, ere-
, pedalis et ultra.
per intervalla aggregato-subverticillati,
juales, flexuosi et retroflexi, tuberculati,
scentes, fusci, virgati.
n caule et inferiori ramorum parte nulla,
picibus ramorum et ramulorum approxi-
, imbricata. trigona, acuta, integra,
ıs sexfariam punctata, semiunguicularia.
in apice ramulorum solitarii.
rubra petalis basi ciliatis.
ıe margine membranaceae, ciliatae.

:tinata. *Frutex* erectus, fusco-sangui-
, glaber, pedalis et ultra.
et *Ramuli* filiformes, erecti, fastigiati,
scentes.
n ramulis frequentia, sparsa, trigona, su-
:a mucrone glanduloso margine eleganter
:a ciliis albis, unguicularia.
in ramulis terminales.

ısuta. *Frutex* erectus, fusco-cinereus.
iliformes, sparsi et oppositi, cinerei, villosi.
similes fastigiati.
parsa, trigona seu supra plana, glabra;
ıs convexa, punctata, hirsuta pilis cine-
, mucronata, integra, imbricata, incurva,
ıicularia.
in ultimis ramulis terminales, subsolitarii
:um duobus lateralibus terni, incarnato-
li.

sulca. *Frutex* scabridus, fuscus, erectus,
er, pedalis et ultra.
lexuosi, villosi, ramulis frequentibus hir-
, flexuosis.

Folia trigona, acuta acumine glanduloso, su concava, subtus bisulca, tota pilis brevis hirsuta, imbricato-erecta, incurvata, guicularia.
Flores in apicibus racemosi, subumbellati,
Antherae exsertae.
Differt a D. hispida: 1) foliis longioribus, tioribus, curvatis.
2) floribus racemosis.
3) staminibus longiori
D. hispida. *Fruticulus* fusco-cinereus, pe et ultra.
Rami sparsi et subumbellati, frequentes, pat tes, purpurascentes, tenuissime pubescen
Folia sparsa, frequentia, trigona; supra pl sulcata; subtus carinata et sulco duplici exa tota tenuissime villoso-hispida et scabra, ac mutica, recurvato-patula, semiunguicul
Flores terminales, plurimi, umbellati, albi.
Pedunculi et calyx purpurascentes, pubescen
Nectarium petaliforme.
Capsulae saepius tres.
Variat foliis subtus magis convexis et mi sulcatis.
D. virgata, *Fruticulus* totus glaber, erectu ramosus, spithamaeus vel ultra.
Rami pauci, filiformes, elongati, ramulosi.
Ramuli aggregato-subverticillati, subfastigiat saepe iterum similiter ramulosi.
Folia in caule et ramis remota, pauciora; i ramulis frequentiora, subimbricata, sparsa tr gona, obtusiuscula, subtus bifariam glandu loso-punctata, laete viridia.
Petioli nodosi, adpressi, pallidiores.
Flores in ultimis ramulis subracemosi, fastigiat plurimi, albi, glabri.

I

... ERICOIDES. *Frutex* erectus, totus glaber.

Rami fubtrichotomi et dichotomi.

Ramuli fimiles, fubfaftigiati.

Folia fparfa, ramos et ramulos tegentia, ovato-oblonga, obtufa, integra, trigona feu fupra plana; fubtus carinata fulco prope carinam utrinque et praeterea quafi coftae duae intra margines, glabra, punctata, imbricata, apice patula, lineam longa.

Flores in ultimis ramulorum apicibus terminales, folitarii vel bini.

... CAPITATA. *Frutex* prolifer, erectus, ramofus, fufcus, tripedalis.

Rami et ramuli per intervalla ramulofi ramulis fubverticillatis, brevibus, erectis, villofis, foliis tectis, fubfaftigiatis.

Folia fparfa, conferta, obtufa; fupra plana, linea elevata; fubtus trigono-carinata; bifulca, undique fcabra, apice incurva, octofariam imbricata, lineam longa.

Flores in ramulis terminales, feffiles, capitato-fpicati.

Bracteae exteriores 5, calyci approximatae aequales, concavae fupra, fubtus valde carinatae, margine tenui fubvillofo, calyce breviores, glabrae; interiores 5, bracteis exterioribus fimiles fed duplo latiores et longiores.

Perianthium 5-phyllum: *foliola* lanceolata-oblonga, obtufa, margine villofa, extus parum carinata, intus concava, glabra erecta, longitudine unguium corollae.

Stylus filiformis, erectus, longitudine filamentorum.

Stigma fimplex, obtufum, fubtrifidum.

Capfula bilocularis.

D.

D. SUCCULENTA. *Frutex* erectus, fuscus, glaber. bipedalis et ultra.
Rami trichotomi et dichotomi, a casu foliorum nodulosi, fusci, erecti.
Ramuli similes, subfastigiati.
Folia sparsa, decussata, carnosa, trigona, obtusa supra concacava; subtus convexo-carinata punctato-rugosa; glabra, integra, margine eleganter ciliata ciliis albis, imbricata, lineam longa.
Flores in ultimis ramulis terminales, pauci.
Variat ramulis villosis et foliis margine scabridis in eodem frutice.

D. TETRAGONA. *Frutex* erectus, spithamaeus.
Rami subumbellati, foliis tecti, curvato-erecti, inaequales.
Folia decussata, basi exciso-cordata, ovata, convoluto-navicularia seu supra canaliculata, subtus carinata, acuta, ciliata, quadrifariam imbricata apice patulo, lineam longa.
Flores in ramorum apicibus terminales, solitarii, maiusculi, incarnati.
Petala 5, lanceolata, acuta, glabra, alba, intus supra basin lanata.
Nectaria petaliformia, barbata.
Stylus brevissimus: *Stigmate* obtuso.
Variat foliis ciliatis et scabris.

D. CUPRESSINA. *Rami* alterni, filiformes, erecti, tecti foliis.
Folia alterna, ovata, minuta, imbricata, trigona, subscabra, erecta, apice calloso-colorata.
Flores terminales, solitarii, sessiles.

D. PUBESCENS. *Fruticulus* palmaris vel spithamaeus, simplex vel ramosus, erectus, cinereus.
Rami pauci, plerumque in summitate terni, subfastigiati, hirti.

Folia

ſparſa, caulem ſupra et ramos tegentia, ceolata, mutica, obtuſiuſcula; ſubtus con-
:a et carinata, hirſuta; ſupra plana, glabra, ?gra, imbricata, lineam longa.
s terminales, plurimi, umbellati, albi et ruſeſcentes.
iculi et calyx villoſi.
ILLOSA. *Frutex* cinereus, ſubdecumbens, hamaeus.
pauci, alterni, flexuoſo-erecti, cinereo-ceſcentes, glabri, noduloſi, aphylli.
ıli dichotomi et ſubverticillati, cernui, foliis ti, ſubfaſtigiati.
frequentiſſima, ſparſa, lanceolata, acuta, tica, integra; ſupra plana, coſta medio vàta, glabra; ſubtus carinata, rugoſa, vil-
o-ſcabra, pilis brevibus, albis, recurvis; ɔricata, ſemiunguicularia.
s in ramulis terminales, aggregati, ſub-iles, capitati.
lae incarnatae, intus barbatae.
ıria quinque, barbata.
:LIATA. *Frutex* erectus, cinereus, bepida- et ultra.
: ſparſi, oppoſiti, ſubverticillati, elongati, .i, cinereo-flaveſcentes, glabri.
uli ſimiles, capillares, ſubfaſtigiati, te-iſſime pubeſcentes, folioſi.
: ſparſa, lanceolata, acuta, mutica, ſupra na; ſubtus carinata, glanduloſo-punctata; iata ciliis raris albidis, imbricato-patula; ernodiis longiora, lineam longa.
es terminales, plurimi, umbellati, albi.
li et calyx purpuraſcentes, villoſi.
INEARIS. *Frutex* erectus, cinereus, totus ıber, pedalis et ultra.

Rami

Flores in ultimis ramulis axillares, solitarii, dunculati, albi.
Pedunculi foliis breviores.
Calyx villosus.
Capsulae punctato-muricatae.

D. CRENATA. *Frutex* erectus, totus gl bipedalis et ultra.
Rami teretes, purpurascentes, elongati, la
Ramuli subverticillati, terni vel sparsi, angı purpurei, virgati, incurvi, laxi.
Folia sparsa, ovata et ovato-oblonga, ob plana, glabra, supra saturate viridia; su pallidiora, punctato-glandulosa, costa n exarata; crenata crenis glanduloso-punć lucida, erecto-patula, unguicularia.
Flores axillares in ramulis, solitarii, pedunc maiusculi, albi.
Pedunculi filiformes, foliis breviores.
Nectaria 5, petaliformia, lanceolato-line

C. UNIFLORA. *Radix* filiformis, fibrosa.
Frutex teres, cicatribus foliorum scaber, simplex, saepe ramosus, spithamaeus u pedalis.
Rami subumbellati, divaricato-patentes, s erecti, purpurascentes, glabri vel villosi; aequales, rarius ramulosi.
Folia ovato-oblonga vel ovato-lanceolata, tusa, sparsa, erecta, internodiis longiora, guicularia, scabriuscula, margine inte punctis marginalibus pellucidis; supra rate viridia sulco longitudinali obtuso; su pallidiora; punctis pellucidis plurimis; gl vel ciliata.
Flores terminales, solitarii vel plures in ult ramulis a 2 ad 9, erecti, pedunculati.

Pe

:uli lineam longi, vel breviores, bracteis
ıot vestiti, uniflori.
nta 5, filiformia, serti lateri inserta, ge-
lato - inflexa, pilosa, staminibus fere lon-
a, alba, extus apice purpurascentia, apice
dulis antheriformibus, truncatis, concavo-
reformibus, fusco - pupurascentibus. *Fila-*
a 5 alia, subulata, incurva, pilosa, alba,
issima, nectariis plus duplo breviora, serti
i inserta, cum nectariis alternantia.
ı superum, glandulis capitatis subpedicel-
plurimis, virentibus cinctum.
breviffimus, craffiufculus, virescens, sul-
ı, glaber, erectus vel reflexus.
obtusum, perforatum, 5 - nodosum no-
globosis, glabris.
ramis glabris et villosis; foliis glabris
liatis.
.CHELLA. *Frutex* erectus, totus glaber,
sissimus, tripedalis et ultra.
ɔarsi, elongati, purpurascentes.
filiformes, subverticillato - approximati,
i, subfastigiati, villosi.
ıarsa, inferiora ovato - oblonga, superiora
ı, obtusa, crenata crenis glandulosis et
ine reflexo, supra plana, subtus costa
tudinali, lucida, patenti erecta, semi-
icularia.
in apicibus ramulorum axillares, pedun-
, gemini, purpurascentes, albidi.
ıli capillares; flavescentes, glabri, foliis
ores.
z 5, petaliformia, lanceolato - linearia.
e tres.
'IFOLIA. *Frutex* totus villosus, pedalis
ra.

Rami alterni, erecti, ramulis subtomosis, sp rarioribus, flexuosis.

Folia sparsa, ovata, obtusiuscula, glandu marginata et crenata; concaviuscula. si pallidiora, tenuissime pucescentia, patulo bricata, unguicularia.

Flores versus summitates ramorum racemosi pedunculis unifloris, foliis longioribus.

D. MARGINATA. *Frutex* erectiusculus, cin purpurascens, spithamaeus et ultra.

Rami et ramuli subumbellatim sparsi, filifo flexuosi, patentes, villosi.

Folia sparsa et subopposita, cordata, obtusi integra margine reflexo, interdum mem cea, glabra, supra viridia, subtus palli tentia: inferiora maiora, ovata; sup minora, lanceolata.

Flores terminales, umbellati, maiusculi, nato-albi.

Pedunculi filiformes, subvillosi, bracteis in medio, foliis longiores.

Filamenta 5, sterilia, barbata; 5 antherife

D. GLANDULOSA. *Rami* teretes, cinerei, flexuoso-erecti.

Ramuli subumbellati, erecto-incurvi, pub tes, iterum ramulosi.

Folia in ramulis sparsa, ovata, acuta, i margine reflexo, supra rugosa, subtus patula.

Flores terminales, umbellati, incarnati.

Pedunculi villosi, unguiculares.

D. IMBRICATA. *Frutex* fuscus, erectus, fissimus, tripedalis et ultra.

Rami verticillati, cauli similes.

Ramuli plurimi, verticillati, foliis tecti, subfastigiati, digitales.

a sparsa, frequentissima in ramulis, ovata, cuminata, supra glabra; subtus punctata, villosa; margine ciliata, imbricata, semilineam longa.
es in ramulis terminales, umbellati.
ces villosi.

BARBIGERA. *Frutex* flexuosus, erectus, cinereus, totus glaber, pedalis et ultra.
i et ramuli sparsi, flexi et curvati, cinerei.
a sparsa, cordata, acuta, integra, margine reflexo, supra subrugosa, subtus punctata, tula, glabra, inaequalia, subunguicularia.
es terminales, umbellati, pedunculati, plurimi.
unculi uti et calyces angulati, glabri, purpurascentes, foliis longiores.
lla apice intus barbata.

ORBICULARIS. *Fruticulus* erectus.
i filiformes, flexuoso-erecti, tenuissime pubescentes.
uli subverticillati, breves, incurvati, per intervalla remoti.
a sparsa, orbiculata vel parum ovata, integra, glabra, reflexa, subrogosa, minima vix dimidiam lineam longa.
res versus summitates racemosi, albi.
unculi villosi, uniflori, foliis longiores.
mina corolla duplo longiora.

Synonyma.

rubra. Linn. Spec. Plant. p. 287. Syst. Veg.). Gmelin p. 409. Berg. Pl. Cap. p. 62.
virgata. Prodr. Pl. Cap. p. ult. append.
hirsuta. Linn. Spec. Plant. p. 286. Syst. Veg.). Gmelin p. 409. Berg. Pl. Cap. p. 65.
pectinata. Prod. Pl. Cap. p. ult. append.

D. *hispida*. Prodrom. Plant. Cap. p. 42. H
gia capensis. Linn. Spec. Pl. p. 288. I
p. 342. Diosma capensis, Linn. Syst. V
p. Gmelin p. 409.

D. *bisulca*. Prodrom. Plant. cap. p. ult. sp

D. *pubescens*. Prodrom. Pl. Cap. p. 43. Ha
ciliaris. Linn Syst. Veget. XII. p. 625.
togia ciliata. Berg. Pl. Cap. p. 68. D
corymbosa, Montin Act. Lundens vol. 1.
cum icone, Linn. Syst. Veget. p. G
p. 409.

D. *ciliata*. Prodrom. Pl. Cap. p. 43. D
ciliata Linn. Spec. Plant. p. 287. Syst. V
p. Gmelin p. 409. Berg. Pl. Cap. p. 66.

D. *ericoides*. Linn. Spec. Plant. p. 287.
Veget. p. Gmelin p. 409. Berg. Pl. Cap.

D. *succulenta*. Diosma oppositifolia Linn.
Pl. p. 286. Syst. Veget. p. Gmelin p
Diosma succulenta. Berg. Pl. Cap. p. 62.
Syst. Veget. p. Gmelin. p. 408.

D. *cupressina*. Linn. Mantiss. p. 50. Syst. V
p. Gmelin p. 409.

D. *capitata*. Linn. Mantiss. p. 210. Syst. V
p. Gmel. p. 409.

D. *villosa*. Hartogia villosa. Berg. Pl. Cap.
Linn. Syst. Veg. p. Gmel. p. 410.

D. *tetragona*. Linn. Suppl. p. 155. Syst.
XIV. p. 239. p. Gmel. p. 410.

D. *linearis*. Prodr. Pl. Cap. p. 43.

D. *ensata*. Diosma unicapsularis. Linn. S
p. 155. Syst. Veget. XIV. p. 239. p. G
p. 409. Empleurum. Jussieu Gener. p
Aiton Hort. Kewens. Vol. 3. p. 340.

D. *lanceolata*. Hartogia lanceolata. Linn
Veg. XII. p. 625. Diosma lanceolata.
Spec. Pl. p. 287. Syst. Veg. p. Gmelin p

ta. Prodrom. Pl. Cap. p. 43.
gosa. ibid.
flora. Linn. Spec. Plant. p. 287. Syst. Veg. Gmelin p. 409. Hartogia uniflora. Berg. t. Cap. p. 71.
hella. Linn. Spec. Plant. p. 288. Syst. Veg. melin p. 409. Hartogia pulchella. Berg. Cap. p. 69. Linn. Syst. Veg. XII. p. 625.
iata. Linn. Spec. Plant. p. 287. Syst. Veg. melin. p. 409. Hartogia crenata.
folia. Linn. Suppl. p. 154. Syst. Veg. p. lin p. 309. Prod. Pl. Cap. p. ult. Append. ma odoratissima. Montin Act. Lund. 1. c. icone.
ulina. Hartogia betulina. Berg. Pl. Cap.
rginata. Linn. Suppl. p. 155. Syst. Veg. melin p. 410.
ricata. Hartogia imbricata. Linn. Mant. 4. Diosma imbricata. Linn. Syst. Veg. p. lin p. 409.
bigera. Linn. Suppl. p. 155. Syst. Veg. melin p. 410.
icularis. Prodr. Pl. Cap. p. ult. Append.
da. Iacqu. Collect. vol. 3. p. 278. tab. 20. Syst. Veg. p. Gmelin p. 409.

Locus.

scunt prope urbem Cap in collibus mon- : alibi: *rubra* vulgatissima; *pubescens* vul- tiam extra Cap; *succulenta*, *hispida*, *uni-* *imbricata.*
arenosis campis inter Picketberg et Ver- Valley *hispida;* inter Cap et Drakenstein Fransche Hoek et in Paardeberg *margi;* t *pulchella;* inter Cap et Paarl *tetragona*-

 in

in Svartland *barbigera*, *crenata*, *imbricata*; Groene kloof et Saldanabay *imbricata*.

In montibus inter Nordhoek et Bayfals c[illegible] *tata*; in monte fummo Roode Sand *enfata*, [illegible] *tulina*; in fummo Tafelberg *crenata*; in L[illegible] kloof *enfata* et *lanceolata*.

Tempus Florendi.

Florent plurimae fpecies toto fere anno, [illegible] primis vero

Aprili et *Majo* capitata, pubefcens, imbricata[illegible]

Majo et fequentibus *menfibus* rubra, hi[illegible] uniflora, fucculenta, tetragona, pulch[illegible] marginata.

Augufto, *Septembri*, *Octobri* enfata, crenata[illegible]

Octobri, *Novembri* lanceolata, betulina, barbi[illegible]

Ufus

Inferviunt inprimis *uniflora*, *pulchella*, [illegible] *nata* et *betulina*, quarum folia inter lapide[illegible] pulverem redigunt Hottentotti, eoque, co[illegible] mine *Buchu*, corpus pinguedine ovina ante[illegible] unctum adfpergunt, unde odor eorum graveol[illegible] et infuetis valde ingratus.

DISSER-

DISSERTATIO
DE
ELANTHIO,

D. 13. DECEMB. 1797.

RESP.

MELKER KJERNER.

toto Systemate Plantarum sexuali nulla certe Classis, quae minus utilitatis, plus noxiae alit Scientiae Botanicae, quam quidem illa, ie polygamiae nomen adepta est. Ad hanc ssem referri debuissent omnia illa vegetabilia, bus praeter flores hermaphroditos etiam flo- masculi vel foeminei sive monoici, sive ci simul sunt. Cum vero in plurimis aliis ssibus occurrant et integri Ordines et Genera pauca, quibus Germina sterilia, ut in Um- atis, Syngenesia, Arboribusque facile om- ıs, nimium sane extenderentur et fere in aitum huius Classis limites. Praeterea etiam adeo facile est dictu, saltem sub florescen- an Pistillum praesens abortiat, vel semina uret. Hinc non raro evenit, ut Genera int immerito multiplicata et praeter naturae)lem in scientiae detrimentum divisa.

Ob hanc rationem Atriplex separata fuit a nopodio, Hermas a Bupleuro, Solandra

 et

et Centella ab Hydrocotyle, Valantia a Ga[lio], Veratrum a Melanthio, ut multa alia sil[entio] praetereamus.

Si attente examinare velimus ultimo no[mi]nata duo Genera Veratri et Melanthii, facile [con]veniemus, praeter naturam illa esse dilace[rata], quodque character ille, quem pro Veratro [pro]fert ill. Linné, valde sit exiguus, fere nul[lus], saltem minime sufficiens pro distincto constitu[en]do genere, nimirum: *in Masculo flore r[udi]mentum obsoletum et vanum pistilli.*

Melanthii Genus in speciebus plurimis, [in]primis nuper detectis, multum variare dep[re]henditur, floribus scilicet monoicis, dioi[cis], polygamis et hermaphroditis; semper ta[men] characteres genericos certos servat et cons[tan]tes, Corollam 6-petalam, Stamina 6 pet[alis] inserta, Stylos tres et Capsulas tres coali[tas]. Jure igitur meritoque haec Genera combina[nda] censemus, eorumque huc usque detectas speci[es] ulterius examinatas sistere volumus.

Descriptio Generis.

CAL. nullus.

COR. *Petala* 6, oblonga, persistentia, ungui[cula]bus linearibus.

STAM. *Filamenta* 6, petalis inserta, filiformi[a] erecta.

Antherae globosae.

PIST. *Germen* superum, conicum, striatum.

Styli tres, curvi.

Stigmata obtusa.

PERIC. *Capsula* ovata, trigona, trisulca, tril[o]cularis ex capsulis tribus introrsum unitis.

Obs.

Obf. 1. Illuftr. Jussieu *Melanthio* tribuit [illegible]mina 3, coalita et capfulas iunctas polyfper[illegible]: *Veratro* germina tria diftincta, in quibus[illegible] floribus abortiva: ftylos tres, breves: [illegible]pfulas intus 2 valves, polyfpermas feminibus [illegible]mbranaceis.

Obf. 2. Illuftr. Linné Veratro adfcribit Pe[illegible] ferrata: Filamenta germina prementia api[illegible]bus patentibus: Germina tria definentia in [illegible]los vix manifeftos et Capfulas tres, compreffas [illegible]loculares, 1-valves: tandemque in mafculo [illegible]re rudimentum obfoletum, vanum Piftilli.

Character Genericus: Cor. 6-petala ftamini[illegible]. Filamenta unguibus corollae elongatis [illegible]erta. Capf. 3-locularis.

Characteres Specierum.

[illegible]. *pumilum.*	foliis aggregatis, lanceolatis, canaliculatis, floribus radicalibus.
[illegible]. *capenfe.*	foliis lanceolatis cucullatis, floribus radicalibus.
[illegible]. *monopetalum.*	foliis alternis enfiformibus diftichis, petalis bafi cohaerentibus.
[illegible]. *ciliatum.*	foliis enfiformibus cucullatis fubciliatis, floribus fpicatis.
[illegible]. *triquetrum.*	foliis trigonis, fpica fimplici.
[illegible]. *luteum.*	foliis alternis lanceolatis, fpica fimplici.
[illegible]. *viride.*	foliis alternis lanceolatis, corolla reflexa.
[illegible]. *hybridum.*	floribus mafculis et foemineis mixtis, petalis undulatis.

9. *monoicum.*	floribus masculis panic racemo foemineo termi
10. *spicatum.*	foliis subovatis, spica m
11. *myosotidum.*	scapo thyrsifero, floribu maphroditis.
12. *dioicum.*	floribus dioicis.
13. *indicum.*	foliis alternis linearibus, subbifloro.
14. *laetum.*	foliis lineari - ensifor caule simplici, racemo
15. *virginicum.*	foliis lineari - ensifor caule ramoso, racem longis.
16. *sibericum.*	foliis elliptico - ensifor caule ramoso, racemi ciflori.
17. *album.*	foliis ovatis, caule r spicis cernuis glabris.
18. *nigrum.*	foliis oblongis, caule r racemis erectis toment
19. *virens.*	foliis —, caule ramoso bus racemosis, coroll guibus latere intus inct
20. *Sabadilla.*	foliis —, racemo simpli ribus secundis subnuta

Descriptio Specierum.

M. PUMILUM: *Folia* aggregata, plurim ceolata, acuta, integra, canaliculata, pollicaria.

Flores inter folia sessiles.

M. CAPENSE: *Radix* profunde descende

Caulis nullus.

Folia radicalia, vaginantia, basi lata, ventia, ovato - lanceolata, acuta, sulco

glabra, integerrima, margine tenuissime cartilaginea, patenti-erecta, subquina, interioribus sensim minoribus; mediis basi, intimis totis albis, unguicularibus, extimis bipollicaribus.

Flores intra folia sessiles, aggregati.

Bractea simplex, ovata, acuminata, alba.

Corolla 6-petala, infera. *Ungues* angusti, lineares.

Lamina ovata, connivenți-cucullata, acuta, alba, unguicularia, erecta.

Filamenta 6, laminis vel petalis mediis inserta, basi crassa, subulata, laminis breviora, virescentia.

Antherae ovatae, sulcatae, subincurvatae, rufescentes.

Germina tria, supera.

Styli tres, subulati, erecti, petalis paulo breviores, virescentes.

Stigmata simplicia, obtusa, villoso-fusca.

Capsula oblonga, trisulca, subtrigona angulis depressis, glabra, stylis tribus aristata, trivalvis, trilocularis.

Semina plurima, globosa, glabra, columnae affixa.

II. MONOPETALUM: *Radix* globosa, glabra, profunda.

Caulis simplex, foliatus, vaginatus, striatus, flexuosus, erectus, glaber, digitalis vel palmaris.

Folia tria *caulina* alterna, vaginantia, basi latiora, concava, sensim angustata, apice setacea, disticha, patentia, integerrima, glabra, longitudine caulis vel paulo longiora, superiora breviora.

Flores spicati, sparsi.

Spica flexuosa, pollicaris vel digitalis.

Corolla huic speciei connata monopetala; a Melanthiis tamen jure non separanda.

Varietas quadruplex hujus datur.

α) humilior, corollis albis: laciniarum marginibus maculaque supra os tubi purpureis, staminibus albis, spica 3 vel 4-flora.
β) corollis totis purpureis, marginibus nigris, staminibus purpureis; spica ovata.
γ) corollis albis, marginibus fuscis, spica longiore.
δ) corollis totis albis, elongatis, spica long

M. CILIATUM: *Radix* carnosa, globosa, glabra, fibrillosa.

Caulis erectus, simplex, vaginatus, teres, superne striatus, glaber, palmaris vel spithamaeus, multiflorus.

Folia pauca, circiter tria, caulina, alterna, vaginantia, cucullata, a basi lata sensim angustata, apice filiformia, erecta, integra, glabra; superiora breviora; margine saepius tenuissime cartilagineo-ciliata.

Flores spicati, raro pauci, saepius plurimi.

Corolla 6-petala, patens. *Ungues* angustati, staminiferi. *Lamina* ovata, obtusa.

Color corollae albus.

Filamenta 6, unguibus paulo supra basin insert subulata, petalis dimidio breviora, alba.

Styli tres, filiformes e centro germinis, alt longitudine staminum.

Stigmata obtusiuscula.

Capsula a basi sensim ampliata, glabra, trigon trilocularis; apicibus hamato-recurvatis, co vexiusculis.

Dum ad aquas crescit, folia evadunt caule dup longiora, lineari-ensiformia, ciliis albis scapus altior.

M. TRIQUETRUM: *Caulis* teres, simplex, er ctus, spithamaeus.

Folia

Folium radicale unicum, caulem longe vaginans, canaliculato - trigonum, glabrum, integrum, erectum, caule longius. Aliud folium bracteaeforme sub spica florum simile sed brevius.

Flores spicati, plures.

Spica digitalis, erecta.

Petala ovata, obtusa, alba.

Filamenta petalis breviora.

I. LUTEUM: *Caulis* simplex, teres, striatus, glaber, flexuosus, spithamaeus.

Folia alterna, lanceolata, glabra, pollicaria.

Flores spicati, lutei.

Spica simplex, digitalis.

Petala 6, lineari - oblonga, obtusa, patentia, unguicularia.

Styli tres revoluti.

M. VIRIDE: *Radix* carnosa, globosa, vel fasciculata, profunde insidens, fibrosa, alba.

Caulis simplex, erectiusculus, striatus, glaber, viridis, palmaris.

Folia radicalia vaginantia, lato - lanceolata, longeque acuminata, supra sulco medio, subtus carina laevi, integerrima, glabra, disticha, patentia, longitudine caulis vel paulo longiora. *Caulina* duplo vel triplo breviora, sessilia, sparsa.

Flores pedunculati, solitarii, cernui.

Pedunculi sparsi, decurrentes, filiformes, uniflori, glabri, inferiores longiores, bipollicares; superiores sensim breviores.

Corolla 6 - petala, infera. *Petala* ovato - lanceolata, concava, obtusiuscula, reflexa, subunguicularia, viridia: marginibus et apice purpurascentibus; basi intus luna albida nectarea, persistentia.

Filamenta 6, subulata, reflexa, corolla duplo breviora.

Antherae

Racemi erecti; sparsi, spithamaei.
Pedunculi semiunguiculares.

Synonyma.

M. *capense:* Linn. Spec. Plant. p. 483. S
Veg. per Gmelin p. 587.
M. *monopetalum:* Linn. Suppl. p. 213. S
Veg. per Gmel. p. 588. Wurmbaea cape
Nov. Gen. Plant. P. 1. p. 18. fig. *α. β. γ.* L
Syst. Veg. XIV. p. 348.
M. *ciliatum:* Linn. Suppl. Plant. p. 213. S
Veg. XIV. p. 349. per Gmelin p. 587.
Hyacinthus stellatus, spicatus, floribus
carnatis caule et folio Orchidis ex Prom. B. S
Pluk. Phyt. T. 195. f. 4.
M. *triquetrum:* Linn. Suppl. Pl. p. 213. S
Veg. XIV. p. 349. per Gmel. p. 587.
M. *viride:* Linn. Suppl. p. 213. Syst. Veg. X
p. 349. per Gmel. p. 588.
M. *luteum:* Flor. Jap. p. 152. Veratrum lute
Linn. Syst. Veg. per Gmel. p. 589.
M. *hybridum, monoicum, spicatum, myosto*
Linn. Syst. Veg. per Gmel. p. 547. *dioic*
indicum ibid. p. 588.
M. *laetum:* Ait. Hort. Kew. 1. p. 488. Li
Syst. Veg. per Gmelin p. 588.
M. *virginicum, sibericnm,* Linn. Syst. Veg. p
Gmelin. p. 587.
M. *album, nigrum, virens, Sabadilla:* Ve
trum album, nigrum, viride, sabadilla Li
Syst. Veg. per Gmelin. p. 589.

Locus.

In *Europa, album* in Russiae, Austriae, H
vetiae, Italiae, Graeciae montosis, *nigrum*
Hungariae et Siberiae apricis siccis.

A

Asia: *Sibiricum* in Sibiria ad Baikal, *luteum* Japonia, *indicum* in Tranquebaria, *album* et *grum* in Sibiria.

Africa: *capense*, *monopetalum*, *ciliatum*, *triatrum*, *viride* in Capitis Bonae Spei arenosis undatis.

America: *pumilum* in Terra del Fuego, *Forst.* *tum* in Virginia, Canada; *hybridum*, *monoicum*, *spicatum*, *myoctonum*, *dioicum*, *laetum* Corolina, *virginicum* in Virginia et Pensylvania.

U s u s.

Omnes inter huius Generis Species inprimis se commendat utilitate *Sabadilla*, cuius seminibus probatam inesse vim vermes in corpore humano, cimices et pediculos necandi, satis notum est. Quibus vero sub formis et qua cautela semina haec sint adhibenda, alios ut taceam, iter exposuit cel. MURRAY in *Apparatu Medicaminum*. Vol. 5. p. 166 - 179.

DISSERTATIO
DE
DROSER

D. 29. NOVEMB. 1797.

RESP.

DAN. HAIJ.

§. 1.

Dari Classes, Ordines et Genera inter Pl
naturalia, nemo facile in Botanicis versatu
gabit. Testantur id imprimis *Papiliona*
Cruciatae, Ringentes; Gramina, Orchideae,
bellatae, Filices; Rumex, Erica, Ficus,
lastoma et sexcenta alia. Characteres vero ha
classium, ordinum et generum eruere ac stabi
non aeque est facilis opera. Dum itaque B
nici, methodo alicui artificiali systematicae n
serviliter addicti, genera, quae partibus fr
ficationis paucioribus vel pluribus variare sol
in plura dividunt nova et dilacerant, certe v
peccant, plusque detrimenti, quam emolum
Scientiae adferunt. *Valerianae* genus integ
quidem mansit, staminum numerus valde
sit inaequalis; *Rumex* vero a *Rheo*, *Blaeri*
Erica, Atraphaxis a *Polygono, Tillaea* et *S*
a *Crassula*, *Celsia* a *Verbasco*, *Canarina* a (
panula, *Myosurus* a *Ranunculo* minus bene
runt divulsae ob stamina in hisce numero va

isyrinchium et *Ferraria* a *Moraea*, *Ma-* ab *Hermannia*, *Cyphia* a *Lobelia*, *Kuh-* *Eupatorio* ob filamenta connata et an- liberas separatae fuerunt; *Nyctanthes* a *o* ob Corollae lacinias numerosiores et *urum* a *Diosma* ob Capsulam solitariam, t *Gardeniae* species in plura genera abie- ob numerum in hoc, forsan magis quam alio, staminum inconstantem.

§. 2.

dem quoque sors fuit Generis *Droserae*, naxime licet singularis, ab aliis diversissimi s foliorum glandulosis maxime spectabilis listincti. Separata enim praeter naturam *ridula*, ob Pistillum solitarium, a ceteris ognatis, quos inter *Drosera Lusitanica*, nina decima, iure longe maiori, novum uere genus debuisset. Singulare *Droserae*, quod accuratius examinandum et differ- e Academica describendum nobis suscepi- non parum qua partes fere omnes fructi- nis variare solet, nec facile vel a *staminibus* *istillo* vel ipso denique *fructu* characteres et stabiles admittit. In *duo* itaque Genera Systematicos abiit, et forsan, ni nimis ır, in *tria*, DROSERAM scilicet, RORIDULAM ıque DIONAEAM, plantam adhuc rarissimam obis non debito examini subiectam.

§. 3.

ropeae *Droserarum* species, *rotundifolia* et *lia* primum Botanicis innotuerunt; postea *nica*, denique *Indica* et Africanae *Capen-* *Cistiflora*, tandemque *Roridula*; quibus runt, opera celeberimi Praesidis indefessa,

Acaulis et *Cuneifoliae*. Hisce addimus singularem
non minus, quam hac usque ignotam, ab ill
sui peregrinatore Domino *Hasses* missam sp
ciem, peltatam dictam.

§. 4.

Descriptio Generis.

CAL. *Perianthium* 1-phyllum, persistens
partitum: *laciniae* lanceolatae, acutae, er
COR. *Petala* 5, obovata, obtusa, calyce lon
STAM. *Filamenta* 5, subulata, longitudine c
Antherae ovatae, erectae.
PIST. *Germen* superum.
Styli 5, staminibus longiores.
Stigmata divisa.
PER. *Capsula* ovata, angulata.
Semina plurima.

Obs. 1) *Roridulae* calycem 5-phy
scriptum a LINNAEO, a JUSSIEUIO vero 5

Obs. 2) D. *acauli* stigmata esse trifida
Capensi stylos simplices stigmate bi
Cistiflorae stylos 6 stigmatibus m
et staminibus longioribus.
Lusitanicae stamina decem;
Roridulae stylum unum; Capsul
larem, 3-valvem;
Anglicae Capsulam 4-valvem e

Obs. 3) In *Cistiflora* inter stylo
nimas fere ad basin bifidum, sic ut
tur sex; stylis vero accuratius ex
dentur potius esse tres, interdum
bifida in hac specie.

Character Genericus: Calyx 5-
Capsula angulat
pella 5-petala.

§. 5.

Characteres Specierum.

* *Acaulis:*

1. *Acaulis:* *flore* radicali solitario

** *Scapigerae:*

2. *Cuneifolia:* scapo subdiviso, foliis sessilibus oblongis.
3. *Rotundifolia:* scapo simplici, foliis petiolatis subrotundis.
4. *Longifolia:* scapo simplici, foliis petiolatis oblongis.
5. *Capensis:* scapo diviso, foliis petiolatis ensiformibus.

*** *Caulescentes:*

a. *caule simplici:*

6. *Cistiflora:* caule simplici, foliis lanceolatis.
7. *Indica:* caule simplici, foliis lineari-filiformibus.
8. *Peltata:* caule simplici, foliis peltatis orbiculatis.

b. *caule ramoso:*

9. *Lusitanica:* caule ramoso, foliis ensiformibus, ramis unifloris.
10. *Roridula:* caule fruticoso ramoso, foliis lanceolatis, ramis multifloris.

Anglica: Linn. Syst. per Gmelin p. 515. varietas potius quam distincta Species videtur.

Dionaea muscipula decandra Droserae forsan genus intrabit, ob singularem affinitatem, foliis radicalibus apice ciliatis, scapo, petalis 5 et capsula, Stamina licet decem et Stylus solitarius.

§. 6.

Descriptio Specierum.

Herbaceae omnes, *Roridula* sola fruticosa.

Folia ciliata ciliis longis, glanduloso-capitati glutinosis. *Pagina* inferior foliorum pleru que glabra, superior vero et margines im mis ciliati sunt.

D. acaulis; *Caulis* vel scapus nullus; sed

Folia radicalia, plura; basi attenuata, obov obtusa.

Flos solitarius in centro foliorum, sessilis subpedunculatus.

Pedunculus brevissimus, saepe nullus.

Corolla 5-petala, patens, alba.

Filamenta 5.

Styli 5, saepius bifidi, albi, patentissimi, formes, breves.

Stigmata bifida vel plumosa.

D. cuneifolia: *Radix* filiformis.

Folia radicalia, sessilia, plura, imbricatim posita, inferiora minora obovata, obtusissi ciliata: ciliis rubescentibus; patentia, un cularia vel vix pollicaria.

Scapi solitarii vel pauci, tres seu quatuor, simpli erecti, filiformes, striati, villoso-scabri pollicari ad spithamaeam usque longitudin

Flores racemosi, subsecundi, rarissime l plerumque tres usque septem et ultra.

Pedunculi uniflori, simplices et divisi, cer unciales.

Varietas est triplex:

α. scapo brevissimo, pollicari; floribus bi corollis albis.

β. scapo longissimo, spithamaeo; floribus r mosis, pluribus; corollis purpureis.

γ. ſcapo mediocri, palmari; floribus racemoſis, pluribus; corollis albis.

ROTUNDIFOLIA: *Folia* radicalia, plura, petiolata, ſubrotundata.

Petioli pollicares, inaequales.

Scapus filiformis, ſimplex, ſolitarius, raro duo, erectus, palmaris usque ſpithamaeus.

Flores racemoſi, ſecundi, plures.

LONGIFOLIA: *Folia* radicalia, petiolata, oblonga, obtuſa.

Petioli palmares.

Scapus ſolitarius vel duo, ſimplices, filiformes, erecti, palmares et ultra, foliis longiores.

Flores racemoſi, ſubſecundi.

CAPENSIS: *Radix* alte deſcendens.

Folia radicalia, alternantia, petiolata, linearia, obtuſa, ciliata: ciliis glanduloſis; pollicaria usque digitalia.

Petioli pubeſcentes, longitudine folii.

Scapus compreſſus, angulatus, flexuoſus, erectus, hirtus, ſuperne bifidus, ſpithamaeus.

Flores racemoſi, purpurei.

CISTIFLORA: *Radix* ſubfaſciculata vel fuſiformis.

Planta tota herbacea, glutinoſa.

Caulis ſimplex, erectus, villoſus pilis breviſſimis, capitatis, palmaris vel ſpithamaeus.

Folia radicalia ſubverticillata; *caulina* alterna, ſeſſilia, lanceolata, patentia, apice obliqua, integra, ſupra ſulco longitudinali; ſubtus linea elevata, undique tecta pilis capitatis, capitulis rufeſcentibus; internodiis longiora, pollicaria.

Flores terminales, ſolitarii vel bini.

Perianthium 1-phyllum, profunde 5-partitum: *laciniae* ovatae, obtuſae, concavae, corolla breviores.

Petala quinque, lato-ovata, obtusa, emargina[ta] patentia, basi parum angustata, concava, u[n]guicularia.
Filamenta 5, linearia, erecta, nigra, longit[u]dine fere calycis.
Antherae erectae, inferne bifidae, ovatae, fulv[ae]
Germen superum, acutum.
Styli raro 5, saepissime 6, filiformes, staminib[us] longiores, fusci apice pallidiore.
Stigmata multifida, obtusa.
Capsula ovata, acuta, pentagona, trisulca, glab[ra] fusca, trivalvis, unilocularis.
Semina plurima.
Varietates α. flore albo, minori, basi macula[t]
β. flore rubro, maiori, basi virescent[e] fusco.

D. INDIA: *Planta* tenella, herbacea.
Caulis flexuoso-erectus, simplex et divisus, p[al]maris.
Folia alterna, sessilia, filiformi-linearia.
Flores racemosi, cernui.

D. PELTATA: *Caulis* simplex, filiformis flexuos[us] erectus, spithamaeus vel ultra.
Folia alterna, peltata, orbiculata, patentia.
Petioli capillares, unguiculares, folio longiore[s]
Flores umbellati, umbella prolifera.

D. LUSITANICA: *Radix* descendens.
Caulis erectus, apice divisus.
Folia radicalia, plurima, aggregato-fasciculat[a] caulina alterna; lineari-ensiformia, sensim api[ce] attenuata, striata, palmaria usque spithamae[a]
Flores terminales, solitarii.

D. RORIDULA: *Caulis* fruticosus, erectus, orgyal[is]
Rami et *ramuli* alterni, subflexuoso-erecti, fusc[o-] cinerei, scabridi, glabri.

Fol

lia in ultimis ramulis subumbellato-aggregata, sessilia, lineari-lanceolata, pinnatifido-dentata ciliata ciliis glandulosis viscosis; fusco-virescentia, bipollicaria.

ores in ramulis terminales, subracemosi, purpurascentes.

dunculi capillares et calyces villosi, glutinosi.

ntherae apice pertusae, oblongae, sulcatae.

L o c u s.

Europa crescunt: *rotundifolia* in Europae, uti et Asiae et Americae paludibus.

Longifolia in Europa cum praecedente.

Lusitanica in Lusitania.

Capite bonae spei Africes: *acaulis*, in Koude Bockeveld trans Elands kloof locis humidis.

Cuneifolia: prope urbem Cap, in summo Tafelberg, Swartland et in Ceilona.

Capensis: in montibus rarior.

Cistiflora: in collibus et campis sabulosis iuxta urbem, in Svartland et alibi vulgatissima.

Roridula: in summis montibus Rode Sand, Bockeveld et alibi iuxta rivulos.

India Orientali: *Indica* in Ceilona et alibi, uti et in Sierra-Leona Africes.

Nova Hollandia: *peltata.*

Tempus Florendi.

Aestate *Europae* species florent Junio et sequentibus mensibus.

Africanae mensibus Augusti et sequentibus que ad exitum Anni.

U s u s.

Roridulae: Summitates omnes Fruticis foliosae maxime viscosae sunt et uti Viscum insecta retinent; in dominibus itaque suspensae Colonis Europaeis pro muscis capessendis inserviunt.

DISSERTATIO
DE
HYDROCOTYL

D. 24. NOVEMB. 1798.

RESP.

JOHAN. PETR. PONTEN

§. 1.

Umbellatae, a florefcendi modo fic dictae, l ab aliis dignofcuntur, Involucro polyph Petalis Staminibusque quinque, Germine in Stylo gemino Semineque nudo, bipartibili; dice faepius funt biennes, Caule fiftulofo F que divifis, compofitis. Qualitates huius or plantarum in Genere funt aromaticae, a calidae, quandoque amaricantes, interdum culentae et edules, interdum quoque venen magis. Vires refident vel in tota herba faepius in radice et feminibus excellentio Carminativa praecipue, Diuretica et Emm goga; unde a materiae medicae Scriptoribu Medicis Celeberrimis facile omnibus ufus la tus fuit in Hyfteria, Tympanitide, Afthu Colica flatulenta et aliis non paucis mor affectibus. Rarius occurrunt in hocce or valde Naturali plantae frutefcentes, nunc arborefcentes et plurimae Europam inco pauciores reliquas mundi Plagas. Inter plu

Ui

arum Genera Hydrocotyle, quam heic
e in animum constuimus, facile admo-
teris suis cognatis sese distinguit:
bella simplici,
olucro 3-phyllo,
ninibusque compressis.

§. 2.

Descriptio. Generis.

Umbella simplex.

volucrum 4-phyllum.
5-petala, *petala* ovata, acuta, integra.
Filamenta 5, subulata, erecta.
rae ovatae, parvae.
ermen inferum.
duo, subulati, erecti, brevissimi.
ata simplicia.
nen obcordatum, compressum, bipartibile.

1.) Flores umbellae in quibusdam specie,
tiunt, ut in *tomentosa*, *glabrata*, *villosa*.

2) Involucrum variat foliolis 3, 5 et 6,
mentosa.

§. 3.

Characteres Specierum.

ata.	foliis teretibus sulcatis.
fis.	foliis linearibus, umbellis multifloris.
olia.	foliis lineari-lanceolatis subfalcatis, umbellis paucifloris.
ata.	foliis obovatis glabris.
fa.	foliis cordatis integris villosis.
a.	foliis cordatis crenatis.
ita.	foliis cordatis integris.

8.

8. *Asiatica.*	foliis reniformibus de latis.
9. *Moschata.*	foliis reniformibus 7-ferratis villosis, umbellis tifloris.
10. *Hirsuta.*	foliis reniformibus lobati natis, umbellis verticilla
11. *Americana.*	foliis subpeltatis crenati bris, umbellis 5-floris
12. *Umbellata.*	foliis peltatis, umbellis tifloris.
13. *Vulgaris.*	foliis peltatis excisis, um 5-floris.
14. *Verticillata.*	foliis peltatis ovalibus, bellis verticillatis; vide
15. *Natans.*	foliis reniformibus rep crenatis natantibus.
16. *Reniformis.*	foliis reniformibus de erectis.
17. *Javanica.*	foliis lobatis angulatis cu vide Tab.
18. *Ranunculoides.*	foliis inciso-quinquepar
19. *Tridentata.*	foliis cuneiformibus api fidis villosis; vide Tab.
20. *Triloba.*	foliis cuneiformibus tril glabris; vide Tab.
21. *Tomentosa.*	foliis cuneiformibus de tomentosis.

§. 4.

Descriptiones Specierum.

H. VIRGATA: *Caulis* suffruticescens, er ramosus, totus glaber, pedalis et ultra.

Rami dichotomi. similes.

Folia prope articulos duo vel plura, subte linearia, acuta, integra, erecta, intern

ngiora, palmaria, superioribus sensim breoribus.
bellae axillares, sessiles, simplices, multiflori;
unculi capillares.

SINENSIS: *Caulis* repens.
s linearia, obtusa, laevia, plana, saepius
na ad articulos.
ri longitudine folii.
bella multiflora.

LINIFOLIA: *Caulis* filiformis, flexuosus,
ecumbens, striatus, tenuissime subtomentosus.
si alterni, pauci, similes.
a alterna, sessilia vel in petiolos sensim attenata, lineari-lanceolata, acuta, integra, sublcata, pollicaria.
es verticillato-umbellati.
bella pauciflora.

GLABRATA: *Caulis* filiformis, curvatus, decumbens, obsolete striatus, totus glaber, parum ramosus.
i dichotomi, simplices, similes, elongati.
a in articulis opposita, petiolata, elliptica, acu, integra, coriacea, inaequalia, subpollicaria.
oli unguiculares.
es umbellati.
ella axillaris, sessilis, simplex, multiflora.

VILLOSA: *Caulis* decumbens, filiformis, tos villosus.
i trichotomi, elongati, similes.
a ex articulis duo vel plura, petiolata, corto-ovata, acuta, integra, inaequalia, lineam nga usque pollicaria.
olus longitudine folii vel paulo longior.
es subverticillato-umbellati.
ella axillaris, sessilis, simplex.

Variat

Variat foliis magis cordatis et oblongis, minoribus et maioribus.

H. ERECTA: *Folia* obcordata, obtusa, interius acute dentata, pollicaria.

Petioli radicales, apice pauciflori, erecti.

H. ASIATICA: *Caulis* filiformis, decumbens, striatus, tenuissime pilosus, parum ramosus.

Rami dichotomi, simplices, similes.

Folia alterna, petiolata, reniformia, denticulata, nervosa, pilosa, inaequalia, unguicularia, usque pollicaria.

Flores axillares, umbellati.

Umbella simplex, sessilis, pauciflora.

H. MOSCHATA: *Caulis* sarmentosus, capillaris, glaber.

Folia alterna, petiolata, cordata, orbiculata, lobata, denticulata, hirsuta, unguicularia.

Petioli capillares, villosi, pollicares vel ultra.

Umbellae pedunculatae.

Pedunculi unguiculares.

H. HIRSUTA: *Caulis* filiformis, sarmentosus.

Folia alterna, petiolata, cordato-orbiculata, crenata, vix lobata, pilosa, unguicularia.

Umbellae subverticillatae usque septem in pedunculo pollicari, usque bipollicari.

H. AMERICANA: *Caulis* filiformis, decumbens.

Folia alterna, peltata, cordata, basi fissa, lobata, crenata, glabra, unguicularia, usque pollicaria.

Petiolus glaber, pollicaris.

Umbella circiter 5-flora.

H. UMBELLATA: *Caulis* filiformis, decumbens.

Folia peltata, basi parum excisa, remote crenata, glabra.

Petiolus glaber, pollicaris, usque palmaris.

Umbellae multiflorae, pedunculatae.

Pedunculus palmaris, umbella 10-flora et ultra.

H.

I. VULGARIS: *Caulis* repens, articulatus, radicans.

Folia alterna, peltata, orbiculata, lobata, glabra, unguicularia.

Petioli unguiculares.

Umbellae pedunculatae, simplices, pauciflorae.

Pedunculi flexi, semiunguiculares.

II. VERTICILLATA: *Caulis* repens, articulatus radicans.

Folia ad articulos solitaria, petiolata, erecta, glabra, suborbiculato-ovalia, lobato-crenata, pollicaria.

Petiolus pollicaris, usque bipollicaris.

Pedunculi erecti, pollicares.

Umbellae duae, altera terminalis, altera in medio pedunculi, pauciflorae.

Similis H. vulgari, differt vero.

α. foliis maioribus, magis oblongis.

β. petiolis longioribus.

γ. umbellis verticillatis.

III. JAVANICA: Tota planta glabra.

Caulis debilis.

Folia inferiora solitaria ad articulos: longius petiolata, petiolis palmaribus; suprema bina et tenula, petiolis vix pollicaribus; cordata, angulato-lobata, denticulata, pollicaria.

Umbellae axillares, pedunculatae, solitariae, binae, usque tres, pedunculis pollicaribus.

IV. RANUNCULOIDES: *Caulis* repens, articulatus, radicans.

Folia solitaria seu bina inciso-quinquepartita: lobis trilobatis obtusis.

Petioli digitales.

Umbella simplex, pedunculata, pedunculo pollicari.

V. TRIDENTATA: Radix filiformis, longe descendens.

Caulis

Caulis simplex, tomentosus, erectus, pollic
Folia radicalia et caulina sparsa, petiolata,
neata, apice trifida, integra, sensim atten
in petiolos, villosa, cum petiolis pollica
Umbellae pilosae.

H. triloba: *Caulis* suffruticosus, ram
glaber totus.
Folia alterna, petiolata, approximata, cune
triloba, lobis integris acutis, vix pollica
Petioli sulcati, digitales.
Umbellae ex apicibus ramulorum.

H. tomentosa: *Radix* subfiliformis, rep
ramosa, cauliculos plures edens, perenni
Caulis supra terram saepe vix ullus vel bre
foliis tectus.
Folia subradicalia, approximata, alterna, pe
lata, subrotunda vel cuneiformi-obovata,
ciso-septemdentata, sericeo-tomensa, ere
subunguicularia.
Petioli lineares, unguiculares vel pollicares.
Flores umbellati.
Pedunculi ex alis foliorum, unus, duo vel tr
teretes, erecti, villosi, umbelliferi, longi
dine foliorum.
Umbella simplex, 5-flora vel saepius 6-flo
Flosculi pedicellati intermedio subsessili.
Pedicelli breves, vix lineam longi, villosi.
Involucrum tetraphyllum saepius, raro pen
phyllum, rarissime sexphyllum: foliolis la
ceolatis, concavis, intus glabris, extus tome
tosis, erectis, longitudine pedicellorum.
Perianthium proprium nullum.
Receptaculum flosculis radii superum, dilatat
lateraliter, planum, didymum, atropurpure
vel virescens.

Coro

rolla universalis, uniformis, flosculi radii steriles, disci flos fertilis; propria 5 petala vel 6 petala.
tala infra marginem receptaculi inserta, ovata, acuta, erecta, remota, alba, lineam dimidiam longa.
menta 5, infra marginem receptaculi, inter petala inserta, filiformia, erecta, alba, longitudine petalorum.
therae ovatae, incumbentes, fuscentes.
rmen inferum.
yli duo, fissurae receptaculi et fructus inserti, erecti, brevissimi, decidui.
gmata obtusiuscula, simplicia.
ctus obcordatus, compressus.
mina duo.
nta tota incano-tomentosa.

Obs. Cum omnes flores hermephroditi stylis instructi, referatur genus ad 5-andriam, gyniam.

§. 5.

Synonyma.

gata. Linn. Suppl. p. 176. Syst. Veg. per Gmelin. p. 468.
ensis: Linn. Spec. Plant. p. 339. Syst. Veg. per Gmelin. p. 468.
ifolia: Linn. Suppl. p. 176. Syst. Veg. XIV. p. 262. an Chinensis?
brata: Centella glabrata. Linn. Spec. Plant. Hydrocotyle glabrata. Linn. Syst. Veg. per Gmelin p. 468.
losa: Centella villosa Linn. Spec. Plantar. Mercurialis afra. Linn. Mant. p. 398. Suppl. Plant. p. 175.
Hydrocotyle villosa Linn. Syst. Veg. per Gmelin p. 468.

Erecta: et cordata: Linn. Syst. Veget. p
Gmelin. p. 268.
Asiatica: Linn. Spec. Plant. p. 338. Syst. V
per Gmelin. p. 467.
Moschata: et hirsuta: Linn. Syst. Veget. p
Gmelin. p. 467.
Americana: Linn. Spec. Plant. 338. Syst. V
per Gmelin p. 467.
Umbellata: et vulgaris Linn. Spec. Plant. p. 3
Syst. Veg. per Gmelin p. 467.
Natans: Linn. Syst. Veg. per Gmelin. p. 4
Reniformis: et ranunculoides: Linn. Syst. p
Gmelin. p. 468.
Tridentata: Linn. Syst. Veg. per Gmel. p. 4
Tomentosa: Solandra capensis Linn. Spec. Pl
p. 1407, 1508. Hydrocotyle tomentosa Li
Suppl. Plant. p. 176. Syst. Veg. per G
p. 468.

§. 6.

Locus Crescendi.

In *Europa: vulgaris* locis inundatis vulgatiss
Natans in Italia.
In *Asia: Asiatica* in Ceilona, Mollucis, Mal
et alibi.
Sinensis in China.
Javanica in Insula Java.
In *Africa: virgata, glabrata, villosa, asiati*
vulgaris, tridentata, triloba et *tomentosa* i
promontorio bonae spei.
In *America: Umbellata* in provinciis boreali
americana in septentrionalibus et meridiona
bus regionibus; *erecta* et *hirsuta* in Jamai
moschata in Terra australi; *reniformis* et *cor*
data in Carolina; *ranunculoides* in Mexico.

DISSE

DISSERTATIO
DE
ARCTOTIDE.

RESP.

D. 18. JUNII 1799.

CAR. JOHAN. AFZELIUS.

§. 1.

Arctotis prioris saeculi celeb. Botanicis non idem omnino fuit ignota; plurimae vero eius species hocce currente et imprimis ante pauca hinc lustra detectae fuerunt. PLUKENET, diversa denominatione *paradoxam* et *piliferam* memorat; Botanici Hollandici mentionem faciunt *calendulaceae, acaulis, asperae, plantagineae, angustifoliae, paleaceae, anthemoidis* et *dentatae*, ut BREYNIUS, HERMANNUS, COMMELINUS, BOERHAVIUS et de Flora Capensi meritissimus BURMANNUS. Postquam autem novam et emendatiorem faciem induere coepit Botanice, id Operibus LINNAEANIS descriptae fuerunt species, *angustifolia, plantaginea, acaulis, calendulacea, paleacea, dentata, paradoxa, anthemoides* et *aspera*; inter Plantas Capenses BERGII ulterius occurrunt *pilifera* et nonnullae aliae, nobis non satis notae. His addere licebit speciem WALTERI americanam scilicet *caroli-*

 nia-

nianam. Plurimas itaque, quas haec proponit Dissertatio, species a celeb. Dom. Praeside lectae fuerunt in promontorio bonae spei Africes, inter quas *serrata* et *argentea* in Systema Vegetabilium dudum sunt introductae; reliquae autem omnes a nobis fusius descriptae sistuntur tuoque scrutinio B. L. subiiciuntur, ut *linearis*, *pinnatifida*, *glandulosa*, *grandis*, *elongata*, *decumbens*, *diffusa*, *scabra*, *incisa*, *muricata*, *laevis*, *petiolata*, *lanata*, *formosa*, *caulescens*, *interrupta*, *scapigera*, *breviscapa*, *undulata*, *denudata*, *candida*, *pectinata*, *elegans*, *trifida*, *punctata*, *nodosa*, *pinnata*, *nudicaulis*, *cernua* et *sericea*.

§. 2.

Character Genericus.

CALYX communis, imbricatus: *squamae* ovato-oblongae, interiores apice scariosae.

COROLLA composita. *Hermaphroditis* in disco infundibuliformis, 5-fida.

Femineis in radio ligulata, tridentata, tubo brevissima.

STAM. Hermaphroditis *Filamenta* 5, capillaria, brevissima. *Antherae* connatae in cylindrum, 5-dentatae, longitudine corollulae.

PIST. Hermaphroditis: *Stylus* cylindraceus, corolla longior. *Stigma* simplex. Femineis: *Stylus* filiformis. *Stigmata* duo, ovato-oblonga, erecta.

RECEPT. villosum seu paleaceum, planiusculum.

SEMINA. *Hermaphroditis* nulla. *Femineis* solitaria, subrotunda, villosa, coronata calyculo subpentaphyllo: foliolis ovatis, patentibus.

Cha-

Character Essentialis:
Calycis squamae apice scariosae;
Semina calyculo polyphyllo coronata.
Receptaculum planum, villosum.

§. 8.

Specierum Characteres.

* *Foliis integris:*

1. *linearis.*	foliis linearibus tomentosis.
2. *argentea.*	foliis lanceolatis lanatis.

** *Foliis indivisis dentatis:*

3. *pinnatifida.*	foliis linearibus dentatis tomentosis.
4. *serrata.*	foliis linearibus serratis hirsutis.
5. *angustifolia.*	foliis ellipticis dentatis subtus tomentosis.
6. *plantaginea.*	foliis hastatis serratis subtus tomentosis.
7. *glandulosa.*	foliis cordatis oblongis dentatis, glandulosis scabris.
8. *grandis.*	foliis, petiolatis oblongis serratis tomentosis.
9. *elongata.*	foliis obovato-oblongis dentatis tomentosis, caule erecto.
10. *decumbens.*	foliis obovato-oblongis dentatis tomentosis, caule decumbente.
11. *diffusa.*	foliis obovato-oblongis dentatis tomentosis, scapis unifloris.
12. *scabra.*	foliis lanceolatis dentatis supra scabris subtus tomentosis, caule erecto frutescente.

*** *Foliis inciso-pinnatifidis:* 15.

A. 13. *incisa.* foliis oblongis incisis bi... ratis tomentosis, caule li... spido. 16.

14. *muricata.* foliis oblongis lyrato-de... tatis supra scabris sub... tomentosis, caule laevi. 17

15. *laevis.* foliis pinnatifidis dent... glabris.

16. *petiolata.* foliis ovatis incisis dent... subtus tomentosis, ca... decumbente radicante.

17. *lanata.* foliis obovatis dentato-l... ratis supra scabris sub... tomentosis, scapis fo... longioribus.

18. *acaulis.* foliis lyratis supra sca... subtus tomentosis, sca... folio brevioribus.

19. *formosa.* foliis pinnatifidis tomento... sis, caule basi decumbente.

20. *caulescens.* foliis lyrato-pinnatifidis dentatis supra scabris subtus tomentosis, caule erecto.

21. *interrupta.* foliis lyrato-pinnatifidis subtus tomentosis, caule decumbente radicante.

22. *scapigera.* foliis interrupte pinnatifidis tomentosis, scapis foliis aequalibus.

23. *breviscapa.* foliis pinnatifidis dentatis subtus tomentosis, scapis foliis brevioribus.

24. *calendulacea.* foliis lyratis dentatis tomentosis, caule herbaceo, pedunculis axillaribus.

A

spera.	foliis pinnatifidis denticulatis supra scabris subtus tomentosis.
ndulata.	foliis pinnatifidis undulatis dentatis tomentosis, caule fruticoso.
enudata.	foliis pinnatifidis denticulatis subtus tomentosis, caule fruticoso.
andida.	foliis pinnatifidis dentatis tomentosis, caule herbaceo.
ectinata.	foliis bipinnatifidis piliferis glabris, caule fruticoso.
legans.	foliis lobatis dentatis subtus tomentosis caule fruticoso.

** *Foliis pinnatis bipinnatisque:*

rifida.	foliis linearibus trifidis pubescentibus.
unctata.	foliis linearibus pinnatis glabris punctatis, caule fruticoso.
odosa.	foliis nodosis pinnatis glabris, caule fruticoso.
innata.	foliis filiformibus pinnatis glabris, caule fruticoso paniculato.
udicaulis.	foliis bipinnatis glabris, caule herbaceo.
nthemoides.	foliis bipinnatis glabris, caule herbaceo.
aleacea.	foliis bipinnatis glabris, caule fruticoso erecto, capitulis erectis.
dentata.	foliis subbipinnatis tomentosis, caule fruticoso erecto.

A. 39. *paradoxa.* foliis bipinnatis mucronatis glabris, caule fruticoso decumbente.

40. *cernua.* foliis bipinnatis glabris, caule fruticoso erecto, capitulis cernuis.

41. *pilifera.* foliis bipinnatis punctatis piliferis glabris, caule herbaceo.

42. *sericea.* foliis bipinnatis hirsutis.

§. 5.

Descriptiones Specierum.

Acaules occurrunt nonnullae; aliae *caulescentes* sunt.

Herbaceae non paucae sunt; plurimae vero *frutescunt.*

Folia raro indivisa et integra; saepius *divisa* et *tomentosa.*

Capitula terminalia, solitaria in caule, ramis et scapo.

A. LINEARIS: *Caulis* fruticosus, sulcatus, tomentosus, ramosus, erectus, spithamaeus et ultra.

Rami alterni, similes, erecti. superne aphylli.

Folia inferne in caule et ramis approximata, linearia, acuta, integra margine revoluto, tomentosa, erecto-patentia, pollicaria.

A. ARGENTEA: *Caulis* frutescens, teres, totus albo-lanatus, erectus, ramosus, sesquipedalis.

Rami alterni, similes, simplices et ramulosi, divaricati, elongati, superne aphylli.

Folia alterna, remota, sessilia, lanceolata, acuta, integra, lanata, unguicularia.

NNATIFIDA: *Caulis* fruticosus, totus albo-
ientosus, ramosus, erectus, spithamaeus
ultra.
alterni, teretes, striati, erecto-patentes,
›-tomentosi, superne aphylli.
alterna, sessilia, linearia, obtusa, dentata,
›-lanata, erecto-patentia, vix pollicaria.

RRATA: *Caulis* fruticosus, totus pube-
is, simplex, erectus, foliis tectus, peda-
et ultra.
alterna, sessilia, linearia, obtusa, apice
entata, serrata serraturis mucronatis di-
ctis, tota utrinque hirsuta, imbricato-erecta,
licaria.
ıculi ex apice caulis aggregati, subseni, fili-
nes, hirsuti, flexuoso-erecti, inaequales,
nares, uniflori.

IGUSTIFOLIA. *Caulis* herbaceus, basi de-
ıbens, dein erectus, scaber, superne aphyl-
, rarius ramosus, spithamaeus.
alterna, petiolata, elliptica, oblonga, acu-
dentata dentibus remotis, supra virescentia,
ıra; subtus albo-tomentosa; patentia, di-
ılia.

.ANTAGINEA: *Caulis* herbaceus. striatus,
›so-hispidus, simplex, erectus, spithamaeus.
alterna, amplexicaulia, cordata, inferne
ustata, deinde dilatata, oblonga, acuta,
uissime serrata, nervosa; supra viridia, pu-
:entia; subtus albo-tomentosa, erecto-
entia, digitalia.

LANDULOSA: *Caulis* frutescens, teres;
:atus, flexuoso-erectus, ramosus, totus tectus
is hispidis et glandulis interspersis, pedalis,
alterni, similes, flexuosi, cernui.

Folia

Folia alterna, amplexicaulia, cordata, oblonga, acuta, dentata, tota utrinque hispida ciliis et glandulis ferrugineis, patentia, digitalia superioribus sensim brevioribus.

A. grandis: *Caulis* frutescens, simplex, incurvo-erectus, striatus, niveo-tomentosus, superne aphyllus, pedalis.

Folia inferne approximata, alterna, petiolata, oblonga, obtusa, denticulata, utrinque albo-lanata, erecta, palmaria.

Petiolus linearis, sensim in folium dilatatus.

Capitulum nutans, grande.

A. elongata: *Caulis* vix fruticescens, subherbaceus, striatus, niveo-tomentosus, simplex, erectus, superne aphyllus, pedalis.

Folia inferne approximata, alterna, versus basin attenuata, obovato-oblonga, obtusissima, lyrato-dentata dentibus obtusis, utrinque albo-tomentosa, erecta, digitalia superioribus minoribus.

A. decumbens: *Caulis* lignosus, suffruticescens, decumbens et basi radicans, flexuosus, apice erectus, aphyllus, niveo-tomentosus, spithamaeus.

Folia approximata, secunda, erecta, inferne attenuato-subpetiolata, obovata, dentata, utrinque tomentosa, pollicaria et ultra.

Pedunculi e caule continuati, erecti, aphylli apice nutantes, nivei, uniflori, palmares.

A. diffusa: *Radices* filiformes, longi, simplices, spithamaei.

Folia radicalia, plurima, inferne attenuato-subpetiolata, obovata, obtusa, apice dentata dentibus subquinis, utrinque lanata, diffusa pollicaria usque bipollicaria.

Scapus filiformis, teres, striatus, albo-tomentosus, laxus, erectiusculus, vel reflexus uniflorus, palmaris.

A

A. SCABRA: *Caulis* suffruticosus, teres, striatus, totus pilis atris villoso-hispidus, ramosissimus, erectus, pedalis et ultra.

Rami et *Ramuli* alterni, similes, subfastigiati.

Folia alterna, sessilia, inferne attenuata, lanceolato-obovata, mucronata, dentata; supra viridia, papilloso-scabra; subtus albo-tomentosa, erecta; infima digitalia, suprema unguicularia.

Capitula magnitudine pisi.

A. INCISA: *Caulis* herbaceus, teres, striatus striis tomentosis, piloso-hispidus, parum ramosus, flexuoso-erectus, vix pedalis.

Ramus unus vel alter, alternus, similis, brevis.

Folia alterna, semiamplexicaulia, inferne attenuata, inde obovato-oblonga, utrinque inprimis vero subtus albo-tomentosa, inciso-subbipinnatifida, apice et dentibus mucronata, denticulata, digitalia, superioribus sensim minoribus.

A. MURICATA: *Caulis* herbaceus, striatus striis tomentosis, laevis, ramosus, erectus, pedalis vel ultra.

Rami alterni, erecti, similes, simplices.

Folia alterna, amplexicaulia, obovato-oblonga, dentato-subruncinata, lobis angulatis dentatis dentibusque mucronatis; supra papilloso-scabra, viridia; subtus albo-tomentosa, erecta pollicaria vel ultra.

Capitula terminalia in ramis aphyllis, filiformibus, magnitudine fabae.

A. LAEVIS: *Caulis* fruticescens, totus glaber et laevis, striatus, ramosus, erectus, bipedalis.

Rami alterni, divaricati, patentes, similes.

Folia alterna, runcinato-pinnatifida, tota laevia, glabra; erecta, palmaria; *Lobi* lanceolati, denticulati, inaequales.

A.

A. petiolata: *Caulis* herbaceus, basi decumbens et radicans, dein erectus, tomentosus, raro ramosus, spithamaeus.

Folia alterna, petiolata, ovata, inciso-subpinnatifida, dentata dentibus mucronatis; supra viridia, glabra, laevia; subtus niveo-tomentosa; patentia, pollicaria.

Petioli lineares, pollicares.

A. lanata: *Folia* radicalia, plura, sessilia, obovata, obtusa, sublyrato-dentata, supra scabra, subtus niveo-lanata, diffusa, sesquipollicaria.

Scapi simplices, teretes, striati, tomentosi, erecti, uniflori, spithamaei, foliis duplo longiores.

A. acaulis: *Radix* fasciculata, annua.

Folia radicalia petiolata, runcinata, nervosa; supra viridia, pubescenti-scabrida; subtus albo-tomentosa; erecta, spithamaea. *Lobi* inferiores minores, alterni, ovati, denticulati; ultimis maximus, ovatus, incisus, dentatus.

Scapi teretes, hispidi, divaricati, erectiusculi, uniflori, foliis duplo breviores, palmares.

A. formosa: *Caulis* herbaceus, basi decumbens, lanatus, striatus, inferne rarius ramosus, erectus, apice continuatus in pedunculum aphyllum hispidum, spithamaeus usque pedalis.

Folia alterna, petiolata, obovato-oblonga, pinnatifida, erecta, utrinque tomentosa, spithamaea. *Pinnae* opositae, ovatae, dentatae dentibus et apice mucronatis.

A. caulescens: *Caulis* herbaceus, flexuosus, compressus, tomentosus, erectus, spithamaeus.

Folia alterna, petiolata petioli basi amplexicauli, sublyrata, pinnatifida; supra viridia, scabrida; subtus albo-lanata; erecta, spithamaea. *Pinnae* obovatae, denticulatae sinubus rotundatis unguicularibus. *Lobus* ultimus ovatus, inciso-pinnatifidus.

Pedun-

Pedunculi ex alis foliorum axillares, teretes flexuosi, tomentosi, nutantes, uniflori, digitales.

A. INTERRUPTA: *Caulis* herbaceus, basi decumbens et radicans, dein erectiusculus, tomentosus, spithamaeus.

Folia alterna, basi dilatata, amplexicaulia, pinnatifida; supra glabra, laevia, viridia; subtus albo-tomentosa, erecta, palmaria. *Pinnae* inferiores minores, ultimae trifidae, alternantes, ovatae, dentatae, unguiculares.

Pedunculi laterales, tomentosi, uniflori, patentes, logitudine foliorum.

A. SCAPIGERA: *Folia* radicalia, plura, petiolata, interrupte lyrato-pinnatifida, crassa, utrinque lanata, diffusa, palmaria. *Pinnae* oppositae, inferiores minores, alternis duplo minoribus, ovatae, undulato-dentatae, unguiculares; ultimus *lobus* maximus, subcordatus, auriculatus, ovatus, incisus, dentatus, pollicaris.

Scapi plures, teretes, ante florescentiam diffusi, sub anthesi erecti, tomentosi, longitudine foliorum, sensim excrescentes et florentes.

Capitulum erectum.

A. BREVISCAPA: *Folia* radicalia, plurima, diffusa, pinnatifido-sublyrata; supra viridia glabra, laevia, subtus albo-tomentosa; digitalia. *Pinnae* alternae, ovatae, obtusae, dentatae, vix unguiculares.

Scapi ante florescentiam depressi, breves, dein excrescentes, sub anthesi erecti, filiformes, declinatiles, tomentosi, uniflori, foliis breviores.

A. CALENDULACEA: *Radix* fibrosa, annua.

Caulis herbaceus, debilis, erectiusculus, spithamaeus.

Folia petiolata, oblongo-obovata, lyrata, utrinque tomentosa, patentia, digitalia. *Pinnae* suboppositae, ovatae, denticulatae, obtusae, vix

 ungui-

unguiculares; *ultima* maior, ovata, inci dentata. *Rarius* supra folia glabriuscula su
Pedunculi axillares, teretes, tomentosi, ere simplices, uniflori, folio longiores, fae spithamaei.

A. asperа: α. *Caulis* herbaceus, teres, striat villosus, vix ramosus, erectus, spithamae
Folia alterna, amplexicaulia, runcinato-pinnatifi supra scabra, viridia; subtus albo-tomento erecto-patentia, digitalia. *Pinnae* suboppositı ovatae, sinuatae, denticulatae, obtusae, u guiculares.

Capitulum erectum.

β. *Caulis* suffrutescens, teres, striatus, villos et glandulosus, valde hispidus, ramosus, e ctus pedalis.

Rami alterni, divaricati, erecti, similes ca summi brevissimi.

Folia alterna, amplexicaulia, basi auriculata, run nato-pinnata, crispato-undulata, denticulata de tibus mucronatis; villoso et glanduloso val hispida, interdum utrinque virentia interdum btus albo-tomentosa, palmaria. *Pinnae* lance latae, saepe iterum pinnulatae, unguicula vel ultra.

Capitula cernua.

Radius vel luteus vel purpureus.

A. undulata: *Caulis* fruticosus, inferne glab flexuosus, erectus, ramosus, spithamaeus.

Rami alterni, teretes, obsolete striati, tome tosi, flexuosi.

Folia alterna, amplexicaulia, pinnatifida, erect patentia, palmaria: *Pinnae* alternae, rari oppositae, lineares, denticulatae, undulat supra parum virides, et scabrae; subtus alb tomentosae, unguiculares.

Capitula cernua.

A. DENUDATA: *Caulis* fruticescens, striatus, flexuosus, erectus, superne albo-tomentosus, spithamaeus.
Folia alterna, inferne attenuata in petiolos, pinnatifida, supra glabriuscula, subtus tomentosa, erecta. palmaria. *Pinnae* oppositae, lanceolatae, denticulatae, vix unguiculares.
Petioli ex alis foliorum, filiformes, striati, flexuoso-erecti, glabri, uniflori, nutantes spithamaei.
Capitulum cernuum.

A. CANDIDA: *Radix* descendens alte, fibrosa.
Caulis herbaceus, brevissimus, basi foliosus, mox elongatus in pedunculum scapiformem, erectum, filiformem, tomentosum, uniflorum, vix spithamaeum.
Folia subradicalia, alterna, petiolata, pinnatifida, utrinque niveo-tomentosa, erecta, palmaria. *Pinnae* alternae, dentatae dentibus mucronatis.
Petioli pollicares.
Capitulum erectum.

A. PECTINATA: *Caulis* fruticosus, teres, erectus, ramosus, pedalis.
Rami alterni, divaricati, incurvo-erecti, scabri, apice continuati in pedunculos aphyllos, flexuosos, erectos, striatos, glabros, nutantes, unifloros, spithamaeos.
Folia alterna, sessilia, pinnatifida, glabra, erecto-adpressa, unguicularia. *Pinnae* lineari-subulatae, denticulatae, piliferae, reflexae, rigidae.

A. ELEGANS: *Caulis* perennis, fruticosus, basi decumbens, flexuosus, erectus, striatus, cinereo-tomentosus, ramosus, bipedalis.
Rami similes.
Folia alterna, petiolata, inciso-lobata sinubus rotundatis, denticulata; supra viridia, glabra;

 subtus

subtus cinereo-tomentosa; nervosa, erecto-patentia, inaequalis, pollicaria et ultra. *Lobi* subquini; iterum incisi, dentati.

Petioli folio triplo breviores, lineares.

Pedunculi in summo caule axillares, filiformes, erecti, uniflori.

Calyx glaber, florescens dorso viridi, totus fere scariosus.

Radius purpureus, linearis, crenatus,

A. trifida: *Caulis* fruticosus, teres, purpurascens, ramosus, erectus, inferne tuberculatus a casu foliorum, pedalis.

Rami alterni, similes, foliosi, ramulosi *ramulis* brevibus.

Folia alterna, sessilia, linearia, indivisa, bifida, et trifida, rarius 5-fida, tenuissime pubescentia, subtus bisulca, unguicularia.

Capitula terminalia in pedunculis vix pollicaribus, solitaria.

A. punctata: *Caulis* fruticosus, erectus, ramosus, pedalis et ultra.

Rami terni, filiformes, divaricati, erecti, glabri, purpurascentes, curvati, apice continuati in *pedunculos* filiformes, aphyllos, spithamaeos.

Folia alterna, glabra, atropunctata, pinnata pinnis linearibus, acutis, integris, unguicularia.

Capitula magnitudine pisi.

A. nodosa: *Caulis* fruticosus, totus glaber, teres, tuberculatus, erectus, ramosus, pedalis.

Rami alterni et terni, divaricati, erecti, foliosi, continuati in *pedunculos* filiformes, aphyllos, glabros, flexuosos, unifloros, spithamaeos.

Folia alterna, basi nodoso-tuberculata, lineari-filiformia, versus apicem pinnata, glabra, pollicaria. *Pinnae* lineari-filiformes, integrae unguiculares.

Capitula cernua.

A.

A. PINNATA: *Caulis* frutescens, teres, pubescens, erectus, ramosus, imprimis superne paniculatus, pedalis et ultra.
Rami alterni, filiformes, divaricato-patentes, flexuoso-erecti, subaphylli, fastigiati.
Folia sessilia, tota pinnata, glabra, pollicaria. *Pinnae* lineari-filiformes, integrae, unguiculares.
Capitula terminalia in paniculata patenti, piso paulo maiora.

A. NUDICAULIS: *Radix* fibrosa, annua.
Folia radicalia, plura, petiolata, bipinnata, glabra, punctis atris adspersa et impresso-punctata, erecta digitalia. *Pinnae* et *pinnulae* lineares, acutae, integrae.
Scapus filiformis, tenuissime striatus, simplex, erectus, sub flore flexuosus, spithamaeus.
Capitulum magnitudine pisi.

A. ANTHEMOIDES: *Radix* fibrosa, annua.
Caulis herbaceus, filiformis, purpureus, brevissimus.
Rami subradicales, cauli similes; elongati, superne continuati in *pedunculos* capillares, aphyllos, flexuosos; erecti, spithamaei.
Folia alterna, petiolata, bipinnata, glabra, erecta, pollicaria. *Pinnae* et *pinnulae* lineares, mucronatae.

A. PALEACEA: *Caulis* frutescens, teres, pubescens, erectus, ramosus, pedalis et ultra.
Rami aggregato-subverticillati et alterni, similes, erecti, apice continuati in *pedunculos* filiformes, subaphyllos.
Folia alterna, petiolata, bipinnata, glabra, margine revoluto, subtus bisulca, pollicaria. *Pinnae* te *pinnulae* lineares, acutae, integrae.
Capitula magnitudine pisi.

A. dentata: *Caulis* fruticosus, teres, inferne glaber, flexuoso-erectus, ramosus, pedalis.
Rami alterni, divaricati, incurvo-erecti, teretes, tomentosi, ramulosi, apice elongati in *pedunculos* capillares, aphyllos, palmares, cernuos.
Folia alterna, pinnata et bipinnata, tomentosa, unguicularia. *Pinnae* et *pinnulae* subulatae, rigidae, brevissimae.
Capitula cernua.

A. paradoxa: *Caulis* frutescens, basi decumbens, dein erectus, flexuosus, scaber, simplex et ramosus, apice in *pedunculum* filiformem, aphyllum continuatus, spithamaeus.
Rami alterni, flexuosi, similes.
Folia alterna, petiolata, linearia, bipinnata, glabra, pollicaria. *Pinnae* et *pinnulae* lineares, mucronatae, rigidae, reflexae.

A. cernua: *Radix* fibrosa.
Caulis basi suffruticescens, ramosus, erectus, pedalis.
Rami alterni, striati, glabri, erecti, spithamaei, continuati in *pedunculos* filiformes, striatos, glabros, nutantes apice, spithamaeos.
Folia alterna, sessilia, a basi usque pinnata et bipinnata, glabra, pollicaria. *Pinnae* et *pinnulae* lineares, acutae.
Capitula cernua.
Paleae calyce duplo longiores.

A. pilifera: *Caulis* herbaceus, basi decumbens, erectus, basi ramosus.
Rami pauci, teretes, striati, simplices, inferne foliosi, superne continuati in *pedunculos* aphyllos, spithamaeos, nutantes.
Folia inferne approximata, alterna, sessilia, basi pinnata, apice bipinnata, glabra, atro-punctata, erecta,

erecta, sesquipollicaria. *Pinnae* et *pinnulae* lineari-filiformes, integrae, piliferae, lineam longae.
Capitula cernua.

A. SERICEA: *Caulis* fruticescens, erectus, totus tomentosus, palmaris, continuatus in *pedunculum* filiformem, flexuoso-erectum, uniflorum, tomentosum, spithamaeum.
Folia alterna, petiolata, tota hirsutie densa sericea tomentosa, versus apicem bipinnata, vix pollicaria. *Pinnae* et *pinnulae* lineari-filiformes, breves.
Capitulum magnitudine pisi.

§. 5.

Synonyma.

Huius generis non facile enodantur, cum species numerosae valde affines sint habitu, et folia vix subdivisiones admittant. Qui vero vel denominationes et figuras Auctorum, vel characteres et descriptiones Botanicorum desideraverit, evolvat scripta *Breynii*, *Hermanni*, *Commelini*, *Boerhavii*, *Raii*, *Volkameri*, *Walteri*, *Bergii et Linnaei.*

§. 6.

Locus.

Praeter A. *carolinianam*, nulla non species australem Africam patriam suam agnoscit, ubi plurimae, si non omnes, loca sabulosa et sterilia camposque a pluvia vernali inundatos amantes, laete et copiose crescunt, nonnullae prope *urbem* Cap, aliae in *Swartland*, iuxta montes *Paarl*, *Piketberg*, *Patrysberg*, *Drakenstein*, cet; nonnullae in *Roggefeld*. *Hauteniquas* iuxta *Olyfants rivier*, et aliis regionibus.

§. 7.

§. 7.

Florendi Tempus

Incidit plerumque circa menſem *Septembris* continuatum usque in finem anni. Sunt tamen Species, quae ſub hieme florent, et non paucae, imprimis proprius promontorium ultimum reperiundae, quae menſibus *Juni*, *Julii* et *Augusti* flores ſuos aperire ſolent.

§. 8.

U ſ u s.

Arctotidis neque in Oeconomia, neque in foro Medico huc usque innotuit; flores vero magni, ſpecioſi et dicolores non parum campos nudos, arenoſos, ſteriles, depreſſos, inhabitatos Africae exornant et in Hortis Europaeorum culti oculos curioſorum ſuaviſſime oblectant.

Verzeichniß der Verlagsbücher der Buchhandlung der Erziehungsanstalt in Schnepfenthal.

Beutler, J. H. Ch., Sittenlehren und Klugheitsregeln in Versen, für Schullehrer zum Vorschreiben und für Kinder zum Lernen. 8. 1796. 2te mit einem Anhange vermehrte Auflage. à 8 Pf. 50 Stück 1 Rthlr.

Bote, der, aus Thüringen, mit Zeitungsnachrichten, vom Jahr 1788 — 1797. Jeder Jahrgang 18 Gr.

Derselbe ohne Zeitungsnachr. Jahrg. à 16 Gr.

Derselbe 1798. 1tes 2tes und 3tes Quartal mit Zeitungsnachrichten 18 Gr.

ohne Zeitungsnachrichten 16 Gr.

Elements of morality, translated from the German of C. G. Salzmann by Mary Wollstonecraft. 1796. 16 Gr.

Erzählungen für Kinder von Maria Wollstonecraft. Aus dem Englischen. Mit einem Titelkupfer und Vignette. 8. 1795. 12 Gr.

Gazette pour la Jeunesse vom Jahr 1792 und 1793. à 1 Rthlr.

Gesangbuch für die Erziehungsanstalt zu Schnepfenthal. Erste Abtheilung. 8. 1792. 4 Gr.

Gutsmuths Gymnastik für die Jugend. Enthaltend eine practische Anweisung zu Leibesübungen. Ein B[illegible] zur nöthigen Verbesserung der [illegible]en Erziehung. 8. 1793. auf [illegible] Papier mit 11 Kupfern. [illegible] Rthlr.

GutsMuths Spiele zur Uebung und Erholung des Körpers und Geistes für die Jugend, ihre Erzieher und alle Freunde unschuldiger Jugendfreuden. Gesammelt, praktisch bearbeitet und beurtheilt. Mit einem Titelkupfer und 16 kleinen Rissen. 8. 1796. 2te Auflage. 1 Rthlr. 16 Gr.

Die Hesperiden, ein Magazin für jugendliche Unterhaltung. Erstes Stück. 12 Gr.

Derselben zweytes Stück 12 Gr.

Leopold, J. L. G. Handbuch der gesammten Landwirthschaft. Zuerst das Buch vom Ackerbau. 1795. 18 Gr.

— Handbuch der gesammten Landwirthschaft. Zweyter Theil. Das Buch von der Viehzucht. 1 Rthlr.

Papparbeiter, der, oder Anleitung in Pappe zu arbeiten. Vorzüglich Erziehern gewidmet von Bernhard Heinrich Blasche, Lehrer an der Erziehungsanstalt zu Schnepfenthal. Mit Kupfern. 8. 16 Gr.

Rettung der Rechte des Weibes, mit Bemerkungen über politische und moralische Gegenstände von M. Wollstonecraft. Aus dem Englischen übersetzt, mit einigen Anmerkungen und Vorrede von C. G. Salzmann. 1r u. 2r Bd. a 16 Gr. 1 Rthlr. 8 Gr.

Salzmann, C. G. Christliche Hauspostille. 1ster — 5ter Bd. à 8 Gr. 1 Rthlr. 16 Gr.

Desselben Conrad Kiefer, oder Anweisung zu einer vernünftigen Erziehung der Kinder. Ein Buch fürs Volk. 8. 1796. 12 Gr.

Salzmann, Conrad Kiefers A.B.C und Lesebüchlein, oder Anweisung auf die natürlichste Art das Lesen zu erlernen. 6 Gr.

Desselben pädagogisches Bedenken über eine Schrift des Hrn. Hofrath Faust. 1 Gr. 6 Pf.

Desselben Revolutionsgespräche zwischen dem Boten, Wirth u. einem Weber. 8. 1794. 4 Gr.

Scuderi, Maria Francesko, Vorschläge zur Ausrottung der Kinderblattern und anderer ansteckender Seuchen. Aus dem Lateinischen übersetzt von Ch. Ludw. Lenz. Nebst einer Vorrede von C. G. Salzmann. 8. 1794. 3 Gr.

Unterhaltungen eines Landschullehrers mit seinen Kindern auf Spaziergängen und in der Schule über merkwürdige Wörter und Sachen aus der Natur und dem gemeinen Leben. Ein Buch für Eltern, Kinder und Schullehrer unter den Bürgern und Landleuten. 1 und 2tes Bändchen. 8. 1794. broch. 14 Gr.

Derselben 3tes Bändchen. 1795. 5 Gr.

In Commission:

Adloff, J. L. Anleitung zum Gebrauch des verbesserten Trokars. Nebst einigen practischen Bemerkungen über Wartung des Rindviehes, so wie auch einige Kurarten der gewöhnlichsten Rindviehkrankheiten. 8. 1794. 4 Gr.

Bechstein, J. M. Neue Gespräche im Wirthshause zu Klugheim gehalten über Gegenstände aus der Natur und Oekonomie. Erstes Bändchen. 8. Mit Holzschnitten 1797. 8 Gr.

Gardenia radicans Fig. 1.

Fig. 2 Gardenia micranthus

Thunberg Vol. II.